

ZARZĄDZENIE NR 120/2024
WÓJTA GMINY DRAGACZ

z dnia 18 listopada 2024 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie oraz Prognoz oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572) oraz § 11 uchwały nr XLVIII/485/23 Rady Gminy Dragacz z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Dragacz (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 8443) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzam przeprowadzenie konsultacji społecznych w Gminie Dragacz w sprawie projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie oraz Prognoz oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie.

2. Celem konsultacji jest przedstawienie projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie oraz Prognoz oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie oraz poznanie opinii i zebranie uwag dotyczących ww. dokumentów.

3. Proponowaną treść Strategii zawiera załącznik nr 1, treść Prognozy stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

4. Konsultacje obejmują teren Gminy Dragacz.

§ 2. Projekt Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie oraz Prognoz oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie podlega konsultacjom z mieszkańcami Gminy Dragacz, przedsiębiorcami, podmiotami sektora pozarządowego i instytucjami publicznymi.

§ 3. Ogłoszenie wraz z dokumentacją dotyczącą przedmiotu konsultacji będzie dostępne w terminie od 26.11.2024 r. do 18.12.2024 r.:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Dragacz w zakładce KONSULTACJE SPOŁECZNE;
- 2) na stronie internetowej Gminy Dragacz www.dragacz.pl;
- 3) w siedzibie Urzędu Gminy Dragacz, pokój nr 7, w dniach i godzinach urzędowania;
- 4) mediach społecznościowych.

§ 4. 1. Konsultacje będą przeprowadzone w terminie od 26.11.2024 r. do 18.12.2024 r.

2. Konsultacje przeprowadzone będą w formie przyjmowania pisemnych opinii, uwag i propozycji podmiotów, o których mowa w § 2, dotyczących projektu.

3. Nieprzekazanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 1, oznacza rezygnację z jej przedstawienia.

4. Opinie przyjmowane będą za pomocą wypełnionego formularza wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do Zarządzenia, w terminie wskazanym w ust. 1, w następujący sposób:

- 1) pocztą tradycyjną na adres: Urząd Gminy Dragacz, Dragacz 7A, 86-134 Dragacz;
- 2) drogą elektroniczną na adres: ug@dragacz.pl ;
- 3) adres skrytki ePuap: /w3334yvde6/skrytka ESP;
- 4) w Urzędzie Gminy Dragacz, Dragacz 7A, 86-134 Dragacz, pokój nr 4, w dniach i godzinach urzędowania.

5. W zależności od wybranej formy konsultacji w tytule wiadomości lub na kopercie należy dopisać „Konsultacje Strategii OPPT Świecie”.

6. Dyżur konsultacyjny odbędzie się 26.11.2024 od godz. 8.00 do 13.00 pok. 4.

§ 5. 1. Konsultacje są ważne bez względu na liczbę uczestniczących w nich osób i zgłoszonych uwag.

2. Sporządza się Raport z przebiegu i wyników konsultacji, zawierający informację o przedmiocie i celu, terminie, zaangażowanych mieszkańcach, przebiegu i formach a także wynikach konsultacji.

3. Raport, o którym mowa w ust. 2, zamieszcza się w terminie do 30 dni od daty zakończenia konsultacji: na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Dragacz, w biuletynie informacji publicznej UG Dragacz oraz na stronie internetowej Gminy Dragacz.

§ 6. Za przeprowadzenie konsultacji odpowiedzialna jest Kierownik Referatu Inwestycji i Pozyskiwania Funduszy.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Z-ca Wójta Gminy

mgr Anna Ośko

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 120/2024
Wójta Gminy Dragacz
z dnia 18 listopada 2024 r.

**STRATEGIA TERYTORIALNA
OBSZARU PROWADZENIA POLITYKI
TERYTORIALNEJ ŚWIECIE**

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Synteza diagnozy wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	4
2.1.	Zasięg przestrzenny i sieć osadnicza	4
2.2.	Informacje fizycznogeograficzne. Ochrona przyrody	5
2.3.	Turystyka	7
2.4.	Transport	8
2.4.1.	Sieć transportowa	8
2.4.2.	Drogi rowerowe	10
2.5.	Demografia	11
2.6.	Przedsiębiorczość	12
2.7.	Bezrobocie rejestrowane	14
2.8.	Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny	15
2.9.	Opieka zdrowotna	17
2.10.	Opieka żłobkowa	18
2.11.	Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)	19
2.12.	Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)	21
2.13.	Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej	22
2.14.	Szkoły ponadpodstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej	26
2.14.1.	Szkoły ponadpodstawowe maturalne	26
2.14.2.	Szkoły ponadpodstawowe zawodowe	27
2.15.	Lokalne instytucje kultury	28
2.16.	Gospodarka wodno-ściekowa	29
2.17.	Odnowa przestrzeni publicznych	30
2.18.	Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu	31
2.19.	Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego	33
2.20.	Podsumowanie (identyfikacja najważniejszych problemów/ potrzeb rozwojowych obszaru, jako podstawy programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego)	33
3.	Identyfikacja obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą, tj. wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze	34
4.	Wizja rozwoju obszaru – oczekiwany wynik realizacji działań planowanych w ramach Polityki Terytorialnej	35
5.	Opis wsparcia obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą	37
6.	Cele rozwojowe obszaru realizowane poprzez wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego	39
6.1.	Opis realizacji celów	39
6.2.	Drzewo ustaleń	42
7.	Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii	44
8.	Wskazanie zgodności planowanej interwencji z dokumentami programowymi (funduszami), do których zamierza się aplikować o finansowanie wsparcia	48
9.	Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami)	52

9.1.	Tryb i zasady naboru projektów	52
9.2.	Uzasadnienie wyboru projektów poprzez wykazanie zgodności projektów z potrzebami rozwojowymi danego obszaru	53
9.3.	Uzasadnienie wyboru projektów w oparciu o preferencje określone dla poszczególnych obszarów wsparcia	55
9.4.	Wykaz wybranych projektów do wsparcia wraz z ich charakterystyką	61
9.5.	Lista projektów rezerwowych	75
10.	Plan wdrożeniowy dla realizacji	78
11.	Plan finansowy wraz z określeniem źródeł finansowania projektów	83
12.	Opis procesu zaangażowania partnerów	86
13.	Sprawozdanie z konsultacji społecznych	88
14.	System monitorowania strategii terytorialnej	88
15.	Spis tabel	92
16.	Spis map	92

1. Wstęp

Niniejszy dokument strategii terytorialnej sporządzony został w celu realizacji IIT (Innego Instrumentu Terytorialnego) na Obszarze Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie (dalej OPPT Świecie), na podstawie art. 36 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027¹. Zgodnie z przytoczonym artykułem, strategia terytorialna opracowywana jest przez gminę, powiat lub ich partnerstwo w wybranej formie współpracy jednostek samorządu terytorialnego. Na obszarze OPPT Świecie zawiązane zostało porozumienie podjęte uchwałą w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia z Powiatem Świeckim i pozostałymi gminami z terenu powiatu świeckiego na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej, stwarzającego możliwość realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 w formie partnerstwa pomiędzy przedstawicielami gmin powiatu świeckiego oraz samorządem powiatu.

Strony porozumienia:

- Gmina Bukowiec
- Gmina Dragacz
- Gmina Drzycim
- Gmina Jeżewo
- Gmina Lniano
- Gmina Nowe
- Gmina Osie
- Gmina Świecie
- Gmina Świekatowo
- Gmina Warlubie
- Powiat Świecki

Dokument ten będzie narzędziem do wspólnego realizowania polityki terytorialnej, na podstawie, którego możliwe będzie uzyskanie wsparcia na projekty przewidziane do realizacji na okres perspektywy finansowej 2021-2027, przy współfinansowaniu ze środków UE (z różnych funduszy). W tym aspekcie bardzo ważnym źródłem wsparcia będą *Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027*, określające zakres i obszary wsparcia z poziomu samorządu województwa – w tym w zakresie polityki terytorialnej, która rozumiana jest, jako forma podejścia do prowadzenia rozwoju województwa zakładającego różnicowanie działań wobec poszczególnych jego obszarów, uwzględniając ich rolę i znaczenie w systemie społeczno-gospodarczym województwa. Idea polityki terytorialnej w okresie programowania 2021-2027 oraz poziomy jej realizacji przedstawione zostały szerzej w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku. Strategia Przyspieszenia 2030+*².

¹ Dz.U. 2022 poz. 1079

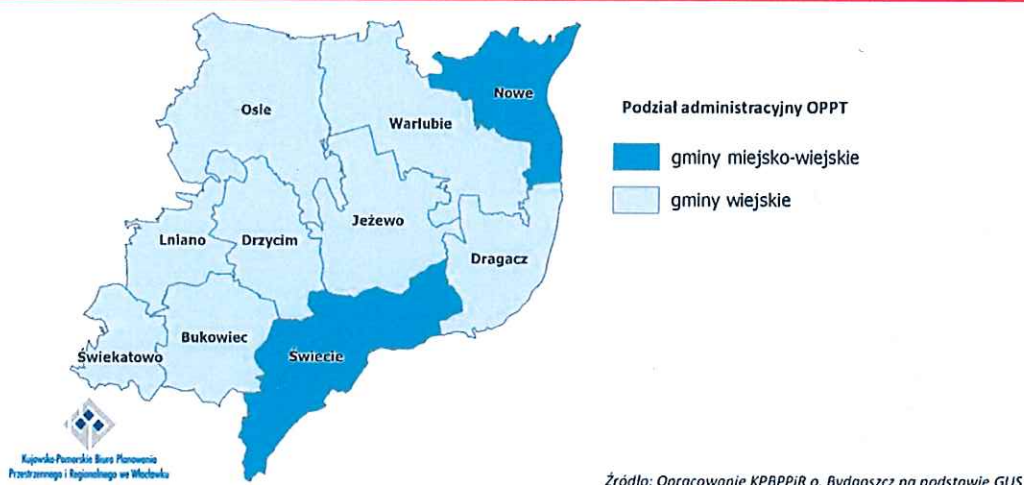
² przyjętej uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

2. Synteza diagnozy wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych

2.1. Zasięg przestrzenny i sieć osadnicza

OPPT Świecie położony jest w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego. Terytorialnie obejmuje 10 gmin z powiatu świeckiego, mianowicie 2 miejsko-wiejskie (Nowe i Świecie) i 8 wiejskich (Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, Świekatowo, Warlubie). Obszar zajmuje powierzchnię 1 331 km².

Mapa 1. Zasięg przestrzenny OPPT

Sieć osadniczą³ OPPT tworzą 204 zamieszkane miejscowości, w tym 2 miasta: Świecie i Nowe, skupiające prawie 28,9 tys. osób (przeszło 1/3 mieszkańców obszaru). Najwięcej miejscowości zlokalizowanych jest na terenie gminy Osie (32), najmniej zaś na terenie gminy Świekatowo (9), które to stanowią odpowiednio największą i najmniejszą pod względem powierzchni gminę na obszarze OPPT. Rozkład przestrzenny miejscowości w OPPT Świecie jest mniej więcej równomierny za wyjątkiem jego północnej, mocno zalesionej części. Miasta występują tylko we wschodniej części obszaru. Poza wspomnianymi miastami liczbą mieszkańców powyżej 1 tys. osób, cechuje się aż 13 miejscowości. Głównie są to siedziby gmin (wyjątek stanowi miejscowość Dragacz zamieszkiwana przez 689 osób) oraz większe miejscowości wiejskie zlokalizowane w pobliżu ważnych ciągów komunikacyjnych w postaci linii kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich, czego przykładem jest tu miejscowość Gródek (gm. Drzycim), Dolna Grupa i Grupa (obie gm. Dragacz), Laskowice (gm. Jeżewo), Gruczno i Sulnowo (obie gm. Świecie). Jednocześnie aż 67 miejscowości (1/3 wszystkich z terenu OPPT Świecie), to miejscowości małe i bardzo małe, liczące poniżej 100 mieszkańców. Łącznie zamieszkuje je 2,3 tys. osób (zaledwie 2,7% mieszkańców obszaru). Obecność dużej liczby małych wsi stanowi znaczące utrudnienie w zakresie zapewnienia dostępu do usług publicznych i rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

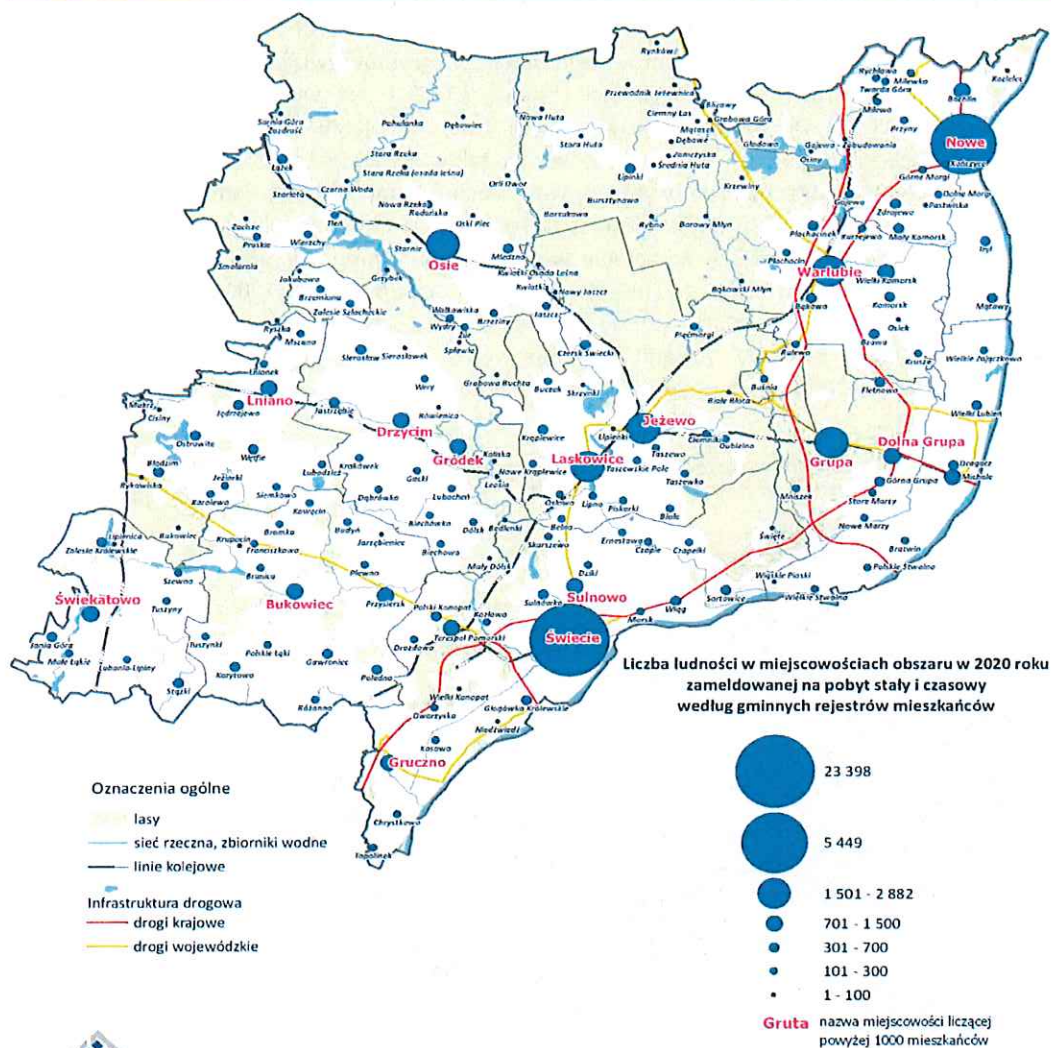
Między gminami OPPT Świecie identyfikuje się występowanie silnych powiązań społeczno-gospodarczych, gdyż miasto Świecie pełni rolę ośrodka ponadlokalnego obsługującego zarówno mieszkańców miasta, jak i całego powiatu świeckiego (m.in. obsługa z zakresu administracji powiatowej i instytucji jej podległych). Jego oddziaływanie uzupełnia miasto Nowe, które ze względu na zlokalizowane instytucje i prowadzone działalności (np. w zakresie szkolnictwa

³ Zgodnie z danymi z gminnych rejestrów mieszkańców

ponadpodstawowego) obsługuje mieszkańców powiatu uzupełniając w tym zakresie ośrodek powiatowy. Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, Świekatowo oraz Warlubie to ośrodki o znaczeniu lokalnym będące siedzibami gmin. Koncentruje się w nich działalność związana przede wszystkim z podstawową obsługą mieszkańców (z zakresu opieki przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego, opieki zdrowotnej, obsługi administracyjnej).

Mapa 2. Liczba ludności w miejscowościach OPPT

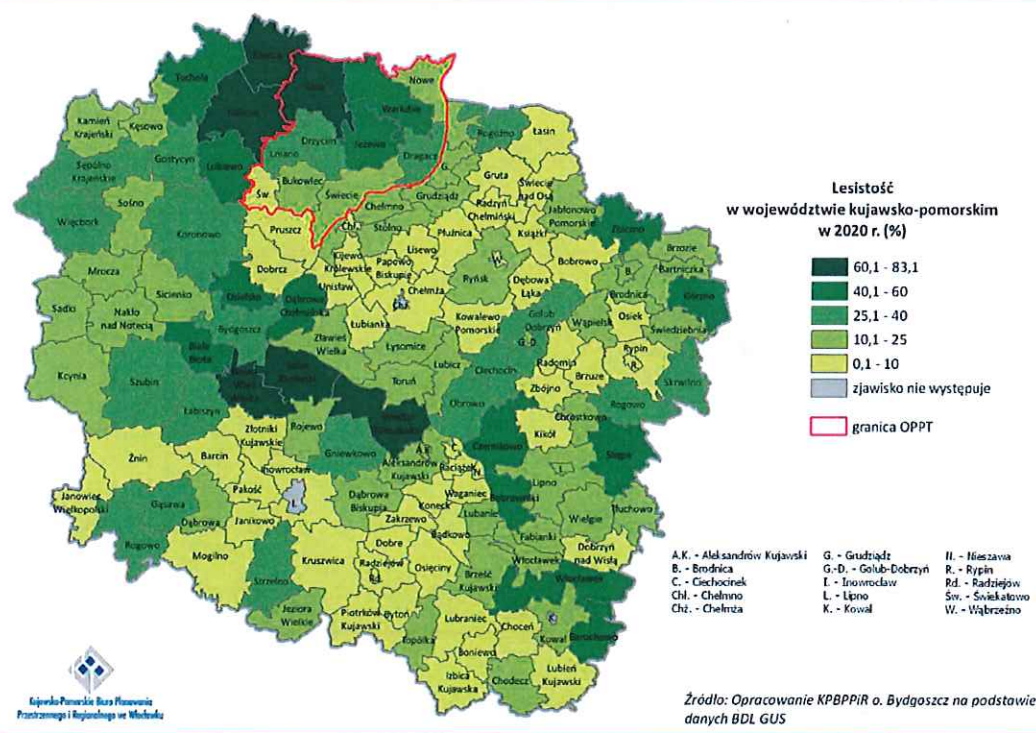
Źródło: Opracowanie KPBPIIR o. Bydgoszcz na podstawie danych pozyskanych z gminnych rejestrów mieszkańców w 2021 roku

2.2. Informacje fizycznogeograficzne. Ochrona przyrody

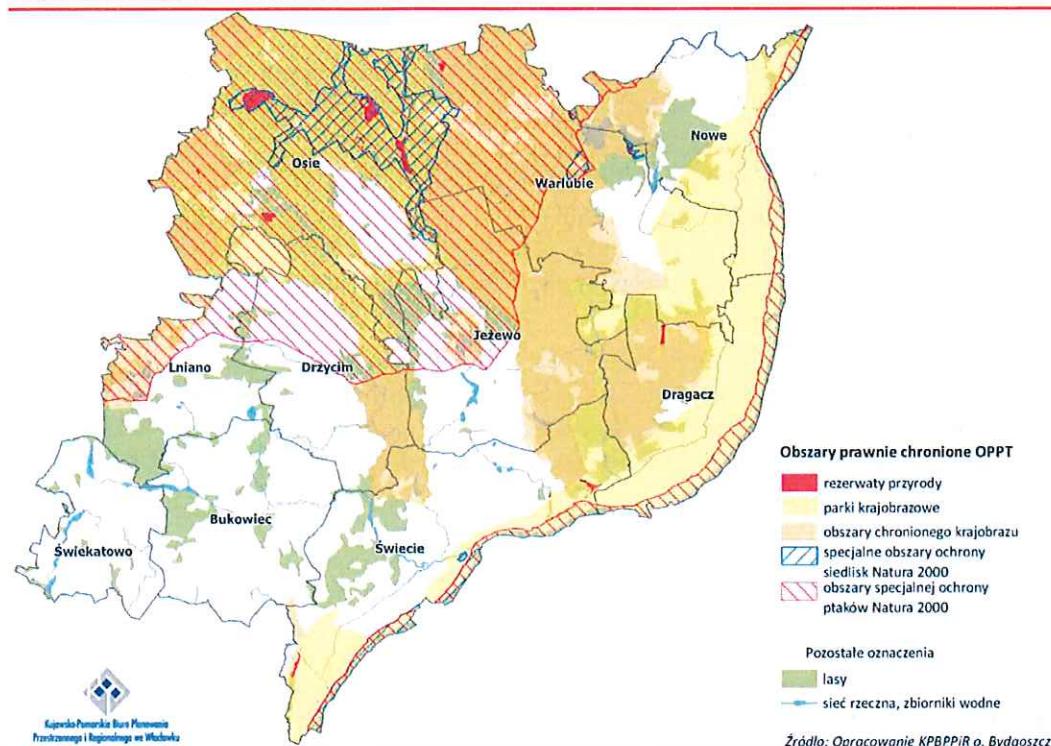
Pod względem fizycznogeograficznym OPPT Świecie położony jest w obrębie 6 mezoregionów, tj. Wysoczyzny Świeckiej, Borów Tucholskich, Pojezierza Starogardzkiego, Doliny Fordońskiej, Kotliny Grudziądzkiej, Doliny Kwidzyńskiej, przy czym szacuje się, iż mezoregiony Wysoczyzny Świeckiej i Borów Tucholskich zajmują prawie 3/4 powierzchni obszaru. Takie położenie sprawia, że obszar cechuje się zróżnicowaniem podstawowych elementów środowiska przyrodniczego, w postaci rzeźby terenu, występujących form geomorfologicznych, warunków wodnych, gleb, które determinują sposób

użytkowania terenu i rodzaj prowadzonych działalności. Niemniej umownie przestrzeń obszaru podzielić można na dwie części – typową rolniczą i część leśną. Pierwsza z nich, charakterystyczna jest dla południowej części obszaru, obejmującej tereny płaskiej lub lekko falistej moreny dennej, na której rozwinęły się żyzne gleby brunatno ziemne, jednakże niższych klas bonitacyjnych i o średnich warunkach do prowadzenia gospodarki rolnej oraz dla pasma terenów położonych we wschodniej części obszaru, związanych z zasięgiem dna doliny Wisły, z żyznymi glebami o wysokiej przydatności dla rolnictwa. Część leśna charakterystyczna jest natomiast dla północnej części obszaru, którą tworzą zwarte i rozległe kompleksy leśne wykształcone na piaszczystych i stosunkowo ubogich glebach równiny sandrowej. Powierzchnia gruntów leśnych (lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi 535,4 km², zaś wskaźnik lesistości stanowi 39,1% i jest wyższy od średniej wartości wojewódzkiej (23,5%). Do ważniejszych rzek należą Wda oraz Mątawa. Poza nimi występuje kilka mniejszych cieków. Krajobraz obszaru urozmaicają także liczne jeziora o różnej genezie (m.in. charakterystyczne jeziora rynnowe, wytopiskowe). Według Mapy Podziału Hydrograficznego Polski sumaryczna liczba jezior w OPPT Świecie wynosi 96 (w tym 2 sztuczne zbiorniki zaporowe Gródek i Żur) spośród 1069 zidentyfikowanych na terenie województwa. Ochroną prawną objęta jest przeszło połowa, bo 56,4% powierzchni obszaru (nie uwzględniając obszarów Natura 2000). Do najważniejszych obszarowych form ochrony znajdujących się całościowo lub częściowo w zasięgu OPPT Świecie zalicza się: 15 rezerwatów przyrody, 2 parki krajobrazowe, 5 obszarów chronionego krajobrazu oraz 7 obszarów Natura 2000 (w tym 2 obszary specjalnej ochrony ptaków oraz 5 specjalnych obszarów ochrony siedlisk).

Mapa 3. Lesistość w gminach województwa kujawsko-pomorskiego

Mapa 4. Obszary prawnie chronione w OPPT

2.3. Turystyka

O atrakcyjności turystycznej OPPT Świecie decydują m.in. walory krajobrazowe związane przede wszystkim ze strefą krawędziową doliny Wisły, zwarte kompleksy leśne, (które to stanowiąc mogą fundament do rozwoju turystyki pobytowej, czy też turystyki kwalifikowanej), a także pewne bogactwo kulturowe obszaru (m.in. pozostałości zamków krzyżackich, zabytkowe kościoły, pozostałości średniowiecznego założenia miejskiego w Nowem i kultury mennonickiej np. w Chrystkowie, obiekty hydrotechniczne w postaci hydroelektrowni, czy też zabytkowej pompowni). Mimo ograniczonych możliwości do generowania ruchu turystycznego w znacznej skali nie powinno się jednak rezygnować z ich promowania. Dostęp do walorów przyrodniczych i kulturowych ułatwiają liczne szlaki turystyczne, zarówno piesze i rowerowe, w tym korytarz ponadregionalnego szlaku, tj. Wiślanej Trasy Rowerowej. Obecność rzeki Wdy i towarzyszącego jej zagospodarowania turystycznego sprzyja natomiast uprawianiu turystyki i rekreacji wodnej. Stan rozwoju bazy noclegowej na obszarze można uznać za nieodpowiadający obecnemu zapotrzebowaniu. Miejsca noclegowe w 2023 r. na 1 000 ludności w powiecie świeckim - 7,8⁴ przy 108,7 miejsc noclegowych w powiecie aleksandrowskim (najwięcej miejsc noclegowych wśród powiatów) i najmniejszej ilości miejsc noclegowych w powiecie rypińskim – 2,3. Należy zauważyć, że obszar prowadzenia polityki terytorialnej dla OPPT Świecie to wszystkie gminy powiatu świeckiego poza Gminą Pruszcz, która została wliczona do sporządzonej analizy. Poza Świeciem, baza noclegowa skupia się w miejscowości Tleń, kojarzonej z obecnością funkcjonujących ośrodków wypoczynkowych. W kontekście obsługi ruchu turystycznego nieprzeceniona jest rola miejscowości, w których organizowane są wszelkiego rodzaju imprezy prowadzone w sposób cykliczny, cechujących się renomą i rozpoznawalnością nie tylko w skali kraju, ale też poza jego granicami, czego

⁴ <https://kujawy-pomorze.info/artykuly/w-województwie-kujawsko-pomorskim-w-2023-r-nocowalo-wiecej-turystow-niz-w-roku-poprzednim> (dostęp 06.10.2024 r.)

przykładem jest Festiwal Smaków odbywający się w Grucznie, czy Blues na Świecie Festival Pomorza i Kujaw oraz Bart Festiwal Orkiestry Dętej organizowany w Świeciu.

Na wysoki poziom atrakcyjności turystycznej OPPT Świecie wpływa zlokalizowanie na jego obszarze terenów zespołów pałacowo – parkowych, dworskich i folwarcznych zlokalizowanych: w Polednie, Jastrzębiu, Rulewie, Michalu – „Biała Karczma”, zespołów zabytkowych o szczególnych walorach przyrodniczych m.in. w miejscowościach: Gródek, Bedlenki, Sartowice, Laskowice.⁵

W zakresie walorów przyrodniczych które stanowią liczne rezerwy przyrody (np. Jezioro Piaseczno, Rezerwat Grabowiec, Rezerwat Biosfery Bory Tucholskie), ścieżki dydaktyczne, pomniki przyrody obszar OPPT Świecie jest chętnie odwiedzany przez weekendowych turystów poszukujących wytchnienia na łonie przyrody⁶.

W celu stworzenia niezbędnej bazy noclegowej wraz z atrakcyjną infrastrukturą w postaci skwerów, parków z małą infrastrukturą sprzyjającą aktywnemu wypoczynkowi za ważne uznaje się tworzenie nowych obiektów, połączeń za pośrednictwem ścieżek rowerowych, tworzenie atrakcyjnych przestrzeni oraz poprawę funkcjonalności terenów już zagospodarowanych na obszarze OPPT Świecie.

2.4. Transport

2.4.1. Sieć transportowa

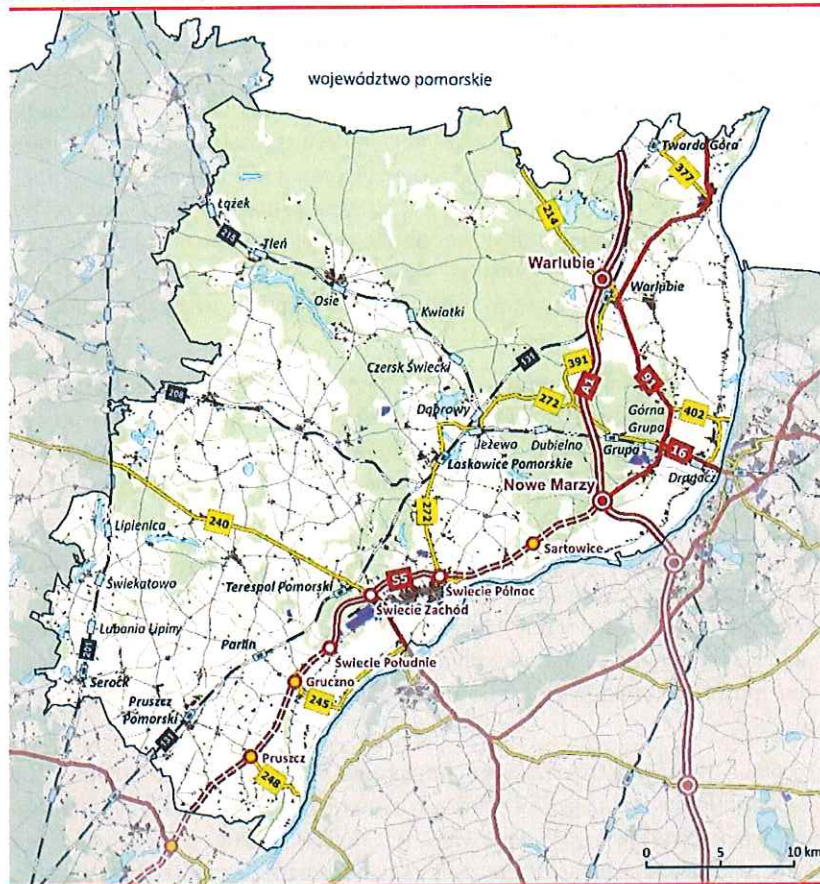
Pod względem infrastruktury drogowej najważniejszymi trasami przecinającymi analizowany obszar są: autostrada A1 oraz droga krajowa nr 5. Autostrada A1 to główny, krajowy korytarz relacji północ-południe odbierający ruch generowany m.in. poprzez aglomeracje Trójmiasta, Torunia, Łodzi i Górnośląski Okręg Przemysłowy, natomiast DK5 (S5) łączy środkową i południowo-zachodnią część kraju (m.in. aglomeracje Bydgoszczy, Poznania i Wrocławia) z Trójmiastem (w tym portami morskimi – pośrednio przez A1). Obsługa opisywanego OPPT Świecie przy wykorzystaniu tych dróg odbywa się za pośrednictwem 2 węzłów autostradowych (Warlubie i Nowe Marzy) oraz 6 węzłów na drodze ekspresowej S5 (Pruszcz, Gruczno, Świecie Południe, Świecie Zachód, Świecie Północ, Sartowice). W transporcie międzynarodowym obie drogi zaliczane są, jako składowe Transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T (A1 w sieci bazowej, DK5/S5 w kompleksowej). Poza ww. drogami krajowymi przez analizowany teren przebiegają drogi krajowe o nr 91 (Gdańsk – Świecie – Podwarpie) oraz 16 (Dolna Grupa – Olsztyn – granica państwa). Co ważne, w przebiegach dróg krajowych (A1, DK91 i DK16) znajdują się mosty na Wiśle. Następnym elementem sieci drogowej są drogi wojewódzkie. Pod tym względem wyróżnić można DW240 komunikującą Chojnice, Tucholę i Świecie z DK5/S5 odpowiadającą lokalnie za kanalizowanie ruchu generowanego w zachodniej części obszaru (gminy Lniano, Bukowiec i Drzycim). Pozostałe drogi tj. DW272 i DW391 odpowiadają za dostępność centralnej części OPPT, za pośrednictwem DW207, DW245, DW248 i DW402 obsługiwane są mniejsze miejscowości położone w Dolinie Dolnej Wisły natomiast DW214 i DW377 przyjmują ruch lokalny w gminach Warlubie i Nowe wraz z dostępem do obszarów znajdujących się w południowej części województwa pomorskiego. Drogi będące w zarządzie samorządów powiatowych i gminnych pełnią rolę dostępową do ww. składowych sieci z obszarów znajdujących się w większej odległości od głównych korytarzy transportowych, pełniąc w tym układzie największą rolę w przypadku stosunkowo słabiej zaludnionej, północnej części omawianego terenu (gminy Osie i Warlubie). Oprócz infrastruktury drogowej przez analizowany obszar przebiega szereg linii kolejowych. Niewątpliwie najważniejszą z nich jest magistralna linia kolejowa o nr 131 w relacji Chorzów Batory – Tczew (- Trójmiasto). Dla mieszkańców OPPT Świecie za główne punkty dostępowe w przewozach pasażerskich należy uznać stacje kolejowe

⁵ <https://www.csw.pl/aktualnosci/dla-turysty/atracje/2017/01/12/zespoly-palacowo-parkowe-dworskie-i-folwarcze-na-terenie-powiatu-swieckiego/> (dostęp 06.10.2024 r.)

⁶ <https://www.csw.pl/dla-turysty/przyroda/> (dostęp 06.10.2024 r.)

w Pruszczu, Terespole Pomorskim, Warlubiu oraz Laskowicach. Zauważalną niedogodnością w kontekście zapewnienia możliwie optymalnej a zarazem najwygodniejszej dla pasażerów obsługi w komunikacji kolejowej jest znaczne oddalenie punktu obsługi pasażerskiej od miasta Świecie (stacja Terespol Pomorski – ok. 7 km od centrum). Kolejną ważną dla mieszkańców OPPT Świecie linią jest LK201 Nowa Wieś Wielka – Gdynia Port. Jest to ważny ciąg komunikacyjny w kontekście obsługi zachodniej części obszaru (okolice miejscowości Serock, Świekatowo i Błądzim) a zarazem dostępu do aglomeracji bydgoskiej. Pozostałe linie kolejowe przebiegające przez omawiany teren to ciągi o numerach 208 i 215 są przykładami linii o znaczeniu lokalnym. Warto nadmienić, iż przez analizowany obszar przebiega międzynarodowa droga wodna MDW E40 Morze Bałtyckie – Morze Czarne (w korycie rzeki Wisły).

Mapa 5. Najważniejsze elementy sieci transportowej OPPT

Infrastruktura transportowa w OPPT
stan na VII 2022 r.

Źródło: Opracowanie KPBPPIR o. Bydgoszcz na podstawie danych GDDKiA, ZDW, PKP PLK, Open Street Map oraz BDOT1GK

2.4.2. Drogi rowerowe

Intensywny rozwój gospodarczy wywiera znaczny wpływ na środowisko, eksploatację zasobów naturalnych, jakość powietrza. Przejawia się to m.in. wysoką emisją gazów i innych zanieczyszczeń, problemami z odprowadzaniem wód opadowych, problemami ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów, nadmierną emisją hałasu. Wpływa to obniżenie jakości życia mieszkańców, ale także na straty finansowe, jakie ponoszą samorządy i podmioty gospodarcze. W związku z pogarszającym się stanem środowiska coraz częściej mówi się o zasadach prawidłowej gospodarki zasobami przyrody oraz ochronie zdrowie ludzkiego. Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu jest jednym z głównych priorytetów Unii Europejskiej, przez co konieczne jest podejmowanie działań na rzecz wypełnienia postawionych przed Polską wymogów w tym zakresie. W związku z tym konieczne jest przeprowadzenie działań, które mają przyczynić się do ograniczenia niskiej emisji i poprawy stanu środowiska naturalnego. Rosnąca skala aktywności człowieka, a przede wszystkim postępująca globalizacja powodują, że przemieszczanie się ludzi i ładunków jest procesem, który przybiera na sile. Jednocześnie transport zmotoryzowany jest tą formą aktywności człowieka, która powoduje znaczące zmiany w środowisku. Przede wszystkim emisja zanieczyszczeń transportowych powoduje negatywne konsekwencje dla powietrza atmosferycznego. Zanieczyszczenia komunikacyjne są jedną z głównych przyczyn zanieczyszczeń powietrza, co związane jest ze stale rosnącą liczbą samochodów, rozwojem regionu a także potrzebą przemieszczania się pomiędzy ośrodkami na obszarze OPPT Świecie. Równocześnie zauważa się trend w zmianie nawyków transportowych i rosnącą popularność alternatywnej formy przemieszczania się w stosunku do transportu zmotoryzowanego, mianowicie poruszania się rowerem.

Aby rozwijał się transport rowerowy i aby nastąpiło szersze wykorzystanie transportu niezmotoryzowanego należy stworzyć odpowiednią infrastrukturę umożliwiającą dostęp do miejsc pracy i usług, poprzez połączenia z obiektami użyteczności publicznej oraz należy stworzyć funkcjonalną i zapewniającą bezpieczeństwo użytkownikom infrastrukturę rowerową w postaci m.in. wiat postojowych, parkingów, stojaków rowerowych, oznaczeń poziomych, oświetlenia.

Zmiana schematów mobilności miejskiej w kierunku mobilności bardziej zrównoważonej (większy udział transportu niezmotoryzowanego), popularyzacja ruchu rowerowego, wzrost świadomości społecznej, zachęcenie do aktywnej formy wypoczynku i turystyki lokalnej dzięki wykorzystaniu środka transportu w postaci roweru może nastąpić jedynie dzięki spójnym, bezpiecznym i atrakcyjnym trasom rowerowym oraz połączeniu miasta z obszarami podmiejskimi i trasami prowadzącymi do obiektów i atrakcji turystycznych.

W zakresie rozwoju transportu rowerowego na terenie województwa zidentyfikowano potrzeby związane z likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej, potrzeby infrastrukturalne na obszarach miejskich, w tym także potrzeby związane z realizacją dróg rowerowych w relacji obszar wiejski – miasto, w celu zwiększenia dostępu do usług publicznych oraz potrzeby związane z rozwojem infrastruktury rowerowej poprawiającej dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych.

Na terenie OPPT Świecia identyfikuje się głównie potrzeby związane z likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej oraz potrzeby służące połączeniu miast i miejscowości, znajdujących się na terenie OPPT, z obszarami wiejskimi. Niedobory w zakresie dróg rowerowych związane są także z brakiem małej infrastruktury towarzyszącej drogom rowerowym. Budowa kluczowych odcinków dróg rowerowych wpłynie przede wszystkim na zwiększenie spójności sieci dróg rowerowych i poprawę bezpieczeństwa ruchu. Potrzeby związane są także z poprawą bezpieczeństwa drogi DW 240.

2.5. Demografia

OPPT Świecie na koniec roku 2020 zamieszkiwany był przez 89,1 tys. osób (4,3% ludności województwa) - według danych GUS. W okresie ubiegłej dekady (2010-2020) liczba jego mieszkańców spadła o 1,2% (tracąc relatywnie mniej mieszkańców, niż przeciętnie całe województwo – 1,8%). Spadki wystąpiły w miastach (łącznie ok. 1,7 tys.), natomiast na obszarach wiejskich nastąpił przyrost mieszkańców (ok. 630 osób). Zdecydowana większość mieszkańców zamieszkiwała obszary wiejskie (65,0%), a ich udział w okresie 2010-2020 wzrósł o 1,5 pkt. proc. W roku 2020 najwięcej osób mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Świecie (33,9 tys. – koncentrując 34,3% mieszkańców OPPT Świecie), natomiast najmniej w gminie Świekatowo (3,6 tys. – stanowiąc 3,7% mieszkańców tego obszaru).

Spśród 10 gmin w granicach OPPT Świecie 5 zanotowało spadek liczby mieszkańców w okresie 2010-2020 (największy wystąpił w gminie Nowe – na poziomie 6,7%) z kolei 5 zanotowało wzrost (największy wystąpił w gminie Świekatowo – na poziomie 3,4%). Biorąc pod uwagę dalsze trendy rozwoju demograficznego OPPT Świecie wynikające z prognozy demograficznej GUS na lata 2017-2030, należy spodziewać się dalszego spadku liczby mieszkańców. W roku docelowym prognozy, populacja OPPT Świecie wynosić ma 88,3 tys. mieszkańców, co oznaczałoby spadek na poziomie 1,7% w stosunku do roku 2020⁷.

W strukturze wieku mieszkańców OPPT Świecie obserwuje się zmiany przejawiające się spadkiem udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (z 20,8% do 19,0% w okresie 2010-2020) oraz produkcyjnym (z 65,0% do 60,6%) przy intensywnym wzroście udziału grupy poprodukcyjnej (z 14,2% do 20,4%) – co oznacza, iż społeczeństwo obszaru wyraźnie się starzeje.

Liczba mieszkańców OPPT Świecie w wieku poprodukcyjnym według stanu na rok 2020 wynosiła 18,2 tys. Populacja tej grupy dynamicznie wzrasta, co potwierdza zmiana aż o 42,2% w okresie 2010-2020 (przyrost o 5,4 tys. osób). Według przytoczonej powyżej prognozy demograficznej, proces starzenia się ludności OPPT Świecia będzie się pogłębiał – czego skutkiem będzie m.in. wzrost liczby mieszkańców w grupie poprodukcyjnej do 21,5 tys. w roku 2030 (stanowiącej wtenczas 24,4% ogółu ludności). Zmiany zajdą także w grupie mieszkańców w wieku 80+, których populacja w okresie 2020-2030 zwiększy się o 41,3% i docelowo wynosić ma 3,0 tys. osób.

Wśród niekorzystnych zmian demograficznych należy wyróżnić kurczącą się populację mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. W roku 2020 ich liczba wynosiła 16,9 tys., zmniejszając się w okresie 2010-2020 o 10,0% (spadek o 1,9 tys.). Według prognozy demograficznej, w obecnej dekadzie należy się spodziewać dalszego spadku liczby mieszkańców w tej grupie – do poziomu 15,7 tys. osób w roku 2030 (stanowiącej wtenczas 17,8%). Szczególnie niekorzystne są spadki wśród najmłodszych grup wiekowych. Liczebność grupy dzieci w wieku żłobkowym (0-2 lata) zmniejszyła się w okresie 2010-2020 aż o 22,5% (blisko 750 osób), natomiast grupy dzieci w wieku przedszkolnym o 8,2% (ok. 320 osób).

Na OPPT Świecie obserwuje się pogarszanie się wskaźnika przyrostu naturalnego, spowodowane wyhamowaniem współczynnika urodzeń (co oznacza wolniejszą reprodukcję) oraz rosnącymi wartościami współczynnika zgonów (co oznacza większą umieralność mieszkańców) – niemniej jednak dynamika wzrostu zgonów jest wolniejsza, aniżeli dynamika spadku współczynnika urodzeń.

Saldo migracji w okresie 2010-2020 przyjmowało wartości ujemne, co oznacza, że więcej osób wymeldowało się, aniżeli zameldowało na jego terenie na pobyt stały⁸. W bilansie migracyjnym za okres 2016-2020 OPPT Świecie stracił z tego powodu łącznie ok. 750 mieszkańców, natomiast w ciągu całej dekady (nie wliczając roku 2015) ok. 1,3 tys. Tempo utraty mieszkańców w wyniku migracji

⁷ W porównaniu ze stanem liczby ludności na rok 2020 przewidzianym w prognozie

⁸ Analizowano migracje na pobyt stały w ujęciu gminnym zarówno w ruchu wewnętrznym jak i zagranicznym – co oznacza, że liczone są także migracje pomiędzy jednostkami w obrębie analizowanego obszaru. Jednocześnie z uwagi na brak danych w Banku Danych Lokalnych GUS o migracjach długookresowych za rok 2015, w niniejszej analizie pominięto tenże rok

wzrosło, o czym świadczy spadek wartości średniorocznego salda migracji z poziomu -107 osób w okresie 2010-2014 do -150 osób w okresie 2016-2020.

Tabela 1. Liczba ludności i struktura ekonomicznych grup wieku w 2010 r. i 2020 r.

Jednostka	Liczba mieszkańców (osoby)		Udział mieszkańców według poszczególnych grup wiekowych (%)						
			przedprodukcyjny		produkcyjny		poprodukcyjny		
	2010	2020	2010	2020	2010	2020	2010	2020	
OPPT Świecia	90 258	89 145	20,8	19,0	65,0	60,6	14,2	20,4	
Gminy	Bukowiec	5 190	5 130	22,5	20,9	64,5	60,5	13,0	18,6
	Dragacz	7 134	7 190	20,8	19,4	66,2	60,8	12,9	19,8
	Drzycim	5 047	4 889	22,1	20,0	64,5	62,2	13,4	17,8
	Jeżewo	7 939	8 055	21,8	20,3	64,7	61,0	13,5	18,7
	Lniano	4 213	4 312	22,7	20,5	64,0	61,1	13,3	18,4
	Nowe	10 833	10 103	19,6	17,7	64,7	60,7	15,7	21,6
	Osie	5 404	5 511	21,9	19,1	64,1	62,0	14,0	18,9
	Świecie	34 316	33 851	19,6	18,1	65,6	59,5	14,8	22,4
	Świekatowo	3 522	3 640	22,9	19,4	63,1	63,4	14,1	17,2
	Warlubie	6 660	6 464	22,7	19,6	64,6	61,9	12,7	18,5
Województwo kujawsko-pomorskie	2 098 711	2 061 942	19,4	18,0	64,7	59,9	16,0	22,1	

Źródło: Opracowanie KPBPIR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

2.6. Przedsiębiorczość

Na terenie OPPT Świecie w 2020 r. funkcjonowało 7 299 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON (stanowiło to 3,5% wszystkich podmiotów działających w województwie kujawsko-pomorskim). W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dawało to wartość 81,9 podmiotów, co obejmowało 80,5% wartości wskaźnika dla całego regionu i 67,2% wartości dla kraju. Wskaźnik ten w latach 2010-2020 cechował się przeciętnym wzrostem wartości na tle całego województwa.

Wartości udziału liczby pomiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. mieszkańców w poszczególnych gminach będących w zasięgu OPPT Świecie cechują się dużą rozpiętością – od wartości 100,3 podmiotów na 1 tys. osób w gminie Dragacz i 98,0 w gminie Świecie do zaledwie 63,6 w gminie Warlubie, 62,2 w gminie Bukowiec i 61,5 w gminie Nowe. W żadnej gminie z terenu OPPT Świecie wartość omawianego wskaźnika nie przekraczała w 2020 r. wartości dla całego województwa lub kraju.

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie analizowanego OPPT Świecie w 2020 r. wynosiła 5 404. W przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym przyjmowała stosunkowo niską wartość, wynoszącą 10,0 podmiotów na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wartość wskaźnika dla OPPT Świecie stanowiła 79,8% wartości dla województwa i 68,4% wartości dla kraju. Wskaźnik ten w latach 2012-2020 cechował się przeciętnym wzrostem wartości na tle regionu.

Podobnie jak w przypadku ogólnego wskaźnika przedsiębiorczości, w przypadku wskaźnika liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym, w poszczególnych gminach obserwuje się występowanie dużego zróżnicowania wartości – od tylko

7,4 podmiotów na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie Nowe (6. najniższa wartość w regionie) do 13,5 w gminie Dragacz (jedyna wartość na OPPT Świecie przekraczająca wartość wskaźnika dla całego województwa).

Tabela 2. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie OPPT Świecie w 2020 r.

Jednostka	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą		
	Liczba	Na 1 tys. ludności	Liczba	Na 100 osób w wieku produkcyjnym	
OPPT Świecia	7 299	81,9	5 404	10,0	
Gminy	Bukowiec	319	62,2	243	7,8
	Dragacz	721	100,3	589	13,5
	Drzycim	332	67,9	250	8,2
	Jeżewo	576	71,5	438	8,9
	Lniano	298	69,1	241	9,1
	Nowe	621	61,5	453	7,4
	Osie	432	78,4	305	8,9
	Świecie	3 318	98,0	2 321	11,5
	Świekatowo	271	74,5	236	10,2
	Warlubie	411	63,6	328	8,2
Województwo kujawsko-pomorskie	209 750	101,7	154 623	12,5	

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

Dla wspierania rozwoju przedsiębiorczości - przyciągania nowych inwestorów, a także tworzenia możliwości rozwoju dla obecnie funkcjonujących podmiotów, które mogłyby rozwijać swoją działalność - istotnym jest tworzenie na danym obszarze terenów inwestycyjnych dedykowanych działalności gospodarczej oraz funkcjonowanie infrastruktury biznesowej, w tym m.in. inkubatorów przedsiębiorczości, ośrodków wspierających przedsiębiorczość, świadczącej usługi dla biznesu. Obecnie w zakresie infrastruktury biznesowej na obszarze OPPT Świecie działają dwa parki przemysłowo-technologiczne oferujące wielkopowierzchniowe tereny inwestycyjne o znaczeniu ponadlokalnym - Vistula Park I i Vistula Park II o łącznej powierzchni 54,5 ha⁹, które stanowią istotny potencjał rozwojowy obszaru. Instytucja zarządzająca terenami inwestycyjnymi Vistula Park Świecie (Strefy Rozwoju Gospodarczego Vistula Park) oraz Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości” są ważnymi podmiotami wspierającymi przedsiębiorców. Wsparcia lokalnym przedsiębiorcom udzielać może również Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Gminy Powiatu Świeckiego". OPPT Świecie, podobnie jak całe województwo kujawsko-pomorskie, znajduje się w obszarze działania Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Obecny zasób terenów inwestycyjnych, poza gminą Świecie, zlokalizowany jest głównie w gminach Dragacz, Jeżewo i Warlubie. Szczególnie predysponowane do rozwoju przestrzeni inwestycyjnych, poza dalszym rozwojem już obecnie istniejących parków inwestycyjnych w gminie Świecie, są tereny znajdujące się w sąsiedztwie węzła autostradowego Nowe Marzy w gminie Dragacz (połączenie autostrady A1 z drogą S5), które stanowią mogą znaczący bodziec dla rozwoju potencjałów endogenicznych analizowanego OPPT Świecie (m.in. Vistula Park III Sartowice). Obok wymienionych lokalizacji także pozostałe gminy wchodzące w skład OPPT podejmują działania mające za zadanie stworzenie terenów inwestycyjnych i zwiększenie liczby nowych miejsc pracy.

⁹ <https://investinswiecie.pl/>

Rozwojowi przedsiębiorczości sprzyjają także działania ukierunkowane na poprawę jakości kształcenia zawodowego oraz rozwój kompetencji kluczowych u uczniów, wzmacniający ich przyszłą aktywność zawodową.

2.7. Bezrobocie rejestrowane

W 2021 r. na terenie OPPT Świecie były 1 893 zarejestrowane osoby bezrobotne. Poziom bezrobocia na analizowanym obszarze należy do jednych z niższych w regionie i utrzymuje się poniżej średniej dla województwa – w 2021 r. udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla tego obszaru wynosił zaledwie 3,5%.

Generalnie struktura grupy zarejestrowanych osób bezrobotnych pod względem grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy¹⁰ na terenie analizowanego OPPT Świecie kształtowała się stosunkowo pozytywnie. Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2021 r. dla OPPT Świecie przyjmował bardzo niską wartość na tle całego województwa - wynosił tylko 4,9% wobec 6,4% dla regionu. W grupie osób bezrobotnych 480 osób stanowiły kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, co obejmowało ¼ wszystkich bezrobotnych (25,4%) oraz prawie 40% bezrobotnych kobiet (39,7%). Pomimo znacznych udziałów w strukturze osób bezrobotnych ta grupa stanowiła tylko 1,9% wszystkich kobiet w wieku produkcyjnym na analizowanym OPPT Świecie (dla regionu było to 2,3%). Analizowany obszar cechował się stosunkowo niskim udziałem osób długotrwale bezrobotnych¹¹ w liczbie osób w wieku produkcyjnym - w 2021 r. wynosił 1,5%, natomiast dla województwa 2,6%, choć należy zaznaczyć, że grupa ta stanowiła 42,6% całkowitej liczby osób bezrobotnych (807 osób). Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych przede wszystkim przeważały osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (ich udział w całkowitej liczbie osób bezrobotnych w 2021 r. wynosił 36,1%). Kolejną najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym I stopnia (27,2%). Dodatkowo osoby bez kwalifikacji zawodowych obejmowały ponad ⅓ wszystkich osób bezrobotnych (36,9%, 698 osób). Do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą także osoby bezrobotne do 25. roku życia – w 2021 r. udział tej grupy wiekowej osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru w wieku 18-24 lata był stosunkowo niski na tle całego województwa i wynosił 4,2% (dla regionu 4,7%), natomiast w strukturze osób bezrobotnych ta grupa wiekowa stanowiła 14,9% (282 osoby). Drugą istotną grupą wiekową to osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia, które w 2021 r. stanowiły ponad ¼ wszystkich zarejestrowanych na OPPT Świecie osób bezrobotnych (25,6%, 485 osób), a udział tej grupy osób bezrobotnych wśród wszystkich mieszkańców OPPT Świecie w odpowiadającej grupie wiekowej¹² był stosunkowo niski – 3,5% wobec 4,9% dla regionu. W większości gmin wchodzących w skład analizowanego OPPT Świecie (poza gminą Nowe gdzie udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił w 2021 r. 5,3%) poziom bezrobocia był niższy niż przeciętnie w województwie (5,1%) – w pozostałych gminach wskaźnik ten przyjmował wartości między 4,8% w gminie Warlubie a 2,3% w gminie Lniano. Generalnie udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze przyjmuje jedne z niższych wartości w województwie, a zwłaszcza dotyczy to gmin Lniano i Osie, które znajdowały się wśród 10 gmin o najniższych wartościach tego wskaźnika.

¹⁰ Opracowano na podstawie danych pochodzących z publikacji „Informacja o bezrobociu w miastach i gminach województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku” (WUP Toruń) oraz BDL GUS

¹¹ Powyżej 12 miesięcy

¹² Kobiety w wieku 50-59 lat i mężczyźni w wieku 50-64 lata

Tabela 3. Bezrobocie rejestrowane na terenie OPPT Świecie w 2010 r. i 2021 r.

Jednostka	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (osoby)				Udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (%)						
	mężczyźni		kobiety		ogółem		mężczyźni		kobiety		
	2010	2021	2010	2021	2010	2021	2010	2021	2010	2021	
OPPT Świecia	2 975	683	3 751	1 210	11,5	3,5	9,6	2,4	13,6	4,9	
Gminy	Bukowiec	165	39	217	65	11,4	3,4	9,1	2,4	14,1	4,6
	Dragacz	242	76	296	118	11,4	4,5	9,6	3,3	13,5	5,9
	Drzycim	183	35	226	70	12,6	3,5	10,4	2,1	15,1	5,2
	Jeżewo	229	78	347	106	11,2	3,8	8,2	3,0	14,7	4,7
	Lniano	94	28	158	32	9,3	2,3	6,6	2,0	12,3	2,6
	Nowe	557	123	603	195	16,6	5,3	14,9	3,8	18,5	7,0
	Osie	166	26	209	60	10,8	2,5	9,0	1,4	12,9	3,9
	Świecie	987	191	1 267	394	10,0	2,9	8,4	1,8	11,7	4,2
	Świekatowo	127	32	103	36	10,4	2,9	10,4	2,5	10,3	3,5
	Warlubie	225	55	325	134	12,8	4,8	9,8	2,6	16,3	7,3
Województwo kujawsko-pomorskie	61 861	25 273	75 696	36 588	10,3	5,1	3,5	3,9	11,7	6,4	

Źródło: Opracowanie KPBPPIR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

2.8. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny

W 2020 r. ze środowiskowej pomocy społecznej korzystało 6 111 mieszkańców OPPT Świecie, zatem ponad dwukrotnie mniej niż w 2010 r. Spadek korzystających z pomocy społecznej w OPPT był większy niż przeciętnie w regionie: 53,5% wobec 49,1%. Mimo to, zasięg korzystania z pomocy społecznej nadal kształtował się tu na nieco wyższym poziomie niż przeciętnie w województwie. W 2020 r. udział beneficjentów pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności wyniósł 6,9% (dla województwa 6,0%). Biorąc pod uwagę rozkład przestrzenny wskaźnika zauważa się, że najwyższym odsetkiem korzystających z pomocy społecznej, równym 8,0%, charakteryzują się gminy Bukowiec i Dragacz. Najniższe wartości wskaźnika zanotowano w gminach Świekatowo (5,1%) i Lniano (5,2%).

W OPPT Świecie w 2020 r. zasiłek rodzinny otrzymywały 2 583 rodziny, a objętych nim było 5 124 dzieci w wieku do 17 lat. Od 2010 r. zauważalny jest znaczny spadek zarówno liczby rodzin korzystających ze świadczenia, jak i liczby dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek, ciągle jednak udział dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku jest wyższy niż przeciętnie w województwie (30,3% wobec 26,7%). W obrębie analizowanego OPPT Świecie gminami o najwyższym odsetku omawianego wskaźnika były Świekatowo (36,7%) i Warlubie (35,2%), najniższą wartość wskaźnika zanotowano w gminach Świecie (26,3%) i Dragacz (29,5%).

Tabela 4. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny w OPPT Świecie

Jednostka	Udział korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)		Udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)		
	2010	2020	2010	2020	
OPPT Świecia	14,6	6,9	45,8	30,3	
Gminy	Bukowiec	15,8	8,0	53,9	32,0
	Dragacz	16,9	8,0	51,1	29,5
	Drzycim	17,8	7,9	47,9	32,5
	Jeżewo	11,4	6,7	43,5	30,5
	Lniano	20,7	5,2	55,2	31,8
	Nowe	15,5	6,2	46,2	34,6
	Osie	14,8	5,5	52,2	31,2
	Świecie	12,1	7,0	37,2	26,3
	Świekatowo	19,9	5,1	58,1	36,7
	Warlubie	16,4	7,5	54,8	35,2
Województwo kujawsko-pomorskie	11,6	6,0	41,9	26,7	

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych GUS

Włączenie społeczne, wspieranie aktywizację mieszkańców OPPT Świecie, odpowiednio przygotowane kadry oświatowe oraz atrakcyjna oferta edukacyjna pod względem nauki przedsiębiorczości, promowania postaw prospołecznych i inspirujący wpływ na dzieci i młodzież poprzez szeroki wachlarz zajęć, warsztatów pozwoli uniknąć kształtowania postaw o wysokim poziomie oczekiwań wobec instytucji udzielających wsparcia finansowego i rzeczowego. Zahamowanie procesu przekazywalności pokoleń postaw roszczeniowych poprzez promowanie samodzielności i stworzenie warunków do rozwoju pozwoli młodym osobom w dorosłym życiu na odpowiedzialne ekonomicznie życie. Poprzez pozytywny wpływ na młodych ludzi odciążony zostanie system opieki społecznej oraz ograniczone zostanie marnotrawstwo świadczeń. W sytuacji konieczności skorzystania ze wsparcia instytucjonalnego istnieje szansa na udzielenie pomocy incydentalne, sporadyczne i nie wiązanie bytu ekonomicznego z długotrwałą pomocą.

System pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób chorych, starszych lub niepełnosprawnych oferuje ośrodki wsparcia, środowiskowe domy samopomocy, rodzinne domy pomocy społecznej oraz mieszkania chronione. Organizacja czasu wolnego, włączenie społeczne i integracja z lokalną społecznością może być udzielana w środowisku domowym, jak i w ośrodku wsparcia - podczas dziennego pobytu albo w domu pomocy społecznej w ramach stałego zamieszkania. Usługi opiekuńcze dostosowane są do potrzeb wynikających z wieku, rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i obejmują zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych (sprzątanie, pranie, zakupy, sporządzanie posiłków), opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację, zapewnianie kontaktów z otoczeniem.

W związku ze wzrostem liczby osób starszych i niepełnosprawnych na terenie OPPT Świecie, zwiększa się zapotrzebowanie w zakresie rozwoju usług pomocy społecznej dedykowanych tym grupom osób. Rozwój usług wymaga szeroko zakrojonych działań mających na celu pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym w codziennym życiu, w integracji ze społeczeństwem oraz przeciwdziałaniu ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Niezbędny jest rozwój usług związanych z szeroko pojętą opieką, w tym wzmacnianie kadr pomocy i integracji społecznej (pielęgniarki środowiskowe, opiekunowie medyczni, opiekunowie osób starszych, opiekunowie w miejscu zamieszkania) oraz

rozwój struktur instytucji ją prowadzących, przede wszystkim w środowisku lokalnym. Rosnąca skala potrzeb będzie wymagała także zmian organizacyjnych świadczenia usług pomocy społecznej. Oprócz rozwoju dziennych domów pobytu dla seniorów czy centrów usług środowiskowych ważny jest rozwój zdeinstytucjonalizowanych form opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Istotnym aspektem będzie także aktywizacja społeczna ludności starszej i osób z niepełnosprawnością, mająca na celu aktywne zagospodarowanie wolnego czasu i sprzyjająca pozostawaniu w zdrowiu fizycznym i psychicznym (w tym poprzez kluby seniora, środowiskowe domy samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej, specjalne projekty adresowane do wybranej grupy osób). Istnieje także potrzeba upowszechniania systemu opieki zdalnej osób starszych, związanej z kontrolą stanu zdrowia i umożliwiającej szybkie wezwanie pomocy. Obecnie do najpopularniejszych form opieki zdalnej zalicza się tzw. bransoletki życia, czyli noszone na nadgarstku mobilne urządzenia do przywoływania pomocy wyposażone m.in. w przycisk SOS oraz czujnik upadku. Ważne będzie także kształtowanie jak najbardziej przyjaznych i bezpiecznych przestrzeni publicznych.

Na terenie OPPT Świecie funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 Dom Dziecka w Bąkowie (14 miejsc), Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Bąkowie (10 miejsc), Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 w Bąkowie (8 miejsc), prowadzone przez Powiat Świecki oraz na terenie Powiatu Świeckiego jedna placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Topolnie (14 miejsc) prowadzona na zlecenie Powiatu Świeckiego. W Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Świeciu świadczone jest wsparcie specjalistyczne dla osób i rodzin z terenu całego Powiatu Świeckiego. W Świeciu funkcjonuje także Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle, somatycznie chorych prowadzony na zlecenie Powiatu Świeckiego (40 miejsc) oraz na terenie Powiatu Świeckiego dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Gołuszycach (140 miejsc). W zakresie świadczenia usług bytowych, pracy socjalnej oraz nauki w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności na terenie OPPT Świecie w Nowem funkcjonuje 6 mieszkań chronionych treningowych, w Świeciu w Zespole Mieszkań Chronionych (14 mieszkań chronionych) funkcjonuje Dzienny Dom Pomocy w którym zajęcia z zakresu gimnastyki, ćwiczeń oddechowych, relaksacji, różne warsztaty, muzykoterapia i inne dostosowane są do możliwości uczestnika. Podopieczni mają również okazję skorzystać z wycieczek, wyjścia do kina, integracji ze społecznością lokalną. Na terenie Powiatu Świeckiego funkcjonuje sześćdziesiąt sześć rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywa 84 dzieci, dwadzieścia cztery rodziny niezawodowe w których przebywa 29 dzieci, pięć rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 19 dzieci, dwa pogotowia rodzinne – 11 dzieci, jedna rodzina specjalistyczna oraz jeden rodzinny dom dziecka – 8 dzieci (rok 2020). Bardzo istotny jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej w celu prawidłowego zabezpieczenia dzieci wymagających opieki oraz rozwój form wsparcia rodzin zastępczych.

2.9. Opieka zdrowotna

Bardzo istotne dla rozwoju społecznego jest utrzymywanie dobrego stanu zdrowia ludności. Jest to szczególnie ważne mając na uwadze zachodzący i stale pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa (wzrostu liczby ludności starszej oraz wydłużania się życia), kiedy wraz z wiekiem stan zdrowia pogarsza się, a także w ostatnich latach pogarszający się stan zdrowia psychicznego społeczeństwa. W związku z tym kluczowe jest utrzymywanie wysokiej dostępności oraz poziomu udzielanych świadczeń w ramach opieki zdrowotnej.

Na terenie OPPT Świecie opieka zdrowotna (POZ) w 2021 r. dostępna była we wszystkich gminach. Placówki POZ znajdowały się w 13 miejscowościach (w obu miastach, w 7 siedzibach gmin wiejskich – poza gminą Dragacz i 4 miejscowościach wiejskich). W każdej z tych miejscowości działał co najmniej

jeden gabinet/poradnia lekarska, w większości z nich dostępny był także co najmniej jeden gabinet/poradnia położnej POZ i co najmniej jeden gabinet/poradnia pielęgniarki POZ.¹³

W 2019 r. na terenie OPPT Świecie (w Świeciu) działały 2 podmioty prowadzące oddziały szpitalne lub inne komórki opieki szpitalnej. Były to Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Nowy Szpital sp. z o.o." zaliczany do tzw. sieci szpitali, czyli systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (I stopnia) oraz Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr J. Bednarza.¹⁴

Na obszarze OPPT Świecie funkcjonowało 38 poradni specjalistycznych działających w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej¹⁵. Obejmowały one 24 rodzajów specjalności, z czego najliczniej reprezentowane były poradnie położniczo-ginekologiczne (8 placówek). Ponadto działały po dwie poradnie neurologiczne, okulistyczne, otorynolaryngologiczne, chirurgii ogólnej, dermatologiczne i kardiologiczne. Występowały pojedyncze poradnie: poradnia reumatologiczna, alergologiczna, diabetologiczna, logopedyczna, endokrynologiczna, chirurgii urazowo-ortopedycznej, urologiczna, gruźlicy i chorób płuc, pracownia endoskopii, pracownia tomografii komputerowej, a także rzadziej spotykane w województwie specjalności: medycyny sportowej, gastroenterologiczna, nefrologiczna, pracownia rezonansu magnetycznego oraz osteoporozy i chorób zakaźnych (rodzaje poradni specjalistycznych działające tylko w kilku powiatach).

Z opieki długoterminowej¹⁶ na analizowanym OPPT w 2019 r. korzystało 13 pacjentów w opiece domowej świadczonej przez pielęgniarkę opieki długoterminowej w domu osoby potrzebującej (oferował ją 1 świadczeniodawca) oraz 113 pacjentów w opiece stacjonarnej w zakładzie opiekuńczo-lecznym/pielęgnacyjno-opiekuńczym (w Świeciu). Na OPPT Świecie dostępne były również świadczenia z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej¹⁷ w formie hospicjum domowego, z którego w 2019 r. korzystało 256 pacjentów (1 świadczeniodawca) oraz w formie stacjonarnej na oddziale medycyny paliatywnej w Nowym Szpitalu w Świeciu, z którego korzystało 203 pacjentów (oddział posiadał 12 łóżek). W zakresie rehabilitacji medycznej¹⁸ na obszarze OPPT Świecie 7 świadczeniodawców udzielało świadczeń w formie ambulatoryjnej oraz 1 świadczeniodawca w formie stacjonarnej (rehabilitacja ogólna i neurologiczna). W ramach opieki psychiatrycznej, zdrowia psychicznego i terapii uzależnień¹⁹ na OPPT Świecie działało szereg placówek, z których wszystkie zlokalizowane były w Świeciu: 5 poradni zdrowia psychicznego (w tym 2 dla dzieci młodzieży), 2 poradnie psychologiczne (w tym 1 dla dzieci), 8 oddziałów psychiatrycznych ogólnych (świadczenia całodobowe w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr Józefa Bednarza), 1 poradnia leczenia uzależnień i 3 oddziały leczenia uzależnień (świadczenia całodobowe leczenia uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych).

2.10. Opieka żłobkowa

Według danych GUS opieką żłobkową (w formie żłobków, oddziałów żłobkowych i klubów dziecięcych) na terenie OPPT Świecie w 2020 r.²⁰ objętych było 145 dzieci w wieku do 3 lat. Udział dzieci objętych opieką w liczbie dzieci w wieku do 3 lat wynosił 5,7%, co było wartością o prawie połowę niższą niż średnia dla województwa, która wynosiła 11,0%. W obszarze obserwuje się stały wzrost zarówno liczby

¹³ Stan na 30.07.2021 r. wg <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/POZ>

¹⁴ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3404>

¹⁵ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3409> (dostęp 09.10.2024 r.)

¹⁶ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3361> (dostęp 09.10.2024 r.)

¹⁷ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3368> (dostęp 09.10.2024 r.)

¹⁸ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3365> (dostęp 24.08.2021 r.)

¹⁹ <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/PrzychodnieSpecjalistyczne> (dostęp 4.10.2021 r.)

²⁰ Stan na 31 XII

jak i udziału dzieci objętych opieką żłobkową. Przez wzgląd na brak dostępności jakichkolwiek form opieki żłobkowej w części gmin, na analizowanym obszarze cały czas mogą występować znaczne potrzeby w zakresie dostępności do tego rodzaju usług, zwłaszcza na obszarach wiejskich, pomimo stałego spadku liczby dzieci.

Zgodnie z danymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej²¹, w kwietniu 2022 roku opiekę nad dziećmi do lat 3 świadczyło łącznie 5 placówek (2 niepubliczne kluby dziecięce oraz 3 żłobki prowadzone przez samorządy gminne). Opieka dostępna była w 1 mieście (Świecie – 2 żłobki i 1 klub dziecięcy) oraz w 2 miejscowościach wiejskich (Lniano – 1 żłobek, Zalesie Królewskie – 1 klub dziecięcy). Na terenie 7 z 10 gmin znajdujących się w zasięgu OPPT Świecie opieka instytucjonalna na dzieci do lat 3 nie była sprawowana. Funkcjonujące placówki cechowały się stosunkowo dużą liczbą dostępnych miejsc, jednakże nadal niewystarczającą (co potwierdza duża liczba osób oczekujących na przyjęcie do placówek, wpisanych na listy rezerwowe). Wyjątek stanowił tu żłobek w miejscowości Lniano zapewniający opiekę jedynie kilkanaścioru dzieciom. Najwyższym, bo całkowitym obciążeniem dostępnych miejsc cechowały się żłobki położone w Świeciu. Pośrednio wynikało to ze znacznie niższych kosztów pobytu dziecka w obiektach prowadzonych przez samorząd, niż w przypadku placówek niepublicznych. Jednakże mimo większych kosztów ponoszonych przez rodziców, placówki niepubliczne cechowały się relatywnie wysokim obciążeniem (ok. 85,0%).

2.11. Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunki dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)

Niezmiernie ważny w rozwoju dziecka jest udział w wychowaniu przedszkolnym. Bardzo często grupa przedszkolna stanowi pierwszy kontakt dziecka z większą grupą rówieśniczą w której pod czujnym okiem wychowawcy dziecko poprzez np. zabawę nabywa umiejętności społecznych, rozwija swoją osobowość, rozwija wyobraźnię i uczy się samodzielności. Okres przedszkolny jest bardzo ważny i odgrywa istotną rolę w procesie poznawania świata, rozwoju emocjonalnego i społecznego. Dlatego tak ważne jest aby zapewnić odpowiednie warunki opiekuńcze – wychowawcze najmłodszym wraz z odpowiednio wyposażoną infrastrukturą.

W 2020 r. wychowaniem przedszkolnym na terenie OPPT Świecie objętych było 1 946 dzieci w wieku od 3 do 5 lat. Udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym na analizowanym obszarze utrzymuje się poniżej średniej dla województwa - w 2020 r. wynosił tylko 72,1% wobec średniej dla regionu wynoszącej 80,1%.

Na poziomie poszczególnych gmin wchodzących w skład OPPT Świecie udział dzieci w wieku od 3 do 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym cechował się stosunkowo dużym zróżnicowaniem wartości. Tylko w jednej gminie wskaźnik osiągnął wartość powyżej średniej dla całego województwa – w gminie Świecie (87,9%). Druga najwyższa wartość występowała w gminie Osie i wynosiła już tylko 76,5%. Najniższa wartość wskaźnika występowała w gminie Warlubie (50,5%) i była jedną z niższych w województwie (11. najniższa wartość). W pozostałych gminach wartość wskaźnika zawierała się w przedziale od 57,1% w gminie Lniano do 69,3% w gminie Nowe. Należy jednak zwrócić uwagę, że w gminie Nowe wskaźnik świadczenia usług przedszkolnych wzrósł w związku z oddaniem do użytku w 2021 roku nowego przedszkola na 225 miejsc.

W dokumencie Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego określono, że inwestycje w zakresie infrastruktury przedszkolnej będą realizowane wyłącznie na obszarach gmin o udziale dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w wieku 3-5 lat poniżej 85% średniej dla województwa. Zgodnie z Aneks 4. do dokumentu *Wychowanie przedszkolne w województwie*

²¹ Rejestr żłobków i klubów dziecięcych <https://dane.gov.pl> (dostęp z dnia 13.04.2022 r.)

kujawsko-pomorskim w roku 2020 z uwzględnieniem wykorzystania środków UE, opracowanym przez Departament Funduszy Europejskich UMWK-P w 2020 r. warunek ten spełniało 7 gmin z obszaru OPPT – Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Świekatowo, Warlubie. W poniższej tabeli, zawierającej wartości wskaźnika dla poszczególnych gmin, kolorem czerwonym zaznaczono wartości, które spełniają to kryterium.

Tabela 5. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie OPPT Świecie w 2020 r. (kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźnika kształtujące się poniżej 85% średniej wojewódzkiej)

Jednostka	Liczba dzieci w wieku 3-5 lat	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w wieku 3 – 5 lat (%)
OPPT Świecia	2 700	1 946	72,1
Gminy	Bukowiec	172	63,4
	Dragacz	233	64,4
	Drzycim	176	61,9
	Jeżewo	249	58,2
	Lniano	140	57,1
	Nowe	280	69,3
	Osie	162	76,5
	Świecie	982	87,9
	Świekatowo	122	64,8
	Warlubie	184	50,5
Województwo kujawsko-pomorskie	59 900	47 994	80,1

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

Wg danych pochodzących z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych SIO²² w 2022 r. na terenie analizowanego OPPT Świecie działało 48 placówek wychowania przedszkolnego – 22 przedszkola i 26 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Większość z tych placówek to instytucje publiczne (43). Największa liczba placówek znajdowała się w gminie Świecie (19 placówek, z czego 15 w mieście). W pozostałych gminach działało od 1 (gmina Świekatowo) do 5 placówek (gmina Osie). W dwóch gminach – Lniano i Świekatowo - funkcjonowały tylko oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. Placówki zlokalizowane były w 31 miejscowościach, z czego na obszarach wiejskich poza miejscowościami będącymi siedzibami gmin w 21 miejscowościach (22 placówki).

Na obszarze OPPT Świecie występują stałe potrzeby podnoszenia standardu usług świadczonych przez istniejące miejsca wychowania przedszkolnego m.in. poprzez wyposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne, podnoszenie kompetencji wśród kadry pedagogicznej, organizację szerokiego wachlarza zajęć dodatkowych (np. plastycznych, tanecznych teatralnych, gry na instrumentach, nauki języków obcych, robotyki) czy rozwój edukacji prozdrowotnej i ekologicznej. Istotną kwestią jest również przystosowanie usług z zakresu wychowania przedszkolnego do dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi (w tym m.in. dzieci z wadą wymowy, wadą postawy, niepełnosprawnościami).

²² dostęp z dnia 23.03.2022 r.

2.12. Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)

Efektywność i jakość nauczania określana jest poprzez wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów. W dobie ciągłych zmian, wprowadzania nauki zdalnej, hybrydowej czy zmieniającej się gospodarki, która oparta jest na wiedzy a rzeczywistość tworzona jest przez społeczeństwo informacyjne, niezmiernie ważne jest zachowanie procesu ciągłego uczenia się i opanowywania nowych umiejętności.

Wobec tego, nie wyborem a koniecznością jest nieustanne doskonalenie kadr systemu oświaty, wyposażanie szkół w nowoczesny sprzęt i motywowanie uczniów do rozwijania umiejętności użytkowania systemów informatycznych, korzystania ze zdigitalizowanych źródeł informacji i zdobywania wiedzy w praktyczny sposób, np. dzięki praktykom lub odbyciu stażu.

Kształcenie ogólne w szkole ponadpodstawowej tworzy programowo spójną całość i stanowi fundament wykształcenia, umożliwiającą zdobycie zróżnicowanych kwalifikacji zawodowych, a następnie ich doskonalenie lub modyfikowanie, otwierając proces uczenia się przez całe życie.

Obecnie obserwuje się trudności i pewne problemy w przystosowaniu się wśród uczniów i nauczycieli oraz deficyty w dysponowaniu odpowiednim sprzętem i oprogramowaniem w przypadku konieczności rezygnacji z tradycyjnych metod nauczania na rzecz prowadzenia zajęć w sposób zdalny lub w systemie hybrydowym.

Istotną barierę w rozwoju i budowaniu pewności siebie wśród uczniów, szczególnie ze szkół z terenów wiejskich stanowi niedostateczny stopień znajomości języków obcych, w szczególności znajomości języka angielskiego. Stanowi to istotny problem w sytuacji wejścia na rynek pracy lub możliwości skorzystania z np. zatrudnienia w międzynarodowej firmie lub wzięcia udziału w wymianie międzynarodowej uczniów. Niedobory kadrowe w systemie oświaty i brak zastępowalności przez młodsze pokolenia nauczycieli, stanowi o coraz niższej wartości z zakresu umiejętności miękkich i elastyczności wobec zachodzących zmian w systemie edukacji. Niezbędne zatem staje się wsparcie kadry, które obejmować powinno również podnoszenie umiejętności w zakresie zapewnienia uczniom wsparcia pedagogiczno-psychologicznego, przygotowania do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz do pracy z uczniem zdolnym. Nauczyciele często zmuszeni są do zdobywania kwalifikacji i doskonalenia na własną rękę. Nowoczesny system edukacji powinien zapewnić im możliwość skorzystania z nowych form szkolenia i poznania nowatorskich sposobów nauczania włączających ucznia do aktywnego uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych.

Ważne jest, aby realizowane działania zmierzające do poprawy sytuacji, prowadzone były przy jednoczesnym zapewnieniu równego dostępu (także infrastrukturalnego) do nowoczesnej edukacji wszystkim uczniom, gdyż w procesie edukacyjnym szczególnego wsparcia wymagają uczniowie ze środowisk defaworyzowanych oraz uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Bardzo istotne jest dalsze wprowadzanie edukacji włączającej zwłaszcza w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami.

Środowisko szkolne powinno być przystosowane do zapewnienia warunków sprzyjających włączeniu społecznemu, przeciwdziałaniu dyskryminacji w dostępie do wiedzy i infrastruktury szkolnej szczególnie ze względu na niepełnosprawność, orientację płciową, wyznanie, tożsamość narodową i inne.

Zdefiniowanymi barierami ograniczającymi wdrażanie nowoczesnych metod nauczania na obszarze OPPT Świecie w zakresie infrastrukturalnym są: brak nowoczesnego wyposażenia pracowni przedmiotowych, konieczność wymiany przestarzałego sprzętu na nowy, brak pomocy naukowych. Diagnostuje się również braki w infrastrukturze sportowej – 1 szkoła nie posiada sali gimnastycznej, w innych szkołach sale wymagają modernizacji w celu podniesienia standardu i zapewnienia

bezpieczeństwa w użytkowaniu oraz dostosowaniu infrastruktury do nowych aktywności podczas zajęć (np. squash, zabawy ruchowo – integracyjne). Dlatego wyzwaniem dla szkół w dalszym ciągu stanowi jeszcze zapewnienie atrakcyjnej infrastruktury sportowej i edukacyjnej, dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto istniejąca baza noclegowa, w postaci internatów przy szkołach wymaga znaczącej poprawy w zakresie spełnienia wymogów i zabezpieczenia potrzeb noclegowych.

W 2022 roku przyjęta została „Diagnoza potrzeb przyszkolnej bazy sportowej w województwie kujawsko pomorskim”, stanowiąca Załącznik do Stanowiska Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2022 r. W dokumencie tym zawarto informacje o najważniejszych niedoborach występujących w gminach i powiatach regionu w zakresie przyszkolnej infrastruktury sportowej. Wynikiem analizy jest wskazanie tzw. „białych plam”, a więc gmin i powiatów cechujących się najgorszą w regionie sytuacją w zakresie dostępu do nowoczesnej przyszkolnej infrastruktury sportowej (co prowadzi do wykluczenia społecznego) oraz zidentyfikowanie zadań inwestycyjnych rekomendowanych do dofinansowania o charakterze priorytetowym, ukierunkowanych na zniwelowanie „białych plam”. Na terenie OPPT Świecia rekomenduje się dofinansowanie realizacji pierwszej pełnowymiarowej sali gimnastycznej w gminie Drzycim.

2.13. Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej

Jak wskazują dane pozyskane z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych²³ na terenie OPPT Świecie funkcjonuje 40 szkół podstawowych (w tym 2 szkoły specjalne). Większość z nich to szkoły publiczne (38 placówek). Według danych GUS w 2020 r. łącznie w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży funkcjonujących na terenie OPPT Świecie uczyło się 7 613 uczniów (w tym 177 uczniów w szkołach specjalnych).

Podstawową statystyczną miarą oceny zróżnicowania jakości kształcenia jednostek samorządu terytorialnego jest analiza wyników egzaminów kończących szkołę podstawową (egzamin ósmoklasisty). Egzamin obejmuje trzy przedmioty: język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny, zdecydowana większość uczniów zdaje egzamin z języka angielskiego, dlatego też analizę przeprowadzono na podstawie wyników osiąganych na egzaminie z tego języka obcego. Wyniki egzaminów ósmoklasisty są podsumowaniem zdobytej wiedzy i umiejętności w procesie kształcenia na etapie szkoły podstawowej i pośrednio wskazują na poziom nauczania w szkołach. Ze względu na coroczną zmienność poziomu trudności egzaminów, wyniki przedstawiono, jako wartości względne, odniesione do średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto, w analizie wykorzystano wartości uśrednione dla 3 lat (2019-2021) w celu wyeliminowania jednorazowego, przypadkowego wystąpienia wartości bardzo niskiej (będącej konsekwencją np. zdawania egzaminu przez słabszy rocznik uczniów).

Na OPPT Świecie w okresie 2019-2021 egzamin kończący szkołę podstawową zdawało średniorocznie około 860 uczniów, a uzyskane wyniki egzaminów z wszystkich zdawanych przedmiotów były niższe od średniej wojewódzkiej (o około 5-7%), choć dostrzega się duże zróżnicowanie wyników egzaminów zarówno pomiędzy poszczególnymi gminami, jak i w zakresie poszczególnych przedmiotów.

Wynik egzaminu z języka polskiego na OPPT Świecie w latach 2019-2021 stanowił przeciętnie 94,9% średniej wojewódzkiej. Jedynie w 3 gminach wynik ten był wyższy od średniej, a najkorzystniejszym (aż 112% średniej; 4. pozycja wśród 144 gmin regionu) cechowała się gmina Świekatowo. Wyróżniające się wyniki odnotowano także w gminach Lniano i Bukowiec (obie gminy osiągnęły prawie 104% średniej, co usytuowało je odpowiednio na 29. i 31. pozycji wśród gmin regionu). Jednocześnie jednak aż połowa gmin obszaru ulokowała się na bardzo niskich pozycjach – od 109. (gmina Warlubie) do 141.

²³ Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych <https://rspo.gov.pl>, dostęp z dnia 23.03.2023 r.

(gmina Osie). W przypadku egzaminu z języka polskiego uwagę zwraca bardzo duża rozpiętość wyników egzaminu i zajmowanych przez gminy lokat (od 4. do 141.). Przeciętne wyniki egzaminów z matematyki i języka angielskiego na OPPT Świecie, cechowały się jeszcze gorszą relacją w stosunku do średniej wojewódzkiej, niż w przypadku egzaminu z języka polskiego (wyniki egzaminu z matematyki stanowiły 93,2% średniej wojewódzkiej, a z języka angielskiego 92,6%). W przypadku matematyki jedynie dwie gminy (Świekatowo i Lniano) cechowały się wynikami egzaminu korzystniejszymi od średniej wojewódzkiej (odpowiednio: prawie 107 i 102% średniej; 19. i 30. pozycja wśród 144 gmin regionu), a w przypadku języka angielskiego tylko jedna gmina – Świecie (prawie 102% średniej; 21. lokata). W pozostałych gminach wyniki egzaminów z obu przedmiotów były niższe od średniej i z języka angielskiego aż 7 gmin, a z matematyki 4 gminy uzyskały wyniki o ponad 10% gorsze od średniej wojewódzkiej.

Z analizy zróżnicowań wewnętrznych wynika, że spośród gmin tworzących OPPT Świecie wyróżniają się gminy Świekatowo i Lniano, w których wyniki egzaminów z dwóch przedmiotów przewyższają średnie wartości wojewódzkie, a dodatkowo gmina Świekatowo zajmuje wysokie pozycje wśród 144 gmin regionu (odpowiednio pod względem wyników egzaminów z języka polskiego, języka angielskiego i matematyki są to pozycje: 4., 19., 37.). Najlepsze wyniki z egzaminów uzyskano w gminach Nowe i Osie, które pod względem wyników egzaminów z języka polskiego i matematyki usytuowały się na jednych z niższych pozycji wśród gmin województwa.

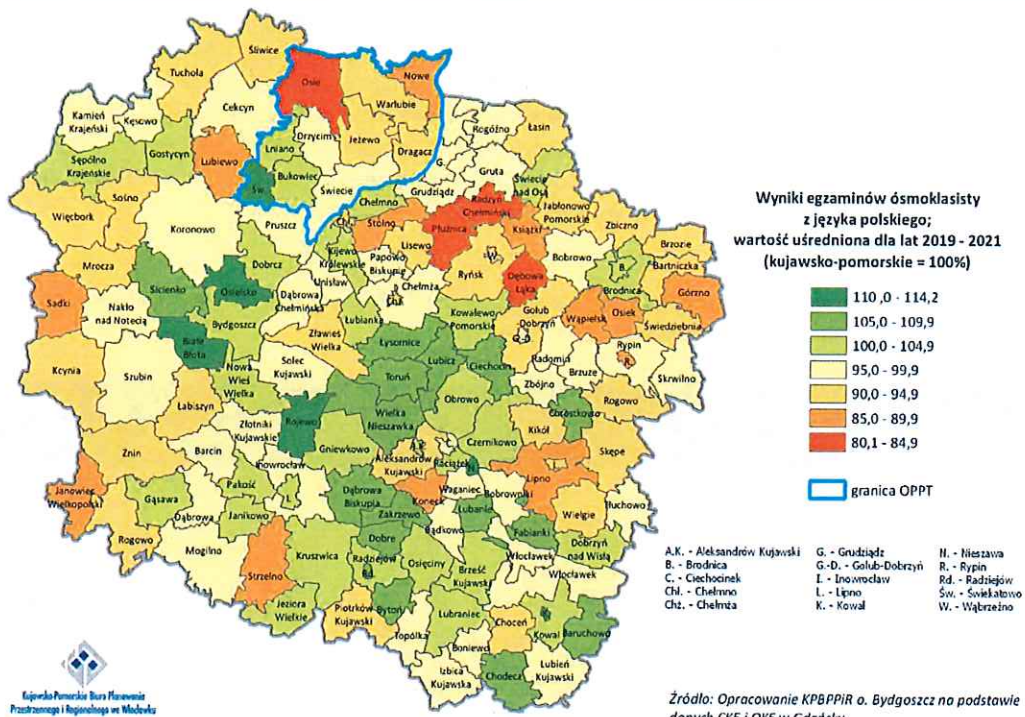
Tabela 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 na OPPT Świecie w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%)

Jednostka	Język polski				Matematyka				Język angielski				
	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*	
OPPT Świecia	94,4	94,7	95,7	94,9	90,9	92,3	96,3	93,2	91,5	91,8	94,5	92,6	
Gminy	Bukowiec	109,4	104,4	97,1	103,6	81,2	94,9	92,1	89,4	91,5	78,5	73,9	81,3
	Dragacz	89,8	90,4	93,8	91,3	92,1	98,0	98,1	96,1	78,3	89,1	87,1	84,8
	Drzycim	102,1	93,5	98,0	97,9	103,8	85,3	106,2	98,4	105,7	82,4	100,1	96,1
	Jeżewo	88,9	91,8	90,8	90,5	89,4	85,9	101,9	92,4	78,5	89,5	94,4	87,5
	Lniano	105,7	96,4	109,3	103,8	97,3	92,9	114,8	101,7	88,8	80,0	87,1	85,3
	Nowe	84,5	97,1	86,3	89,3	81,9	77,4	87,7	82,3	80,8	86,3	88,0	85,1
	Osie	79,4	80,6	92,2	84,1	75,3	82,3	95,3	84,3	91,7	76,3	98,0	88,7
	Świecie	96,3	98,3	95,9	96,8	92,6	99,7	95,1	95,8	97,5	106,3	101,4	101,7
	Świekatowo	116,6	97,7	121,7	112,0	109,2	100,3	110,2	106,6	105,6	78,4	102,0	95,4
Warlubie	90,3	88,1	100,4	93,0	93,5	88,6	86,3	89,5	90,0	86,3	93,0	89,8	
Województwo kujawsko-pomorskie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

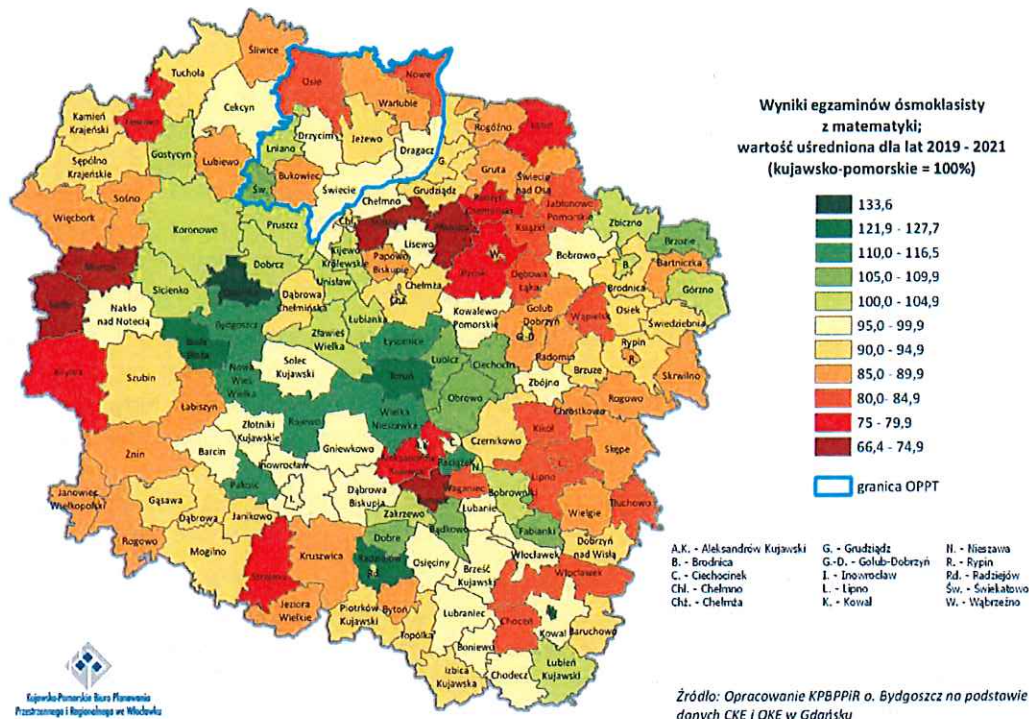
Źródło: Opracowanie KPBPPIR o. Bydgoszcz na podstawie CKE i OKE w Gdańsku

*wartość uśredniona dla lat 2019-2021

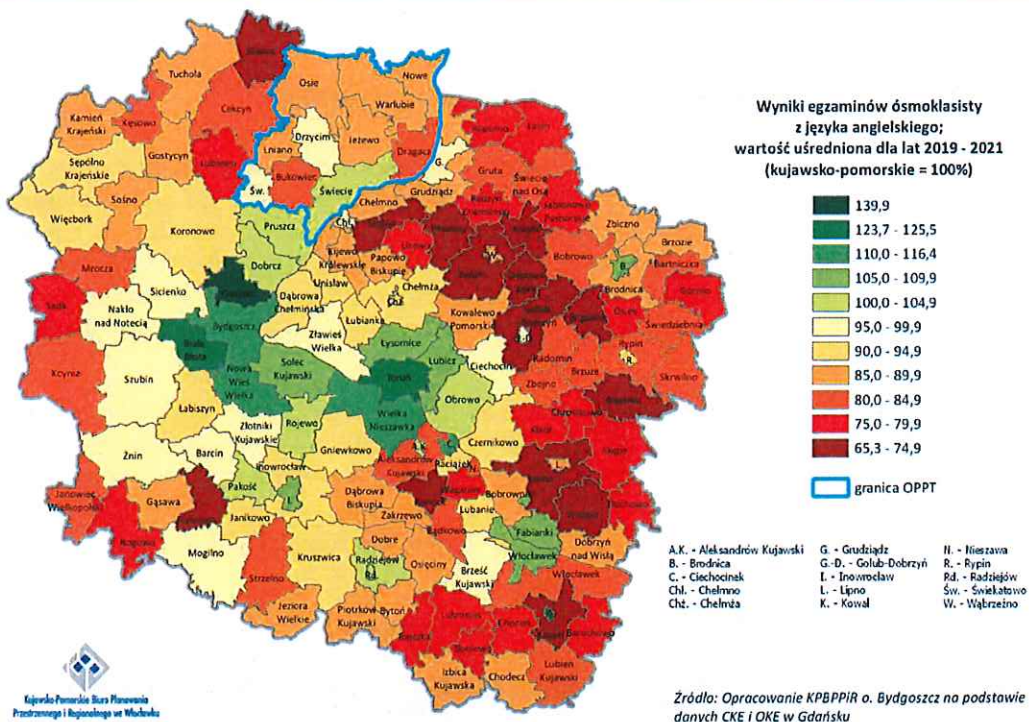
Mapa 6. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

Mapa 7. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

Mapa 8. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

2.14. Szkoły ponadpodstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej

Od 1 września 2017 r., zlikwidowano gimnazja i wprowadzono 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią szkołę branżową I stopnia oraz 2-letnią szkołę branżową II stopnia. Szkoły branżowe są to szkoły powstałe na podbudowie programowej szkoły podstawowej, realizujące program nauczania w zakresie kształcenia ogólnego oraz zawodowego. W wyniku reformy edukacji dotychczasowa 3-letnia zasadnicza szkoła zawodowa przekształciła się w 3-letnią branżową szkołę I stopnia. W roku szkolnym 2017/2018 odbył się pierwszy nabór do klasy pierwszej branżowych szkół I stopnia, a w 2020/2021 do klasy pierwszej branżowych szkół II stopnia.

Zgodnie z danymi z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych na terenie OPPT Świecie zarejestrowane były 24 szkoły ponadpodstawowe dla dzieci i młodzieży (w tym 2 szkoły specjalne). Szkoły te zlokalizowane były zarówno w miastach (Świeciu, Nowem), jak i w miejscowości wiejskiej Warlubie. Zaliczamy do nich: 7 liceów ogólnokształcących (6 w Świeciu i 1 w Nowem), 10 techników (9 w Świeciu i 1 w Nowem) oraz 7 szkół branżowych I stopnia (4 w Świeciu, 2 w Nowem i 1 w Warlubiu). Jak wynika z Rejestru wszystkie wskazane szkoły posiadają uprawnienia szkoły publicznej - są to szkoły publiczne prowadzone przez Powiat Świecki i szkoły niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne.

W zakresie potrzeb w wyposażeniu i wsparciu kadry, dotyczących kształcenia ogólnego identyfikuje się m.in.: konieczność doposażenia szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz sprzęt, potrzebę realizacji dodatkowych zajęć podnoszących kompetencje kluczowe i kwalifikacje, potrzebę udzielenia wsparcia dla przedstawicieli kadry tj. podnoszenie kwalifikacji nauczycieli oraz nabywanie kompetencji i poprawę ogólnych warunków kształcenia.

Działalność szkół ponadpodstawowych wzmacnia powiązania funkcjonalne obszaru, gdyż w szkołach tych kształcą się uczniowie z terenu całego powiatu świeckiego. Oznacza to, że działania realizowane na rzecz szkół ponadpodstawowych przyczyniają się do poprawy wykształcenia ogólnego, wzrostu aktywności i umiejętności zawodowych wszystkich mieszkańców OPPT Świecie.

2.14.1. Szkoły ponadpodstawowe maturalne

W celu określenia jakości kształcenia na poziomie ponadpodstawowym analizie poddano wyniki egzaminów maturalnych określających stopień przygotowania absolwentów do dalszej edukacji. Analizie poddano wyniki pisemnych egzaminów maturalnych na poziomie podstawowym z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego uzyskane w latach 2019-2021 w szkołach zlokalizowanych na terenie OPPT Świecie. Ze względu na coroczną zmienność poziomu trudności egzaminów, wyniki przedstawiono, jako wartości względne odniesione do średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego.

W analizowanym okresie (2019-2021) w szkołach zlokalizowanych na OPPT Świecie egzamin maturalny zdawało średniorocznie około 350 absolwentów szkół średnich. W zakresie każdego ze zdawanych przedmiotów uczniowie uzyskiwali wyniki słabsze, niż przeciętnie w regionie – z języka polskiego osiągnięto średnią wartość wyników egzaminów z 3 lat na poziomie 96,1% średniej wartości wojewódzkiej, z matematyki 91,2% wartości średniej, z języka angielskiego 93,4% średniej.

Tabela 7. Wyniki egzaminu maturalnego w latach 2019-2021 w szkołach zlokalizowanych na OPPT Świecia w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%)

Jednostka	Język polski	Matematyka	Język angielski
-----------	--------------	------------	-----------------

	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*
OPPT Świecia	94,0	108,0	86,3	96,1	93,0	92,0	88,7	91,2	91,4	94,2	94,5	93,4
Województwo kujawsko-pomorskie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie KPBPPIR o. Bydgoszcz na podstawie CKE i OKE w Gdańsku

*wartość uśredniona dla lat 2019-2021

2.14.2. Szkoły ponadpodstawowe zawodowe

Coraz większe znaczenie dla rozwoju gospodarczego ma kształcenie zawodowe z uwagi na szczególne uwzględnienie zajęć praktycznych w programie nauczania. Absolwenci szkół ponadpodstawowych zawodowych posiadają i wiedzę i doświadczenie nabyte podczas zajęć w szkole. Organy prowadzące szkoły zawodowe powinny dostosowywać oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz możliwie szybko reagować na sygnały płynące z rynku pracy, np. tworzyć profile które odpowiadają na zapotrzebowanie na nowe zawody. Niezbędnym elementem sprawnie funkcjonującego i sprzyjającego rozwojowi gospodarczemu rynku pracy jest efektywne szkolnictwo zawodowe.

W ślad za ewaluującą gospodarką (potrzeba nowych umiejętności, nowych zawodów) konieczne są jakościowe zmiany w zakresie szkolnictwa zawodowego. Dynamiczna sytuacja wymaga podnoszenia kwalifikacji kadry nauczającej, analizy standardów zawodowych, wymiany doświadczeń z innymi nauczycielami. Niezbędne jest wspieranie, rozwijanie i prowadzenie szeregu działań związanych z podnoszeniem umiejętności i kompetencji uczniów, a także prowadzenie działań związanych z nabywaniem specjalistycznych umiejętności. Istnieje zatem potrzeba promowania kształcenia zawodowego, jako wysokiej jakości ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji, prowadzenia dodatkowych zajęć lekcyjnych, staży, praktyk zawodowych (często w bezpośredniej współpracy z pracodawcami oraz środowiskiem otoczenia biznesu), nauki języków obcych oraz prowadzenia szeregu innych działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji i kompetencji zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy. Wsparcie uczniów powinno obejmować nie tylko zakres związany z edukacją formalną, ale również tą poza formalną i uzupełniającą. Istotnym elementem jest zadbanie o rozwijanie umiejętności, uzdolnień oraz zainteresowań uczniów, realizacja działań edukacyjno-doradczych, diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i finansowej (stypendia). Ważnym elementem procesu edukacyjnego jest także kształcenie ustawiczne, które obejmuje uczenie się przez całe życie tj. pozyskiwanie wiedzy niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia czy doświadczenia zawodowego. Dobrze przygotowana i wspierana oferta kształcenia ustawicznego daje szerokie możliwości całościowej edukacji a to przekłada się na wzrost i rozwój postępu społecznego i gospodarczego.

Wraz z ewaluacją w zakresie zawodów deficytowych, coraz bardziej specyficznych wymagań zmieniającego się rynku pracy konieczne jest dostosowanie infrastruktury edukacyjnej do potrzeb nowoczesnego szkolnictwa zawodowego oraz zwiększenie dostępności wykwalifikowanych kadr. Biorąc pod uwagę szybki postęp technologiczny, dynamikę rynku pracy oraz potrzebę dostosowania do rynku pracy kierunków kształcenia zawodowego dostrzega się potrzebę realizacji zadań związanych z remontem, wyposażeniem, modernizacją, adaptacją sal dydaktycznych, nowoczesnych pracowni zawodowych, warsztatów, centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego oraz innych placówek, które pełnią rolę miejsc kształcenia praktycznego uczniów. Niezbędne jest także wsparcie rozwoju zawodowego nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, dostosowanie i podnoszenie ich kompetencji, nabywanie odpowiednich kwalifikacji związanych z danym zawodem. Przedstawiciele kadry w celu zdiagnozowania mocnych stron ucznia, odkrycia i rozwijania jego potencjału powinni również uzyskiwać wsparcie z zakresu realizacji zadań doradztwa zawodowego czy ,w celu wyrównania

szans uczniów, edukacji włączającej tj. edukacji dostosowanej do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów z niepełnosprawnościami czy uczniów z rodzin emigranckich. Powyższe czynniki mają ogromny wpływ na skuteczność nauczania i umożliwienie młodym osobom zdobycia lepszej pracy.

Na terenie OPPT Świecie identyfikuje się potrzebę realizacji zadań mających wpływ na poprawę jakości i skuteczności kształcenia zawodowego oraz dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (w tym do wymogów zielonej i cyfrowej transformacji), gdyż ze względu na silne powiązania społeczno-gospodarcze obszaru, w szkołach zawodowych kształcą się mieszkańcy wszystkich gmin tworzących OPPT Świecie, a następnie absolwenci tych szkół znajdują zatrudnienie na terenie całego obszaru. Na skuteczność kształcenia mają wpływ odpowiednio wyposażone pracownie w sprzęty i urządzenia, za wykorzystaniem których uczniowie nabędą praktykę której nie zdobędą dopóki wkroczą na rynek pracy. W takim zakresie niezbędne jest prowadzenie szeregu działań związanych z podnoszeniem umiejętności uczniów (głównie poprzez realizację kształcenia praktycznego na rzeczywistych stanowiskach pracy oraz realizację dodatkowych zajęć), nabywaniem kompetencji (w tym cyfrowych ale także społeczno-emocjonalnych) oraz kwalifikacji zawodowych, zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy. Na terenie OPPT Świecie dostrzega się również potrzebę realizacji zadań związanych z podniesieniem kompetencji i kwalifikacji nauczycieli kształcenia zawodowego a także zadań związanych z diagnozowaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz z zapewnieniem doradztwa zawodowego.

2.15. Lokalne instytucje kultury

Lokalne instytucje kultury pełnią ważne i rozmaite funkcje w środowisku lokalnym. Mają realny wpływ w tworzeniu tożsamości miejskiej i wiejskiej, skupiają wokół siebie mieszkańców (grupy artystyczne, grupy tematyczne, kluby dyskusyjne, grupy hobbystyczne), dają poczucie tożsamości i przynależności, łączą i umożliwiają rozwój zainteresowań, podnoszą umiejętności uczestników zajęć i warsztatów. W wielu przypadkach stanowią jedyny sposób na kreatywne spędzenie wolnego czasu. W ramach swojej działalności oferują m.in. wydarzenia artystyczne, kulturalne i rekreacyjne (np. koncerty, imprezy z okazji dnia dziecka, festyny). Lokalne instytucje kultury takie jak domy kultury, biblioteki, świetlice wiejskie pełniące funkcję centrów kultury lokalnej służą lokalnej społeczności pełniąc również funkcję miejsca integracji i spotkań.

Według danych GUS w 2021 r. na terenie OPPT Świecie funkcjonowały 22 biblioteki publiczne (łącznie z filiami). Dostęp do przynajmniej jednej z nich zapewniony był w każdej gminie. W OPPT brakuje jednak alternatywnych form wypożyczania książek (m.in. księżkomatów), które mogłyby ułatwić czytelnikom korzystanie z zasobów bibliotecznych. Ich zastosowanie pozwoliłoby na lepsze wykorzystanie potencjału istniejących bibliotek i mogłoby wpłynąć na rozwój czytelnictwa wśród mieszkańców OPPT Świecie (wg GUS w 2021 r. łączna liczba czytelników bibliotek wynosiła 10 326 osób, co stanowiło niespełna 12% mieszkańców OPPT Świecie).

Według danych GUS w 2021 r. w obrębie OPPT Świecie działało także 10 innych placówek prowadzących działalność kulturalną²⁶. Poza placówkami wskazywanymi przez GUS na obszarze OPPT Świecie znajdują się również inne obiekty (m.in. świetlice wiejskie), które mogą być miejscem realizacji działań kulturalno-animacyjnych. Nie zaspokajają one jednak w pełni obecnych potrzeb. W związku z tym na obszarze OPPT warto utworzyć jednostkę pełniącą funkcję centrum aktywizacji i integracji społecznej (dla wszystkich grup wiekowych) oraz przygotować nowoczesną bazę na jej potrzeby.

²⁶ GUS do grupy tej nie zalicza jednostek, zwyczajowo określanych "świetlicami", nie prowadzących działalności kulturalnej, których pomieszczenia służą do innych celów oraz świetlic szkolnych

Zarówno w przypadku bibliotek, jak i pozostałych placówek problem stanowi stan techniczny i wyposażenie istniejących obiektów oraz konieczność rozszerzenia swojej oferty poprzez np. wzbogacanie księgozbioru. Ponadto przed lokalnymi instytucjami kultury stoi poważne wyzwanie w postaci dostosowywania swojej oferty do ewaluujących trendów w kulturze, zmieniających się potrzeb i zainteresowań mieszkańców po to aby pozostać w kontakcie z mieszkańcami i tworzyć ofertę odpowiadającą potrzebom mieszkańców. Na obszarze OPPT Świecie identyfikuje się instytucje kultury dysponujące niewystarczającą infrastrukturą i nieodpowiednimi warunkami lokalowymi (wymagające m.in. budowy nowej siedziby bądź przebudowy/rozbudowy służących im amfiteatrów), które mają negatywny wpływ na pełnienie funkcji lokalnych instytucji kultury. Problemy te nie pozwalają na pełne wykorzystanie potencjału instytucji kultury i ograniczają możliwość rozszerzenia ich działalności. Podniesienie jakości, unowocześnienie oraz dostosowanie bazy lokalnych placówek kultury do wszystkich grup mieszkańców (także do osób z niepełnosprawnościami) może być ważnym czynnikiem zachęcającym do uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym obszaru.

2.16. Gospodarka wodno-ściekowa

W związku z coraz większym zapotrzebowaniem na wodę pitną jak i występowanie suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej większe znaczenie nabierają inwestycje polegające na rozwijaniu właściwego funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej w celu ochrony zasobu wodnego. Priorytetowe w tym zakresie są działania sprzyjające oszczędzaniu wody (aspekt edukacyjny wśród mieszkańców i przedsiębiorców, zmiana nawyków i kontrola zużycia), ograniczeniu jej strat w sieciach wodociągowych oraz zapewnieniu dostaw wody dobrej jakości i polegające na magazynowaniu wody. W zakresie ochrony dobrego stanu wód decydujące znaczenia ma właściwe oczyszczanie ścieków.

Istotne jest zwiększenie efektywności dostaw wody poprzez m.in. rozwój systemów ujęć, uzdatnianie i wspieranie inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi oraz wspieranie rozwiązań służących wprowadzaniu systemów które pozwolą szybko i precyzyjnie ustalić miejsce awarii oraz uszczelnić system przeciwdziałając nielegalnemu poborowi wody.

Gminy tworzące OPPT Świecie w większości cechują się niższymi udziałami osób korzystających z sieci wodociągowej niż przeciętnie w województwie. W roku 2020 jedynie w gminach Lniano, Drzycim i Świecie odsetek ten wynosił ponad 95% mieszkańców, natomiast najniższe wskaźniki notowały gminy Warlubie i Bukowiec (odpowiednio zaledwie 76% i 82%). W obu gminach miejsko-wiejskich istnieją dysproporcje między udziałem korzystających z sieci wodociągowej w miastach i na terenach wiejskich – w miastach są to udziały około 98%, natomiast na obszarze wiejskim gminy Świecie 90% i gminy Nowe 85%. Wynika z tego, że na obszarze ciągle jeszcze istnieją potrzeby realizacji nowych odcinków sieci wodociągowej. Na obszarze dostrzega się potrzebę poprawy jakości wody dostarczanej mieszkańcom poprzez realizację kompleksowej modernizacji stacji uzdatniania wody. Dla oszczędnego gospodarowania zasobami wody ważne jest także wdrożenie nowoczesnych technologii odczytu i ewidencji poboru wody.

Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w gminach tworzących OPPT Świecie w 2020 roku był dość wysoki, w porównaniu do przeciętnej sytuacji w województwie. Najwyższe wartości, przewyższające średnią wojewódzką, odnotowano w gminach Świecie (91%), Osie i Lniano (w obu nieco ponad 70% korzystających). W pozostałych gminach odsetek ten kształtował się na poziomie 50-60%, za wyjątkiem gminy Warlubie, w której zaledwie 1/3 mieszkańców korzystała z sieci. W ostatniej dekadzie na OPPT Świecie miał miejsce wyraźny rozwój w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej, zwłaszcza na obszarach wiejskich, na których udział korzystających zwiększył się o około 30%. W gminach miejsko-wiejskich udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w miastach był wyższy niż na terenach wiejskich tych gmin, przy czym zauważa się bardzo dużą dysproporcję w mieście i na

obszarach wiejskich gminy Nowe, gdyż w mieście udział korzystających wynosi aż 97,1%, natomiast na obszarach wiejskich zaledwie 10,7% (dla porównania, w gminie Świecie dysproporcja jest znacznie mniejsza: 94,7%. Według VI edycji *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* (KPOŚK) na terenie obszaru istnieje dziewięć aglomeracji wodno-ściekowych o RLM równej lub większej niż 2 tys. Największa to Aglomeracja Świecie-Bukowiec (obejmująca gminy Świecie i Bukowiec) o RLM 41 tys., w której poziom skanalizowania wynosi 98,00% (obsługiwana jest przez Biologiczną Oczyszczalnię Ścieków Zakładu Mondy Świecie S.A. i Mechaniczną Oczyszczalnię Ścieków Komunalnych w Świeciu, zarządzaną przez ZWIK Sp. z o.o. w Świeciu). Do liczących po 8 tys. RLM należą aglomeracje Osie i Nowe (o poziomach skanalizowania 99,63% i 98,78%), obsługiwane przez oczyszczalnię ścieków Osie i w Trylu. Kolejną grupę stanowią aglomeracje o RLM od 4 do nieco ponad 6 tys. (Jeżewo, Warlubie, Dragacz o poziomie skanalizowania odpowiednio - 98,26%, 91,10%, 86,16%) obsługiwane przez oczyszczalnię Jeżewo, Warlubie, Dolna Grupa, a najmniejszą RLM (ok. 2-3 tys.) posiadają aglomeracje Drzycim, Świekatowo, Lniano (o poziomie skanalizowania odpowiednio - 96,76%, 98,22%, 98,59%) obsługiwane przez oczyszczalnię ścieków w Drzycimiu, Gródku, Świekatowie, Lnianie. Stopień objęcia sieciami kanalizacyjnymi wskazuje na potrzebę ich rozwoju, modernizację oczyszczalni ścieków jak i budowę systemów zagospodarowania osadów ściekowych.

Na obszarze OPPT Świecie dostrzega się potrzebę w zakresie przeprowadzenia inwestycji związanych z wymianą liczników na inteligentne systemy rozliczania wody oraz budową sieci wodociągowej i modernizacją stacji uzdatniania wody. W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców, poprawę jakości ich życia w zakresie utrzymania ciągłości dostaw wody działania w obszarze gospodarki wodno-ściekowej efektywnie przyczynią się do poprawy sytuacji na obszarze OPPT Świecie.

2.17. Odnowa przestrzeni publicznych

Odnowa przestrzeni publicznych polegająca na budowie, przebudowie, remoncie, adaptacji zdegradowanych obszarów i obiektów w celu przywrócenia im atrakcyjności, nadaniu nowych funkcji, uporządkowaniu i zagospodarowaniu przestrzeni publicznej jak i polegająca na restauracji i konserwacji obiektów zabytkowych służyć ma bezpiecznemu i atrakcyjnemu spędzaniu wolnego czasu, poprzez korzystanie z uporządkowanych i odnowionych obszarów i obiektów. Celem odnowy przestrzeni publicznych jest przywrócenie i/lub nadanie im nowych funkcji, stworzenie warunków umożliwiających integrację i zacieśnianie więzi wśród wszystkich grup społecznych, sprzyjanie włączeniu społecznemu osób ze szczególnymi potrzebami, z grup defaworyzowanych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, migrantów itp. Możliwe działania powinny być przeprowadzane zgodnie z zasadą DNSH przy możliwie maksymalnym wykorzystaniu istniejącej już infrastruktury. Odnowa przestrzeni publicznych służyć ma przede wszystkim urozmaiceniu życia publicznego, osiągnięciu efektów społecznych, propagowaniu nowych form spędzania wolnego czasu i ożywieniu społecznemu.

Na obszarze prowadzenia polityki terytorialnej Świecie dostrzega się przede wszystkim potrzebę stworzenia centrów życia społeczno – kulturalnych często połączonych z rekreacją które będą służyć spontanicznym interakcjom i budowaniu więzi społecznych, poprawy jakości życia mieszkańców poprzez lepsze i atrakcyjniejsze wykorzystanie przestrzeni publicznej oraz uatrakcyjnienie miejsc do wypoczynku, rekreacji i turystyki. Tereny odnowy przestrzeni publicznych na obszarze polityki terytorialnej OPPT Świecie wymagają szczególnie odnowy zdegradowanej przestrzeni w celu przywrócenia im funkcji, zwiększenia ich atrakcyjności dla mieszkańców oraz dokonania remontów obiektów dzięki którym możliwe będzie ponowne pełnienie ich pierwotnych funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych. Odnowa przestrzeni planowana jest również poprzez przeprowadzenie remontów obiektów w celu nadania im funkcji wynikających z ich charakterystyki i właściwości wraz z zapewnieniem bezpieczeństwa w obszarze przestrzeni publicznej.

2.18. Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu

Doniesienia medialne, opracowanie eksperckie, badania środowiska i wiele innych analiz donoszą o rosnącym problemie zachodzących globalnie zmian klimatycznych i ich negatywnych konsekwencjach na stan środowiska naturalnego. Obecnie jesteśmy świadkami zmieniających się warunków atmosferycznych, meteorologicznych zjawisk ekstremalnych np. intensywnych opadów, silnych wiatrów, burz, gradobić. Szczególnie odczuwalne są zmiany związane z ociepleniem klimatu, które niosą szereg negatywnych konsekwencji np. występowanie niedoborów wody, nasilenia się okresów suszy co w konsekwencji przekłada się na negatywną sytuację w rolnictwie (produkcja rolnicza), gospodarce oraz kondycję zdrowotną społeczeństwa (udary, przegrzania, zgodny).

Niezmiernie ważne staje się ograniczenie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne, działania kompensacyjne przy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych oraz podejmowanie aktywności wspierającej ochronę środowiska zmniejszającą zanieczyszczenia środowiska i chroniące istniejące zasoby wód, roślinności oraz infrastrukturę.

Problemy wynikające ze zmian klimatu dotyczą również OPPT Świecie, co przejawia się np. występowaniem licznych okresów suszy w rolnictwie (w okresie 2012-2022, w zależności od gminy, stwierdzono suszę w 7-8 latach³⁰, która zagrażała często co najmniej kilku rodzajom upraw), czy także obserwowanym wzrostem średniej temperatury powietrza w okresach wielolecia³¹. Dlatego też w celu łagodzenia różnego rodzaju uciążliwości będących następstwem zmian klimatu, zasadne jest stosowanie podejścia ekosystemowego, mającego na celu ochronę oraz wzrost powierzchni zasobów przyrodniczych – co dotyczy wszelkich działań w obszarze niebiesko-zielonej infrastruktury (w tym również wprowadzanie jej w mikroskali, przede wszystkim poprzez „odbetonowywanie” powierzchni i realizację nowych nasadzeń). Wprowadzanie tego rodzaju infrastruktury (zwłaszcza nasadzeń selektywnie dobranej roślinności) jest także skutecznym narzędziem w celu przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, które stanowią częsty problem szczególnie w dużych miastach oraz wzdłuż często uczęszczanych ciągów komunikacyjnych oraz wprowadzanie szaty roślinnej wspomagającej retencję gruntową i glebową.

Problemem identyfikowanym na obszarze OPPT Świecie (zwłaszcza w części miejskiej) jest duży poziom przekształcenia przestrzeni, w kierunku wysokiego poziomu jej zabudowania. Konsekwencją tego procesu jest powstawanie wysp ciepła (co jest silnie odczuwalne w okresach letnich upałów), czy lokalnych podtopień wskutek opadów atmosferycznych (powstających niekiedy nawet przy umiarkowanej ich intensywności). Co się z tym wiąże, dostrzega się także braki w zakresie kompleksowego bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, któremu służą m.in. zbiorniki wodne o funkcjach retencyjnych oraz kontrola obszarów zlewni zbiorników retencyjnych przekraczających możliwości w ilości retencjonowania wody.

Oparcie bezpieczeństwa energetycznego (energia elektryczna i energia ciepła) na surowcach (paliwa kopalne) dostarczających gazy cieplarniane do atmosfery powoduje narastający problem związany z coraz większą ilością uwalnianych zanieczyszczeń do środowiska. W obszarze energetyki ciepłej istotne są zwłaszcza kwestie takie jak poziom zapotrzebowania na ciepło (związany ze stanem technicznym instalacji sieci grzewczej oraz stopniem izolacji zewnętrznej budynków) oraz źródła jego pozyskiwania (związane z rodzajem wykorzystywanego surowca energetycznego). W obszarze energii elektrycznej istotny jest z kolei poziom zapotrzebowania na prąd, który wynika ze stanu i jakości instalacji oraz klasy energetycznej urządzeń i systemów jak również źródła jego pozyskiwania (kwestia

³⁰ <https://susza.iung.pulawy.pl>

³¹ <https://klimat.imgw.pl>

podłączenia do sieci ogólnej bądź wykorzystywania instalacji OZE). Jak wynika z danych GUS³² dla kraju, w roku 2021, w strukturze paliw wykorzystanych do produkcji energii cieplnej na cele grzewcze, największy udział stanowiły paliwa stałe (61,9%) i gazowe (36,1%).

W tym aspekcie na obszarze OPPT Świecie w zakresie termomodernizacji i poprawy efektywności energetycznej zidentyfikowano budynki w szczególności użyteczności publicznej w tym szkoły, przedszkola, urzędy ogrzewane za pomocą mało efektywnych systemów grzewczych oraz charakteryzujące się bardzo słabą izolacją zewnętrzną, ze złym stanem instalacji grzewczej i niskim stopieniem wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. Wymienione obiekty wykazują szczególne potrzeby i konieczność przeprowadzenia pilnych inwestycji w zakresie termomodernizacji i innych działań zmierzających do poprawy ich efektywności energetycznej w szczególności zwiększenia zaangażowania źródeł odnawialnych (ewentualnie niskoemisyjnych lub kogeneracyjnych).

Na obszarze OPPT Świecie jest potrzeba zmniejszenia emisyjności systemów ciepłowniczych oraz montażu bardziej oszczędnych urządzeń elektrycznych z niższym poborem prądu.

Ponadto w zakresie zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do atmosfery i poprawy jakości powietrza, należy ustawicznie przeprowadzać inwestycje dotyczące modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej. Należy również zwrócić uwagę na efektywność ekonomiczną związaną z niższym poborem ciepła i prądu co może w przyszłości przełożyć się oszczędności w sferze wydatków i ewentualnych dalszych modernizacji sieci.

W obszarze zużycia energii elektrycznej i ciągłego przeprowadzania nowych inwestycji drogowych jak i remontów dróg zwraca się uwagę na wysokie zapotrzebowanie na energię elektryczną w zakresie utrzymania infrastruktury oświetleniowej. Montaż oświetlenia wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą jest konieczny z uwagi na chronienie użytkowników ruchu drogowego w tym pieszych i rowerzystów, szczególnie poza obszarami zabudowanymi. Stąd coraz popularniejsze stają się inwestycje związane z doświetlaniem przejść dla pieszych i montowaniem dodatkowych opraw oświetleniowych.

Dla zapewnienia maksymalnych korzyści środowiskowych ważne jest zatem, aby upowszechnić na szeroką skalę systemy oświetlenia energooszczędne, które bez straty jakości parametrów działania wobec systemów tradycyjnych cechują się zdecydowanie większą oszczędnością zarówno w sferze energetycznej, środowiskowej oraz finansowej. Utrzymanie zmodernizowanej infrastruktury z uwagi na niższą awaryjność, dłuższą żywotność źródeł światła powoduje oszczędności przytoczone powyżej. Co więcej, dzięki takim zmianom możliwe staje się zastosowanie inteligentnych systemów oświetlenia z możliwością dostosowania natężenia światła do występujących warunków i potrzeb użytkowników. Ponadto, z uwagi na uzyskanie lepszych parametrów oświetlenia drogi i pobocza elementy w postaci lamp i opraw można montować w mniejszych ilościach (większych odstępach) niż tradycyjne oprawy sodowe. Na obszarze OPPT Świecie występuje zapotrzebowanie na wymianę źródeł światła z sodowego na LED.

Zidentyfikowane deficyty inwestycyjne szczególnie w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej budynków i niezaprzeczalne korzyści płynące z termomodernizacji i poprawy efektywności energetycznej, skupiają uwagę Partnerów OPPT Świecie na działaniach przyczyniających się do poprawy stanu środowiska naturalnego i działania zgodnie z zasadą „nie czyn poważnych szkód” (DNSH). Przeciwdziałanie pogłębianiu się negatywnych skutków zmian, łagodzenie ich następstw poprzez podejmowanie działań mających na celu ograniczanie emisji gazów cieplarnianych stanowi priorytet działań Unii Europejskiej i Porozumienia OPPT Świecie.

³² Gospodarka energetyczna i gazownictwo w 2021 r. GUS, 2022

2.19. Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego

W celu opracowania i wdrożenia Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie zostało zawarte Porozumienie, w ramach którego wyłoniono Lidera, którego zadaniem jest przygotowanie, administrowanie i wdrażanie polityki terytorialnej Świecie oraz na dalszym etapie aktualizacja Strategii Terytorialnej OPPT Świecie, prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących Strategii Terytorialnej OPPT Świecie jak i monitoring postępu realizacji przedsięwzięć w niej zawartych przez strony Porozumienia. W tym celu istnieje ogromna potrzeba wsparcia zasobu kadrowego zaangażowanego w administrowanie wszystkimi procesami Strategii Terytorialnej OPPT Świecie poprzez zwiększenie zdolności administracyjnych pracowników w zakresie stworzenia warunków technicznych, zapewnienie właściwego standardu pracy (m.in. wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego i multimedialnego oraz materiałów biurowych i eksploatacyjnych). Ponadto, w związku z powierzeniem im zadań i obowiązków z zakresu administrowania, koordynowania i realizacji procesów w ramach Strategii Terytorialnej OPPT Świecie istnieje również potrzeba sfinansowania wynagrodzeń pracowników.

Działania te służą przygotowaniu kadry do pełnienia funkcji Lidera dla Partnerów Strategii Terytorialnej OPPT Świecie jak i obsługi Komitetu Sterującego OPPT Świecie oraz Zarządu OPPT Świecie i efektywnego ubiegania się o wsparcie z Funduszy Unijnych. Wsparcie w postaci pomocy technicznej jako narzędzia służącego sprawnej i efektywnej realizacji Programu FEDKP 2021-2027 umożliwi stworzenie odpowiednio przygotowanego i wykwalifikowanego zasobu kadrowego i zaplecza technicznego.

2.20. Podsumowanie (identyfikacja najważniejszych problemów/potrzeb rozwojowych obszaru, jako podstawy programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego)

Wykonana dla OPPT Świecie diagnoza wskazuje na występujące na tym obszarze silne powiązania społeczno-gospodarcze i środowiskowe. Szczególnie silnie zaznaczają się powiązania miasta Świecie z resztą obszaru OPPT Świecie, które jako ośrodek powiatowy zapewnia obsługę mieszkańców na poziomie ponadlokalnym. Na poziomie lokalnym obserwuje się związki łączące wiejskie i miejskie ośrodki lokalne (najczęściej będące siedzibami gmin) i otaczające je obszary wiejskie w zakresie realizacji podstawowych usług społecznych, takich jak opieka nad dziećmi i edukacja, opieka zdrowotna, kultura, a także świadczenie pracy, rekreacja i wypoczynek. Postrzeganie OPPT Świecie, jako spójnego obszaru uwidacznia się również w podejmowanych przez samorządy działaniach mających wpływ na stan środowiska przyrodniczego całego terenu OPPT Świecie.

Na obszarze OPPT Świecie zidentyfikowano następujące główne obszary wsparcia, które wpisują się w zakres interwencji ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego wskazuje się przede wszystkim:

- wychowanie przedszkolne, kształcenie ogólne i zawodowe – ze względu na występujący niski udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na części obszaru OPPT Świecie, niewystarczającą bazę lokalową na potrzeby świadczenia edukacji przedszkolnej, stosunkowo niską jakością kształcenia mierzoną wynikami egzaminów zewnętrznych, niedostateczne kompetencje kluczowe uczniów (zwłaszcza cyfrowe i językowe), potrzeby dostosowania szkolnictwa zawodowego do potrzeb nowoczesnego rynku pracy (deficyty w zakresie wyposażenia pracowni, dostosowanie do potrzeb rynku pracy);
- poprawę dostępności i podniesienie standardu zagospodarowanych ogólnodostępnych przestrzeni publicznych oraz obiektów świadczących usługi publiczne, odnowę przestrzeni publicznych, wsparcie rozwoju turystyki - na obszarze występują zniszczone lub mało atrakcyjne przestrzenie i obiekty

publiczne, które wymagają zagospodarowania, remontu lub doposażenia w celu udostępnienia ich mieszkańcom m.in. na potrzeby świadczenia usług kulturalnych, rekreacji i wypoczynku oraz włączenia społecznego; w zakresie potencjałów rozwojowych na obszarze OPPT Świecie identyfikuje się niewykorzystany w pełni potencjał do rozwoju turystyki na bazie występujących walorów przyrodniczych i kulturowych;

- budowę dróg rowerowych i pieszo-rowerowych – na terenie OPPT Świecie identyfikuje się niedostateczny rozwój infrastruktury rowerowej w związku z występowaniem luk w istniejącej sieci, potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa niezmotywowanym uczestnikom ruchu drogowego oraz planów połączenia miast z obszarami wiejskimi i zmiany schematu mobilności mieszkańców;
- poprawę efektywności energetycznej, redukcję emisji zanieczyszczeń, adaptację do zmian klimatu, poprawę dostępu do dobrej jakości wody – ze względu na obecność na terenie OPPT Świecie budynków cechujących się niską izolacją termiczną, wyposażonych w mało efektywne, energochłonne i nieekologiczne systemy grzewcze, występowanie przestarzałych energochłonnych systemów oświetleniowych i konieczności zmodernizowania instalacji uzdatniających wodę oraz sieci wodociągowych; identyfikuje się również potrzeby związane z przystosowaniem oraz budowaniem odporności w związku z zachodzącymi zmianami klimatu - tworzeniem zielonej i niebieskiej infrastruktury;
- tworzenie terenów inwestycyjnych – ze względu na bardzo dobre skomunikowanie obszaru OPPT Świecie i atrakcyjną sieć dróg (sąsiedztwo węzła drogowego autostrady) oraz braki w infrastrukturze inwestycyjnej istnieje wysokie zapotrzebowanie na przygotowane i uzbrojone tereny inwestycyjne;
- wsparcie administracyjne – w celu administrowania i wdrażania Strategii konieczne jest wsparcie zasobu kadrowego Lidera, zapewnienie warunków technicznych do wykonywania obowiązków oraz zakup dodatkowego sprzętu do przeprowadzania spotkań Komitetu i Zarządu OPPT Świecie.

3. Identyfikacja obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą, tj. wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze

Według Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego - Strategia Przyspieszenia 2030+ w obrębie OPPT Świecie identyfikuje się obszary wymagające rozwiązania negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej (będące Obszarami Strategicznej Interwencji wskazywanymi w polityce regionalnej województwa). W ujęciu regionalnym³³ do gmin problemowych pod względem niskiego poziomu przedsiębiorczości i niskiego poziomu rozwoju społecznego zaliczono gminy Drzycim, Nowe

³³ na podstawie delimitacji wykonanej na potrzeby „Strategii Przyspieszenia 2030+”

i Warlubie³⁴. Gminy Bukowiec, Jeżewo, Lniano i Osie³⁵ zakwalifikowano do gmin problemowych charakteryzujących się niskim poziomem przedsiębiorczości, z kolei gminę Dragacz³⁶ do gmin cechujących się niskim poziomem rozwoju społecznego. We wszystkich wymienionych gminach na wskazane problemy nakładają się także procesy starzenia się społeczeństwa o ponadprzeciętnym natężeniu. Ponadto gmina Nowe identyfikowana jest, jako obszar zagrożony trwałą marginalizacją na poziomie krajowym, a Świecie zaliczone zostało do miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (miasta zagrożone marginalizacją)³⁷.

4. Wizja rozwoju obszaru – oczekiwany wynik realizacji działań planowanych w ramach Polityki Terytorialnej

Realizacja projektów w ramach zaproponowanych celów strategicznych na terenie OPPT Świecie przyczyni się do podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru polegającego na zainicjowaniu pozytywnych procesów w społeczeństwie sprzyjających ożywieniu społecznemu, rozszerzeniu oferty dostępnych alternatyw spędzania wolnego czasu, uatrakcyjnieniu oferty lokalnych instytucji kultury oraz do zainicjowania pozytywnych zmian w najbliższym otoczeniu. Przeprowadzenie zaplanowanych działań może stać się impulsem do rozwoju i innowacji w sferze gospodarki, działalności kulturowej i społecznej oraz zacieśniania więzi i budowania społeczeństwa obywatelskiego wraz ze zmianą nawyków i postaw na proekologiczne z dbałością o środowisko i maksymalnym

³⁴ wskaźniki, względem których gminy uznano za problemowe tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej lub powyżej przyjętego kryterium)

- saldo migracji wewnętrznych na 1 tys. mieszkańców (wartość uśredniona z lat 2014-2018) (Drzycim, Nowe, Warlubie)
- zmiana liczby ludności w latach 2010-2018 (2010=100%) (Drzycim, Nowe, Warlubie)
- wyniki egzaminów z matematyki i języka angielskiego na poziomie szkoły podstawowej (wartość uśredniona dla lat 2015-2016) oraz gimnazjum (wartość uśredniona dla lat 2016-2018) jako procent średniej krajowej (Warlubie)
- udział zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w ludności w wieku produkcyjnym w 2018 r. (Nowe)
- udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2018 r. (Nowe, Warlubie)
- udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2017 r. (Drzycim, Warlubie)
- udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2017 r. (Drzycim, Warlubie)
- udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w 2017 r. (Drzycim, Warlubie)
- udział osób uprawnionych do głosowania, które oddały głos w I turze wyborów samorządowych w latach 2010, 2014 i 2018 (Nowe)
- liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. ludności w 2018 r. (Drzycim, Nowe, Warlubie)
- liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2018 r. (Drzycim, Nowe, Warlubie)

³⁵ wskaźniki, względem których gminy uznano za problemowe tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej lub powyżej przyjętego kryterium)

- liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. ludności w 2018 r. (Bukowiec, Jeżewo, Lniano, Osie)
- liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2018 r. (Bukowiec, Jeżewo, Lniano, Osie)

³⁶ wskaźniki, względem których gminę uznano za problemową tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej lub powyżej przyjętego kryterium)

- saldo migracji wewnętrznych na 1 tys. mieszkańców (wartość uśredniona z lat 2014-2018)
- wyniki egzaminów z matematyki i języka angielskiego na poziomie szkoły podstawowej (wartość uśredniona dla lat 2015-2016) oraz gimnazjum (wartość uśredniona dla lat 2016-2018) jako procent średniej krajowej
- udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2017 r.
- udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w 2017 r.
- udział osób uprawnionych do głosowania, które oddały głos w I turze wyborów samorządowych w latach 2010, 2014 i 2018

³⁷ na podstawie delimitacji wykonanej na potrzeby „Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” a następnie zaktualizowanej w roku 2020 („Zaktualizowana lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, programowanie 2021-2027” oraz „Zaktualizowana imienna lista 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”)

wykorzystaniem dostępnych zasobów. Rozwój społeczny nastąpi również dzięki umożliwieniu korzystania z przestrzeni publicznych na równych zasadach wszystkim grupom społecznym poprzez dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

OPPT Świecie stanie się obszarem bardziej atrakcyjnym gospodarczo, dzięki przygotowanym uzbrojonym terenom inwestycyjnym, służącym pozyskaniu inwestorów i tworzeniu nowych miejsc pracy dla mieszkańców całego obszaru. Rozwój terenów inwestycyjnych i napływ nowych pracodawców bądź rozwijanie działalności już funkcjonujących na obszarze OPPT Świecie przyczynie się do wzrostu wpływów do budżetów gmin z tytułu płaconych podatków. W wyniku podnoszenia jakości i dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy wzmocnione zostaną kompetencje zawodowe przyszłych pracowników jak i działania w obszarze wzrostu kompetencji kadry nauczycielskiej stworzy lepsze warunki edukacji, sposobu przekazywania wiedzy przez co finalnie zaspokojone mogą zostać potrzeby przedsiębiorców w zakresie zatrudnienia wykwalifikowanej kadry wyższego szczebla.

Poprzez budowę nowych odcinków ścieżek rowerowych i stworzenie spójnego systemu połączeń spadnie liczba osób poruszających się autem osobowym na rzecz ekologicznego środka transportu jakim jest rower. Nastąpi redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska naturalnego również w postaci zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Podniesiona zostanie atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna całego obszaru pod względem poprawy dostępności do obiektów i atrakcji turystycznych oraz którego odnowiona przestrzeń publiczna zachęci do ciekawego spędzania wolnego czasu zarówno mieszkańców jak i turystów z wykorzystaniem funkcjonalnej i bezpiecznej infrastruktury i terenów zieleni.

Zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym obszaru w wyniku podniesienia jakości i modernizacji obiektów kultury, rozszerzenia oferty tych podmiotów poprzez zakup niezbędnego wyposażenia i sprzętów oraz dzięki odnowie zdegradowanych przestrzeni publicznych, które udostępnione zostaną lokalnej społeczności w celu bezpiecznego spędzania wolnego czasu i integracji. Wzrośnie potencjał turystyczny obszaru w wyniku realizacji infrastruktury turystycznej oraz atrakcyjnego zagospodarowania przestrzeni. W celu wzmocnienia rozwoju OPPT Świecie, na obszarze planuje się także realizację działań uzupełniających w ramach instrumentu RLKS.

Stan czystości powietrza poprawi się także w wyniku realizacji działań z zakresu wymiany źródeł ciepła oraz modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej, jak również modernizacji oświetlenia ulicznego, dzięki czemu zwiększy się efektywność energetyczna i zmniejszy się emisja zanieczyszczeń do atmosfery. Poprawi się dostęp do bezpiecznej infrastruktury drogowej (oświetlenie uliczne ścieżki rowerowe) i dostęp mieszkańców do dobrej jakości wody pitnej oraz ograniczone zostaną jej straty w wyniku modernizacji przestarzałych systemów i sieci wodociągowych.

Obszar OPPT Świecie będzie cechował się większą odpornością na skutki negatywnych zmian klimatycznych. Proces adaptacji do zmian klimatu wsparty zostanie poprzez tworzenie nowych terenów zielonych i zagospodarowanie wód opadowych w celu gromadzenia wody i przeciwdziałania negatywnym skutkom deszczów nawalnych czego nieodłącznym elementem stanie się wzrost poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

Na terenie OPPT Świecie nastąpi zmiana jakościowa w zakresie życia mieszkańców poprzez wzrost dostępu do usług publicznych, zwłaszcza edukacyjnych, wychowania przedszkolnego, kultury i ochrony zdrowia. W wyniku realizacji projektów edukacyjnych uczniowie obszaru będą lepiej wykształceni i uzyskają dodatkowe kompetencje kluczowe, zwłaszcza językowe i cyfrowe oraz w zakresie przedmiotów ścisłych, a więc niezbędne w przyszłym procesie nauki i pozyskiwania pracy. Zwiększy się dostęp do wychowania przedszkolnego w wyniku utworzenia nowych miejsc przedszkolnych, a rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej przyczyni się do wzrostu atrakcyjności placówek wychowania przedszkolnego. Zarówno w procesie kształcenia szkolnego, jak i wychowania przedszkolnego uwzględniane będą potrzeby uczniów i dzieci ze specjalnymi potrzebami

edukacyjnymi, zwiększając dostępność do nauki i zabawy w grupie rówieśników, co sprzyjać będzie integracji, rozwojowi tolerancji i wzmocnieniu więzi międzyludzkich wśród dzieci. W procesie kształcenia i wychowania, uczniowie i dzieci przedszkolne uzyskają lepsze wsparcie ze strony nauczycieli, którzy podniosą swoje kompetencje i kwalifikacje w wyniku uczestnictwa w stażach i szkoleniach.

5. Opis wsparcia obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą

Celem realizacji założeń Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest zrównoważony rozwój całego województwa, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. obszarów problemowych (miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą), którym przyznano dodatkowe wsparcie finansowe przeznaczone na realizację działań służących poprawie zdiagnozowanej sytuacji problemowej.

Na terenie OPPT Świecie do tzw. obszarów problemowych zaliczono:

- **miasto Świecie** (wskazane z poziomu krajowego, jako miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze - miasto zagrożone marginalizacją), dla którego w celu niwelowania występujących na terenie miasta problemów społeczno-gospodarczych planuje się realizację działań mających na celu podniesienie jakości kształcenia ogólnego i jakości kształcenia zawodowego, ze zwróceniem szczególnej uwagi na rozwój kompetencji kluczowych u uczniów, w tym językowych i dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy, co w przyszłości zwiększy możliwości podjęcia pracy, redukując tym samym zjawisko bezrobocia. Prowadzone na terenie miasta działania z zakresu odnowy przestrzeni publicznej i obiektów kultury wpłyną na zwiększenie bezpieczeństwa i poprawę funkcjonalności przestrzeni, przystosowując ją do potrzeb kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych lokalnej społeczności, a poprzez realizację działań na rzecz rozwoju infrastruktury turystycznej zwiększy się potencjał turystyczny całego obszaru. Rozbudowa sieci dróg rowerowych umożliwi bezpieczne i ekologiczne dotarcie do miejsc pracy i usług, rekreacji, pojawi się alternatywa do spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu. Podjęte działania przyczynią się do wzrostu przedsiębiorczości i podniesienia jakości świadczonych usług publicznych, zwłaszcza w aspektach istotnych dla młodych rodzin z dziećmi, co przyczyni się do wzrostu atrakcyjności miasta, jako miejsca przyjaznego do zamieszkania i pracy, co jest szczególnie istotne w aspekcie niekorzystnych procesów demograficznych. W zakresie przystosowania do zmian klimatu miasto stanie się bardziej odporne na gwałtowne zjawiska pogodowe i zmniejszy się ich negatywny wpływ na życie mieszkańców;

- **gminy: Nowe, Drzycim, Warlubie** (wskazane z poziomu regionalnego, jako problemowe pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego i niskiego poziomu przedsiębiorczości, a dodatkowo pierwsza wymieniona gmina zaliczona została na poziomie krajowym do gmin zmarginalizowanych), dla których w celu niwelowania występujących na ich terenie problemów społeczno-gospodarczych planuje się realizację działań mających na celu przede wszystkim wsparcie kształcenia i wychowania przedszkolnego oraz rozwój usług publicznych. Wsparciu procesu podniesienia poziomu rozwoju społecznego mieszkańców służyć będą projekty mające na celu podniesienie jakości kształcenia ogólnego, co sprzyjać będzie wzrostowi umiejętności uczniów, nabywaniu przez uczniów kompetencji kluczowych, wyrównywaniu szans rozwojowych i wzrostowi ich aktywności. Projekty mające na celu zwiększenie dostępu do dobrej jakości wychowania przedszkolnego wpłyną zarówno na możliwości podjęcia pracy przez opiekunów dzieci, jak i na wzrost kompetencji miękkich u dzieci, aktywności i zainteresowania nauką, umożliwiając jednocześnie włączenie społeczne i integrację z rówieśnikami dzieci z rodzin defaworyzowanych. Dzięki działaniom wspierającym rozwój instytucji kultury i odnowę przestrzeni publicznych mieszkańcy gmin notujących sytuację problemową zyskają przestrzeń do

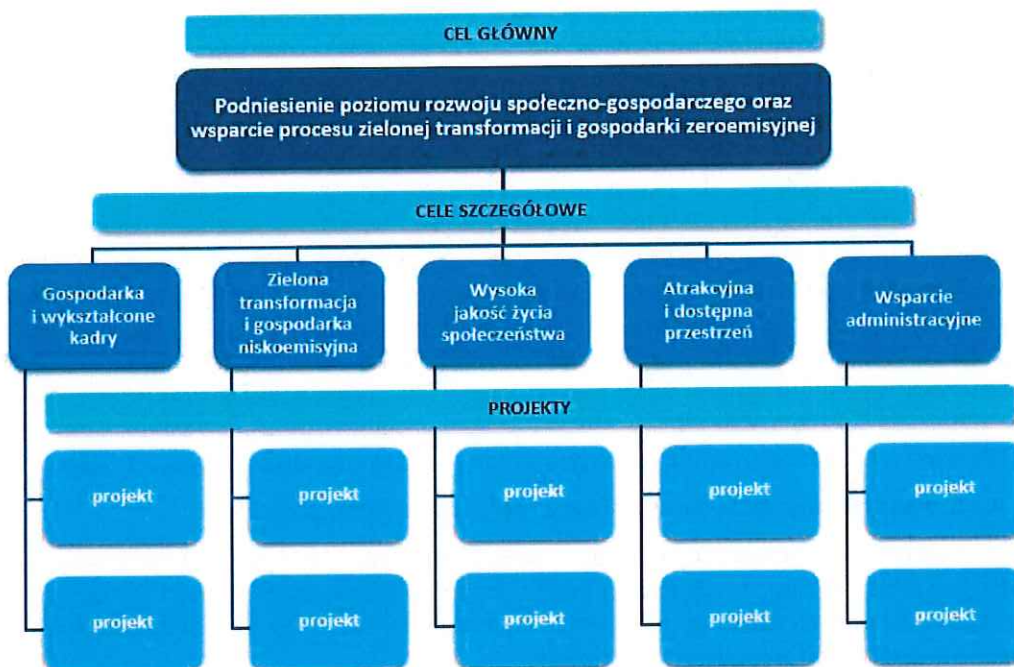
realizacji działań o charakterze kulturalno-rozrywkowym oraz działań włączających i możliwość integracji społecznej i międzypokoleniowej, umożliwiającej tym samym włączenie społeczne osób wymagających wsparcia;

- *gminę Dragacz (wskazaną z poziomu regionalnego, jako problemową pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego)*, dla której w celu niwelowania występujących na jej terenie problemów planuje wsparcie terenów inwestycyjnych umożliwiających zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, co może bezpośrednio przyczynić się do zmniejszenia poziomu bezrobocia oraz działania podnoszące jakość kształcenia ogólnego, wpływające na rozwój kompetencji kluczowych u uczniów, wzrost aktywności społecznej i kształtowania właściwych postaw na rynku pracy;

- *gminy: Bukowiec, Jeżewo, Lniano, Osie (wskazane z poziomu regionalnego, jako problemowe pod względem niskiego poziomu przedsiębiorczości)*, dla których planuje się realizację działań z zakresu poprawy jakości kształcenia ogólnego, co w wyniku poprawy poziomu nauczania oraz wzrostu kompetencji kluczowych, w tym językowych, wpłynie w przyszłości na zwiększenie poziomu aktywizacji społecznej na rynku pracy, a tym samym pozytywnie wpłynie na zdiagnozowany w gminie problem niskiego poziomu przedsiębiorczości. Projekty mające na celu zwiększenie dostępu do dobrej jakości wychowania przedszkolnego wpłyną pozytywnie na postrzeganie ich atrakcyjności przez opiekunów dzieci, jak i na wzrost kompetencji miękkich u dzieci, aktywności i zainteresowania nauką, umożliwiając jednocześnie włączenie społeczne i integrację z rówieśnikami dzieci z rodzin defaworyzowanych. Planowane jest również działanie mające na celu odnowę przestrzeni publicznej, poprawiając dostępność dla wszystkich grup społecznych, w tym osób starszych i osób z grup defaworyzowanych, co pozytywnie wpłynie na wzrost aktywności społecznej i jakość życia mieszkańców obszaru problemowego.

Wpływ na poprawę sytuacji wszystkich gmin problemowych OPPT Świecie będą miały również działania prowadzone przez Samorząd Powiatowy w zakresie wzmocnienia efektywności kształcenia zawodowego i jego dostosowania do lokalnych rynków pracy, w połączeniu z podniesieniem jakości ponadpodstawowego kształcenia ogólnego, co wpłynie na lepsze przygotowanie zawodowe oraz wzrost kompetencji miękkich i aktywności społecznej uczniów.

6. Cele rozwojowe obszaru realizowane poprzez wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Ryc. Schemat struktury celów oraz realizujących je projektów (tzw. drzewo ustaleń)

6.1. Opis realizacji celów

Cel główny: Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej

Głównym celem realizacji strategii służącej wsparciu rozwoju w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest „Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej”.

Osiągnięcie wskazanego celu głównego wymaga podniesienia poziomu kapitału społecznego i tworzenia dobrych warunków dający impuls do rozwoju gospodarki, działania zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, działania w obszarze życia mieszkańców, stworzenie warunków do rozwoju i aktywności społecznej oraz wyspecjalizowane kadry w zakresie polityki terytorialnej. Osiągnięciu pożądanego stanu na obszarze OPPT Świecie (cel główny) służyć będą cele szczegółowe. Realizacja poszczególnych celów szczegółowych będą służyć przyjęte kierunki rozwoju, czyli zbiór przedsięwzięć priorytetowych, za pomocą których zamierza się osiągnąć założone cele.

Osiągnięcie celu głównego odbywać się będzie poprzez cele szczegółowe: gospodarka i wykształcone kadry, zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna, wysoka jakość życia społeczeństwa, atrakcyjna i dostępna przestrzeń, wsparcie administracyjne.

Cele szczegółowe:

1. Cel szczegółowy: Gospodarka i wykształcone kadry

Cel szczegółowy „Gospodarka i wykształcone kadry” obejmuje projekty związane z podniesieniem atrakcyjności gospodarczej regionu tj. projekty związane z uzbrojeniem terenu, powstaniem niezbędnej infrastruktury oraz projekty realizowane w zakresie poprawy infrastruktury i jakości kształcenia zawodowego.

W ramach wzrostu atrakcyjności gospodarczej realizowane będą działania mające na celu przyciąganie inwestorów i zachęcenie ich do prowadzenia działalności gospodarczej na terenach lokalnych. Działania te obejmują wsparcie polegające na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych wraz z powstaniem niezbędnej infrastruktury. Ważnym elementem wzrostu gospodarczego jest także dostępność wysoko wykwalifikowanych kadr. W celu podniesienia efektywności i jakości kształcenia zawodowego realizowane będą projekty ukierunkowane na dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, związane z dostosowaniem kształcenia zawodowego do wymogów zielonej i cyfrowej transformacji oraz promowaniem kształcenia zawodowego, jako wysokiej jakości ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji, jak również projekty poprawiające infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe lub ustawiczne.

2. Cel szczegółowy: Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna

Cel szczegółowy „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna” związany jest z poprawą stanu środowiska przyrodniczego tj. obejmuje projekty dotyczące poprawy efektywności energetycznej, redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, przystosowania do zmian klimatu, zrównoważonej gospodarki wodnej oraz gospodarki zeroemisyjnej.

Do najważniejszych wyzwań związanych z poprawą stanu środowiska przyrodniczego należą kwestie poprawy jakości powietrza i gospodarki wodnej. Cel „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna” zawiera szereg wielokierunkowych działań, które wpłyną na poprawę obecnego systemu energetycznego oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wodnych. I tak, kompleksowa modernizacja energetyczna, rozwój efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych opartych na źródłach OZE, budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego opartego na technologii LED doprowadzą do redukcji zużycia energii cieplnej i elektrycznej a tym samym znacząco wpłyną na redukcję zanieczyszczeń powietrza. Obok projektów energetycznych poprawie stanu powietrza będą służyć także działania z zakresu rozwoju i usprawnienia nisko- i zeroemisyjnego transportu publicznego m.in. działania w infrastrukturę rowerową przyczyniające się do priorytetyzacji ruchu pieszego i rowerowego, tym samym zmniejszające ilość emitowanych zanieczyszczeń do powietrza. Wsparcie zielonej i niebieskiej infrastruktury, nasadzenia i zazielenienia przyczynią się do zwiększenia terenów zielonych, a tym samym realizując zadania małej retencji pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, przez co pozytywnie wpłyną na zaadoptowanie danego obszaru do zmian klimatu. Natomiast projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych, odpowiadające na problem malejących zasobów wodnych, ukierunkowane zostaną na ograniczenie strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wodnych.

3. Cel szczegółowy: Wysoka jakość życia społeczeństwa

Cel szczegółowy „Wysoka jakość życia społeczeństwa” obejmuje projekty związane z poprawą dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu (m.in. przedszkola), podniesieniem jakości kształcenia ogólnego, ochroną zdrowia oraz wsparciem lokalnych instytucji kultury.

Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury i usług społecznych skorelowane jest z kompleksową poprawą warunków kształcenia przedszkolnego tj. tworzeniem nowych miejsc wychowania przedszkolnego a także działaniami wpływającymi na poprawę oferty i jakości

świadczonych usług edukacyjnych. Wysoka jakość życia społecznego to także projekty w zakresie poprawy jakości i efektywności kształcenia ogólnego. Działania te przyczynić się mają przede wszystkim do wyrównywania szans edukacyjnych wewnątrz- i międzyregionalnych. Projekty realizowane dla uczniów obejmować będą m. in. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społecznych, społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją. Nie zabraknie również działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego czy edukacji włączającej. Wsparcie dla przedstawicieli kadry będzie dotyczyć m. in. podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji związanych z danym zawodem, podnoszenia kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społeczno-emocjonalnych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją. Kadry szkół i placówek będzie udzielana pomoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych lub wychowawczych. Z kolei szkoły i placówki prowadzące kształcenie ogólne uzyskają możliwość poprawy warunków kształcenia w ramach dostosowania do wymogów edukacji włączającej, w tym poprawy dostępności. Rozwój opieki specjalistycznej, rehabilitacji medycznej, deinstytucjonalizacja usług opieki zdrowotnej, tworzenie i dostosowanie infrastruktury podmiotów leczniczych do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami oraz zakup sprzętu medycznego i aparatury medycznej to kolejne elementy, jakie zostały zawarte w celu „Wysoka jakość życia społeczeństwa”. Natomiast działania związane ze wsparciem instytucji kultury ukierunkowane będą na rozwój i funkcjonowanie oferty instytucji kultury dostosowanej do odbiorców lokalnych oraz regionalnych a także na zadania w zakresie budowy/rozbudowy/remontu, wyposażenia oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych. Cel ten obejmuje także działania związane z odrestaurowaniem i konserwacją ogólnodostępnych obiektów zabytkowych wraz z zagospodarowaniem terenu wokół nich. Ważnym aspektem będą także projekty rozwijające czytelnictwo w formule tworzenia/wspierania bibliotek lokalnych/mediatek, jako centrów życia społecznego. Sektor kultury stanowi bowiem istotny potencjał zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, przez co jest ważnym elementem wpływającym na podniesienie jakości życia.

4. Cel szczegółowy: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń

Cel szczegółowy „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń” obejmuje zagadnienia związane z odnową przestrzeni publicznej, turystyką oraz ścieżkami rowerowymi prowadzącymi do atrakcji turystycznych.

W celu przywrócenia lub nadania nowych funkcji, kulturalnych, społecznych lub edukacyjnych zdegradowanej przestrzeni, obiektom bądź terenom, w ramach celu „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń” realizowane będą projekty polegające m.in. na ich przebudowie, remoncie, adaptacji (wraz z wyposażeniem) oraz projekty mające na celu uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, służące udostępnieniu terenów dla mieszkańców. W obszarze turystyki realizowane mogą być projekty przyczyniające się do rozwoju oferty turystycznej bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz walorach kulturowych i przyrodniczych, polegające m.in. na rozwoju infrastruktury turystycznej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji turystycznych. Działania te ukierunkowane będą na tworzenie lub rozszerzanie istniejących tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (np. piesze, wodne, rowerowe), w tym budowę, przebudowę i rozbudowę infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne, infrastruktura dla osób z niepełnosprawnościami, zielona infrastruktura). W ramach realizacji celu możliwa będzie także budowa/przebudowa szlaków i ścieżek rowerowych, prowadzących do atrakcji turystycznych lub miejsc bezpośrednio z nimi powiązanych.

5. Cel szczegółowy: Wsparcie administracyjne

Cel szczegółowy „Wsparcie administracyjne” obejmuje działania mające na celu wsparcie zdolności administracyjnej w zakresie wdrażania Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W ramach realizacji celu możliwe będzie wynagradzanie osób odpowiedzialnych za realizację polityki terytorialnej, zakup wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego oraz materiałów biurowych i eksploatacyjnych oraz organizacja spotkań w ramach partnerstwa związanych z wdrażaniem polityki terytorialnej i rozwijaniem współpracy. Realizacja projektów przypisanych do celu „Wsparcie administracyjne” zapewni stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków pracy oraz zatrudnienie wykwalifikowanych pracowników, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Polityki Terytorialnej.

6.2. Drzewo ustaleń

Tabela 8 . Drzewo ustaleń

CEL GŁÓWNY	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROJEKTY
Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej	Gospodarka i wykształcone kadry	OPPT-SW-31 Kształcenie dla zawodowej przyszłości.
		OPPT-SW-35 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wod-kan i drogi
	Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna	OPPT-SW-1 Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna w budynkach Szkoły Podstawowej w Laskowicach, Szkoły Podstawowej w Jeżewie oraz budynku przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jeżewie
		OPPT-SW-2 Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Osie
		OPPT-SW-4 Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Szkoły Podstawowej w Osiu
		OPPT-SW-5 Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola Publicznego w Osiu
		OPPT-SW-7 Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED
		OPPT-SW-8 Rewitalizacja otoczenia Małego Blankusza w Świeciu
		OPPT-SW-9 Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnówku
		OPPT-SW-10 Budowa zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie
		OPPT-SW-12 Wymiana liczników wodociągowych na inteligentne systemy rozliczania wody na terenie gminy Jeżewo
		OPPT-SW-13 Modernizacja Stacji Uzdatniania wody w gminie Nowe wraz z budową sieci wodociągowej
		OPPT-SW-14 Budowa infrastruktury przeznaczonej dla rowerów na terenie gminy Bukowiec
		OPPT-SW-15 Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo – Laskowice
		OPPT-SW-16 Projekt z zakresu inwestycji w infrastrukturę przeznaczoną dla rowerów

Wysoka jakość życia społeczeństwa	OPPT-SW-17 Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Świecie. Kontynuacja realizowanych przez Gminę inwestycji dotyczących budowy ścieżek rowerowych. Stworzenie dobrze skomunikowanych dróg rowerowych i pieszo-rowerowych.
	OPPT-SW-18 Od Przedszkolaka do Pierwszaka
	OPPT-SW-19 Kompetentni uczniowie
	OPPT-SW-20 Projekt na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych gminy Dragacz
	OPPT-SW-21 Rozwój edukacji przedszkolnej -Nowe możliwości
	OPPT-SW-22 Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci poprzez dodatkowe zajęcia plastyczne, z tańca, rytmiki, teatralne, gry na instrumencie. Zajęcia w zakresie edukacji prozdrowotnej i ekologicznej
	OPPT-SW-23 Podniesienie kompetencji edukacyjnych nauczycieli i uczniów szkół gminy Nowe
	OPPT-SW-24 Dobry Start
	OPPT-SW-25 Lepszy Start
	OPPT-SW-26 W zdrowym ciele zdrowy duch
	OPPT-SW-27 Uczę się uczyć
	OPPT-SW-28 English is easy
	OPPT-SW-29 Maluch z pasją
	OPPT-SW-30 Rozwiń skrzydła
	OPPT-SW-32 Rozbudowa szkoły w Gródku o oddział przedszkolny wraz z zagospodarowaniem terenu
	OPPT-SW-33 Remont pomieszczeń przedszkola w Jeżewie wraz z wyposażeniem
	OPPT-SW-34 Budowa przedszkola wraz z wyodrębnieniem oddziału żłobka w miejscowości Warlubie
	OPPT-SW-37 Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem
	OPPT-SW-38 Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem
	OPPT-SW-41 Przebudowa amfiteatru w Świeciu
OPPT-SW-42 Rozbudowa infrastruktury nad jeziorem Deczno	
OPPT-SW-43 Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu	
OPPT-SW-46 „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku na Powiatowa Bibliotekę Publiczną w Świeciu wraz z wyposażeniem”	
OPPT-SW-47 Zajęcia pozalekcyjne drogą do sukcesu	
OPPT-SW-49 Budowa ścieżki rowerowej do terenów zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świekatowo-Tuszyny	

Atrakcyjna i dostępna przestrzeń	OPPT-SW-48 Więcej umiemy, więcej możemy
	OPPT-SW-36 Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu zwiększenie atrakcyjności społecznej i turystycznej okolic starego miasta w Nowem
	OPPT-SW-39 Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie
	OPPT-SW-40 Rozbudowa Zamku krzyżackiego
	OPPT-SW-45 Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości Tuszyny
Wsparcie administracyjne	OPPT-SW-44 Wsparcie potencjału administracyjnego OPPT Świecie

7. Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii

Dzięki wsparciu uzyskanemu w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko- Pomorskiego możliwe będzie niwelowanie różnic w stanie rozwoju pomiędzy województwem kujawsko – pomorskim a regionami kraju mającymi najwyższą jakość życia. Realizacji tej idei podporządkowane są wskazane w Strategii OPPT Świecie planowane inwestycje i projekty a osiągnięcie założonych celów najlepiej zobrazują oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu ujęte w dokumentach programowych dla Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Tabela 9. Wartości wskaźników produktu i rezultatu zaplanowane do realizacji w ramach obszarów dedykowanych dla OPPT Świecie

Wskaźniki produktu							
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2 (i)	Działanie 02.17	EFRR	RCO019	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	m2	4	3 904
2 (i)	Działanie 02.17	EFRR	PLRO025	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)*	szt.	0	2
2 (i)	Działanie 02.17	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	15 000	19 253
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	RCO121	Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi)	ha	0	0,35

Wskaźniki produktu							
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
				i niekontrolowanych pożarów)			
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	PLRO044	Pojemność obiektów małej retencji	m ³	0	3887
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	21400
2 (v)	Działanie 02.20	EFRR	RCO030	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	km	147,4	147,9
2 (v)	Działanie 02.20	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	7033	13533
2 (viii)	Działanie 03.03	EFRR	RCO058	Wspierana infrastruktura rowerowa	km	0	9,1
2 (viii)	Działanie 03.03	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	22 017
4 (ii)	Działanie 06.13	EFRR	RCO066	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi	osoby	125	251
4 (ii)	Działanie 06.13	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	125	267
4 (f)	Działanie 08.26	EFS+	PLFCO01	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami	osoby	296	721

Wskaźniki produktu							
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
				w edukacji przedszkolnej			
4 (f)	Działanie 08.26	EFS+	PLFCO02	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego	szt.	20	20
4 (f)	Działanie 08.26	EFS+	PLFCO07	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	podmioty	7	14
4 (f)	Działanie 08.27	EFS+	PLFCO03	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	200	2198
4 (f)	Działanie 08.27	EFS+	PLFCO07	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	podmioty	24	44
5 (i)	Działanie 05.12 Działanie 05.13	EFRR	RCO077	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	1	9
5 (i)	Działanie 05.12 Działanie 05.13 Działanie 05.14 Działanie 05.15	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	500	22016
2 (i) 2 (iv) 2 (v) 2 (viii) 5 (i) 4 (ii)	Działanie 02.17 Działanie 02.19 Działanie 02.20 Działanie 03.03 Działanie 05.12 Działanie 05.13	EFRR	RCO075	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	sztuki	1	1

Wskaźniki produktu							
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
	Działanie 05.14 Działanie 05.15 Działanie 06.13						

Wskaźniki rezultatu							
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych	Cel końcowy (2029)
2 (i)	Działanie 02.17	EFRR	RCR029	Szacowana emisja gazów cieplarnianych*	tony równoważnika CO2/rok	CST2021	1 803
2 (i)	Działanie 02.17	EFRR	RCR026	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)*	MWh/rok	CST2021	6 658
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	PROG-FEKP-0012	Objętość retencjonowanej wody	m3	CST2021	4830
2 (v)	Działanie 02.20	EFRR	RCR041	Ludność przyłączona do ulepszonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	CST2021	13533
2 (viii)	Działanie 3.3	EFRR	RCR064	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	Użytkownicy/rok	CST2021	69 000

Wskaźniki rezultatu							
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych	Cel końcowy (2029)
4 (ii)	Działanie 06.13	EFRR	RCR070	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi	Użytkownicy/rok	CST2021	251
4 (f)	Działanie 08.26 Działanie 08.27	EFS+	PLFCR01	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	CST2021	2059
5 (i)	Działanie 05.12 Działanie 05.13	EFRR	RCR077	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	CST2021	56 697

* wartość pośrednia i docelowa wskaźników zostanie zweryfikowana po przeprowadzeniu audytów energetycznych, przed złożeniem wniosków o dofinansowanie

8. Wskazanie zgodności planowanej interwencji z dokumentami programowymi (funduszami), do których zamierza się aplikować o finansowanie wsparcia

Niniejsza Strategia określa zatem listę projektów odpowiadających na problemy oraz potrzeby obszaru OPPT Świecie, które wynikają z zakresu wsparcia w ramach Celów Polityki: CP2, CP4, CP5 scharakteryzowanego w programie Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Program FEdKP umożliwia ubieganie się o wsparcie na realizację projektów w ramach instrumentów terytorialnych takich jak m.in. ZIT, czy IIT. W województwie kujawsko-pomorskim tymi instrumentami objęte są konkretne obszary (tzw. obszary prowadzenia polityki terytorialnej), które wyznaczone zostały w *Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+*. We wspomnianym programie FEdKP zapisano, iż to strategię ZIT/IIT będą określały kierunki wsparcia i projekty dostosowane do specyfiki danego obszaru, zgodnie z przyjętymi założeniami rozwojowymi dla poszczególnych poziomów Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wszystkie projekty wskazane do realizacji w ramach niniejszej Strategii, dla których planowane jest finansowanie ze środków programu FEdKP 2021-2027, wykazują pełną zgodność z zapisami tego programu.

Tabela 10. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie FEdKP 2021-2027

Cel Polityki	Priorytet	Cel szczegółowy	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia w ramach celów i priorytetów
--------------	-----------	-----------------	---

<p>Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowaniu się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem oraz zrównoważonej mobilności miejskiej</p>	<p>Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu</p>	<p>2(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</p>	<p>OPPT-SW-1 Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna w budynkach Szkoły Podstawowej w Laskowicach, Szkoły Podstawowej w Jeżewie oraz budynku przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jeżewie</p> <p>OPPT-SW-2 Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Osie</p> <p>OPPT-SW-4 Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Szkoły Podstawowej w Osiu</p> <p>OPPT-SW-5 Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola Publicznego w Osiu</p> <p>OPPT-SW-7 Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED</p>
	<p>Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu</p>	<p>2(iv) Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego</p>	<p>OPPT-SW-8 Rewitalizacja otoczenia Małego Blankusza w Świeciu</p> <p>OPPT-SW-9 Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnówku</p> <p>OPPT-SW-10 Budowa zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie</p>
	<p>Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu</p>	<p>2(v) Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej</p>	<p>OPPT-SW-12 Wymiana liczników wodociągowych na inteligentne systemy rozliczania wody na terenie gminy Jeżewo</p> <p>OPPT-SW-13 Modernizacja Stacji Uzdatniania wody w gminie Nowe wraz z budową sieci wodociągowej</p>
	<p>Priorytet 3 Fundusze Europejskie na zrównoważony transport miejski</p>	<p>2(viii) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu</p>	<p>OPPT-SW-14 Budowa infrastruktury przeznaczonej dla rowerów na terenie gminy Bukowiec</p> <p>OPPT-SW-15 Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo – Laskowice</p>

		transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	<p>OPPT-SW-16 Projekt z zakresu inwestycji w infrastrukturę przeznaczoną dla rowerów</p> <p>OPPT-SW-17 Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Świecie. Kontynuacja realizowanych przez Gminę inwestycji dotyczących budowy ścieżek rowerowych. Stworzenie dobrze skomunikowanych dróg rowerowych i pieszo-rowerowych</p>
<p>Cel Polityki 4.</p> <p>Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych</p>	<p>Priorytet 8</p> <p>Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego</p>	<p>4(f)</p> <p>Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>	<p>OPPT-SW-18 Od Przedszkolaka do Pierwszaka</p> <p>OPPT-SW-19 Kompetentni uczniowie</p> <p>OPPT-SW-20 Projekt na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych gminy Dragacz</p> <p>OPPT-SW-21 Rozwój edukacji przedszkolnej - Nowe możliwości</p> <p>OPPT-SW-22 Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci poprzez dodatkowe zajęcia plastyczne, z tańca, rytmiki, teatralne, gry na instrumencie. Zajęcia w zakresie edukacji prozdrowotnej i ekologicznej</p> <p>OPPT-SW-23 Podniesienie kompetencji edukacyjnych nauczycieli i uczniów szkół gminy Nowe</p> <p>OPPT-SW-24 Dobry Start</p> <p>OPPT-SW-25 Lepszy Start</p> <p>OPPT-SW-26 W zdrowym ciele zdrowy duch</p> <p>OPPT-SW-27 Uczę się uczyć</p> <p>OPPT-SW-28 English is easy</p> <p>OPPT-SW-29 Maluch z pasją</p> <p>OPPT-SW-30 Rozwiń skrzydła</p> <p>OPPT-SW-31 Kształcenie dla zawodowej przyszłości</p> <p>OPPT-SW-47 Zajęcia pozalekcyjne drogą do sukcesu</p> <p>OPPT-SW-48 Więcej umiemy, więcej możemy</p>

	<p>Priorytet 6</p> <p>Fundusze Europejskie na rzecz zwiększania dostępności regionalnej infrastruktury dla mieszkańców</p>	<p>4(ii)</p> <p>Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz on-line</p>	<p>OPPT-SW-32 Rozbudowa szkoły w Gródku o oddział przedszkolny wraz z zagospodarowaniem terenu</p> <p>OPPT-SW-33 Remont pomieszczeń przedszkola w Jeżewie wraz z wyposażeniem</p> <p>OPPT-SW-34 Budowa przedszkola wraz z wyodrębnieniem oddziału żłobka w miejscowości Warlubie</p>
<p>Cel Polityki 5.</p> <p>Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych</p>	<p>Priorytet 5</p> <p>Fundusze Europejskie na wzmocnienie potencjałów endogenicznych regionu</p>	<p>5(i)</p> <p>Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich</p>	<p>OPPT-SW-35 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wod-kan i drogi</p> <p>OPPT-SW-36 Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu zwiększenie atrakcyjności społecznej i turystycznej okolic starego miasta w Nowem</p> <p>OPPT-SW-37 Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem</p> <p>OPPT-SW-38 Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem</p> <p>OPPT-SW-39 Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie</p> <p>OPPT-SW-40 Rozbudowa Zamku krzyżackiego</p> <p>OPPT-SW-41 Przebudowa amfiteatru w Świeciu</p> <p>OPPT-SW-42 Rozbudowa infrastruktury nad jeziorem Deczno</p>

			<p>OPPT-SW-43 Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu</p> <p>OPPT-SW-44 Wsparcie potencjału administracyjnego OPPT Świecie</p> <p>OPPT-SW-45 Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości Tuszyny</p> <p>OPPT-SW-46 „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku na Powiatowa Bibliotekę Publiczną w Świeciu wraz z wyposażeniem”</p> <p>OPPT-SW-49 Budowa ścieżki rowerowej do terenów zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świekatowo-Tuszyny</p>
--	--	--	---

9. Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami)

9.1. Tryb i zasady naboru projektów

Wybór projektów do listy projektów podstawowych i rezerwowych oparty był przede wszystkim o preferencje dla wybranego obszaru wsparcia CP 2, CP 4, CP 5 oraz uzależniony został od zbieżności założeń i celów projektów z kierunkami i priorytetami zawartymi w:

- Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, przyjętej uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.,
- Programie Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027,
- Kontrakcie Programowym dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego zawartym w dniu 31 sierpnia 2022 r.

Kwalifikacja projektów do realizacji w ramach OPPT Świecie dokonywana była przy zachowaniu partnerskiego modelu współpracy. Wybrane zostały projekty, które w najwyższym stopniu realizują cele Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego i możliwe są do dofinansowania w ramach przypisanej alokacji środków. W dokumencie wskazano na główne i kompleksowe rozwiązanie zdiagnozowanych potrzeb i problemów z terenu powiatu. Podejmowane działania wpłyną w znaczący sposób na osiągnięcie założonych celów strategicznych i określonych w ich ramach wskaźników.

Prace nad realizacją polityki terytorialnej na obszarze OPPT Świecie rozpoczęły się w maju 2022 r. od ustalenia podstawy prawnej formy zawiązania partnerstwa gdy wszystkie jednostki samorządu terytorialnego z obszaru powiatu świeckiego z wyjątkiem gminy Pruszcz zadeklarowały wolę podjęcia współpracy, budowania partnerstwa oraz wspólnego wypracowania listy zadań niezbędnych do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju całego OPPT Świecie.

Propozycje działań priorytetowych i awaryjnych powstawały w wyniku diagnozy deficytów i zapotrzebowania na terenie każdej gminy w oparciu o analizę gotowości technicznej, zgodności z DNSH i stopnia zawansowania prac w danym obszarze przez władze gmin. W toku intensywnych

konsultacji z Liderem Porozumienia i za jego pośrednictwem w reprezentowaniu Partnerów przed Urzędem Marszałkowskim w Toruniu wyklarowały się ogólne kierunki zamierzeń OPPT Świecie. Zainicjowano i kontynuowano proces licznych nieoficjalnych spotkań i doradztwa w zakresie wyznaczenia projektów zgodnych z obligatoryjnymi dokumentami dotyczącymi Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko – Pomorskiego w zgodności z innymi dokumentami strategicznymi i programowymi. W oparciu o powyższe działania wyłonione zostały projekty, które stanowiły priorytetowe i awaryjne działania do realizacji OPPT Świecie zaakceptowane i przyjęte w ramach Porozumienia Terytorialnego z Województwem Kujawsko – Pomorskim.

9.2. Uzasadnienie wyboru projektów poprzez wykazanie zgodności projektów z potrzebami rozwojowymi danego obszaru

Jednym z wielu warunków wyboru projektów była potrzeba ich realizacji określona przez każdego z Partnerów. Potrzebę realizacji rozważano w kontekście możliwej kontynuacji realizowanych wcześniej inwestycji w celu osiągnięcia długofalowych i spójnych efektów wpisujących się w obszary preferencji Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko – Pomorskiego, spójności działań i kontynuacji rozwoju Gmin oraz Powiatu Świeckiego jak i gotowości technicznej planowanych interwencji. Kluczowym było zidentyfikowanie przez każdego Partnera obszarów wymagających natychmiastowej interwencji na obszarze objętym OPPT Świecie oraz rozważania nad skutkami wyboru wariantu bezinwestycyjnego. W wyniku tych prac nastąpiła priorytetyzacja zadań ze względu na możliwą alokację, obowiązek osiągnięcia wskaźników i potrzeby innych Partnerów.

Tabela 11. Uzasadnienie wyboru projektów do wsparcia.

NAZWA SFERY	PROJEKTY	UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI PROJEKTU
Gospodarka	OPPT-SW-35 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wod-kan i drogi	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery gospodarki są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Przedsiębiorczość”
Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej	OPPT-SW-1 Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna w budynkach szkoły Podstawowej w Laskowicach, Szkoły Podstawowej w Jeżewie oraz budynku przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jeżewie OPPT-SW-2 Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Osie OPPT-SW-4 Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Szkoły Podstawowej w Osiu OPPT-SW-5 Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola Publicznego w Osiu OPPT-SW-7 Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery termomodernizacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu”
Adaptacja do zmian klimatu	OPPT-SW-8 Rewitalizacja otoczenia Małego Blankusza w Świeciu OPPT-SW-9 Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnówku OPPT-SW-10 Budowa zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery adaptacji do zmian klimatu są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu”

Strategia Terytorialna OPPT Świecie

Gospodarka wodno-ściekowa	<p>OPPT-SW-12 Wymiana liczników wodociągowych na inteligentne systemy rozliczania wody na terenie gminy Jeżewo</p> <p>OPPT-SW-13 Modernizacja Stacji Uzdatniania wody w gminie Nowe wraz z budową sieci wodociągowej</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery termomodernizacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Gospodarka wodno-ściekowa”</p>
Transport	<p>OPPT-SW-14 Budowa infrastruktury przeznaczonej dla rowerów na terenie gminy Bukowiec</p> <p>OPPT-SW-15 Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo – Laskowice</p> <p>OPPT-SW-16 Projekt z zakresu inwestycji w infrastrukturę przeznaczoną dla rowerów</p> <p>OPPT-SW-17 Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Świecie. Kontynuacja realizowanych przez Gminę inwestycji dotyczących budowy ścieżek rowerowych. Stworzenie dobrze skomunikowanych dróg rowerowych i pieszo-rowerowych.</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery transportu są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Transport”, „Sieć transportowa”, „Drogi rowerowe”</p>
Wychowanie przedszkolne	<p>OPPT-SW-18 Od Przedszkolaka do Pierwszaka</p> <p>OPPT-SW-21 Rozwój edukacji przedszkolnej - Nowe możliwości</p> <p>OPPT-SW-22 Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci poprzez dodatkowe zajęcia plastyczne, z tańca, rytmiki, teatralne, gry na instrumencie. Zajęcia w zakresie edukacji prozdrowotnej i ekologicznej</p> <p>OPPT-SW-24 Dobry Start</p> <p>OPPT-SW-29 Maluch z pasją</p> <p>OPPT-SW-32 Rozbudowa szkoły w Gródku o oddział przedszkolny wraz z zagospodarowaniem terenu</p> <p>OPPT-SW-33 Remont pomieszczeń przedszkola w Jeżewie wraz z wyposażeniem</p> <p>OPPT-SW-34 Budowa przedszkola wraz z wyodrębnieniem oddziału żłobka w miejscowości Warlubie.</p> <p>OPPT-SW-48 Więcej umiemy, więcej możemy</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery wychowania przedszkolnego są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)”</p>
Edukacja	<p>OPPT-SW-19 Kompetentni uczniowie</p> <p>OPPT-SW-20 Projekt na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych gminy Dragacz</p> <p>OPPT-SW-23 Podniesienie kompetencji edukacyjnych nauczycieli i uczniów szkół gminy Nowe</p> <p>OPPT-SW-25 Lepszy Start</p> <p>OPPT-SW-26 W zdrowym ciele zdrowy duch</p> <p>OPPT-SW-27 Uczę się uczyć</p> <p>OPPT-SW-28 English is easy</p> <p>OPPT-SW-30 Rozwiń skrzydła</p> <p>OPPT-SW-31 Kształcenie dla zawodowej przyszłości</p> <p>OPPT-SW-47 Zajęcia pozalekcyjne drogą do sukcesu</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery edukacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziałach „Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)”, „Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej”, „Szkoły ponadpodstawowe maturalne”, „Szkoły ponadpodstawowe zawodowe”</p>
Kultura	<p>OPPT-SW-37 Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem</p> <p>OPPT-SW-38 Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem</p> <p>OPPT-SW-41 Przebudowa amfiteatru w Świeciu</p> <p>OPPT-SW-46 „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku na Powiatowa Bibliotekę Publiczną w Świeciu wraz z wyposażeniem”</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery kultury są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Lokalne Instytucje kultury”</p>
Turystyka	<p>OPPT-SW-42 Rozbudowa infrastruktury nad jeziorem Deczno</p> <p>OPPT-SW-43 Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu</p> <p>OPPT-SW-49 Budowa ścieżki rowerowej do terenów zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świekatowo-Tuszyny</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery kultury są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Turystyka”</p>

<p>Odnowa przestrzeni publicznych</p>	<p>OPPT-SW-36 Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu zwiększenie atrakcyjności społecznej i turystycznej okolic starego miasta w Nowem OPPT-SW-39 Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie OPPT-SW-40 Rozbudowa Zamku krzyżackiego OPPT-SW-45 Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości Tuszny</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery rewitalizacji i odnowy przestrzeni publicznej są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Odnowa przestrzeni publicznych”</p>
<p>Wsparcie potencjału administracyjnego</p>	<p>OPPT-SW-44 Wsparcie potencjału administracyjnego OPPT Świecie</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery rewitalizacji i odnowy przestrzeni publicznej są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego”</p>

9.3. Uzasadnienie wyboru projektów w oparciu o preferencje określone dla poszczególnych obszarów wsparcia

Wybór projektów w oparciu o preferencje określone w dokumencie pn. Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko – Pomorskiego ma przede wszystkim za zadanie tworzenie lepszych warunków społeczno – gospodarczych w województwie. Dzięki wykorzystaniu nowego narzędzia jakim jest IIT – Inny Instrument Terytorialny i realnym wpływie Partnerów na wybór projektów priorytetowych które uzyskają wsparcie finansowane, możliwa stanie się realizacja założeń, celów i priorytetów wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko – Pomorskiego, przy jednoczesnej realizacji założeń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030, Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, Kontraktu Programowego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Nr fiszki	Projekt	Obszar wsparcia	Charakterystyka obszaru wsparcia	Preferencje wyboru projektów określone dla obszaru wsparcia ³⁸	Uzasadnienie wyboru
1	Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna w budynkach szkoły Podstawowej w Laskowicach, Szkoły Podstawowej w Jeżewie oraz budynku przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jeżewie	Wsparcie kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz modernizacja oświetlenia ulicznego (finansowane poprzez instrument finansowy)	Wsparane będą działania polegające na kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej wraz z elementami instalacji grzewczej i źródłami ciepła. Projekty z zakresu modernizacji energetycznej budynków muszą zapewnić zwiększenie efektywności energetycznej o minimum 30% w odniesieniu do energii pierwotnej. Wspierane będą także elementy niewynikające z audytów energetycznych, jeżeli realizują szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu (koszty te nie będą mogły stanowić więcej niż 15% wydatków kwalifikowanych projektu). Jako element prac termomodernizacyjnych możliwa będzie wymiana dotychczasowego źródła ogrzewania na nowe, nisko lub zeroemisyjne, bądź podłączenie do sieci ciepłowniczej. W odniesieniu do źródeł ciepła – nie będzie współfinansowane wprowadzanie pieców węglowych. Priorytetowo traktowane będą źródła ciepła wykorzystujące odnawialne źródła energii. Inwestycje w źródła ciepła muszą przyczynić się do zmniejszenia emisji CO ₂ i innych zanieczyszczeń powietrza. Inwestycje polegające na wymianie źródła ciepła na nowe mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy nie istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia i dostarczenia ciepła z sieci ciepłowniczej.	Modernizacja energetyczna budynków: • preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: a) w ramach prac nad zagospodarowaniem otoczenia termomodernizowanych obiektów preferowane będzie wprowadzanie gatunków rodzimych; b) priorytetowo traktowane będą źródła ciepła wykorzystujące OZE.	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Działania polegają na kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej wraz z elementami instalacji grzewczej i źródłami ciepła, dzięki czemu przyczynia się do zwiększenia efektywności energetycznej. Termomodernizacja budynków obniży koszty ogrzewania oraz zmniejszy emisję CO ₂ i zanieczyszczeń do atmosfery.
2	Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Szkoły Podstawowej w Osiu	Wsparcie kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz modernizacja oświetlenia ulicznego (finansowane poprzez instrument finansowy)	Wsparane będą działania polegające na wymianie oświetlenia ulicznego na energooszczędne.	Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: – stosowanie preferencji dla lamp zasilanych OZE.	Projekt wpisuje się w charakterystykę obszaru wsparcia. Projekt polega na wymianie oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Projekt przyczyni się zarówno do zapewnienia maksymalnych korzyści środowiskowych oraz do obniżenia kosztów.
3	Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED	Wsparcie kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz modernizacja oświetlenia ulicznego (finansowane poprzez instrument finansowy)	Wsparcie dedykowane realizacji inwestycji mających na celu zaadaptowanie miast do zmian klimatu, z uwzględnieniem wsparcia zielonej i niebieskiej infrastruktury. Wspierane będą działania pozwalające ograniczyć skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych w miastach, przyczyniające się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych, realizujące małą retencję wodną oraz pozwalające na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi. Zamierza się objąć wsparciem działania polegające m.in. na przywróceniu zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, realizacji zbiorników wodnych, wymianie szczebliny powierzchni gruntu na przepuszczalną, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych, nasadzeniu drzew i krzewów, tworzeniu falk kwietnych, ogrodów deszczowych oraz zazielenianiu elementów infrastruktury miejskiej. Ważnym obszarem wsparcia będą również działania związane z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych drzew w celu przedłużenia ich żywotności. Nie będą wspierane projekty dotyczące wód opadowych, w których głównym założeniem jest ich odprowadzenie do kanalizacji ściekowej. Przewiduje się wsparcie projektów miast zgodnie z demarkacją określona w dokumentach programowych. Projekty te będą uzupełnione przez działania z zakresu edukacji oraz promocji dobrych	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Inwestycje polegają na budowie zbiorników retencyjnych wraz z zagospodarowaniem terenu, uwzględniają rozwiązania z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury, pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, ograniczą skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych (susze, powodzie, podtopienia), przyczynią się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych.	W projektach wykorzystane zostaną rodzime gatunki roślin.
4	Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola Publicznego w Osiu	Wsparcie kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz modernizacja oświetlenia ulicznego (finansowane poprzez instrument finansowy)	Wsparcie dedykowane realizacji inwestycji mających na celu zaadaptowanie miast do zmian klimatu, z uwzględnieniem wsparcia zielonej i niebieskiej infrastruktury. Wspierane będą działania pozwalające ograniczyć skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych w miastach, przyczyniające się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych, realizujące małą retencję wodną oraz pozwalające na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi. Zamierza się objąć wsparciem działania polegające m.in. na przywróceniu zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, realizacji zbiorników wodnych, wymianie szczebliny powierzchni gruntu na przepuszczalną, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych, nasadzeniu drzew i krzewów, tworzeniu falk kwietnych, ogrodów deszczowych oraz zazielenianiu elementów infrastruktury miejskiej. Ważnym obszarem wsparcia będą również działania związane z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych drzew w celu przedłużenia ich żywotności. Nie będą wspierane projekty dotyczące wód opadowych, w których głównym założeniem jest ich odprowadzenie do kanalizacji ściekowej. Przewiduje się wsparcie projektów miast zgodnie z demarkacją określona w dokumentach programowych. Projekty te będą uzupełnione przez działania z zakresu edukacji oraz promocji dobrych	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Inwestycje polegają na budowie zbiorników retencyjnych wraz z zagospodarowaniem terenu, uwzględniają rozwiązania z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury, pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, ograniczą skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych (susze, powodzie, podtopienia), przyczynią się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych.	W projektach wykorzystane zostaną rodzime gatunki roślin.
5	Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnowku	Wsparcie dedykowane realizacji inwestycji mających na celu zaadaptowanie miast do zmian klimatu, z uwzględnieniem wsparcia zielonej i niebieskiej infrastruktury. Wspierane będą działania pozwalające ograniczyć skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych w miastach, przyczyniające się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych, realizujące małą retencję wodną oraz pozwalające na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi. Zamierza się objąć wsparciem działania polegające m.in. na przywróceniu zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, realizacji zbiorników wodnych, wymianie szczebliny powierzchni gruntu na przepuszczalną, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych, nasadzeniu drzew i krzewów, tworzeniu falk kwietnych, ogrodów deszczowych oraz zazielenianiu elementów infrastruktury miejskiej. Ważnym obszarem wsparcia będą również działania związane z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych drzew w celu przedłużenia ich żywotności. Nie będą wspierane projekty dotyczące wód opadowych, w których głównym założeniem jest ich odprowadzenie do kanalizacji ściekowej. Przewiduje się wsparcie projektów miast zgodnie z demarkacją określona w dokumentach programowych. Projekty te będą uzupełnione przez działania z zakresu edukacji oraz promocji dobrych	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Inwestycje polegają na budowie zbiorników retencyjnych wraz z zagospodarowaniem terenu, uwzględniają rozwiązania z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury, pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, ograniczą skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych (susze, powodzie, podtopienia), przyczynią się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych.	W projektach wykorzystane zostaną rodzime gatunki roślin.	
6	Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnowku	Wsparcie dedykowane realizacji inwestycji mających na celu zaadaptowanie miast do zmian klimatu, z uwzględnieniem wsparcia zielonej i niebieskiej infrastruktury. Wspierane będą działania pozwalające ograniczyć skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych w miastach, przyczyniające się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych, realizujące małą retencję wodną oraz pozwalające na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi. Zamierza się objąć wsparciem działania polegające m.in. na przywróceniu zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, realizacji zbiorników wodnych, wymianie szczebliny powierzchni gruntu na przepuszczalną, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych, nasadzeniu drzew i krzewów, tworzeniu falk kwietnych, ogrodów deszczowych oraz zazielenianiu elementów infrastruktury miejskiej. Ważnym obszarem wsparcia będą również działania związane z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych drzew w celu przedłużenia ich żywotności. Nie będą wspierane projekty dotyczące wód opadowych, w których głównym założeniem jest ich odprowadzenie do kanalizacji ściekowej. Przewiduje się wsparcie projektów miast zgodnie z demarkacją określona w dokumentach programowych. Projekty te będą uzupełnione przez działania z zakresu edukacji oraz promocji dobrych	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Inwestycje polegają na budowie zbiorników retencyjnych wraz z zagospodarowaniem terenu, uwzględniają rozwiązania z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury, pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, ograniczą skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych (susze, powodzie, podtopienia), przyczynią się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych.	W projektach wykorzystane zostaną rodzime gatunki roślin.	
7	Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnowku	Wsparcie dedykowane realizacji inwestycji mających na celu zaadaptowanie miast do zmian klimatu, z uwzględnieniem wsparcia zielonej i niebieskiej infrastruktury. Wspierane będą działania pozwalające ograniczyć skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych w miastach, przyczyniające się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych, realizujące małą retencję wodną oraz pozwalające na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi. Zamierza się objąć wsparciem działania polegające m.in. na przywróceniu zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, realizacji zbiorników wodnych, wymianie szczebliny powierzchni gruntu na przepuszczalną, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych, nasadzeniu drzew i krzewów, tworzeniu falk kwietnych, ogrodów deszczowych oraz zazielenianiu elementów infrastruktury miejskiej. Ważnym obszarem wsparcia będą również działania związane z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych drzew w celu przedłużenia ich żywotności. Nie będą wspierane projekty dotyczące wód opadowych, w których głównym założeniem jest ich odprowadzenie do kanalizacji ściekowej. Przewiduje się wsparcie projektów miast zgodnie z demarkacją określona w dokumentach programowych. Projekty te będą uzupełnione przez działania z zakresu edukacji oraz promocji dobrych	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Inwestycje polegają na budowie zbiorników retencyjnych wraz z zagospodarowaniem terenu, uwzględniają rozwiązania z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury, pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, ograniczą skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych (susze, powodzie, podtopienia), przyczynią się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych.	W projektach wykorzystane zostaną rodzime gatunki roślin.	
8	Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Przechowie	Wsparcie dedykowane realizacji inwestycji mających na celu zaadaptowanie miast do zmian klimatu, z uwzględnieniem wsparcia zielonej i niebieskiej infrastruktury. Wspierane będą działania pozwalające ograniczyć skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych w miastach, przyczyniające się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych, realizujące małą retencję wodną oraz pozwalające na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi. Zamierza się objąć wsparciem działania polegające m.in. na przywróceniu zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, realizacji zbiorników wodnych, wymianie szczebliny powierzchni gruntu na przepuszczalną, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych, nasadzeniu drzew i krzewów, tworzeniu falk kwietnych, ogrodów deszczowych oraz zazielenianiu elementów infrastruktury miejskiej. Ważnym obszarem wsparcia będą również działania związane z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych drzew w celu przedłużenia ich żywotności. Nie będą wspierane projekty dotyczące wód opadowych, w których głównym założeniem jest ich odprowadzenie do kanalizacji ściekowej. Przewiduje się wsparcie projektów miast zgodnie z demarkacją określona w dokumentach programowych. Projekty te będą uzupełnione przez działania z zakresu edukacji oraz promocji dobrych	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Inwestycje polegają na budowie zbiorników retencyjnych wraz z zagospodarowaniem terenu, uwzględniają rozwiązania z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury, pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, ograniczą skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych (susze, powodzie, podtopienia), przyczynią się do zwiększenia powierzchni terenów zielonych.	W projektach wykorzystane zostaną rodzime gatunki roślin.	

³⁸ Źródło danych: Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko - Pomorskiego

			praktyk w odniesieniu do kwestii klimatycznych, ochrony zasobów wodnych oraz szeroko pojmowanego bezpieczeństwa ekologicznego.			
9	OPPT-SW-12	Wymiana liczników wodociągowych na inteligentne systemy rozliczania wody na terenie gminy Jeżewo		Wsparcie w zakresie efektywnych sieci wodociągowych	Realizacja stacji uzdatniania wody na obszarach wiejskich; Ograniczanie strat wody.	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Na obszarach gminnych zdiagnozowano duże ubytki wody w sieci gminnej oraz częste awarie wykrywane długo po ich zaistnieniu. Działania projektowe polegające m.in. na wymianie liczników wodociągowych, modernizacji stacji uzdatniania wody ukierunkowane będą na ograniczenie strat wody, dzięki czemu nastąpi redukcja ilości traczonej wody, obniżenie kosztów oraz efektywnej wykorzystania będzie woda pitna. Projekty przyczynią się do promowania oszczędności wody pitnej przez mieszkańców i przedsiębiorstwa. W projektach zastosowane zostaną inteligentne systemy m.in. do wykrywania awarii sieci wodociągowej, do zdalnego rozliczania wody.
10	OPPT-SW-13	Modernizacja Stacji Uzdatniania wody w gminie Nowe wraz z budową sieci wodociągowej				
11	OPPT-SW-14	Budowa infrastruktury przeznaczonej dla rowerów na terenie gminy Bukowiec				
12	OPPT-SW-15	Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo - Laskowice				
13	OPPT-SW-16	Projekt z zakresu inwestycji w infrastrukturę przeznaczoną dla rowerów		Wsparcie infrastruktury rowerowej	W przypadku infrastruktury rowerowej realizowanej w ramach rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego - w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców (innych niż leżące w obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich i miast powyżej 100 tys. mieszkańców) preferowanie inwestycji, które będą realizowane w oparciu o posiadany SUMP.	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Działania projektowe polegają na budowie ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Jednym z powodów wyboru projektów do realizacji było dążenie do skomunikowania miejscowości lub połączenie miasta z obszarem podmiejskim oraz likwidację luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej. Projekty wpisują się w działania służące priorytyzacji ruchu rowerowego, przyczynią się do zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska poprzez np. redukcję emisji spalin.
14	OPPT-SW-17	Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Świecie. Kontynuacja realizowanych przez Gminę inwestycji dotyczących budowy ścieżek rowerowych. Stworzenie dobrze skomunikowanych dróg rowerowych i pieszo-rowerowych.				
15	OPPT-SW-18	Od Przedszkolaka do Pierwszaka				
16	OPPT-SW-21	Rozwój edukacji przedszkolnej - Nowe możliwości				
17	OPPT-SW-22	Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci poprzez dodatkowe zajęcia plastyczne, z tańca, rytmiki, teatralne, gry na instrumencie. Zajęcia w zakresie edukacji prozdrowotnej i ekologicznej		Wychowanie przedszkolne (EF5+)	Realizacja działań edukacyjnych będzie uwzględniać rozwiązania i narzędzia wypracowane w PO WER i FERS. Realizacja działań edukacyjnych będzie uwzględniać wsparcie integracji dzieci lub uczniów (w tym ich umiejętności językowych i adaptacji kulturowej), których opiekunowie są migrantami lub powracają z zagranicy, oraz przygotowanie kadr oświaty do pracy z ww. dziećmi lub uczniami. Preferencje we wsparciu będą dotyczyły projektów partnerskich, w tym z NGO. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego będzie preferowane na obszarach, na których poziom	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Celem wybranych projektów jest poprawa świadczonych usług edukacyjnych w przedszkolach położonych głównie na terenach wiejskich poprzez podnoszenie kwalifikacji kadr pracowniczej i organizację specjalistycznych, ciekawych zajęć, a także zajęć wyrównujących szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów. W ramach projektów przewiduje się szkolenia dla nauczycieli, zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do prowadzenia zajęć oraz realizację zajęć rozwijających kluczowe kompetencje u dzieci.
18	OPPT-SW-24	Dobry Start				

31	OPPT-SW-32	Rozbudowa szkoły w Gródku o oddział przedszkolny wraz z zagospodarowaniem terenu	Wsparcie inwestycji w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego	Wsparcie szkół lub placówek będzie realizowane na podstawie diagnozy potrzeb danej szkoły lub placówki systemu oświaty. Wsparcie kadr szkół lub placówek będzie obligatoryjne w projektach edukacyjnych (chyba, że charakter wsparcia nie uzasadnia takich działań) oraz będzie komplementarne z działaniami podejmowanymi w ramach FERS i KPO. Poprawa jakości warunków kształcenia w szkołach lub placówkach będzie dokonywana na podstawie indywidualnej diagnozy jako element kompleksowego projektu.	Wsparcie zostanie skoncentrowane na utworzenie nowych miejsc w przedszkolach, jednak wyłączenie na obszarach gmin o osiedku dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym poniżej 66,09% (poniżej 85% średniej dla województwa). Powyższe będzie weryfikowane na podstawie informacji dot. upowzechniania miejsc wychowania przedszkolnego na danym obszarze, zawartych w opracowaniu pn. Wychowanie przedszkolne w województwie kujawsko – pomorskim w roku 2020 z uwzględnieniem wykorzystania środków UE, przygotowanym przez Biuro Analiz i Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Działania podnoszące jakość już funkcjonujących miejsc wychowania przedszkolnego podejmowane będą w uzasadnionych przypadkach, gdy stan techniczny obiektów, gdzie realizowane jest wychowanie przedszkolne, wymaga interwencji, bez której zagrożone jest ich dalsze funkcjonowanie. W takich sytuacjach dopuszczalne będą projekty mające na celu doprowadzenie tych obiektów do stanu, który nie zagraża bezpieczeństwu oraz ich zamknięciu. W razie braku takiej możliwości lub gdy koszty takiej przebudowy/rozwinięcia przekrocząbyby koszty utworzenia nowej infrastruktury, możliwa będzie również budowa. Tego rodzaju inwestycje realizowane będą niezależnie od warunku związanego z osiedkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.	Preferowane będą projekty zakładające wykorzystanie istniejącej infrastruktury. • Preferowane rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: a) stosowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury; b) zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu otoczenia; c) stosowanie dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki.	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Uzasadnieniem wyboru projektów jest słaby dostęp do usług wychowania przedszkolnego na terenach gminnych (ograniczenia lokalowe). Inwestycje ukierunkowane są głównie na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, dostosowanie istniejącej infrastruktury do współczesnych standardów oraz zakup niezbędnych wyposażenia. Realizacja projektów przyczyni się do poprawy warunków funkcjonowania dzieci i nauczycieli.
32	OPPT-SW-33	Remont pomieszczeń przedszkola w Jeżewie wraz z wyposażeniem	Wsparcie inwestycji w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego	W celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu, w tym obszarów problemowych, niezbędne jest dofinansowywanie przedsięwzięć przyciągających inwestorów i zachęcających do prowadzenia działalności gospodarczej na terenach lokalnych, gdzie aktywność gospodarcza jest niższa od przeciętnej w województwie. Wsparcie zostanie przeznaczane na projekty JST, polegające na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą, a także na tworzenie nowych terenów inwestycyjnych oraz przygotowanie dokumentacji (pod warunkiem, że będzie ona częścią projektu, w rezultacie którego powstają tereny inwestycyjne). Dofinansowaniem objęte zostaną w szczególności obszary zmarginalizowane w zakresie aktywności gospodarczej oraz wspólnoty mieszkaniowej na tych terenach negatywnych procesach degradacji społecznej oraz obszary z nimi sąsiadujące (które oddziałują na obszary zmarginalizowane). Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), stanowiące wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną terenu inwestycyjnego, będą wspierane jedynie jako nieodłączny element większego projektu. Inwestycje tego typu nie mogą być dominującym elementem projektu, a ich koszt nie może przekraczać 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów ani – w przypadku istniejących – zwiększania ich przepustowości, ani też przyznycie się do zwiększenia natężenia ruchu drogowego w jakikolwiek inny sposób.	Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: • stposowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury w odniesieniu do zakładów i budynków powstających na wspieranym terenie inwestycyjnym; • zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu terenów otaczających; • preferowane pod działalność gospodarczą będą obszary nieobjęte terenów cennych przyrodniczo.	Projekt wpisuje się w charakterystykę obszaru wsparcia. Gmina Dragacz, z poziomu regionalnego, wskazana jest jako gmina problemowa pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego. Tereny inwestycyjne znajdujące się w sąsiedztwie węzła autostradowego Nowe Marzy w gminie Dragacz (połączenie autostrady A1 z drogą 55), stanowiąc mogą znaczący bodziec dla rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. W celu zniwelowania występujących na terenie gminy problemów planuje się uzbrojenie terenów inwestycyjnych, co korzystnie wpłynie na zwiększenie poziomu przedsiębiorczości (powstawanie nowych firm), zmniejszenie poziomu bezrobocia (nowe miejsca pracy), a także może wpłynąć na wzrost liczby mieszkańców (osiedlanie się ludności).	
33	OPPT-SW-34	Budowa przedszkola wraz z wyodrębnieniem oddziału żłobka w miejscowości Warlubie	Wsparcie inwestycji w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego	W celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu, w tym obszarów problemowych, niezbędne jest dofinansowywanie przedsięwzięć przyciągających inwestorów i zachęcających do prowadzenia działalności gospodarczej na terenach lokalnych, gdzie aktywność gospodarcza jest niższa od przeciętnej w województwie. Wsparcie zostanie przeznaczane na projekty JST, polegające na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą, a także na tworzenie nowych terenów inwestycyjnych oraz przygotowanie dokumentacji (pod warunkiem, że będzie ona częścią projektu, w rezultacie którego powstają tereny inwestycyjne). Dofinansowaniem objęte zostaną w szczególności obszary zmarginalizowane w zakresie aktywności gospodarczej oraz wspólnoty mieszkaniowej na tych terenach negatywnych procesach degradacji społecznej oraz obszary z nimi sąsiadujące (które oddziałują na obszary zmarginalizowane). Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), stanowiące wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną terenu inwestycyjnego, będą wspierane jedynie jako nieodłączny element większego projektu. Inwestycje tego typu nie mogą być dominującym elementem projektu, a ich koszt nie może przekraczać 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów ani – w przypadku istniejących – zwiększania ich przepustowości, ani też przyznycie się do zwiększenia natężenia ruchu drogowego w jakikolwiek inny sposób.	Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: • stposowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury w odniesieniu do zakładów i budynków powstających na wspieranym terenie inwestycyjnym; • zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu terenów otaczających; • preferowane pod działalność gospodarczą będą obszary nieobjęte terenów cennych przyrodniczo.	Projekt wpisuje się w charakterystykę obszaru wsparcia. Gmina Dragacz, z poziomu regionalnego, wskazana jest jako gmina problemowa pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego. Tereny inwestycyjne znajdujące się w sąsiedztwie węzła autostradowego Nowe Marzy w gminie Dragacz (połączenie autostrady A1 z drogą 55), stanowiąc mogą znaczący bodziec dla rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. W celu zniwelowania występujących na terenie gminy problemów planuje się uzbrojenie terenów inwestycyjnych, co korzystnie wpłynie na zwiększenie poziomu przedsiębiorczości (powstawanie nowych firm), zmniejszenie poziomu bezrobocia (nowe miejsca pracy), a także może wpłynąć na wzrost liczby mieszkańców (osiedlanie się ludności).	
34	OPPT-SW-35	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wod-kan i drogi	Tereny inwestycyjne	W celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu, w tym obszarów problemowych, niezbędne jest dofinansowywanie przedsięwzięć przyciągających inwestorów i zachęcających do prowadzenia działalności gospodarczej na terenach lokalnych, gdzie aktywność gospodarcza jest niższa od przeciętnej w województwie. Wsparcie zostanie przeznaczane na projekty JST, polegające na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą, a także na tworzenie nowych terenów inwestycyjnych oraz przygotowanie dokumentacji (pod warunkiem, że będzie ona częścią projektu, w rezultacie którego powstają tereny inwestycyjne). Dofinansowaniem objęte zostaną w szczególności obszary zmarginalizowane w zakresie aktywności gospodarczej oraz wspólnoty mieszkaniowej na tych terenach negatywnych procesach degradacji społecznej oraz obszary z nimi sąsiadujące (które oddziałują na obszary zmarginalizowane). Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), stanowiące wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną terenu inwestycyjnego, będą wspierane jedynie jako nieodłączny element większego projektu. Inwestycje tego typu nie mogą być dominującym elementem projektu, a ich koszt nie może przekraczać 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów ani – w przypadku istniejących – zwiększania ich przepustowości, ani też przyznycie się do zwiększenia natężenia ruchu drogowego w jakikolwiek inny sposób.	Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: • stposowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury w odniesieniu do zakładów i budynków powstających na wspieranym terenie inwestycyjnym; • zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu terenów otaczających; • preferowane pod działalność gospodarczą będą obszary nieobjęte terenów cennych przyrodniczo.	Projekt wpisuje się w charakterystykę obszaru wsparcia. Gmina Dragacz, z poziomu regionalnego, wskazana jest jako gmina problemowa pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego. Tereny inwestycyjne znajdujące się w sąsiedztwie węzła autostradowego Nowe Marzy w gminie Dragacz (połączenie autostrady A1 z drogą 55), stanowiąc mogą znaczący bodziec dla rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. W celu zniwelowania występujących na terenie gminy problemów planuje się uzbrojenie terenów inwestycyjnych, co korzystnie wpłynie na zwiększenie poziomu przedsiębiorczości (powstawanie nowych firm), zmniejszenie poziomu bezrobocia (nowe miejsca pracy), a także może wpłynąć na wzrost liczby mieszkańców (osiedlanie się ludności).	
35	OPPT-SW-36	Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu zwiększenie atrakcyjności	Wsparcie odnowy przestrzeni publicznej	W celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu, w tym obszarów problemowych, niezbędne jest dofinansowywanie przedsięwzięć przyciągających inwestorów i zachęcających do prowadzenia działalności gospodarczej na terenach lokalnych, gdzie aktywność gospodarcza jest niższa od przeciętnej w województwie. Wsparcie zostanie przeznaczane na projekty JST, polegające na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą, a także na tworzenie nowych terenów inwestycyjnych oraz przygotowanie dokumentacji (pod warunkiem, że będzie ona częścią projektu, w rezultacie którego powstają tereny inwestycyjne). Dofinansowaniem objęte zostaną w szczególności obszary zmarginalizowane w zakresie aktywności gospodarczej oraz wspólnoty mieszkaniowej na tych terenach negatywnych procesach degradacji społecznej oraz obszary z nimi sąsiadujące (które oddziałują na obszary zmarginalizowane). Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), stanowiące wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną terenu inwestycyjnego, będą wspierane jedynie jako nieodłączny element większego projektu. Inwestycje tego typu nie mogą być dominującym elementem projektu, a ich koszt nie może przekraczać 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów ani – w przypadku istniejących – zwiększania ich przepustowości, ani też przyznycie się do zwiększenia natężenia ruchu drogowego w jakikolwiek inny sposób.	Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: • stposowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury w odniesieniu do zakładów i budynków powstających na wspieranym terenie inwestycyjnym; • zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu terenów otaczających; • preferowane pod działalność gospodarczą będą obszary nieobjęte terenów cennych przyrodniczo.	Projekt wpisuje się w charakterystykę obszaru wsparcia. Celem projektów jest rewitalizacja i odnowa przestrzeni publicznej, uatrakcyjnienie terenów poprzez	

	społecznej i turystycznej okolicie starego miasta w Nowem.		terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, kulturalnych, społecznych, edukacyjnych, a także restauracja i konserwacja ogólnodostępnych obiektów zabytkowych znajdujących się w rejestrze zabytków, obiektów położonych w strefie ochrony konserwatorskiej, wraz z zagospodarowaniem terenu wokół oraz projekty mające na celu uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, służące udostępnieniu terenów dla mieszkańców.	zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu otoczenia.	zagospodarowanie przestrzeni i środowiska oraz ograniczenie dalszej degradacji infrastruktury. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej zwiększy aktywność mieszkańców, integrację społeczną, zachęci mieszkańców do prowadzenia aktywnego trybu życia poprzez spędzanie czasu na świeżym powietrzu. Realizacja projektów ma na celu także przyciągnięcie większej liczby turystów, co przełoży się na zwiększenie aktywności gospodarczej.
OPPT-SW-36	Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie			Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: • stosowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury; • zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu otoczenia; • stosowanie dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki.	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. W ramach projektów planuje się budowę/rozbudowę, adaptację obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych, remont wyposażeń oraz ich rozwój i funkcjonowanie, dzięki czemu podniesie się potencjał instytucji kultury. Realizacja projektów przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej i likwidacji barier społecznych oraz zwiększenia udziału mieszkańców w życiu kulturalnym. Dzięki uzyskanemu wsparciu na rzecz instytucji kultury zwiększy się ilość wydarzeń kulturalnych i ich jakość, co może wpłynąć na rozwój gospodarczy regionu.
OPPT-SW-37	Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem	Wsparcie instytucji kultury	Przewiduje się wsparcie dla instytucji kultury w zakresie budowy/rozbudowy, adaptacji obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych, remontu wyposażenia oraz ich rozwoju i funkcjonowania (bez możliwości dofinansowywania bieżącego funkcjonowania). Dofinansowaniem planuje się również objąć projekty rozwijające czytelnictwo w formule tworzenia/ wspierania bibliotek lokalnych jako centrów życia społecznego.	Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: • stosowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury; • zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu otoczenia; • stosowanie dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki.	
OPPT-SW-38	Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem	Wsparcie instytucji kultury			
OPPT-SW-39	Przebudowa amfiteatru w Świeciu				
OPPT-SW-40	"Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku na Powiatowa Bibliotekę Publiczną w Świeciu wraz z wyposażeniem"				
OPPT-SW-41					
OPPT-SW-42	Rozbudowa infrastruktury nad jeziorom Deczno				
OPPT-SW-43	Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu				
OPPT-SW-44	Budowa ścieżki rowerowej do terenów zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świekatowo-Tuszyny	Wsparcie rozwoju turystyki	W obszarze turystyki wsparciem objęte zostaną działania przyczyniające się do rozwoju oferty turystycznej bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz walorach kulturowych i przyrodniczych, polegające m.in. na rozwoju infrastruktury turystycznej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji turystycznych. Wsparcie ukierunkowane będzie na działania dotyczące tworzenia lub rozszerzenia istniejących tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (np. piesze, wodne, rowerowe), w tym budowę, przebudowę i rozbudowę infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia (m.in. parkingi, ścieżki komunikacyjne, infrastruktura dla osób z niepełnosprawnościami, zielona infrastruktura). W ramach projektów możliwa będzie budowa/przebudowa szlaków i ścieżek rowerowych, jednak pod warunkiem, że będą one prowadziły do atrakcji turystycznej i będą z nią bezpośrednio powiązane, ponadto ścieżki rowerowe powinny likwidować luki w istniejącej infrastrukturze rowerowej.	Projekty wpisują się w charakterystykę obszaru wsparcia. Celem projektów jest m.in. rozwój społeczno-gospodarczy i turystyczny regionu. Działania projektowe polegają m.in. na przebudowie lub rozbudowie infrastruktury poprawiającej dostępność do atrakcji turystycznych, tworzeniu lub rozszerzaniu istniejących tras i szlaków turystycznych. Realizacja projektów ma na celu m.in. przyciągnięcie większej liczby turystów, co przełoży się na zwiększenie aktywności gospodarczej. Projekty wzmocnią integrację społeczną i zwiększą udział w życiu kulturalnym różnych grup społecznych.	
OPPT-SW-45	Wsparcie potencjału administracyjnego OPPT Świecie	Wsparcie potencjału administracyjnego	Wsparcie na budowę potencjału administracyjnego realizowane będzie w ramach Celi Polityki 5 w formie projektu (85% dotacja, 15% wkład własny). Mogą się o nie ubiegać liderzy partnerstw związanych na potrzeby realizacji polityki terytorialnej. Konieczne będzie złożenie przez partnerstwo (lidera)	Preferowane będą następujące rozwiązania wspierające zgodność z zasadą DNSH: • stosowanie rozwiązań z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury; • zastosowanie gatunków rodzimych w zagospodarowywaniu otoczenia; • stosowanie dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki.	Projekt wpisuje się w charakterystykę obszaru wsparcia. Gmina Świecie jest liderem partnerstwa OPPT Świecie, związanego na potrzeby realizacji polityki terytorialnej. Zakres wsparcia w projekcie obejmuje m.in. dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników

				wniosku o dofinansowanie projektu, spełniającego określone kryteria wyboru (formalne i merytoryczne), a następnie podpisanie umowy z IZ. W ramach projektu możliwe będzie finansowanie przedsięwzięć takich jak: - wynagrodzenia pracowników, dodatki specjalne osob odpowiedzialnych za realizację polityki terytorialnej na danym obszarze; - zakup wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego oraz materiałów biurowych i eksploatacyjnych; - koszty związane z organizacją spotkań w ramach partnerstwa i rozwijaniem współpracy.		<ul style="list-style-type: none"> • projekt wynika z diagnozy strategii ZIT/OPPT, obsługujących OPPT Świecie oraz zakup niezbędnego wyposażenia umożliwiającego realizację zadań związanych z obsługą OPPT Świecie.
				<ul style="list-style-type: none"> • realizuje w największym stopniu (wartość wskaźników) cele i potrzeby rozwojowe danego obszaru, • projekt charakteryzuje się istotnym znaczeniem dla rozwoju danego OPPT/ZIT w aspekcie społecznym, gospodarczym, środowiskowym; • projekt, jest projektem partnerskim, tj. podzielonym na podprojekty realizowane przez poszczególnych partnerów, jednak wytwarzającym wspólny rezultat, efekt; • projekt charakteryzuje gotowość techniczna do realizacji, gotowość aplikowania o środki; • projekt zostanie zakończony i rozliczony do końca 2025 r.; • projekt jest projektem zintegrowanym. 		

9.4. Wykaz wybranych projektów do wsparcia wraz z ich charakterystyką

LP	Nr fiszki	Cel Polityki	Cel szczegółowy (kod)	Typ wsparcia	Beneficjent	Nazwa projektu	Zasięg terytorialny realizacji projektu	Czy projekt znajduje się na obszarze problemowym? (TAK/NIE)	Wskaźniki	Zródło dofinansowania EFRR/EFSA	Całkowita wartość projektu (euro)	Koszty kwalifikowalne (euro)	Dofinansowanie UE (euro)	Wkład własny (euro)
1	OPPT-SW-1	CP2	EFRR/FS.CP2.1	CP2/2(i)/Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem (wsparcie w ramach IP)	Gmina Jeżewo	Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna w budynkach szkoły Podstawowej w Laskowicach, Szkoły Podstawowej w Jeżewie oraz przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jeżewie	OPPT	TAK	WLWK-PLR0025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) [szt.]: 2 szt. WLWK-RC0074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 353 osoby WLWK-RC0075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. WLWK-RC0026 - Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) [MWh/rok]: 17 MWh/rok WLWK-RC0074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 2300 osoby	EFRR	€ 995 897,96	€ 995 897,96	€ 487 990,00	€ 507 907,96
2	OPPT-SW-2		EFRR/FS.CP2.1	CP2/2(i)/Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem	Gmina Osie	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Osie	OPPT	TAK		EFRR	€ 225 458,00	€ 225 458,00	€ 110 474,00	€ 114 984,00

5	OPPT-SW-7	CP2/Z(i)/Oświetlenie uliczne (wsparcie w ramach IF)	Gmina Świecie	Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED	OPPT	TAK	WYWŁK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO2/rok]; wskaźnik zostanie określony po audycie WYWŁK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 15 000 osoby WYWŁK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. WYWŁK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO2/rok]: 151.739 tony równoważnika CO2/rok	EFRR	€ 414 300,00	€ 414 300,00	€ 81 189,45	€ 333 110,55
6	OPPT-SW-8	CP2/Z(iv)/Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenie, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	Gmina Świecie	Rewitalizacja otoczenia Małego Blankusza w Świeciu	OPPT	TAK	WYWŁK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 18 000 osoby WYWŁK-PLRO044 Pojemność obiektów małej retencji [m3]: 1224 m3 WYWŁK-RCO121 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów) [ha]: 0,15 ha WYWŁK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. PROG-FFKP-0012 - Objętość retencyjnowej wody [m3]: 2,167 m3	EFRR	€ 200 000,00	€ 200 000,00	€ 110 500,00	€ 89 500,00
7	OPPT-SW-9	CP2/Z(iv)/Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenie, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	Gmina Świecie	Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnówku	OPPT	TAK	WYWŁK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 400 osoby WYWŁK-PLRO044 Pojemność obiektów małej retencji [m3]: 1913 m3 WYWŁK-RCO121 - Powierzchnia objęta środkami ochrony	EFRR	€ 1 167 595,00	€ 1 167 595,00	€ 992 445,75	€ 175 149,25

8	OPPT-SW-10	CP2/2(iv)/Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenia, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	Gmina Świecie	Budowa zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie	OPPT	TAK	przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów) [ha]: 0,1602 ha WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. PROG-FEKP-0012 - Objętość retencjonowanej wody [m ³]: 1913 m ³ WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 3000 osoby WLWK-PLR0044 - Pojemność obiektów małej retencji [m ³]: 750 m ³ WLWK-RCO121 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów) [ha]: 0,0375 ha WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. PROG-FEKP-0012 - Objętość retencjonowanej wody [m ³]: 750 m ³	EFRR	€ 700 000,00	€ 700 000,00	€ 595 000,00	€ 105 000,00
9	OPPT-SW-12	CP2/2(iv)/ Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Gmina Jezewo	Wymiana liczników wodociągowych na inteligentne systemy rozliczania wody na terenie gminy Jezewo	OPPT	TAK	WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 7033 osoby WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. WLWK-RC041 - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę [osoby]: 7033 osoby	EFRR	€ 219 417,47	€ 219 417,47	€ 186 504,85	€ 32 912,62

OPPT- SW- 13	EFRR/FS.CP2.V	CP2/2(IV)/ Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociagowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociagowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Gmina Nowe	Modernizacja Stacji Uzdatniania wody w gminie Nowe wraz z budową sieci wodociagowej	OPPT	TAK	WLVK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 6500 osoby WLVK-RCR075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. WLVK-RCR041 - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę [osoby]: 6500 osoby	EFRR	€ 1 040 000,00	€ 1 040 000,00	€ 883 862,00	€ 156 138,00
OPPT- SW- 14	EFRR/FS.CP2.VIII	CP2/2(VIII)/infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT	Gmina Bukowice	Budowa infrastruktury przeznaczonej dla rowerów na terenie gminy Bukowice	OPPT	TAK	WLVK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa [km]: 3 km WLVK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt.	EFRR	€ 1 004 405,28	€ 1 004 405,28	€ 853 823,00	€ 150 582,28
OPPT- SW- 15	EFRR/FS.CP2.VIII	CP2/2(VIII)/infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT	Gmina Jeżewo	Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo - Laskowice	OPPT	TAK	WLVK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 7800 osoby WLVK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [użytkownicy/rok]: 3000 osoby	EFRR	€ 783 758,73	€ 783 758,73	€ 666 194,92	€ 117 563,81
OPPT- SW- 16	EFRR/FS.CP2.VIII	CP2/2(VIII)/infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT	Gmina Luliano	Projekt z zakresu inwestycji w infrastrukturę przeznaczoną dla rowerów	OPPT	TAK	WLVK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [użytkownicy/rok]: 2000 osoby WLVK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 2000 osoby	EFRR	€ 1 017 380,00	€ 1 017 380,00	€ 864 773,00	€ 152 607,00

17	OPPT-SW-20	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EF5+	Gmina Dragacz	Projekt na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych gminy Dragacz	OPPT	TAK	EF5+	€ 43 000,00	€ 36 550,00	€ 6 450,00
18	OPPT-SW-21	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Wychowanie przedszkolne-EF5+	Gmina Drzycim	Rozwój edukacji przedszkolnej - Nowe możliwości	OPPT	TAK	EF5+	€ 565 283,53	€ 480 491,00	€ 84 792,53
19	OPPT-SW-22	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Wychowanie przedszkolne-EF5+	Gmina Jezewo	Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci poprzez dodatkowe zajęcia plastyczne, z tańca, rytmiki, teatralne, gry na instrumencie. Zajęcia w zakresie edukacji prozdrowotnej i ekologicznej	OPPT	TAK	EF5+	€ 105 664,69	€ 89 814,99	€ 15 849,70
20	OPPT-SW-23	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EF5+	Gmina Nowe	Podniesienie kompetencji edukacyjnych nauczycieli i uczniów szkół gminy Nowe	OPPT	TAK	EF5+	€ 410 000,00	€ 345 000,00	€ 65 000,00

21	OPPT- SW- 24	EFSt, CP4.F	CP4/4(f)/ Wychowanie przedszkolne-EFSt	Gmina Osie	Dobry Start	OpPT	TAK	WLVK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]: 214 osoby WLVK-PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej [osoby]: 180 osoby EFSt+	€ 60 000,00	€ 60 000,00	€ 51 000,00	€ 9 000,00
22	OPPT- SW- 25	EFSt, CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EFSt	Gmina Osie	Lepszy Start	OPPT	TAK	WLVK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 3 szt. WLVK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem [osoby]: 350 osoby WLVK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]: 350 osoby EFSt+	€ 70 000,00	€ 70 000,00	€ 59 500,00	€ 10 500,00
23	OPPT- SW- 26	EFSt, CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EFSt	Gmina Świecie	W zdrowym ciele zdrowy duch	OPPT	TAK	WLVK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 10 szt. WLVK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem [osoby]: 150 osoby WLVK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]: 150 osoby EFSt+	€ 235 295,00	€ 235 295,00	€ 200 000,00	€ 35 295,00
24	OPPT- SW- 27	EFSt, CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EFSt	Gmina Świecie	Uczę się uczyć	OPPT	TAK	WLVK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 10 szt. WLVK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem [osoby]: 700 osoby EFSt+	€ 542 391,00	€ 542 391,00	€ 461 032,21	€ 81 358,79

25	OPPT-SW-28	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EF5+	Gmina Świecie	English is easy	OPPT	TAK	<p>WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]: 700 osoby</p> <p>WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 10 szt.</p> <p>WLWK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem [osoby]: 200 osoby</p> <p>WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]: 200 osoby</p> <p>WLWK-PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej [osoby]: 100 osoby</p>	EF5+	€ 542 391,00	€ 542 391,00	€ 461 032,00	€ 81 359,00
26	OPPT-SW-29	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Wychowanie przedszkolne-EF5+	Gmina Warlubie	Małuch z pasją	OPPT	TAK	<p>WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 3 szt.</p>	EF5+	€ 192 941,18	€ 192 941,18	€ 164 000,00	€ 28 941,18
27	OPPT-SW-30	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EF5+	Gmina Warlubie	Rozwini skrzydła	OPPT	TAK	<p>WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 3 szt.</p> <p>WLWK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem [osoby]: 100 osoby</p> <p>WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]: 100 osoby</p> <p>WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 5 szt.</p>	EF5+	€ 183 100,89	€ 183 100,89	€ 155 635,76	€ 27 465,13
28	OPPT-SW-31	EF5+-CP4.F	CP4/4(f)/Kształcenie zawodowe-EF5+	Powiat Świecki	Kształcenie dla zawodowej przyszłości	OPPT	TAK	<p>WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]: 5 szt.</p> <p>WLWK-PLFCO04 - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem [osoby]: 200 osoby</p>	EF5+	€ 251 412,15	€ 251 412,15	€ 226 270,94	€ 25 141,21

OPPT- SW- 35	EFRR.CP5.I	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Nowe	Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu zwiększenie atrakcyjności społecznej i turystycznej okolic starego miasta w Nowem.	OPPT	TAK		EFRR	€ 425 000,00	€ 425 000,00	€ 359 138,00	€ 65 862,00
OPPT- SW- 36	EFRR.CP5.I	CP5/5(i)/Wsparcie instytucji kultury	Gmina Nowe	Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem	OPPT	TAK		EFRR	€ 50 000,00	€ 50 000,00	€ 40 000,00	€ 10 000,00
OPPT- SW- 37	EFRR.CP5.I	CP5/5(i)/Wsparcie instytucji kultury	Gmina Nowe	Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem	OPPT	TAK		EFRR	€ 475 000,00	€ 475 000,00	€ 400 000,00	€ 75 000,00

OPPT- 38 SW- 39	EFRR, CP5.1	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Osie	Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie	OPPT	TAK	EFRR	€ 699 468,00	€ 699 468,00	€ 594 547,45	€ 104 920,55
OPPT- 39 SW- 40	EFRR, CP5.1	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Świecie	Rozbudowa Zamku krzyżackiego	OPPT	TAK	EFRR	€ 1 010 420,00	€ 1 010 420,00	€ 623 846,00	€ 386 574,00
OPPT- 40 SW- 41	EFRR, CP5.1	CP5/5(i)/Wsparcie instytucji kultury	Gmina Świecie	Przebudowa amfiteatru w Świecie	OPPT	TAK	EFRR	€ 1 500 000,00	€ 1 500 000,00	€ 1 112 115,53	€ 387 884,47
OPPT- 41 SW- 42	EFRR, CP5.1	CP5/5(i)/Wsparcie rozwoju turystyki	Gmina Świecie	Rozbudowa infrastruktury nad jeziorom Deczno	OPPT	TAK	EFRR	€ 1 000 000,00	€ 1 000 000,00	€ 700 000,00	€ 300 000,00

OPPT- 42 SW- 43	EFRR.CPS.I	CPS/5(i)/Wsparcie rozwoju turystyki	Gmina Świecie	Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu	OPPT	TAK	Wspieranie [osoby odwiedzające/rok]: 20 000 WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem [sztuki]: 1 szt. WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 5 000 osoby WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok]: 15 697 PROG-FEKP-0050 – Średnioroczna liczba etatów finansowanych w ramach wsparcia administracyjnego: 2 szt.	EFRR	€ 1 347 250,00	€ 1 347 250,00	€ 1 145 162,50	€ 202 087,50
OPPT- 43 SW- 44	EFRR.CPS.I	CPS/5(i)/WSPARCIE POTENCJAŁU ADMINISTRACYJNEGO (0,6% ALOKACJI ZIT/OPPT)*	Gmina Świecie	Wsparcie potencjału administracyjnego OPPT Świecie	OPPT	TAK	PROG-FEKP-Q051 – Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego: 2 szt.	EFRR	€ 261 865,61	€ 261 865,61	€ 120 050,81	€ 141 812,80
OPPT- 44 SW- 45	EFRR.CPS.I	CPS/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Świekatowo	Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości Tusznyn	OPPT	NIE	WLWK-RCO074 – Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 270 osoby WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt.	EFRR	€ 121 498,97	€ 121 498,97	€ 103 274,13	€ 18 224,84
OPPT- 45 SW- 46	EFRR.CPS.I	CPS/5(i)/Wsparcie instytucji kultury	Powiat Świecki	"Rezbudowa, nadbudowa i przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku na Powiatowa Bibliotekę Publiczną w Świeciu wraz z wyposażeniem"	OPPT	TAK	WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1500 osoby WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt.	EFRR	€ 2 092 511,01	€ 2 092 511,01	€ 1 685 022,02	€ 407 488,99

OPPT- SW- 49	EFRR/CP5.I	CP5/5(i)/Wsparcie rozwoju turystyki	Gmina Świątkatowo	Budowa ścieżki rowerowej do zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świątkatowo-Tuszyny	OPPT	NIE		EFRR	€ 375 877,92	€ 375 877,92	€ 319 496,23	€ 56 381,69	
WLVK-RC0077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem [sztuki]: 3 szt. WLVK-RC0074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 600 osoby WLVK-RC0075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 1 szt. WLVK-RC0077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok]: 1000 osoby													
Razem CP5									EFRR	€ 11 358 889,51	€ 10 757 728,33	€ 8 391 665,67	€ 2 366 062,66
SUMA ŁĄCZNIE EFRR:										€ 24 265 553,02	€ 23 194 282,08	€ 16 733 952,36	€ 6 460 327,72
SUMA ŁĄCZNIE EFS+:										€ 3 597 664,53	€ 3 597 664,53	€ 3 066 559,23	€ 531 105,30
RAZEM:										€ 27 863 217,55	€ 26 791 946,61	€ 19 800 511,59	€ 6 991 433,02

9.5. Lista projektów rezerwowych

LP	Nr fideji	Cel polityki	Cel szczegółowy (kod)	Typ wsparcia	Beneficjent	Nazwa projektu	Zaangażowanie formalny realizacji projektu	Czy projekt znajduje się na obszarze problemowym? (TAK/NIE)	Źródło dofinansowania EFRR/ EFS+*	Całkowita wartość projektu (euro)	Koszty kwalifikowalne (euro)	Definiowanie UE (euro)	Wkład własny (euro)
1	1		EFRR/FS/CP2.V	CP2/2(i)/ Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej) i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringu)	Gmina Osie	Budowa systemu monitorowania i zarządzania siecią wodociągową na terenie gminy Osie	OPPT	TAK	EFRR	88 582,00 €	88 582,00 €	75 294,35 €	13 287,35 €
2	2		EFRR/FS/CP2.V	CP2/2(i)/ Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej) i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringu)	Gmina Osie	Budowa ujęcia wody (głębiny) wraz z pompownią wody zbiorczymi czyszej wody wraz z całą infrastrukturą	OPPT	TAK	EFRR	800 000,00 €	800 000,00 €	650 000,00 €	120 000,00 €
3	3	CP2	EFRR/FS/CP2.V	CP2/2(i)/ Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej) i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringu)	Gmina Osie	Zmodernizowanie i budowa nowej sieci wodociągowej w miejscowości Osie	OPPT	TAK	EFRR	1 059 000,00 €	1 059 000,00 €	900 000,00 €	159 000,00 €
4	4		EFRR/FS/CP2.I	CP2/2(i)/Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej, wraz z audytem (wsparcie w ramach IP)	Gmina Jezewo	Termomodernizacja świetlic wiejskich wraz z budynkami OSP na terenie gminy Jezewo	OPPT	TAK	EFRR	1 500 000,00 €	1 500 000,00 €	1 275 000,00 €	225 000,00 €
5	5		EFRR/FS/CP2.IV	CP2/2(i)/Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenia, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	Powiat Świecki	Budowa instalacji kanalizacji deszczowej w budynkach będących własnością Powiatu Świeckiego	OPPT	TAK	EFRR	2 400 000,00 €	2 400 000,00 €	2 000 000,00 €	360 000,00 €

6	6	EFRR/FS.CP2.I	CP2/Z(II)/Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów wytwórczości publicznej wraz z audytem (wspieranie w ramach IF)	Powiat Świecki	Termomodernizacja obiektów będących własnością Powiatu Świeckiego wraz z OZE	OPPT	TAK	EFRR	2 600 000,00 €	2 600 000,00 €	390 000,00 €
7	7	EFRR/FS.CP2.VIII	CP2/Z(VIII)/Infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT	Gmina Iłhano	Budowa ciągu pieszko-rowerowego o długości około 2,70 km, przy drodze powiatowej NR 12211C Iłhano - Liniano Oddział od msc. Mżanów w kierunku Iłhano, do granicy Gminy Liniano.	OPPT	TAK	EFRR	1 017 380,00 €	1 017 380,00 €	152 607,00 €
8	8	EFRR/FS.CP2.IV	CP2/Z(IV)/Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenia, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	Gmina Świecie	Przebudowa ciekłu Struchawa wraz z ogrodem deszczowym na terenie ZWIK Świecie	OPPT	TAK	EFRR	2 000 000,00 €	2 000 000,00 €	300 000,00 €
9	9	EFRR/FS.CP2.V	CP2/Z(V)/ Projekty w zakresie efektywnych (ineligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej) SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Gmina Warlubie	Modernizacja SUW wraz z rozbudową sieci wodociągowej w miejscowości Warlubie	OPPT	TAK	EFRR	550 660,79 €	550 660,79 €	82 599,12 €
10	10	EFRR/FS.CP2.V	CP2/Z(V)/ Projekty w zakresie efektywnych (ineligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej) SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Gmina Warlubie	Modernizacja SUW wraz z rozbudową sieci wodociągowej w miejscowości Lipinki (Mątaszek, Blizawy)	OPPT	TAK	EFRR	550 660,79 €	550 660,79 €	82 599,12 €
11	11	EFRR/FS.CP2.IV	CP2/Z(IV)/Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenia, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	Gmina Nowe	Rozwój i pielęgnacja terenów zielonych oraz poprawa posadzań wodami opadowymi na terenie Nowego	OPPT	TAK	EFRR	470 588,24 €	470 588,24 €	70 588,24 €
Razem CP2											
1	12	EF5+.CP4.F	CP4/A(F)/ Wychowanie przedszkolne-EF5+	Gmina Osie	Od przedszkola do starszaka	OPPT	TAK	EF5+	60 000,00 €	60 000,00 €	9 000,00 €
2	13	EF5+.CP4.F	CP4/A(F)/Kształcenie ogólne-EF5+	Gmina Osie	Projekt obejmujący realizację zajęć dodatkowych dla ok. 500 uczniów z terenów wiejskich, w szczególności podnoszenie kompetencji uczniów z języka angielskiego oraz zakup pomocy dydaktycznych do pracowni szkolnych.	OPPT	TAK	EF5+	70 000,00 €	70 000,00 €	10 500,00 €
3	14	EFRR.CP4.II	CP4/A(II)/ Inwestycje w infrastrukturę przeciświatłową	Gmina Drzym	Budowa mierzaka ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej z Oddziałem Przedszkolnym w Orłuku	OPPT	TAK	EFRR	400 000,00 €	400 000,00 €	60 000,00 €
4	15	EF5+.CP4.F	CP4/A(F)/Kształcenie ogólne-EF5+	Gmina Drzym	Rozwój technologii cyfryzacji u dzieci na obszarze wiejskim- informatyka dla każdego	OPPT	TAK	EF5+	223 000,00 €	223 000,00 €	33 450,00 €
5	16	EFRR.CP4.II	CP4/A(II)/ Baza sportowa-zgodnie z Diagnozą	Gmina Jerewo	Modernizacja i przebudowa przyszkolnej Szkoły podstawowej przy szkole podstawowej w Łaskowicach	OPPT	TAK	EFRR	2 000 000,00 €	2 000 000,00 €	300 000,00 €
6	17	EFRR.CP4.II	CP4/A(II)/ Inwestycje w infrastrukturę przeciświatłową	Gmina Drądz	Budowa przedszkola	OPPT	TAK	EFRR	1 998 838,83 €	1 998 838,83 €	209 825,83 €
Razem CP4 EFRR											
Razem CP4 EF5+											
RAZEM EFRR/EF5+											
1	18	EFRR.CP5.I	CP5/A(I)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Osie	Odnowa rynku w centrum Osia	OPPT	TAK	EFRR	588 236,00 €	588 236,00 €	86 236,00 €
2	19	EFRR.CP5.I	CP5/A(I)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Bukowiec	Odnowa przestrzeni publicznej na terenie gminy Bukowiec	OPPT	TAK	EFRR	1 004 405,29 €	1 004 405,29 €	150 660,80 €
3	20	EFRR.CP5.I	CP5/A(I)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Jerewo	Odnowa przestrzeni publicznej zespołu dworskiego wraz z przynależnym parkiem w Łaskowicach	OPPT	TAK	EFRR	3 000 000,00 €	3 000 000,00 €	450 000,00 €
4	21	EFRR.CP5.I	CP5/A(I)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Warlubie	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez przebudowę budynku komunalnego, zlokalizowanego na dz. 255/3 w miejscowości Warlubie, celem dostosowania do aktualnych potrzeb społecznych mieszkańców Gminy	OPPT	TAK	EFRR	881 057,26 €	881 057,26 €	132 158,59 €

5	22	EFRR-CPS.1	CPS.1(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Warlubie	Warlubie- Budowa " Dom dzielnego pobytu seniora" wraz z wyposażeniem	OPPT	TAK	EFRR	660 792,95 €	660 792,95 €	660 792,95 €	99 118,95 €
6	23	EFRR-CPS.1	CPS.1(i)/Wsparcie rozwoju turystyki	Gmina Nowe	Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie gminy Nowe	OPPT	TAK	EFRR	470 588,24 €	470 588,24 €	470 588,24 €	70 588,24 €
Razem CPS								EFRR	6 605 079,74 €	6 605 079,74 €	6 605 079,74 €	990 762,98 €
								Suma łączne EFRR:	23 440 790,39 €	23 970 202,15 €	19 924 521,15 €	3 516 269,24 €
								Suma łączne EFS+:	353 000,00 €	353 000,00 €	300 050,00 €	52 950,00 €
								Razem:	23 793 790,39 €	23 323 202,15 €	20 224 571,15 €	3 569 219,24 €

10. Plan wdrożeniowy dla realizacji

Inne Instrumenty Terytorialne - IIT jest nowym instrumentem terytorialnym, który będzie wdrażany po raz pierwszy w perspektywie 2021-2027. W perspektywie finansowej 2021 – 2027, zgodnie z art. 28 rozporządzenia ogólnego umożliwiono wykorzystanie Innych instrumentów terytorialnych – IIT jako formę wsparcia działań z zakresu polityki terytorialnej.

Po uprzednim przyjęciu uchwał rad gmin, powiatu, rad miejskich w sprawie wyrażenia zgody/woli zawarcia porozumienia z Powiatem Świeckim i pozostałymi gminami z terenu powiatu świeckiego na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej i możliwość realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 w formie partnerstwa, w dniu 4 sierpnia 2022 r. zawarto Porozumienia na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie na lata 2021-2027 (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. Poz. 4781). Porozumienie zostało zawarte na okres od dnia podpisania do zakończenia realizacji i rozliczenia zadań wynikających z przyjętej Strategii OPPT Świecie. Gminie Świecie powierzono funkcję Lidera Porozumienia odpowiedzialnego za: opracowanie Strategii OPPT Świecie, przyjęcie jej i aktualizację wraz z przedłożeniem Strategii do zaopiniowania do IZ FEEdKP oraz zatwierdzeniem listy projektów, raportu monitoringowego i sprawozdań oraz zatwierdzeniem innych dokumentów wymaganych przez IZ FEEdKP. Na mocy Porozumienia w dniu 4 sierpnia 2022 r. powołano Komitet Sterujący Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie w składzie osób wykonujących mandat organu wykonawczego każdej ze Stron Porozumienia (gminna jednostka samorządu terytorialnego lub osoba upoważniona przez ten organ) i upoważnionego przez Zarząd Powiatu Świeckiego członka tego organu. W pracach Komitetu Sterującego będą brać udział przedstawiciele organizacji pozarządowych, partnerzy społeczni i gospodarczy, przedstawiciel Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”. Organ wykonawczy tj. Zarząd Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie powstał na podstawie §10 Porozumienia na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie. W skład Zarządu wchodzi Burmistrz Świecia jako Przewodniczący Zarządu oraz czterech członków. Do głównych zadań Zarządu należy przygotowanie propozycji szczegółowych kryteriów wyborów projektów i uzgodnienie z Marszałkiem Województwa Kujawsko – Pomorskiego, wybór projektów, opracowanie listy rankingowej projektów wraz z jej aktualizacją i przedłożeniem do zaopiniowania Marszałkowi Województwa Kujawsko – Pomorskiego, przygotowanie raportu monitoringowego, uchwał i porządku obrad na posiedzenie Komitetu i reprezentowanie Stron Porozumienia na zewnątrz.

Uzgodnienie zasad i zakresu wsparcia realizacji strategii IIT dla OPPT Świecie w ramach FEEdKP określono w Porozumieniu Terytorialnym zawartym w Toruniu dnia 24 listopada 2023 roku pomiędzy Województwem Kujawsko – Pomorskim zwanym Instytucją Zarządzającą a Gminą Świecie pełniącą rolę Lidera Porozumienia zwanej Partnerstwem JST. Porozumienie Terytorialne zostało zawarte na podstawie art. 14rb ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259, z późn. zm.), mając na względzie właściwe przepisy krajowe i unijne związane z wdrażaniem polityki spójności w latach 2021-2027. Porozumienie Terytorialne zawiera:

- listę przedsięwzięć priorytetowych, ważnych dla rozwoju obszaru objętego Porozumieniem,
- listę przedsięwzięć warunkowych (fakultatywnie),
- fiskalnego projektu będącego uszczegółowieniem projektów ujętych na liście projektów priorytetowych,
- harmonogram przygotowania, realizacji oraz płatności przedsięwzięć priorytetowych, wartości wskaźników produktu i rezultatu zaplanowane do realizacji.

Porozumienie Terytorialne w stosunku do Strategii ZIT/IIT dla OPPT zapewnia większą elastyczność w zakresie możliwości dokonywania przez Beneficjentów modyfikacji wartości dofinansowania przewidzianych do realizacji. Zgodnie z §9 ust. 3 Porozumienia Terytorialnego z 24 listopada 2023 roku dokument ten może być zmieniany na wniosek stron, bez konieczności natychmiastowego wprowadzania zmian w Strategii ZIT/ IIT dla OPPT. Strategia OPPT Świecie może być aktualizowana maksymalnie 2 razy w roku. Aktualizacja dokumentu odbywa się w tym samym trybie, co pierwsze opracowanie Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie.

Lider Porozumienia OPPT Świecie – Gmina Świecie, prowadzi monitoring realizacji przedsięwzięć priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 do Porozumienia Terytorialnego z 24 listopada 2022 r. oraz przygotowuje i przekazuje Instytucji Zarządzającej raporty w tym zakresie. System monitorowania obejmuje:

- postęp finansowy realizacji projektów wynikających ze strategii IIT dla OPPT Świecie,
- postęp rzeczowy realizacji projektów wynikających ze strategii IIT dla OPPT Świecie,
- ocenę stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę przestrzegania terminów określonych przez partnerów strategii IIT dla OPPT Świecie.

Główne etapy związane z przygotowaniem i realizacją Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie przedstawiony został w formie wykresu Gantta w tabeli pn. Harmonogram wdrożeniowy dla realizacji strategii. Na podstawie planowanych harmonogramów realizacji poszczególnych przedsięwzięć umieszczonych na liście podstawowej w formie tabelarycznej przedstawiono planowane terminy i kwoty kontraktowania środków finansowych poprzez planowane terminy składania wniosków o dofinansowanie i planowane terminy składania wniosków o płatność.

Tabela 13. Kontraktacja narastająco

Rok	EFRR			EFS+		
	Liczba projektów planowanych do złożenia	Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro)	Liczba projektów planowanych do złożenia	Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro)	Liczba projektów planowanych do złożenia	Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro)
2023	2	1 426 721,86 €	2	110 500,00 €		
2024	10	4 780 569,22 €	8	1 668 026,48 €		
2025	18	10 526 661,28 €	6	1 288 032,75 €		
RAZEM	30	16 733 952,36 €	16	3 066 559,23 €		

Tabela 14. Planowane do złożenia wnioski o płatność narastająco

Planowane do złożenia wnioski o płatność (narastająco)						
Cele pośrednie						
Rok	EFRR			EFS+		
	Procent liczony od wartości środków dedykowanych	Wartość złożonych wniosków o płatność (euro)	Procent liczony od wartości środków dedykowanych	Procent liczony od wartości środków dedykowanych	Wartość złożonych wniosków o płatność (euro)	Wartość złożonych wniosków o płatność (euro)
2023	0,00 %	0,00 €	0,00 %	0,00 %	0,00 €	
2024	0,00 %	0,00 €	0,00 %	0,00 %	0,00 €	
2025	47,42 %	7 935 039,16 €	51,60 %	51,60 %	1 582 328,99 €	
2026	87,42 %	14 628 620,10 €	91,60 %	91,60 %	2 808 952,68 €	
2027	100 %	16 733 952,36 €	100 %	100 %	3 066 559,23 €	
2028	-	-	-	-	-	
2029	-	-	-	-	-	
Cel końcowy	100 %	16 733 952,36 €	100 %	100 %	3 066 559,23 €	

11. Plan finansowy wraz z określeniem źródeł finansowania projektu

Plan finansowy wraz ze wskazaniem źródła finansowania określa poniższa tabela.

L.p.	Nazwa projektu	Koszt całkowity	Źródła finansowania (wkład UE, środki krajowe, środki własne, budżet państwa)	Wydatki planowane w latach						
				2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.
CP2										
1	Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacją fotowoltaiczną w budynkach szkoły Podstawowej w Łaskowicach, Szkoły Podstawowej w Jezierzu oraz budynku przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jezierzu	995 897,96 €	Dofinansowanie UE: 487 990,00 € Wkład własny: 507 907,96 €				497 948,98 €	497 948,98 €		
2	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Osie	225 458,00 €	Dofinansowanie UE: 110 474,00 € Wkład własny: 114 984,00 €		12 946,94 €	212 511,06 €				
3	Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Szkoły Podstawowej w Osiu	376 773,00 €	Dofinansowanie UE: 184 594,00 € Wkład własny: 192 179,00 €	7 552,38 €		369 220,62 €				
4	Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola Publicznego w Osiu	210 788,00 €	Dofinansowanie UE: 109 286,00 € Wkład własny: 107 500,00 €			210 788,00 €				
5	Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED	414 300,00 €	Dofinansowanie UE: 81 189,45 € Wkład własny: 333 110,55 €						414 300,00 €	
6	Rewitalizacja otoczenia Młodego Blankusza w Świeciu	200 000,00 €	Dofinansowanie UE: 110 500,00 € Wkład własny: 89 500,00 €			100 000,00 €	100 000,00 €			
7	Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnowku	1 167 595,00 €	Dofinansowanie UE: 992 445,75 € Wkład własny: 175 149,25 €			1 167 595,00 €				
8	Budowa zbiornika i zieleni retencyjnej w Przeczowie	700 000,00 €	Dofinansowanie UE: 595 000,00 € Wkład własny: 105 000,00 €			350 000,00 €	350 000,00 €			
9	Wymiana liczników wodociągowych na inteligentne systemy rozliczania wody na terenie gminy Jezierze	219 417,47 €	Dofinansowanie UE: 186 504,89 € Wkład własny: 32 912,62 €			219 417,47 €				
10	Modernizacja Stacji Uzdatniania wody w gminie Nowe wraz z budową sieci wodociągowej	1 040 000,00 €	Dofinansowanie UE: 883 862,00 € Wkład własny: 156 138,00 €			1 040 000,00 €				
11	Budowa infrastruktury przeznaczonej dla rowerów na terenie gminy Bukowiec	1 004 405,28 €	Dofinansowanie UE: 853 823,00 € Wkład własny: 150 582,28 €			1 004 405,28 €				
12	Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo - Łaskowice	783 758,73 €	Dofinansowanie UE: 666 194,92 € Wkład własny: 117 563,81 €			391 879,36 €	391 879,37 €			
13	Projekt z zakresu inwestycji w infrastrukturę przeznaczoną dla rowerów	1 017 880,00 €	Dofinansowanie UE: 864 773,00 € Wkład własny: 153 107,00 €						1 017 880,00 €	
14	Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Świecie. Kontynuacja realizowanych przez Gminę inwestycji dotyczących budowy ścieżek rowerowych. Stworzenie górsze skomunikowanych dróg rowerowych i pieszo-rowerowych.	637 000,00 €	Dofinansowanie UE: 522 927,86 € Wkład własny: 114 072,14 €						637 000,00 €	
Razem CP2				7 552,38 €	12 946,94 €	4 673 937,43 €	1 389 828,34 €	889 828,35 €	0,00 €	2 068 680,00 €
CP4										
1	Od Przedszkola do Pierwszaka	88 500,00 €	Dofinansowanie UE: 75 000,00 € Wkład własny: 13 500,00 €		29 000,00 €	59 500,00 €				
2	Kompetentni uczniowie	118 000,00 €	Dofinansowanie UE: 100 000,00 € Wkład własny: 18 000,00 €		35 000,00 €	83 000,00 €				
3	Projekt na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych gminy Dragacz	45 000,00 €	Dofinansowanie UE: 36 550,00 € Wkład własny: 8 450,00 €			20 000,00 €	23 000,00 €			
4	Rozwój edukacji przedszkolnej - Nowe możliwości	565 283,53 €	Dofinansowanie UE: 480 491,00 € Wkład własny: 84 792,53 €		141 320,88 €	282 641,77 €	141 320,88 €			
5	Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci poprzez dodatkowe zajęcia plastyczne, z tańca, rymiki, teatralne, gry na instrumentach. Zajęcia w zakresie edukacji prośrodowcowej i ekologicznej	105 664,69 €	Dofinansowanie UE: 89 814,99 € Wkład własny: 15 849,70 €				105 664,69 €			
6	Podniesienie kompetencji edukacyjnych nauczycieli i uczniów szkół gminy Nowe	410 000,00 €	Dofinansowanie UE: 345 000,00 € Wkład własny: 65 000,00 €			230 000,00 €	180 000,00 €			

7	Dobry Start	60 000,00 €	Dofinansowanie UE: 51 000,00 € Wkład własny: 9 000,00 €	31 000,00 €	29 000,00 €				
8	Lepszy Start	70 000,00 €	Dofinansowanie UE: 59 500,00 € Wkład własny: 10 500,00 €	26 500,00 €	25 500,00 €	18 000,00 €			
9	W zdrowym ciele zdrowy duch	235 295,00 €	Dofinansowanie UE: 200 000,00 € Wkład własny: 35 295,00 €			117 647,50 €			
10	Uczę się uczyć	542 391,00 €	Dofinansowanie UE: 461 032,21 € Wkład własny: 81 358,79 €		271 195,50 €				
11	English is easy	542 391,00 €	Dofinansowanie UE: 461 032,20 € Wkład własny: 81 358,80 €			180 797,00 €			180 797,00 €
12	Maluch z pasją	192 941,18 €	Dofinansowanie UE: 164 000,00 € Wkład własny: 28 941,18 €		81 035,29 €	38 588,24 €			
13	Rozwinię skrzydła	183 100,89 €	Dofinansowanie UE: 155 635,76 € Wkład własny: 27 465,13 €		76 902,38 €	69 578,34 €			
14	Kształcenie dla zawodowej przyszłości	251 412,15 €	Dofinansowanie UE: 226 270,94 € Wkład własny: 25 141,21 €			251 412,15 €			
15	Roobudowa szkoły w Gródku o oddział przedszkolny wraz z zagospodarowaniem terenu	588 235,29 €	Dofinansowanie UE: 500 000,00 € Wkład własny: 88 235,29 €		100,00 €	588 135,29 €			
16	Remont pomieszczeń przedszkola w Jezewie wraz z wyposażeniem	320 000,00 €	Dofinansowanie UE: 272 000,00 € Wkład własny: 48 000,00 €				160 000,00 €		
17	Budowa przedszkola wraz z wyodrębnieniem oddziału żłobka w miejscowości Warlubie	2 535 545,02 €	Dofinansowanie UE: 926 721,86 € Wkład własny: 1 608 823,16 €	371 179,28 €	2 164 365,74 €				
18	Zajęcia pozalekcyjne drogi do sukcesu	29 955,95 €	Dofinansowanie UE: 25 462,56 € Wkład własny: 4 493,39 €		15 976,51 €	13 979,44 €			
19	Więcej umiemy, więcej możemy	159 729,14 €	Dofinansowanie UE: 135 769,77 € Wkład własny: 23 959,37 €		34 013,09 €	52 580,85 €	24 554,40 €		
CPS		7 041 444,84 €	Dofinansowanie UE: 2 765 381,09 € Wkład własny: 2 276 063,75 €	428 679,28 €	2 903 409,33 €	2 311 795,50 €	1 032 219,39 €	365 351,40 €	0,00 €
1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wod-kan i drogi	1 398 838,82 €	Dofinansowanie UE: 1 189 013,00 € Wkład własny: 209 825,82 €			698 838,82 €	700 000,00 €		
2	Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu zwiększenie atrakcyjności społecznej i turystycznej okolic. starego miasta w Nowem.	425 000,00 €	Dofinansowanie UE: 359 136,00 € Wkład własny: 65 862,00 €				425 000,00 €		
3	Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem	50 000,00 €	Dofinansowanie UE: 40 000,00 € Wkład własny: 10 000,00 €			50 000,00 €			
4	Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem	475 000,00 €	Dofinansowanie UE: 400 000,00 € Wkład własny: 75 000,00 €			475 000,00 €			
5	Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osle	699 468,00 €	Dofinansowanie UE: 594 547,45 € Wkład własny: 104 920,55 €		2 589,59 €	696 878,61 €			
6	Roobudowa Zamku krzyckiego	1 010 420,00 €	Dofinansowanie UE: 633 846,00 € Wkład własny: 386 574,00 €		440 334,00 €	570 086,00 €			
7	Przebudowa amfiteatru w Świeciu	1 500 000,00 €	Dofinansowanie UE: 1 112 115,63 € Wkład własny: 387 884,37 €				1 500 000,00 €		
8	Roobudowa infrastruktury nad jeziorem Deczno	1 000 000,00 €	Dofinansowanie UE: 700 000,00 € Wkład własny: 300 000,00 €			500 000,00 €	500 000,00 €		
9	Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu	1 347 250,00 €	Dofinansowanie UE: 1 145 162,50 € Wkład własny: 202 087,50 €			673 625,00 €	673 625,00 €		
10	Wsparcie potencjału administracyjnego OPPT Świecie	261 863,61 €	Dofinansowanie UE: 120 050,81 € Wkład własny: 141 812,80 €	36 472,21 €	45 724,59 €	40 675,19 €	34 747,90 €	34 747,91 €	34 747,91 €
11	Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości Tuszyń	121 498,97 €	Dofinansowanie UE: 103 274,13 € Wkład własny: 18 224,84 €			121 498,97 €			
12	"Roobudowa, nadbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku na Powiatowa Bibliotekę Publiczną w Świeciu wraz z wyposażeniem"	2 092 511,01 €	Dofinansowanie UE: 1 685 022,02 € Wkład własny: 407 488,99 €				1 046 255,50 €	1 046 255,51 €	

Strategia Terytorialna OPPT Świecie

13	Budowa ścieżki rowerowej do terenów zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świątkowo-Tuszyny	375 877,92 €	Definansowanie UE: 319 496,23 € Wkład własny: 56 381,69 €			50 000,00 €	325 877,92 €		
	Razem CP 5	10 757 738,33 €	Definansowanie UE: 8 931 665,67 € Wkład własny: 2 386 062,66 €	36 472,21 €	488 647,98 €	3 876 602,59 €	5 205 506,32 €	1 081 003,41 €	34 747,91 €
	Razem	26 791 946,61 €	Definansowanie UE: 19 800 511,59 € Wkład własny: 6 991 435,02 €	472 703,87 €	3 406 004,75 €	10 862 325,52 €	7 577 553,99 €	2 386 183,16 €	34 747,91 €
									2 103 427,91 €

12. Opis procesu zaangażowania partnerów

Burmistrz Świecia, realizując zapisy Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz zapisy Porozumienia z dnia 4 sierpnia 2022r. na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie na lata 2021-2027, w celu umożliwienia udziału przedstawicieli sektora pozarządowego, zachęcił przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz partnerów społeczno-gospodarczych do zgłaszania kandydatur do prac Komitetu Sterującego OPPT Świecie z głosem doradczym. Ogłoszenie o włączeniu partnerów społecznych zostało opublikowane na stronie internetowej Gminy Świecie <https://swiecie.eu/> dnia 23 stycznia 2023 roku. W odpowiedzi na zgłoszenia głosem doradczym w pracach Komitetu będą: przedstawiciel organizacji pozarządowych wyłoniony w wyniku uzgodnień Sygnatariusz Porozumienia z Wojewódzką Radą Pożytki Publicznego oraz Sejmikiem Organizacji Pozarządowych oraz partnerzy społeczni i gospodarczy funkcjonujący w ramach Obszaru Społeczno – Gospodarczego – przedstawiciel Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świecie”.

16 czerwca 2023 roku na stronie internetowej Lidera Porozumienia - Gminy Świecie opublikowana została informacja dotycząca przeprowadzenia cyklu spotkań dotyczących opracowania Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie. Ogłoszenie o planowanych spotkaniach zostało zamieszczone również na stronach internetowych wszystkich Partnerów OPPT Świecie:

- Gminy Bukowiec
- Gminy Dragacz
- Gminy Drzycim
- Gminy Jeżewo
- Gminy Lniano
- Gminy Nowe
- Gminy Osie
- Gminy Świekatowo
- Gminy Warlubie
- Powiatu Świeckiego.

Do procesu współtworzenia strategii Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie zaproszono przedstawicieli wszystkich instytucji i podmiotów działających na terenie gmin zrzeszonych w ramach OPPT Świecie, które mogą mieć wpływ na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej (m.in. organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, sołtysi, koła gospodyń wiejskich, inicjatorzy lokalni, instytucje pomocy i integracji społecznej, placówki oświatowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe). Celem spotkań było zaprezentowanie założeń „Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie”, przedstawienie kierunków interwencji, listy projektów priorytetowych (komplementarnych) i warunkowych (rezerwowych).

Spotkania odbyły się zgodnie z poniższym harmonogramem:

- 19.06.2023 - Urząd Gminy Świekatowo,
- 20.06.2023 - Urząd Gminy Nowe,
- 21.06.2023 - Urząd Gminy Bukowiec,
- 21.06.2023 - Gmina Drzycim, Przystań Kajakowa w Gródku,
- 22.06.2023 - Urząd Gminy w Jeżewie,
- 22.06.2023 - Gmina Osie, Gminny Ośrodek Kultury w Osiu,
- 22.06.2023 - Urząd Gminy Warlubie,

- 23.06.2023- Urząd Gminy Lniano.
- Gmina Dragacz, Gmina Świecie i Powiat Świecki spotkanie odbyło się w ramach konsultacji strategii rozwoju Gminy Dragacz i Gminy Świecie.

W trakcie przebiegu spotkań dotyczących opracowania Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie omówiono m.in. warunki realizacji polityki terytorialnej, elementy strategii, obszary wsparcia, w które wpisywać muszą się projekty priorytetowe i warunkowe, alokację i podział środków w ramach OPPT Świecie. W zakresie pracy nad dokumentem strategii zaprezentowano wszystkie podstawowe projekty z zakresu obszarów priorytetowych Celów Polityki. Przyjęto i przedyskutowano uwagi uczestników spotkań co do rozdysponowania alokacji i założeń określonych w omówieniach projektów każdego z Partnerów. W wyniku spotkań uzyskano informacje oraz uwagi i opinie odnośnie zidentyfikowanych oczekiwań szczególnie partnerów społecznych oraz mieszkańców. W trakcie trwających konsultacji społecznych kreowane były projekty, które zostały zaproponowane na listę rezerwową i przedstawione na posiedzeniu Komitetu Sterującego OPPT Świecie a następnie przekazane do akceptacji przez Instytucję Zarządzającą program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027.

Sugestie i propozycje projektów do realizacji w ramach OPPT Świecie zgłaszali głównie przedstawiciele samorządu, partnerzy społeczno-gospodarczy, organizacje pozarządowe oraz jednostki podległe samorządom i mieszkańcy.

Propozycje odnosiły się do kluczowych kierunków działań na obszarze OPPT Świecie, którymi są m.in. :

- **Gospodarka** - wspieranie rozwoju przedsiębiorczości,
- **Infrastruktura** - tworzenie terenów inwestycyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej, wsparcie przedsięwzięć infrastrukturalnych,
- **Energia** – wspieranie efektywności energetycznej m.in. siedzib jednostek samorządu terytorialnego, budynków szkół i przedszkoli - termomodernizacja, instalacje fotowoltaiczne, wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- **Środowisko** – nasadzenia, zazielenienia miast, gospodarowanie wodami, ochrona wód, redukcja zanieczyszczenia powietrza
- **Komunikacja i transport** - zrównoważony transport miejski. infrastruktura przeznaczona dla rowerów, budowa ścieżek rowerowych,
- **Edukacja** - wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, dostęp do dobrej jakości kształcenia, szkolenia i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dążenie do osiągnięcia wysokiej jakości nauczania, poprawa kompetencji cyfrowych uczniów i kadr systemu oświaty oraz odpowiednie wyposażenie sprzętowe szkół i uczniów wspieranie aktywizacji mieszkańców OPPT,
- **Kultura i rekreacja** - stworzenie miejsc do wypoczynku, rekreacji i turystyki poprzez zagospodarowanie terenów publicznych, ochrona zabytków dziedzictwa kulturowego.

Uczestnicy konsultacji zwrócili uwagę na potrzebę modernizacji placówek zdrowotnych oraz ich wyposażenia w nowoczesny sprzęt medyczny.

Zgłoszone propozycje zadań do realizacji na terenie Gmin objętych obszarem OPPT Świecie mają odzwierciedlenie w Załączniku nr 1 – Lista przedsięwzięć priorytetowych oraz Załączniku Nr 2 – Lista projektów warunkowych OPPT Świecie Porozumienia Terytorialnego zawartego dnia 24 listopada 2023 roku pomiędzy Województwem Kujawsko – Pomorskim a Gminą Świecie, dot. realizacji strategii IIT dla OPPT Świecie.

13. Sprawozdanie z konsultacji społecznych

Zagadnienie zostanie uzupełnione po konsultacjach społecznych, które podsumowane zostaną Raportem z konsultacji.

14. System monitorowania strategii terytorialnej

Niezbędnym elementem oceny, czy realizacja ustaleń strategii postępuje prawidłowo, jest monitorowanie tego procesu. Ustala się następujące założenia realizacji tego procesu:

1. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie procesu monitorowania są władze partnerstwa⁴⁰, które realizują zadanie poprzez powołanie zespołu zadaniowego dedykowanego do prowadzenia monitorowania w całym okresie realizacji ustaleń strategii. Jeśli nie zostanie to ustalone inaczej, zadanie monitorowania będzie realizowane przez Zespół Zadaniowy ds. Realizacji Strategii, o którym mowa w rozdziale „Plan wdrożeniowy dla realizacji strategii”.
2. Monitorowaniu podlega realizacja każdego z projektów strategii (o których mowa w rozdziale „Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami)”) oraz stan wskaźników realizacji strategii (o których mowa w rozdziale „Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii”).
3. Monitorowanie jest procesem ciągłym, ale wymiernym rezultatem tego procesu będzie sporządzenie raz w roku publikacji pn. „Raport z realizacji ustaleń strategii terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecia” (zwany dalej Raportem). Raport za dany rok powinien być sporządzony nie później niż do końca miesiąca marca roku następującego po roku, za który jest sporządzany i zostać przyjęty przez władze partnerstwa nie później niż do końca miesiąca maja roku następującego po roku, za który jest sporządzany. W okresie jednego tygodnia po przyjęciu, Raport zostaje przekazany do Instytucji Zarządzającej programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz zostaje opublikowany na stronach www: partnerstwa (jeśli prowadzi stronę) oraz wszystkich jst będących sygnatariuszami partnerstwa.
4. Do udziału w procesie monitorowania zobowiązani są wszyscy beneficjenci projektów, których obowiązkiem jest przekazanie zespołowi zadaniowemu dedykowanemu do prowadzenia monitorowania, corocznie do końca lutego, danych i informacji niezbędnych do przygotowania Raportu za rok poprzedni.
5. Raport sporządzany jest do końca realizacji ustaleń strategii. Jeśli planowane zadania zostaną zrealizowane przed zakończeniem perspektywy finansowej 2021-2027 – nie zachodzi potrzeba sporządzania raportu dla okresu po zakończeniu realizacji strategii. Jeżeli dany projekt zostanie zrealizowany przed zakończeniem obowiązywania strategii, jest wskazywany w Raporcie z odpowiednią adnotacją.
6. W przypadku zmiany ustaleń strategii dotyczącej listy projektów, do końca okresu monitorowania należy w Raporcie uwzględnić zarówno projekty dodane, jak i projekty, które zostały z niej usunięte – wraz z zamieszczeniem stosownej informacji o usunięciu projektu i podaniem roku usunięcia projektu i od którego roku realizowany jest projekt włączony do strategii.
7. Raport składa się z następujących, obligatoryjnie wymaganych, części:

⁴⁰ Organy statutowe zarządzające partnerstwem

- a) Charakterystyki działań oraz efektów realizacji projektów strategii, realizowanej poprzez wypełnienie „Karty monitorowania stanu realizacji projektu strategii”, której wzór został zamieszczony poniżej.
- b) Analizy stanu wskaźników realizacji strategii, realizowanej poprzez wypełnienie „Karty monitorowania stanu realizacji wskaźników strategii”, której wzór został zamieszczony poniżej.
- c) Podsumowania zawierającego najważniejsze wnioski z dokonanej analizy. W szczególności należy zwrócić uwagę na: zidentyfikowane ryzyka realizacji wraz z propozycją ich zminimalizowania, zidentyfikowane możliwości usprawnienia realizacji ustaleń strategii, zidentyfikowane projekty, które rekomenduje się do usunięcia ze strategii podczas jej formalnej aktualizacji.

Wzór „Karty monitorowania stanu realizacji projektu strategii”

Rok, za który podawana jest informacja	
Numer projektu	
Nazwa projektu	
Beneficjent	
Imię, nazwisko i dane kontaktowe osoby przedstawiającej dane źródłowe do Raportu	
Syntetyczny opis działań prowadzonych na rzecz realizacji projektu w roku, za który sporządza się Raport ⁴¹	
Etap realizacji projektu na koniec roku, za który sporządza się Raport ⁴²	
Czy dostrzega się ryzyka dla kontynuacji realizacji projektu? Jeśli tak – należy je scharakteryzować	
Czy dostrzega się możliwości usprawnienia procesu realizacji projektu? Jeśli tak – należy je scharakteryzować	

⁴¹ Jeżeli w danym roku raportowym w przypadku opisywanego projektu nie były prowadzone żadne działania, w tym polu należy o tym poinformować

⁴² Patrz wyjaśnienia poniżej tabeli.

Ewentualne informacje dodatkowe istotne dla procesu realizacji strategii w zakresie danego projektu ⁴³								
Stan realizacji wskaźników projektu								
Nazwa i miara wskaźnika	Wartość docelowa zadeklarowana w strategii	Stan wskaźnika na koniec roku:						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
...								

Wyjaśnienia: Oceny etapu realizacji projektu na koniec roku, za który sporządza się Raport, należy dokonać wg następujących kryteriów zaawansowania prac:

- 1) etap „zero” – prace nie zostały rozpoczęte,
- 2) etap I – prace w fazie przygotowawczej - etap obejmuje opracowanie koncepcji projektu i harmonogramu prac, powołanie partnerów społecznych,
- 3) etap II – prace realizacyjne w fazie początkowej,
- 4) etap III – prace realizacyjne w fazie zaawansowanej,

Wskazuje się następujące możliwości oceny zaawansowania:

- w przypadku projektów o charakterze wieloletnim, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonego czasu realizacji projektu; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III); alternatywnie dopuszcza się pomiar na podstawie zaangażowania środków, to znaczy za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonego wydatkowania środków; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III); raz przyjętą metodę pomiaru należy stosować do zakończenia projektu,
- w przypadku projektów, których postęp mierzony jest poprzez sukcesywne narastanie wartości wskaźnika, zmierzające do osiągnięcia założonej wartości docelowej, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonej w projekcie wartości wskaźnika docelowego; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III),
- w przypadku projektów, które składają się z określonej liczby zaplanowanych do realizacji działań, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% łącznej liczby określonych do wykonania działań; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III),
- w przypadku projektów o charakterze inwestycyjnym, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace projektowe oraz uzyskanie niezbędnych pozwoleń i uzgodnień, natomiast za *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III) uznaje się fizyczne wykonawstwo prac,
- w przypadku projektów, których ocena stopnia zaawansowania nie mieści się w podanych powyżej kryteriach, następuje ocena indywidualna.

5) etap IV – prace zostały zakończone, projekt został zrealizowany.

6) etap „rezygnacja z projektu” – dotyczy projektów, od których realizacji odstąpiono w danym roku, projekt nie będzie reaktywowany, przy aktualizacji dokumentu strategii, projekt zostanie usunięty z listy projektów.

⁴³ W tym polu należy podać informację, jeśli projekt został usunięty lub wprowadzony do strategii w wyniku zmiany strategii.

Wzór „Karty monitorowania stanu realizacji wskaźników strategii”

Stan realizacji wskaźników strategii								
Nazwa i miara wskaźnika	Wartość docelowa zadeklarowana w strategii	Stan wskaźnika na koniec roku:						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wskaźniki dla projektów z zakresu CP1								
Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
...								
Wskaźniki dla projektów z zakresu CP2								
Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
...								
Dodatkowe informacje/wyjaśnienia dotyczące stanu realizacji wskaźników – jeśli zachodzi taka potrzeba ⁴⁴								
Wskaźnik x								
Wskaźnik y								
Wskaźnik z								
...								

⁴⁴ Ta część tabeli jest wypełniana, jeśli w zakresie realizacji poszczególnych wskaźników miały miejsce szczególne uwarunkowania, wpływające na nietypowy przebieg realizacji projektów, a więc narastania wartości wskaźników (np. nastąpiła zmiana strategii polegająca na usunięciu lub dodaniu projektów, co wpływa na wartość docelową danego wskaźnika), lub są to informacje istotne dla zrozumienia procesu realizacji strategii; w tym miejscu należy także podać informacje, jeśli wszystkie projekty składające się na dany wskaźnik zostały zrealizowane i wskaźnik nie będzie już w przyszłości podlegał zmianom; w tym miejscu należy także podać informacje, jeśli projekty składające się na dany wskaźnik nie zostały zrealizowane w całości, a więc wskaźnik docelowy dla strategii także nie zostanie zrealizowany w pierwotnie planowanej skali

15. Spis tabel

Tabela 1. Liczba ludności i struktura ekonomicznych grup wieku w 2010 r. i 2020 r.	12
Tabela 2. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie OPPT Świecie w 2020 r.	13
Tabela 3. Bezrobocie rejestrowane na terenie OPPT Świecie w 2010 r. i 2021 r.	15
Tabela 4. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny w OPPT Świecie.	16
Tabela 5. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie OPPT Świecie w 2020 r. (kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźnika kształtujące się poniżej 85% średniej wojewódzkiej).....	20
Tabela 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 na OPPT Świecie w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%)	23
Tabela 7. Wyniki egzaminu maturalnego w latach 2019-2021 w szkołach zlokalizowanych na OPPT Świecie w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%).....	26
Tabela 8. Drzewo ustaleń	42
Tabela 9. Wartości wskaźników produktu i rezultatu zaplanowane do realizacji w ramach obszarów dedykowanych dla OPPT Świecie	44
Tabela 10. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie FEDKP 2021-2027	48
Tabela 11. Uzasadnienie wyboru projektów do wsparcia.....	53
Tabela 12. Harmonogram wdrożeniowy dla realizacji strategii	80
.....	80
Tabela 13. Kontraktacja narastająco	81
Tabela 14. Planowane do złożenia wnioski o płatność narastająco.....	82

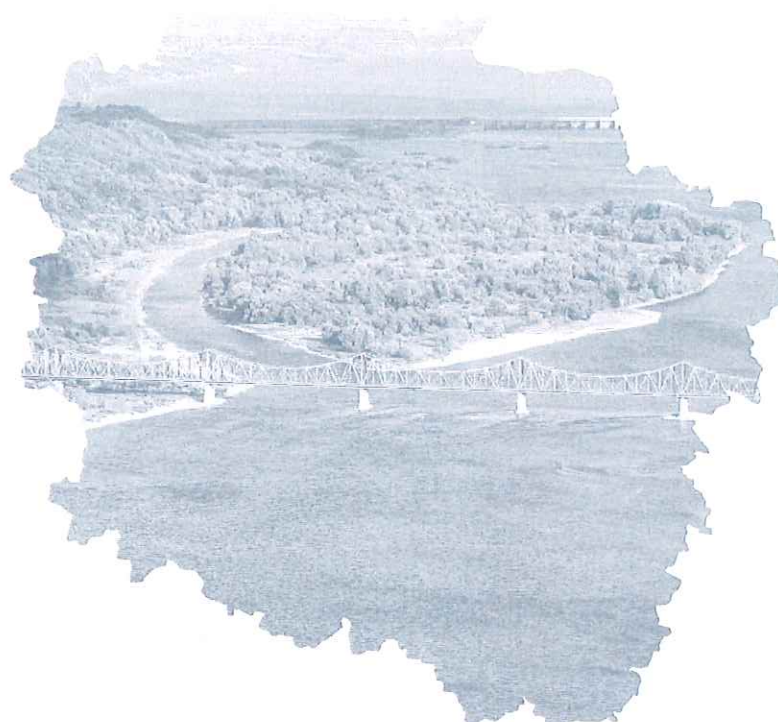
16. Spis map

Mapa 1. Zasięg przestrzenny OPPT	4
Mapa 2. Liczba ludności w miejscowościach OPPT	5
Mapa 3. Lesistość w gminach województwa kujawsko-pomorskiego	6
Mapa 4. Obszary prawnie chronione w OPPT.....	7
Mapa 5. Najważniejsze elementy sieci transportowej OPPT	9
Mapa 6. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej	24
Mapa 7. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej	25
Mapa 8. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej	25

ROZWÓJ REGIONALNY I PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STRATEGII TERYTORIALNEJ OBSZARU PROWADZENIA POLITYKI TERYTORIALNEJ ŚWIECIE

KUJAWY
POMORZE

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
we Włocławku jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

2024

**Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku**

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie

Opracowanie zostało wykonane
w Kujawsko-Pomorskim Biurze Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku
w Oddziale w Toruniu

przez zespół w składzie:

Izabela Budzyńska
Małgorzata Dziechciarz
Sławomir Flanz
Beata Hennig
Patrycja Jaremczuk
Barbara Kosińska
Aleksandra Kowalska
Mirośław Skiba
Patrycja Zdunkiewicz
Agata Żmuda-Tarnowska

Toruń, 8 listopada 2024 r.

*Fotografie wykorzystane w grafice tytułowej pochodzą ze zbiorów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu
(autor: Pachphoto)*

Spis treści

1	Podstawy formalno-prawne opracowania prognozy	4
2	Cel, zakres i metody opracowania prognozy.....	4
3	Informacje o projektowanym dokumencie.....	7
3.1	Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu	7
3.2	Powiązanie projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027	8
4	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	9
5	Ocena istniejącego stanu środowiska, elementów przyrodniczych, zagrożeń dla środowiska i źródeł tych zagrożeń.....	10
	Budowa geologiczna.....	10
	Rzeźba terenu.....	10
	Osuwiska i obszary zagrożone występowaniem ruchów masowych	10
	Udokumentowane złoża kopalin	10
	Gleby	12
	Wody powierzchniowe i podziemne	12
	Zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna.....	15
	Przyrodniczy system obszarów chronionych	15
	Zagrożenia poważnymi awariami	26
	Powietrze	26
	Stan akustyczny (hałas)	27
	Pola elektromagnetyczne	28
	Zmiany klimatu	28
	Ład przestrzenny	29
	Odpady.....	31
	Gospodarka wodno-ściekowa	32
5.1	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	33
5.2	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu dokumentu	34
6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	35
7	Ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko	38
	Natura 2000	39
	Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	40
	Ludzie	42
	Woda.....	43
	Powietrze	44
	Powierzchnia ziemi.....	46

Krajobraz	47
Klimat	49
Zasoby naturalne	49
Zabytki	50
Dobra materialne	52
8 Analiza wariantowa przeprowadzona w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, zawierająca racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu lub wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.....	53
9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod oraz częstości przeprowadzenia analizy skutków realizacji projektu dokumentu	55
10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym	57
Spis tabel	62
Spis map	62
Załącznik nr 1. Ocena przewidywanych oddziaływań projektów wskazywanych w projekcie Strategii Terytorialnej OPPT Świecie na elementy środowiska	64

1 Podstawy formalno-prawne opracowania prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana została do projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie (ST OPPT Świecie) otrzymanej w dniu 11 października 2024 r. Stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (sooś). Obowiązek jej przeprowadzania dla projektu Strategii wynika z art. 46 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).

Projekt dokumentu nie wymaga przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, tj. pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wpływającego na teren innego państwa, wynikającego z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wykonawcą prognozy jest Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku – wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna.

Prognoza została wykonana w ramach obowiązków statutowych Biura.

2 Cel, zakres i metody opracowania prognozy

Celem opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu ST OPPT Świecie jest zidentyfikowanie i ocena procesów mogących zachodzić w środowisku w wyniku realizacji przyjętych założeń, a także wskazanie sposobów na zminimalizowanie lub całkowitą eliminację negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym zdrowie i życie ludzi.

Prognoza sporządzona została zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo z 7 września 2023 r., znak: WOO.410.319.2023.AT) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Bydgoszczy (pismo z 9 listopada 2023 r., znak: NNZ.9022.4.84.2023).

Z pism określających zakres i stopień szczegółowości wymaganych informacji wynika, że prognoza oddziaływania na środowisko do projektu ST OPPT Świecie powinna zostać sporządzona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przedstawiając w szczególności zagadnienia:

1. opis metod zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, w szczególności informacje dotyczące pochodzenia danych na temat środowiska przyrodniczego,
2. istniejący stan środowiska, w tym opis elementów przyrodniczych, zagrożenia dla środowiska i źródła tych zagrożeń oraz problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie,
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

5. analizę wpływu planowanego zagospodarowania na przedmiot i cele ochrony obszarów chronionych w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych dotyczących tych form,
6. analizę wariantową przeprowadzoną w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, zawierającą racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.

W prognozie oddziaływania na środowisko należy uwzględnić oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, w tym mające wpływ na zdrowie i życie ludzi.

Przedstawiony zakres prognozy pozwoli, aby projekt dokumentu, uwzględniając aspekty środowiskowe, wspomógł zrównoważony rozwój, zapewnił warunki równowagi przyrodniczej i pozwolił na racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.

Prognozę opracowano stosowanie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Przy sporządzeniu Prognozy bazowano przede wszystkim na metodzie badawczej polegającej na zbieraniu i analizowaniu dostępnych danych. Wykorzystano informacje o środowisku i jego stanie publikowane przez odpowiednie służby i instytucje, np. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy, Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, PGW Wody Polskie, Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Toruniu, Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu i wiele innych. Informacje pozyskiwano również z powszechnie dostępnych geoportali, np. mapy.geoportal.gov.pl, geoportal.infoteren.pl, geoportal.mojregion.info, bdl.lasy.gov.pl, mapa.korytarze.pl, geoportal.pgi.gov.pl, geoserwis.gdos.gov.pl, isok.gov.pl i innych oraz z Atlasu województwa kujawsko-pomorskiego. Wykorzystane zostały także materiały niepublikowane będące w posiadaniu KPBPPiR oraz wiedza zespołu autorskiego na temat problemów ekologicznych w regionie. W przygotowywanym materiale sięgano również do dokumentów strategicznych i planistycznych jednostek samorządu terytorialnego, które porozumiały się w celu realizacji zadań w Obszarze Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie, tj. Powiatu Świeckiego, Gminy Bukowiec, Gminy Dragacz, Gminy Drzycim, Gminy Jeżewo, Gminy Lniano, Gminy Nowe, Gminy Osie, Gminy Świecie, Gminy Świekatowo oraz Gminy Warlubie.

Przygotowywany projekt dokumentu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie formułuje cele i założenia rozwoju obszaru, który obejmuje swym zasięgiem terytorialnym niemal cały obszar powiatu świeckiego (bez Gminy Pruszcz). Dokument jest sporządzony w ścisłym nawiązaniu do ustaleń programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 (FEuKP 2021-2027). Zwraca się uwagę, że dla ww. programu regionalnego przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko. Projekt FEuKP 2021-2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy.

Niniejszy projekt dokumentu zawiera kompletny wykaz projektów, które mogą być na jego podstawie realizowane, a głównym źródłem ich finansowania będzie program regionalny Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027. Nie jest to dokument otwarty, który umożliwi formułowanie nowych projektów – jego ustaleniami jest lista konkretnych projektów. Wykaz projektów wybranych do wsparcia zamieszczony został w rozdziale 9.4 – w tabeli znajduje się 46 projektów z listy podstawowej. Dodatkowo, na potrzeby sprawnego wdrażania Strategii, wskazano 23 projekty umieszczone na liście rezerwowej (rozdział 9.5), których realizacja może być możliwa po uwolnieniu środków w ramach powierzonej alokacji lub zwiększenia alokacji dla Partnerstwa. Na podstawie wykazu, z uwagi na ograniczoną liczbę informacji, które zawiera, trudno ustalić

zakres i lokalizację przestrzenną planowanych działań. W związku z tym w celu ustalenia potencjalnego oddziaływania na środowisko bazowano na materiałach dodatkowych w postaci fiszek projektowych, zawierających opis planowanych działań. Materiały te dotyczyły jednak tylko projektów z listy podstawowej. Oceny projektów rezerwowych dokonano bazując na podobieństwie do projektów z listy podstawowej.

W niniejszej prognozie ocenie oddziaływania na środowisko poddano projekty wymienione w projekcie ST OPPT Świecie, zarówno te z listy podstawowej jak i rezerwowej. Ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dotyczyła wpływu planowanych projektów na obszary Natura 2000, jak i poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne. Została dokonana w oparciu o ww. fiszki projektowe, w których zawarty był opis ocenianych projektów. Projekty oceniono w oparciu o przygotowaną matrycę logiczną. Jej wiersze stanowiły poszczególne projekty z listy podstawowej pogrupowane według celów szczegółowych założonych w przedmiotowym projekcie ST OPPT Świecie, kolumny natomiast zawierały ww. komponenty środowiska. Oceny projektów z listy rezerwowej, z uwagi na brak informacji odnośnie ich zakresów (nie zawsze wynikających z nazwy projektu), dokonano jedynie w formie opisowej. Szczegółowy opis metody, jaką dokonano oceny przewidywanych znaczących oddziaływań zawarto w rozdziale 7.

Część z planowanych do realizacji projektów ma charakter „miękkiej”, w związku z czym ich oddziaływanie na środowisko będzie ograniczone do pozytywnego wpływu na ludzi i szeroko pojęte dobra materialne, w tym wzmacnianie kompetencji i umiejętności mieszkańców obszaru. W prognozie starano się zidentyfikować te działania, które będą oddziaływały na przestrzeń, w tym poszczególne komponenty środowiska, w sposób trwały. Za cel prognozy postawiono określenie przewidywanych skutków wpływu założeń projektu ST OPPT Świecie na środowisko. Starano się przedstawiać ewentualne sposoby uniknięcia negatywnych oddziaływań, w tym rozważenie możliwych rozwiązań alternatywnych.

Do prezentacji wybranych zagadnień przestrzennych wykorzystano również metody graficzne, których efektem są ryciny uzupełniające część tekstową. Stanowią one m.in. podstawę oceny potencjalnego wpływu zakładanych do realizacji projektów (jeśli można określić miejsce ich realizacji) na zachowanie ciągłości systemu obszarów chronionych, który obejmuje obszarowe formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i rezerwy przyrody, a także korytarze migracji, w szczególności wyznaczone przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk.

Formułując wnioski w zakresie oceny oddziaływań na środowisko, oceny możliwości i sposobów ograniczania i zapobiegania przewidywanym znaczącym negatywnym wpływom czy proponowania rozwiązań alternatywnych, bazowano na powszechnie dostępnych opracowaniach dotyczących aspektów środowiskowych, w tym promujących dobre praktyki, literaturze specjalistycznej oraz wiedzy i doświadczeniu członków zespołu eksperckiego.

Brak możliwości przestrzennej lokalizacji niektórych projektów, które mają być realizowane w ramach Strategii, pozostawia pewien margines niepewności. Niemniej jednak podejmowanie konkretnych działań w przestrzeni będzie uwarunkowane spełnieniem określonych przepisami wymagań formalno-prawnych, w tym związanych ze środowiskiem. W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie zawsze znacząco oddziaływać na środowisko prowadzone będą odrębne postępowania w zakresie oceny oddziaływania na środowisko. Tym samym stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie dostosowano do poziomu ogólności projektu ST OPPT Świecie.

Jednocześnie zwraca się uwagę na ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko wykonaną w Prognozie oddziaływania na środowisko do projektu programu regionalnego FEdKP 2021-2027. W ramach projektu FEdKP 2021-2027 wskazano kierunki wsparcia, w obrębie których dofinansowywane będą wybrane

typy projektów. Wpisują się w nie projekty wybrane i umieszczone w projekcie ST OPPT Świecie. W prognozie do projektu FEdKP 2021-2027 dokonano charakterystyki wszystkich ośmiu priorytetów tematycznych pod kątem alokacji środków jakie przeznaczono na wykonanie przewidzianych w ich ramach działań oraz wpływu ich realizacji na elementy środowiska. Dokonano również oceny przewidywanych oddziaływań celów szczegółowych (wskazywanych w ramach tych ośmiu priorytetów) na poszczególne komponenty środowiska. Dodatkowo zwraca się uwagę, że dla projektu FEdKP 2021-2027 wykonano ocenę zgodności zakresów wsparcia w niej zawartych z zasadą „nie czyni poważnych szkód” (DNSH), w której nie zidentyfikowano działań, które mogłyby wyrządzić poważne szkody dla łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego wykorzystania i ochrony zasobów wodnych, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniu i jego kontroli oraz ochrony i odbudowy bioróżnorodności a także ekosystemów. Podkreślenia wymaga fakt, że jak wskazywano wcześniej, projekty zawarte w projekcie ST OPPT Świecie są ściśle związane z zakresami wsparcia wskazywanymi w programie regionalnym FEdKP 2021-2027, dla których będzie on stanowił główne źródło finansowania. Pozostałe możliwe źródła finansowania tych projektów to programy krajowe sporządzane w ramach Polityki Spójności 2021-2027, dla których również przeprowadzono strategiczne oceny oddziaływania na środowisko.

3 Informacje o projektowanym dokumencie

3.1 Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu

Projekt strategii terytorialnej OPPT Świecie sporządzony został w celu realizacji IIT (Innego Instrumentu Terytorialnego), na podstawie art. 36 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz.U. poz. 1079). To instrument rozwoju terytorialnego używany w wybranych obszarach tematycznych, wskazanych w programie. Zakłada realizację programu zgodnie z warunkami określonymi w umowie partnerstwa na obszarach wyznaczonych przez instytucję zarządzającą. Zgodnie z przytoczonym artykułem ustawy, strategia terytorialna opracowywana jest przez gminę, powiat lub ich partnerstwo utworzone w jednej z wybranych form współpracy jednostek samorządu terytorialnego. Na obszarze OPPT Świecie związane zostało porozumienie podjęte uchwałą w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia z Powiatem Świeckim i pozostałymi gminami z terenu powiatu świeckiego na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej, stwarzającego możliwość realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 w formie partnerstwa pomiędzy przedstawicielami gmin powiatu świeckiego (poza gminą Pruszczy) oraz samorządem powiatu. Dokument ten jest elementem polityki terytorialnej, której założenia i poziomy zostały szerzej przedstawione w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, przyjętej uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

Projekt ST OPPT Świecie zawiera diagnozę oraz wzajemne powiązania potencjału społecznego, gospodarczego i przyrodniczego. Prezentuje analizę problemów i potrzeb rozwojowych obszaru, jako podstawy programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Określa główne cele i kierunki polityki rozwoju OPPT Świecie, oczekiwane rezultaty planowanych działań wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Identyfikuje rejon o niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej, zagrożone marginalizacją i utratą pełnionych funkcji, które wymagają wsparcia procesu modernizacji. Ponadto omawia źródła finansowania zaplanowanych działań, a także tryb wyboru zadań strategicznych. Dokument przedstawia projekty służące zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału OPPT Świecie.

Głównym celem projektu ST OPPT Świecie jest podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej. Jego zakres obejmują następujące cele szczegółowe:

- gospodarka i wykształcone kadry,
- zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna,
- wysoka jakość życia społeczeństwa,
- atrakcyjna i dostępna przestrzeń,
- wsparcie administracyjne.

Realizacja powyższych zagadnień odbędzie się poprzez zaplanowaną interwencję w ramach polityki terytorialnej województwa. Zidentyfikowane problemy i potrzeby rozwojowe zostały ujęte w projektach mających na celu poprawę innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.

3.2 Powiązanie projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027

Projekt ST OPPT Świecie, poza częścią diagnostyczną i strategiczną zawiera również analizę spójności ustaleń z dokumentami wyższego rzędu.

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku. Strategia Przyspieszenia 2030+ jest jednym z podstawowych dokumentów, na bazie którego prowadzona jest polityka rozwoju województwa. Zawiera syntezę uwarunkowań, określa cele i kierunki rozwoju oraz sposób realizacji zadań, źródła ich finansowania, a także tryb wyboru projektów. Stanowi punkt odniesienia w zakresie kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej na poziomie regionalnym. Zasadniczym celem strategii jest efektywne wykorzystanie potencjału województwa służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Strategia województwa przedstawia politykę terytorialną w podziale na kilka zróżnicowanych poziomów. I poziom służy rozwojowi funkcji o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym (MOF Bydgoszczy, MOF Torunia). II poziom dotyczy podnoszenia potencjału ośrodków wojewódzkich (Bydgoszcz, Toruń). Natomiast III poziom ma na celu wzmocnienie rozwoju miejskich ośrodków funkcjonalnych ośrodków regionalnych (Włocławek, Grudziądz, Inowrocław). IV poziom związany jest z rozwojem miast powiatowych i ich obszarów funkcjonalnych. V z kolei ma za zadanie wsparcie ośrodków na poziomie lokalnym. Polityka terytorialna zakłada odrębne działania wobec poszczególnych poziomów, w tym ustalenia wobec OPPT Świecie – IV poziom.

Projekt ST OPPT Świecie realizowany będzie również w nawiązaniu do ustaleń programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 (FEdKP 2021-2027). Wsparcie projektów odbędzie się między innymi w oparciu o instrument IIT, który w ramach polityki terytorialnej funkcjonuje na wymienionych wyżej 5 poziomach odnosząc się do zróżnicowanych potrzeb i specyfiki danego obszaru. Zgodnie z założeniami IV poziomu OPPT Świecie ukierunkowany jest na budowanie relacji wewnętrznych i podnoszenie potencjału rozwojowego. Planowane do osiągnięcia rezultaty będą wynikać z przyjętych strategii, w których określone zostały kierunki wsparcia i projekty, dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb. Finansowanie projektów ze środków programu FEdKP 2021-2027 koncentruje się przede wszystkim na transporcie niskoemisyjnym, efektywności energetycznej, adaptacji do zmian klimatu, ochronie walorów środowiska oraz podnoszeniu jakości życia mieszkańców i usług publicznych, z zachowaniem zasady działań zrównoważonych.

Projekt ST OPPT Świecie jest zgodny z zapisami i założeniami rozwojowymi wymienionych dokumentów nadrzędnych co wpłynie na skuteczność oraz efektywność podejmowanych działań.

4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

W niniejszym rozdziale została dokonana analiza projektu ST OPPT Świecie pod względem ujęcia w niej celów środowiskowych ustanowionych na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Ze szczebla międzynarodowego i wspólnotowego wzięto pod uwagę cele zapisane w takich dokumentach, jak:

- Europejska Konwencja Krajobrazowa;
- Przekształcenie naszego świata: Agenda na Rzecz zrównoważonego Rozwoju 2030;
- Porozumienie Paryskie;
- Czysta planeta dla wszystkich;
- Europejski Zielony Ład;
- Nowy program strategiczny na lata 2019-2024;
- Pakt Amsterdamski: Agenda Miejska dla Unii Europejskiej;
- Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030. Przywracania przyrody do naszego życia;
- Nowa Karta Lipska;
- Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności;
- 8 Program działań w zakresie środowiska „Wspólnie odwracamy tendencje”.

Cele środowiskowe w nich zawarte dotyczą przede wszystkim potrzeby poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia zużycia energii i zasobów, zwiększenia udziału energii odnawialnej, adaptacji do zmian klimatu, dążenia do neutralności klimatycznej i zachowania różnorodności biologicznej.

Ich wdrożenie, uszczegółowienie i rozwinięcie w zakresie celów ochrony środowiska stanowią dokumenty szczebla krajowego, takie jak:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
- Polityka ekologiczna państwa 2030;
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
- Program wodno-ściekowy kraju;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;
- Krajowa Polityka Miejska 2030;
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku;
- Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2025 (z perspektywą do 2030 oraz do 2040);
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2028;
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2022- AKPOŚK 2022;
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.

Z celów ochrony środowiska w nich zawartych w szczególności zwraca się uwagę na te dotyczące działań na rzecz osiągnięcia dobrego stanu wód, budowania zielonych miast, rozwoju nisko- i zeroemisyjnego transportu, zwłaszcza publicznego oraz adaptacji do zmian klimatu, w tym głównie poprzez realizację w przestrzeni miejskiej elementów błękitno-zielonej infrastruktury.

Stwierdza się, że cel główny przyjęty dla projektu ST OPPT Świecie, jak i cele szczegółowe w niej zawarte, a następnie przełożone na konkretne projekty planowane do realizacji w perspektywie finansowej 2021-2027, są spójne z celami ochrony środowiska ustanowionymi w ww. dokumentach. Projekt

ST OPPT Świecie przewiduje działania na rzecz wsparcia inwestycji w zakresie realizacji celów dotyczących poprawy stanu środowiska przyrodniczego. W szczególności widoczne jest to w celu szczegółowym 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna, jak również w projektach mających na celu odnowę przestrzeni publicznych (cel szczegółowy 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń).

5 Ocena istniejącego stanu środowiska, elementów przyrodniczych, zagrożeń dla środowiska i źródeł tych zagrożeń

Budowa geologiczna

OPPT Świecie położony jest w granicach niecki pomorskiej, będącej częścią niecki brzeźnej. Niecka pomorska znajduje się w strefie Teisseyre'a-Tornquista, będącą granicą prekambryjskiej Platformy Wschodnioeuropejskiej i Zachodnioeuropejskiej Platformy Paleozoicznej. Podłoże analizowanego terenu stanowią osadowe skały paleozoiczne i mezozoiczne, na których zalega pokrywa osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Utwory czwartorzędowe przykrywają cały obszar, a ich miąższość zależy przede wszystkim od ukształtowania powierzchni podczwartorzędowej i współczesnej morfologii terenu. Na te utwory składają się gliny zwałowe, piaski i żwiry sandrowe, piaski eoliczne, mułki, iły i gytie jeziorne, piaski i żwiry rzeczne, piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy, a także żwiry, piaski i gliny moren czołowych. Natomiast utwory trzeciorzędowe składają się przede wszystkim z piasków, mułków, ilów oraz pokładów węgla brunatnego, charakterystycznych dla różnych warstw oligoceńskich. Występują tu środkowooligoceńskie iły czempirskie oraz piaski glaukonitowe mosińskie górne, a także białe piaski kwarcowe związane z warstwami adamowskimi. Dodatkowo obecne są piaski i mułki z glaukonitem, a także mułki piaszczyste z wkładkami węgla brunatnego o płytkiej miąższości i okruchami ksylicy oraz iły poznańskie dolne.

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu OPPT Świecie jest zróżnicowana i charakteryzuje się licznymi formami polodowcowymi oraz ukształtowaniem terenu związanym z działaniem lodowca. Obszar pokrywa w większości równina sandrowa w większości o falistej budowie z towarzyszącymi podłużnymi wysoczyznami morenowymi, zlokalizowanymi głównie w południowo-zachodniej części obszaru. Powierzchnię terenu urozmaicają liczne moreny czołowe, kemy, doliny erozyjno-denudacyjne oraz zagłębienia wytopiskowe. Na południowym wschodzie znajduje się rozległa dolina Wisły zaś w kierunku północnym przebiegają wąskie doliny Wdy i Mątawy. Występuje też kilka rozległych rynien polodowcowych, związanych głównie z kompleksami jezior oraz obszarów podmokłych. Rzędne terenu wahają się od około 15 m n.p.m. w południowo-zachodniej części obszaru wzdłuż doliny Wisły i rosną do około 115-120 m n.p.m. w kierunku północno-zachodnim. Najwyższym wzniesienie (130 m n.p.m.) znajduje się na zachód od miejscowości Tleń.

Osuwiska i obszary zagrożone występowaniem ruchów masowych

Na terenie OPPT Świecie stwierdzono miejsca zagrożone osuwaniem się ziemi. Zidentyfikowano 31 osuwisk aktywnych ciągle, okresowo bądź nieaktywnych. Ich powstawanie i działalność związane są głównie z nachyleniem zbocza w dolinach rzek. Ponadto zidentyfikowano 8 obszarów zagrożonych występowaniem ruchów masowych.

Udokumentowane złoża kopalin

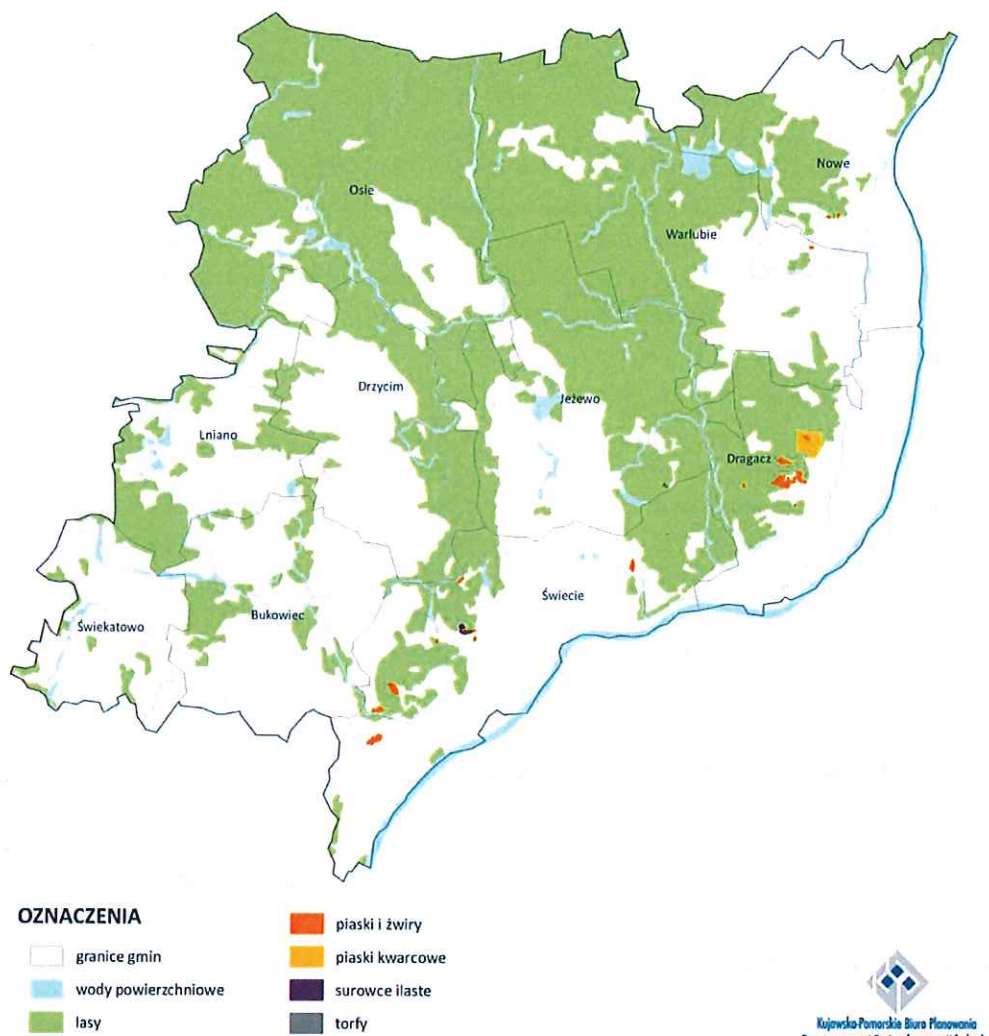
Zgodnie z aktualnym Bilansem Zasobów Złóż Kopaliny w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r. w granicach OPPT Świecie występują złoża kopaliny tj. piaski i żwiry, piaski kwarcowe, surowce ilaste i torfy. Zlokalizowane są we wschodniej części obszaru, w gminach: Świecie, Dragacz i Nowe. Do najbardziej licznej grupy surowców zaliczane są piaski i żwiry znajdujące się przede wszystkim na terenie gminy Świecie i gminy Dragacz. Piaski kwarcowe występują w granicach gminy Dragacz – jest to złożo o zasobach wstępnie rozpoznanych. Natomiast surowce ilaste dla potrzeb ceramiki budowlanej znajdują się w gminie Świecie.

W tabeli nr 1 poniżej przedstawiono liczbę złóż kopalin na terenie OPPT Świecie.

Tabela 1. Liczba złóż kopalin w granicach OPPT Świecie	
Kopalina	Liczba złóż
Surowce skalne	
Piaski i żwiry	31
Piaski kwarcowe	1
Surowce ilaste	3
Torfy	2
SUMA	37

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bilansu Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023, Warszawa 2024

Mapa 1. Udokumentowane złoża kopalin w granicach OPPT Świecie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych „Bilans złóż kopalin w Polsce” wg stanu na 31.12.2023r. PIIG-PIB, Warszawa 2024r.

Gleby

W OPPT Świecie można wyróżnić dwie części: rolniczą i leśną. Przestrzeń rolnicza rozwinęła się w południowej części obszaru (na terenach płaskiej lub lekko falistej moreny dennej), gdzie wykształciły się żyzne gleby brunatnoziemne. Jednakże są to gleby niższych klas bonitacyjnych i o średnich warunkach dla prowadzenia działalności rolniczej. Również we wschodniej części obszaru, w dolinie Wisły rozwinęły się żyzne gleby o wysokiej przydatności rolniczej. Z kolei w północnej części omawianego obszaru, na piaszczystych i ubogich glebach równiny sandrowej dominują zwarte kompleksy leśne, z dominacją monokultury sosnowej. Ważnym zagrożeniem ograniczającym produkcję rolną dla OPPT Świecie jest występowanie suszy atmosferycznej i dalsze przewidywane zmiany klimatyczne powodujące przesuszenie gruntów.

Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie położony jest w całości w dorzeczu Wisły. Przebiega przez niego dział wodny drugiego rzędu pomiędzy Brdą i Wdą. Największe ciekі na tym obszarze to Wda, Mątawa i Kotomierzanka. Poza nimi występuje kilka mniejszych cieków. Krajobraz obszaru urozmaicają także liczne jeziora o różnej genezie (m.in. charakterystyczne jeziora rynnowe, wytopiskowe). Według Mapy Podziału Hydrograficznego Polski sumaryczna liczba jezior w OPPT Świecie wynosi 96 (w tym 2 sztuczne zbiorniki zaporowe Gródek i Żur) spośród 1069 zidentyfikowanych na terenie województwa. Największymi jeziorami są m.in.: Radodzierz, Stelchno, Branickie, Laskowickie, Łąkosz, Błądzimskie, Ostrowite, Piaseczno oraz Zalew Żur i Zalew Gródek.

Na terenie OPPT Świecie wydzielono 21 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych, 11 jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych i 1 jednolitą część wód powierzchniowych zbiornikowych. Są to następujące zlewnie JCWP:

- rzeczne

RW200009279459	Wisła od Brdy do Wdy
RW20001029295929	Kotomierzanka
RW20001229991	Wisła od Wdy do Przekopu Wisły
RW200010292789	Sucha
RW2000172929129	Kręgiel
RW200010292914	Struga Graniczna
RW2000102934	Struga Niewieścińska
RW20001129499	Wda od zb. Gródek do ujścia
RW20001029749	Struga Młyńska
RW20001129469	Prusina od Dopływu z Lińska do ujścia
RW2000112947199	Wda od Brzezianka do zb. Żur
RW20000929465	Prusina z Dopływem z Lińska
RW200009294749	Sobina
RW200010297239	Mątawa z Sinową Strugą
RW200019294569	Kałębnica
RW200010294719299	Ryszka
RW200009292589	Ruda
RW200010294949	Wyrwa
RW200010294969	Kanał Główny Świecki
RW200011297299	Mątawa od Sinowej Strugi do ujścia
RW20001129475	Wda od zb. Żur do zb. Gródek

- jeziorne

LW90209	Udzierz
LW20522	Kałębie
LW20632	Radodzierz
LW20547	Zaleskie
LW20439	Świekatowskie
LW20542	Stelchno
LW20544	Lipieńskie
LW20549	Branickie Duże
LW20631	Łąkosz
LW20537	Błądzimskie
LW20538	Ostrowite

- zbiornikowe

RW200021.2947199	Zb. Żur
------------------	---------

Stan niemal wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych, badanych w ostatnich kilku latach określono jako zły. Jedynie stan Mątwy od Sinowej Strugi do ujścia określono jako dobry, a dla Kałębnicy brak jest danych. Wszystkie JCWP rzecznych są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Za główne źródło presji uznaje się rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski. Istotny wpływ na ich stan ma również rolnictwo i leśnictwo (jako źródło rozproszone), a także presja hydromorfologiczna związana z prostowaniem koryta, obecnością budowli piętrzących bądź regulujących koryto.

Również w przypadku JCWP jeziornych stan niemal wszystkich określony został jako zły. Dla jeziora Udzierz i Branickie Duże brak jest danych. Niezagrożone nieociągnięciem celów środowiskowych są jedynie dwie zlewnie (Udzierz i Świekatowskie). Zły stan wód ma również Zbiornik Żur. Ponadto jego zlewnia jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Za główne źródło presji dla zlewni jeziornych uznaje się rozwój obszarów zurbanizowanych, w tym poprzez transport, turystykę i odpływ miejski. Dużą rolę odgrywa zwłaszcza turystyka związana z zagospodarowaniem tych jezior i ich atrakcyjnością rekreacyjną. Ponadto ze względu na znaczny odsetek powierzchni gospodarowanej rolniczo na obszarze zlewni, stanowi ona obszar wrażliwy na eutrofizację.

Według map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Osłony Kraju, na terenie OPPT Świecie obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi występują głównie od strony rzek Wisły, Mątwy i Wdy – zostały wyznaczone jako obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (ONNP). Zagrożenie to dotyczy głównie terenów nieużytkowanych lub w niewielkim stopniu wykorzystywanych rolniczo.

Wody podziemne

Główny poziom użytkowy na terenie OPPT Świecie występuje w utworach czwartorzędowych. Ze względu na brak naturalnej izolacji, jaką stanowią skały trudno przepuszczalne (zwłaszcza na obszarze dolin), wody te są podatne na zanieczyszczenia.

Zgodnie z obowiązującym podziałem obszaru Polski na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obszar ten położony jest w obrębie czterech JCWPd. Są to JCWPd nr 28, JCWPd nr 29, JCWPd nr 36 i JCWPd nr 37. Wszystkie one charakteryzują się dobrym stanem chemicznym, ilościowym i ogólnym. Nie są też zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Jedynie dla JCWPd nr 28 i JCWPd nr 29 zidentyfikowano oddziaływanie presji. Presja na pierwszą z nich związana jest z poborem punktowym z ujęć wód podziemnych,

z kolei dla drugiej zidentyfikowano presję chemiczną obszarowo rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem.

W południowo-wschodniej części powiatu występują fragmenty dwóch Zbiorników Wód Podziemnych. Są to Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 129 Dolina rzeki Osy i Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych nr 130 Zbiornik Dolna Wda (położony niemal w całości na obszarze gminy Świecie). Oba te zbiorniki są zbiornikami typu porowego w utworach czwartorzędowych.

Mapa 2. Jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych w OPPT Świecie

OZNACZENIA

■ wody powierzchniowe

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych przez jednolite części wód:

■ zagrożone jednolite części wód powierzchniowych (JCWP)

Źródło: opracowanie własne na podstawie IlaPGW (www.apgw.gov.pl)

Zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna

OPPT Świecie położony jest w granicach sześciu mezoregionów fizyczno-geograficznych opracowanych przez Jerzego Kondrackiego: Borów Tucholskich, Pojezierza Starogardzkiego, Wysoczyzny Świeckiej, Doliny Fordońskiej, Kotliny Grudziądzkiej, Doliny Kwidzyńskiej.

Na jego terenie istotną rolę, świadczącą o bogactwie różnorodności biologicznej, odgrywają liczne naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Wśród szaty roślinnej obszaru OPPT Świecie dominują tereny leśne. Według danych GUS za 2023 r. powierzchnia lasów w granicach OPPT Świecie wynosi 53 557 ha, stanowiąc ponad 40% całkowitej jego powierzchni. Rozmieszczenie terenów leśnych jest zróżnicowane z ich wyraźną koncentracją w północnej części OPPT Świecie (gm. Osie, gm. Warlubie, gm. Jeżewo). Dominującym typem siedliskowym na tym terenie jest bór świeży odpowiadający lasom sosnowym. Wśród gatunków drzew zdecydowanie dominuje sosna pospolita. Do pozostałych gatunków tworzących drzewostan OPPT Świecie możemy zaliczyć: dęby, brzozy, świerki, modrzewie, olchy, buki oraz graby. Na szczególną uwagę zasługuje również największe w Europie Środkowej skupisko jarzębu brekinii. Bezpośrednio w runie leśnym możemy napotkać unikatowe chronione gatunki roślin takie jak: wawrzynek wilczytęko, lilia złotogłów, marzanka wonna czy gnieźnik leśny. Wyjątkowo bogata jest również flora porostów.

Na szatę roślinną obszaru objętego opracowaniem oprócz lasów składają się również użytki zielone wraz z łąkami, torfowiska, zieleń śródpolna, sady i ogrody oraz tereny zielone na obszarach zurbanizowanych. Wśród roślin występuje wiele interesujących oraz chronionych gatunków roślin, należą do nich m.in.: rościszka (pośrednia, okrągłolistna, długolistna), turzyca bagienna, żurawina błotna, jak również powszechnie występujące na terenie Borów Tucholskich: borówka bagienna, mącznica lekarska, bagno zwyczajne, trzcinnik pospolity czy bażyna czarna. Unikatowym gatunkiem, odkrytym ostatnio na terenie OPPT Świecie, jest arcydziegiel litwor, objęty w Polsce częściową ochroną. W Dolinie Dolnej Wisły, która stanowi wschodnią granicę OPPT Świecie skupiają się natomiast liczne gatunki kserotermiczne, najczęściej występujące na zboczach dolin rzecznych o południowej wystawie. Obszar doliny Wisły charakteryzuje się również występowaniem zbiorowisk roślinności łąkowej. W pasie nadbrzeżnym rzek, jak również pozostałych cieków, jezior, oczek wodnych rozwinięta jest roślinność nadwodna, zbiorowiska szuwarowe i trzcinowiska.

Fauna OPPT Świecie powiązana jest ściśle z dużymi obszarami leśnymi. Na pozostałych terenach ostojami bioróżnorodności są ekosystemy dolin rzecznych: Wisły, Wdy i Mątały oraz pozostałych mniejszych cieków. W lasach dominują sarny, jelenie, daniela i dziki. Spotykane są także zające, króliki, lisy, borsuki oraz kuny leśne. Spośród ssaków występujących na terenie OPPT Świecie na uwagę zasługuje również obecność wydr, bobrów i borsuków oraz licznie występujących gatunków nietoperzy. Faunę tego obszaru uzupełniają niżowe gatunki płazów (m.in. traszka grzebieniasta, kumak nizinny, rzekotka drzewna), gadów (m.in. padalec pospolity, jaszczurka żyworodna, zaskroniec zwyczajny), ryb (m.in. pstrąg potokowy, lipień, sum) oraz ptaków (m.in. bocian czarny, zimorodek, kania ruda).

Przyrodniczy system obszarów chronionych

Na przyrodniczy system obszarów chronionych terenu OPPT Świecie składają się zarówno obiekty przestrzenne jak i punktowe. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na analizowanym obszarze występuje większość z nich: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, zespół przyrodniczo-krajobrazowy, pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

Na obszarze objętym opracowaniem znajduje się piętnaście rezerwatów przyrody.

Rezerwat przyrody „Osiny”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Osiny" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5180). Jest rezerwatem torfowiskowym, typu fitocenotycznego, o powierzchni 21,3 ha, położony w całości na terenie powiatu świeckiego, w gminie Warlubie. Posiada wyznaczoną otulinę o powierzchni 65,08 ha położoną na terenie gminy Warlubie.

Rezerwat przyrody „Kuźnica”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2115). Jest rezerwatem leśnym o powierzchni 7,27 ha, w całości położonym na terenie gminy Warlubie.

Rezerwat przyrody „Miedzno”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Nr 0210/18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Miedzno” (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 2698). Jest rezerwatem faunistycznym (ptaków) o powierzchni 88,52 ha, położonym w całości w powiecie świeckim w gminie Osie.

Rezerwat przyrody „Wiosło Duże”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 października 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wiosło Duże” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 3572). Jest rezerwatem leśnym typu fitocenotycznego, o powierzchni całkowitej 29,88 ha, położonym na terenie dwóch województw, z czego 7,14 ha znajduje się na terenie gminy Nowe.

Rezerwat przyrody „Dury”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dury” (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5178). Jest rezerwatem torfowiskowym, o powierzchni 13,02 ha, w całości położonym na terenie gminy Osie.

Rezerwat przyrody „Brzęki im. Zygmunta Czubińskiego”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Brzęki im. Zygmunta Czubińskiego” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2113). Jest rezerwatem typu leśnego, o powierzchni 102,21 ha, położonym w całości na terenie gminy Osie.

Rezerwat przyrody „Jezioro Ciche”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Ciche” (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 6146). Jest rezerwatem typu torfowiskowego o powierzchni 37,67 ha, położonym w całości na terenie gminy Osie.

Rezerwat przyrody „Jezioro Fletnowskie”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 3 sierpnia 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Fletnowskie” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2864). Jest rezerwatem typu krajobrazowego, o powierzchni 25,21 ha, położonym w całości w gminie Dragacz.

Rezerwat przyrody „Martwe”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Martwe”. (Dz. Urz. z 2012 r. poz. 1790). Jest rezerwatem wodnym typu fitocenotycznego – zbiorowisk nieleśnych, o powierzchni 3,96 ha, położonym w całości w gminie Osie. Posiada otulinę o powierzchni 14,2 ha.

Rezerwat przyrody „Śnieżynka”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 18 stycznia 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Śnieżynka” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 324). Jest rezerwatem florystycznym, o powierzchni 2,76 ha, położonym w całości na terenie gminy Świecie.

Rezerwat przyrody „Grabowiec”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Grabowiec" (Dz. Urz.

z 2015 r. poz. 3608). Jest rezerwatem leśnym o powierzchni 27,38 ha, położony w całości na terenie gminy Świecie.

Rezerwat przyrody „Ostnicowe parowy Gruczna”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody "Ostnicowe parowy Gruczna" (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1716). Jest rezerwatem stepowym typu biocenotycznego i fizjocenotycznego, o powierzchni 23,79 ha, położonym w całości na terenie gminy Świecie. Posiada otulinę o powierzchni 9,56 ha.

Rezerwat przyrody „Jezioro Piaseczno”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Piaseczno” (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5370). Jest rezerwatem krajobrazowym o powierzchni 158,99 ha, w całości położonym na terenie gminy Osie.

Rezerwat przyrody „Jezioro Łyse”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu "Jezioro Łyse" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5369). Jest rezerwatem torfowiskowym, o powierzchni 20,55 ha, w całości położonym na terenie gminy Warlubie.

Rezerwat przyrody „Cisy Staropolskie imienia Leona Wyczółkowskiego”, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu "Cisy Staropolskie imienia Leona Wyczółkowskiego" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5365). Jest rezerwatem leśnym, typu florystycznego, o powierzchni 113,61 ha, położonym częściowo na terenie gminy Lniano.

Na terenie OPPT Świecie znajdują się części dwóch parków krajobrazowych:

Nadwiślański Park Krajobrazowy obejmuje głównie tereny położone na lewym (zachodnim) brzegu Wisły. Jego ogólna powierzchnia wynosi 33 306,5 ha. Park powołany został dla zachowania mozaikowości krajobrazu części Doliny Dolnej Wisły. Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych jest gwarancją prawidłowego funkcjonowania tego korytarza ekologicznego, o randze europejskiej. Znajduje się m.in. na terenie gmin: Nowe, Warlubie, Jezewo, Świecie i Dragacz.

Wdecki Park Krajobrazowy objęty został ochroną ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe terenów leśno-jeziornych w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Łączna powierzchnia Parku wynosi 19 177,24 ha. Znajduje się m.in. na terenie gmin powiatu świeckiego: Lniano, Osie, Warlubie, Drzycim, Warlubie i Jezewo. Posiada wyznaczoną otulinę o powierzchni 4 609,15 ha.

Na obszarze OPPT Świecie znajdują się części sześciu obszarów chronionego krajobrazu.

OChK Nadwiślański powierzchnia obszaru wynosi 350,28 ha; w całości położony jest na terenie powiatu świeckiego w gminach: Świecie (122,47 ha), Pruszcz (201,14 ha) i Bukowiec (26,67 ha). Obszar obejmuje niewielki fragment Wysoczyzny Świeckiej, znajdujący się w sąsiedztwie Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego. Stanowi kontynuację walorów przyrodniczych tego parku. Obecnie obowiązuje Uchwała nr XI/254/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 61).

OChK Zalewu Koronowskiego całkowita powierzchnia obszaru wynosi 27 742,38 ha; częściowo położony jest na terenie powiatu świeckiego w granicach gminy Pruszcz (69,27 ha). Obszar ten położony jest na obszarze Doliny Brdy, do której od wschodu przylega Równina Świecka, od zachodu natomiast Pojezierze Krajeńskie. Charakteryzuje się wybitnymi walorami przyrodniczymi i turystycznymi. Małowniczość przyrodniczo-krajobrazowa tego obszaru wynika z występowania na jego powierzchni doliny rzeki Brdy, Zbiornika Koronowskiego, znacznej liczby jezior, lasów oraz urozmaiconego ukształtowania hipsometrycznego

powierzchni. Obecnie obowiązuje Uchwała Nr Uchwała nr IX/182/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 września 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Zalewu Koronowskiego (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 4757).

Śliwicki OChK powierzchnia obszaru wynosi 27 572,62 ha; częściowo położony jest na terenie powiatu świeckiego w granicach gmin: Lniano (2 114,31 ha) i Osie (2 904,82 ha). Jest to jeden z większych obszarów chronionych położonych na terenie Borów Tucholskich. Dominuje krajobraz równiny sandrowej z pagórkami morenowymi i nielicznymi wydrami. Występują bardzo dobre warunki dla zbierania runa leśnego. Walory rekreacyjne obniża jednak niewielki udział wód powierzchniowych. Na terenie Śliwickiego OChK znajduje się m.in. rezerwat przyrody "Jezioro Martwe". Obecnie obowiązuje Uchwała Nr XXIII/343/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie Śliwickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r. poz. 3284).

OChK Wschodni Borów Tucholskich powierzchnia obszaru wynosi 25 645 ha; położony na terenie powiatu świeckiego w gminach: Nowe (1 914,51 ha), Warlubie (11 940,51 ha), Jeżewo (7 630,00 ha), Dragacz (3 393,62 ha) i Świecie (766,36 ha). Obszar położony jest na terenie Borów Tucholskich na obszarze sandru i składa się z dwóch części – obszaru zasadniczego oraz niewielkiego obszaru na zachód od wsi Dragacz. Charakteryzuje się znacznym udziałem wód powierzchniowych o dużych walorach przyrodniczych, krajobrazowych

i rekreacyjnych. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała nr XLIX/813/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 4859).

Świecki OChK powierzchnia obszaru wynosi 2 552,29 ha; w całości położony na terenie powiatu świeckiego w gminach: Drzycim (1 493,87 ha), Jeżewo (213,28 ha) i Świecie (845,14 ha). Obszar ten położony jest na terenie Równiny Świeckiej – rozciętej doliną rzeki Wdy – o dużych walorach krajobrazowo-estetycznych. Na terenie obszaru znajduje się zbiornik wodny w Gródku. Rzeka Wda posiada zlewnię chronioną. W rejonie Jeziora Deczno występują walory sprzyjające możliwości zaspokajania potrzeb związanych z wypoczynkiem. Obecnie obowiązuje Uchwała nr VI/118/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie Świeckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 3068).

OChK Jezioro Stelchno tworzony na podstawie Uchwały Nr 170/XXVII/94 Rady Gminy w Jeżewie z dnia 21 lutego 1994 roku w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu wokół jeziora Stelchno (Dz. Urz. Woj. Bydgoski Nr 12 poz. 120). Powierzchnia obszaru wynosi 628,77 ha, w całości położony na terenie gminy Jeżewo. Jezioro Stelchno ma powierzchnię 154,5 ha, maksymalną głębokość 10,3 metra i średnią głębokość 5,1 metra. Na jeziorze znajdują się dwie wyspy. Jezioro posiada I klasę czystości wód i bardzo dużą ich przejrzystość. W jeziorze Stelchno występuje dużo gatunków ryb. Ponadto można tu natrafić na okazy żółwia błotnego, różnorodne gatunki jaszczurek i innych gadów, poza tym ptaków, płazów, mięczaków, owadów i motyli. Obecnie obowiązuje Uchwała nr XI/256/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezioro Stelchno (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6120).

Na obszarze OPPT Świecie znajduje się siedem obszarów Natura 2000.

PLH040022 Krzewiny – łączna powierzchnia 594,61 ha; częściowo położony na terenie powiatu świeckiego, w gminach: Nowe i Warlubie. Obszar leży na wysokości od 77 do 92 m n.p.m. i obejmuje:

- najcenniejsze florystycznie, polskie torfowisko przejściowe z elementami torfowiska wysokiego, położone koło leśniczówki Krzewiny, chronione jako użytek ekologiczny,
- zarastające jezioro Rumacz i torfowisko z borem bagiennym, chronionym jako rezerwat przyrody „Kuźnica”.

Ponad połowę powierzchni obszaru zajmują zbiorniki wodne i bagna, a prawie czwartą część lasy iglaste. Łąki i pastwiska oraz tereny rolnicze obejmują ponad jedną dziesiątą powierzchni. Obszar jest miejscem występowania cennych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, torfowiska wysokie z roślinności torfotwórcze (żywe), torfowiska przejściowe i trzęsawiska, bory i lasy bagienne. Obszar pokrywają następujące siedliska przyrodnicze:

- bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne);
- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne;
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*).

Podstawowymi zagrożeniami dla obszaru są: zmiana składu gatunkowego (sukcesja) oraz eutrofizacja (naturalna).

Obowiązuje Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022 ustanowiony Zarządzeniem Nr 0210/1/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 stycznia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 182).

PLH040017 Sandr Wdy – łączna powierzchnia 6320,75 ha, częściowo położony na terenie powiatu świeckiego w granicach gmin: Osie, Warlubie, Jeżewo.

Obszar obejmujący równinę sandrową rozciętą dolinami Wdy i jej dopływów oraz rynnami polodowcowymi i zagłębieniami wytopiskowymi. W obniżeniach terenu występują cenne jeziora o małej zawartości składników odżywczych (rezerwat Dury), jedno z najcenniejszych florystycznie, polskich torfowisk przejściowych, podmokłości i zabagnienia (3% powierzchni). W drzewostanach dominuje sosna (lasy iglaste zajmują ponad trzy czwarte obszaru), ale również bardzo cenne kresowe stanowisko grądów środkowopolskich (rezerwat "Brzęki" – z udziałem brekinii). Tereny rolnicze zajmują około 15%. Dodatkowo jest to obecnie jedna z największych koncentracji bobra w Polsce.

Obszar jest miejscem występowania cennych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników, ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska przejściowe i trzęsawiska, torfowiska nakredowe, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, bory i lasy bagienne, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe. Z gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej stwierdzono tu występowanie 2 gatunków ssaków: bóbr europejski (jedne największych zagęszczeń w Polsce) i wydra, płazy: traszka grzebieniasta i kumak nizinny, ryby: minóg strumieniowy, boleń, różanka, piskorz, koza, głowacz białopłetwy, bezkręgowca: czerwończyk nieparek i rośliny: lipiennik Loesela.

Głównymi zagrożeniami dla obszaru są: zaniechanie/brak koszenia oraz inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. Posiada ustanowiony plan zadań ochronnych na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sandr Wdy PLH040017 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 1451) zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia

27 października 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sandr Wdy PLH040017 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3277).

PLH040003 Solecka Dolina Wisły – łączna powierzchnia 7030,08 ha, fragment obszaru znajduje się na terenie gminy Świecie. Ostoja znajduje się w centralnej Polsce, między Świeciem a Solcem Kujawskim. Obszar obejmuje odcinek Doliny Dolnej Wisły o długości 49 km wraz z terenami zalewowymi. Ostoja obejmuje terasę zalewową, której granicę częściowo wyznacza wał przeciwpowodziowy usypany w XIX wieku, a częściowo skarpa Doliny Wisły. Wisła ma w tym miejscu charakter nieuregulowanej rzeki o dobrze zachowanych naturalnych cechach. Przy średnim i niskim stanie wód z koryta rzeki okresowo wynurzają się piaszczysto-muliste ławice. Natomiast podczas wezbrań nadbrzeżne kępy połączone ze stałym łądem stają się wyspami. Ciągłe żywe są tu procesy, takie jak erozja boczna brzegów Wisły oraz krawędzi jej doliny. Na terenie ostoi występują również starorzecza i okresowo zalewane tereny nadbrzeżne, które porośnięte są mozaiką ziołorośli i traworośli z rosnącymi pojedynczo i pasowo krzewami i drzewami (w tym pomnikowymi topolami czarnymi) oraz zaroślami wierzbowymi. W dolnych partiach zboczy nieoddzielonych wałami od koryta Wisły, szczególnie między m. Kamieniec a Czarze i poniżej Fordonu, zachowały się fragmenty wielogatunkowych łągów – siedliska cennego dla ochrony europejskiej przyrody. Na analogicznych nie zalewanych podczas wezbrań stokach, występują grądy kontynentalne o charakterze zboczowym. Na terenach zalewanych spotyka się też łąki i pastwiska. Na południowych piaszczystych zboczach koło Kamieńca występują ciepłolubne murawy zwane kserotermicznymi. W obrębie ostoi spotyka się również fragmenty borów mieszanych i sosnowych z płatami muraw piaszkowych. Ważne z europejskiego punktu widzenia łągi olszowo-jesionowe występują na bardzo niewielkich powierzchniach na zatorfionych obrzeżach doliny i źródłiskach. W sumie na tym obszarze wyróżniono 9 rodzajów siedlisk cennych dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy, które łącznie zajmują ponad 5% obszaru. Największą powierzchnię z nich zajmują łąki użytkowane ekstensywnie (3%). Występuje tu 48 gatunki zwierząt ważnych dla UE, z czego 36 gatunków to ptaki.

Obszar jest fragmentem ostoi ptasiej o dużym znaczeniu dla ptaków lęgowych i migrujących, szczególnie związanych z dolinami dużych, nieuregulowanych rzek. Występuje tu m.in. bocian czarny, czapla biała, rybitwa białoczelna, batalion i bielik. Spośród występujących tu gatunków ryb szczególnie cenne są: kiełb białopłetwy, koza, różanka oraz reintrodukowany łosoś atlantycki. Ostoja obejmuje część ekologicznego korytarza Wisły, który jest ważny dla migracji wielu gatunków.

Głównymi zagrożeniami dla przyrody ostoi są: zmniejszenie migracji/bariery dla migracji, wycinka lasu, zaniechanie/brak koszenia, brak zalewania, intensywne koszenie lub intensyfikacja.

Posiada plan zadań ochronnych na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 814) zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 października 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3276).

PLB040003 Dolina Dolnej Wisły – łączna powierzchnia 10 374,19 ha, częściowo położony na terenie OPPT Świecie w granicach gminy Nowe, Świecie, Dragacz. Obszar obejmuje prawie naturalną dolinę Dolnej Wisły bez odcinka ujściowego – na odcinku pomiędzy Włocławkiem a Przegaliną. Dolina Wisły na tym odcinku należy do kilku różnych jednostek fizycznogeograficznych – południowa część (aż do Bydgoszczy) to fragment Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, kolejny odcinek to właściwa Dolina Dolnej Wisły przecinająca garby Pojezierzy Południowobałtyckich, a ostatni odcinek (poniżej miejscowości Piekło) stanowi część krainy Żuław Wiślanych. Dno doliny leży na wysokości od 1 do 50 m n.p.m. Rzeka płynie w naturalnym korycie prawie na całym odcinku, z namuliskami, łachami piaszczystymi i wysepkami, w dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie; brzegi pokryte są mozaiką zarośli wierzbowych i lasów lęgowych, a także pól uprawnych i pastwisk.

Miejscami dolinę Wisły ograniczają wysokie skarpy, na których utrzymują się murawy kserotermiczne i grądy zboczowe. W granicach obszaru Wisła przepływa przez kilka dużych miast, jak: Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz, Tczew. Wody śródlądowe (stojące i płynące) zajmują 31% obszaru, siedliska łąkowe i zaroślowe zajmują 21%, a siedliska leśne 8%. Obszar jest wykorzystywany rolniczo – 38% powierzchni. Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej. Mimo że awifauna obszaru nie jest całkowicie poznana wiadomo, że gniazduje tu ok.180 gatunków ptaków. Teren stanowi bardzo ważną ostoję dla ptaków migrujących i zimujących (m.in. zimowisko bielika). W okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w obrębie obszaru w bardzo dużych koncentracjach – do 50 000 osobników. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Szczególne znaczenie mają populacje gatunków takich jak: bielik, gęś, nurogęś, ohar, rybitwa białoczelna, rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrzygojad, bielaczek. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje także derkacz, mewa czarnogłowa, sieweczka rzeczna. Bogata fauna innych zwierząt kręgowych, bogata flora roślin naczyniowych (ok.1350 gatunków) z licznymi gatunkami zagrożonymi i prawnie chronionymi, silnie zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym zachowane różne typy łągów, a także cenne murawy kserotermiczne wskazuje na bardzo wysoką wartość przyrodniczą tego obszaru.

Do największych zagrożeń dla funkcjonowania obszaru należy zakwalifikować: wydobywanie piasku i żwiru, hodowla zwierząt (bez wypasu), zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej: intensyfikacja rolnictwa, usuwanie trawy pod grunty orne. Do pozytywnych oddziaływań można zaliczyć: wypas nieintensywny, koszenie/ścińnię trawy. Posiada plan zadań ochronnych na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 1184).

PLH040025 Zamek Świecie – łączna powierzchnia 17,48 ha, w całości położony na terenie miasta Świecie. Podziemia zamkowe stanowią, istotne w skali kraju, miejsce rozrodu i zimowania nietoperza mopka – gatunku z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Zgodnie z Kryteriami wyboru schronień nietoperzy do ochrony w ramach polskiej części sieci Natura 2000, obszar uzyskał 24 punkty, co daje podstawy do włączenia go do sieci Natura 2000. Jedno z ważniejszych zimowisk mopka w Polsce środkowej.

Głównymi zagrożeniami dla zimowych zgrupowań nietoperzy są: zmiana temperatury (np. wzrost temperatury i temperatur skrajnych), zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, odbudowa, remont budynków. Na terenie ww. obszaru obowiązuje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Zamek Świecie PLH040025 (Dz. U. z 2017 r. poz. 549).

PLH220033 Dolna Wisła – łączna powierzchnia 10374,19 ha, fragment położony jest w gminie Nowe. Obszar obejmuje fragment doliny Wisły w jej dolnym biegu, od południowej granicy woj. pomorskiego do Tczewa. W granicach ostoi znajduje się także cenny obszar wiosek Wisły i Nogatu w rejonie Białej Góry: górny odcinek Nogatu od śluzy w Białej Górze do śluzy pod Wielbarkiem. Rzeka płynie korytem w dużym stopniu naturalnym, z namuliskami i łachami piaszczystymi. Wisła w granicach ostoi płynie szerokim korytem, niemal w całości ujętym w obwałowania. Naturalny pozostał również prawy brzeg Nogatu w pobliżu wsi Węgry. W pozostałych miejscach doliny Wisły wybudowano wysokie wały przeciwpowodziowe, oddzielające koryto rzek od miejscami szerokiego dna doliny. Obecnie, jedynie na obszarze międzywała zachodzą współczesne procesy rzeczne, dlatego zachowało się tu wiele różnej wielkości starorzeczy, otoczonych zaroślami wierzbowymi oraz pozostałościami rozległych niegdyś lasów łąkowych. Poza tym dno doliny jest zmeliorowane i poddane pod uprawę. Na odcinkach pozbawionych umocnień przeciwpowodziowych zbocza doliny tworzą niekiedy wysokie skarpy, na których utrzymują się ciepłolubne murawy napiaskowe oraz grądy zboczowe. Na tym obszarze występują zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym dobrze wykształcone i zachowane różne typy łągów. Oprócz wciąż wysokich wartości przyrodniczych, cały omawiany rejon ma duże znaczenie zarówno krajobrazowe, ze względu na rozległe formy terenowe, jak i kulturowe, ponieważ zachowało się tu wiele

zabytków związanych z działalnością człowieka, takich jak zamki krzyżackie, obiekty hydrotechniczne, zabudowa i cmentarze menonickie oraz liczne grodziska. Największe zagrożenie wskazuje się na: wypas zwierząt, zmianę sposobu uprawy. Posiada plan zadań ochronnych na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Wisła PLH220033 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 1185).

PLB220009 Bory Tucholskie – częściowo położony na terenie powiatu świeckiego w gminach: Drzycim, Nowe, Jeżewo, Osie, Lniano i Warlubie. Całkowita powierzchnia – 322 535,9 ha. Obszar Borów Tucholskich obejmuje wschodnią część makroregionu Pojezierza Południowo-Pomorskiego. W jego skład wchodzi następujące mezoregiony: Bory Tucholskie, wschodnia część Równiny Charzykowskiej, północno-wschodnia część Pojezierza Krajeńskiego, północna część Doliny Brdy oraz północna część Wysoczyzny Świeckiej. Obszar jest dość jednolitą równiną sandrową, rozciętą dolinami Brdy i Wdy oraz urozmaiconą licznymi jeziorami, oczkami wodnymi i wzniesieniami o charakterze moreny dennej. Dominują siedliska leśne, przede wszystkim bory sosnowe. Typowy obszar młodogłacjalny, obejmujący w większości jałowe piaski. Rzeźba terenu ostoi jest urozmaiconą, występują tu wysoczyzny i rozległe wzgórza, liczne pagórki oraz doliny i rynny. Sieć wodna jest silnie rozwinięta (wody zajmują ok. 14% powierzchni). Ostoję odwadnia rzeka Brda wraz ze swymi licznymi dopływami. Wiele rzek charakteryzuje duży spadek i silny prąd. Wśród jezior liczne są jeziora przepływowe połączone z systemem wodnym Brdy; sporo jest jezior oligotroficznych i mezotroficznych, nieliczne są eutroficzne, a torfowiskom towarzyszą dystroficzne. W sumie jest ok. 60 jezior; największe Charzykowskie – 1363 ha, zaś najgłębsze Ostrowite – 43 m. Lasy (ok. 70% obszaru) to głównie bory świeże, ale także bagienne i suche; występują też grądy, lasy bukowo-dębowe, łęgi i olsy. Liczne torfowiska. Grunty orne, łąki i pastwiska pokrywają ok. 15% terenu. Ostoję odwadnia rzeka Brda wraz ze swymi licznymi dopływami, z których najważniejszym jest Zbrzyca. Wiele rzek charakteryzuje duży spadek i silny prąd. W ostoi występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje tu 107 gatunków ptaków. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), podgorzałka (PCK), puchacz (PCK), rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, zimorodek, żuraw, gągoł, nurogęś, tracz długodzioby (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje błotniak stawowy. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego (C2) łabędzia krzykliwego (do 400 osobników) i żurawia (do 1800 osobników na noclegowisku). Największe w skali regionu skupienie jezior lobeliowych. Bogata lichenoflora. Dobrze zachowane torfowiska i zbiorowiska leśne. Stanowiska licznych gatunków rzadkich i zagrożonych, w tym gatunków reliktowych.

Największym zagrożeniem dla wydzielonego obszaru wskazuje się sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze. W mniejszym stopniu jako presję na środowisko wskazano m.in.: wędkarstwo, pozbywanie się odpadów, wykaszanie traw, wypas zwierząt, tereny zurbanizowane. Posiada opracowany plan zadań ochronnych na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 (Dz. Urz. Woj. Kuj. Pom. poz. 1183 z 2015 r.)

Zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, prowadzonego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie, na terenie OPPT Świecie znajduje się 208 użytków ekologicznych.

Tabela 2. Liczba użytków ekologicznych w granicach OPPT Świecie

Lp.	Gmina	Liczba
1	Bukowiec	40
2	Dragacz	10
3	Drzycim	18
4	Jeżewo	21
5	Lniano	29
6	Nowe	1
7	Osie	23
8	Świekatowo	17
9	Świecie	11
10	Warlubie	43

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Zgodnie z danymi (według danych CRFOP GDOŚ) na terenie OPPT Świecie znajduje się 221 pomników przyrody.

Tabela 3. Liczba pomników przyrody w granicach OPPT Świecie

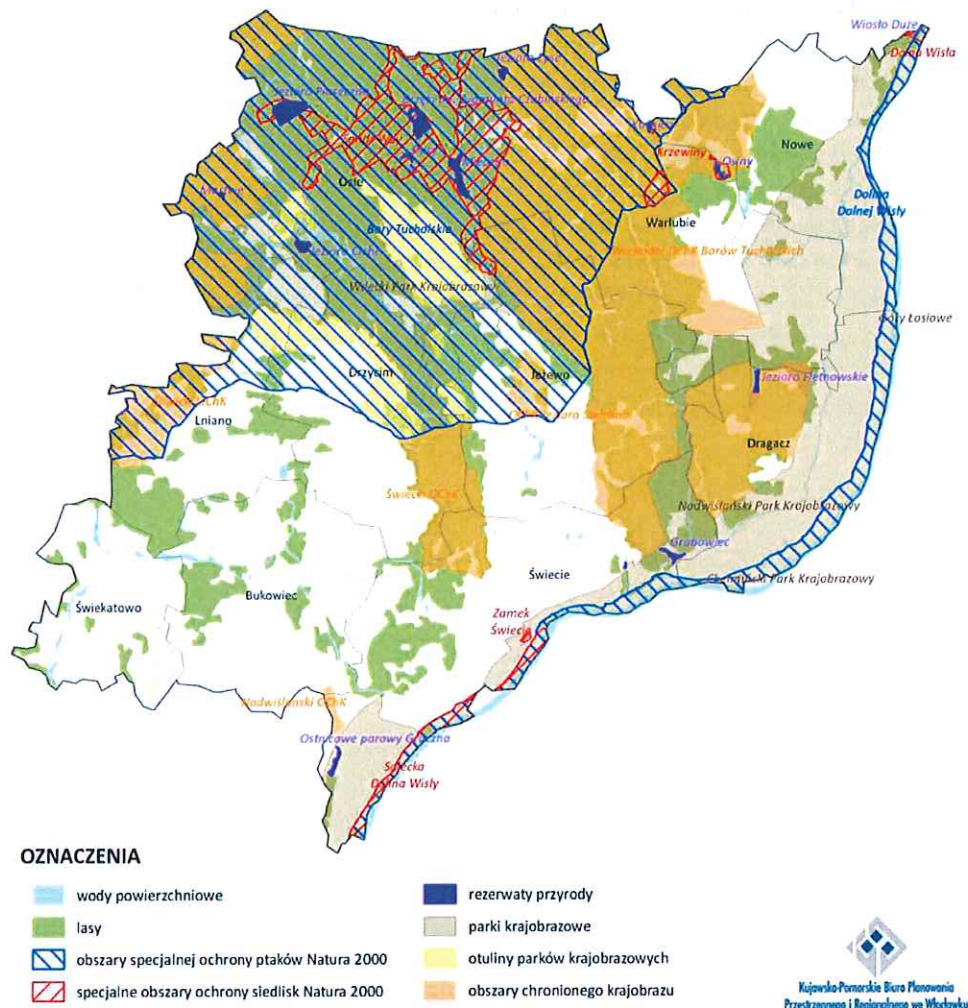
Lp.	Gmina	Liczba
1	Bukowiec	12
2	Dragacz	13
3	Drzycim	16
4	Jeżewo	11
5	Lniano	21
6	Nowe	13
7	Osie	16
8	Świekatowo	7
9	Świecie	40
10	Warlubie	13

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Rozmieszczenie obszarów chronionych na terenie OPPT Świecie ilustruje mapa nr 3.

Mapa 3. Obszary prawnie chronione

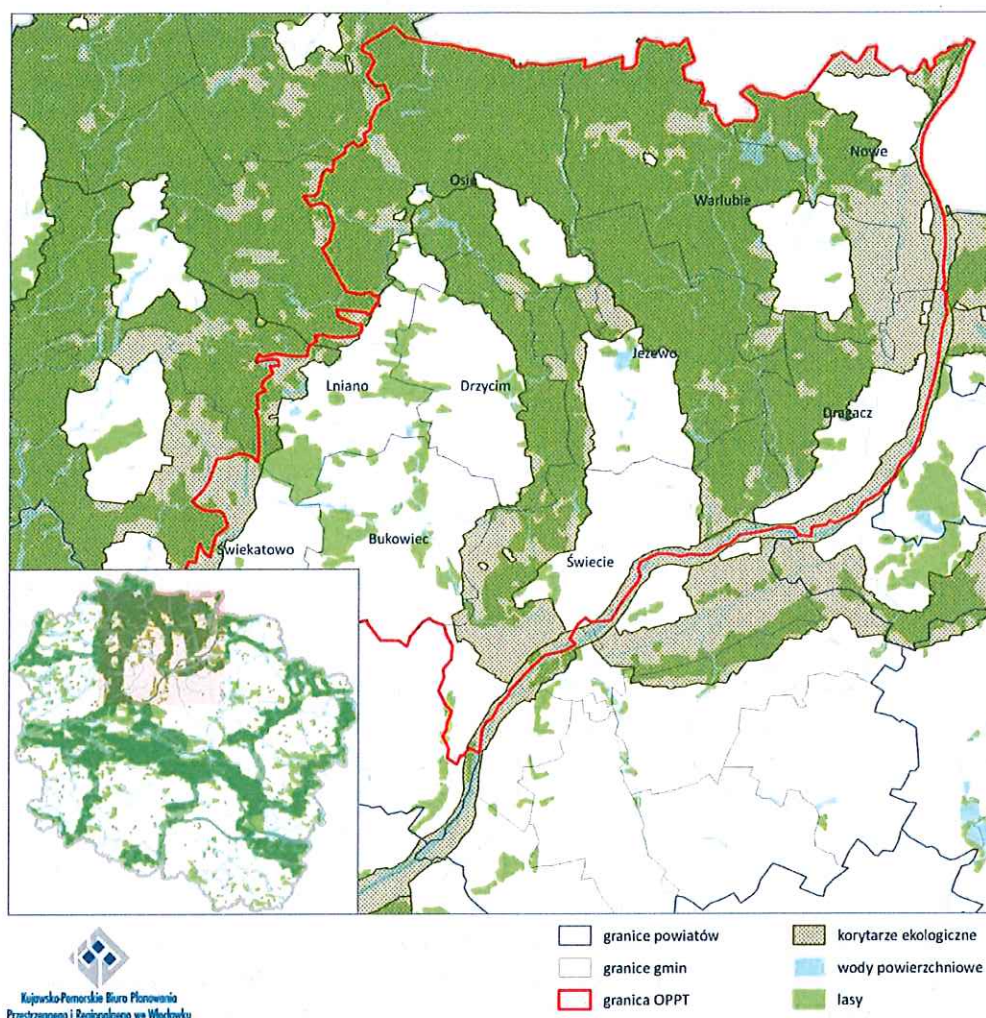
Źródło: opracowanie własne

Na obszarze OPPT Świecie znajduje się Rezerwat Biosfery Bory Tucholskie – dziesiąty i zarazem największy rezerwat biosfery w Polsce. Utworzony został w 2010 r. przez Międzynarodową Radę Koordynującą UNESCO do spraw "Człowiek i Biosfera" (MAB). Rezerwaty biosfery, których na świecie znajduje się ponad 500, stanowią wyznaczone obszary chronione, zawierające cenne zasoby przyrodnicze. Mają one na celu ochronę różnorodności biologicznej oraz umożliwienie lepszej obserwacji zmian ekologicznych w skali całej planety. Każdy z nich pełni trzy zasadnicze funkcje: funkcja ochronna – jest to swoisty wkład w ochronę krajobrazu, ekosystemów, gatunków oraz odmian; funkcja rozwojowa – stwarza możliwości ekonomicznego i społecznego rozwoju, zrównoważonego kulturowo i ekonomicznie; funkcja wspierania logistycznego poprzez edukację ekologiczną, szkolenia, badania i monitoring w odniesieniu do lokalnych, regionalnych, narodowych oraz globalnych zagadnień związanych z ochroną przyrody i zrównoważonym rozwojem.

Na terenie OPPT Świecie znajdują się odnogi wyznaczonego przez IBS PAN w 2012 r. Północnego Korytarza Ekologicznego o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym dla swobodnej migracji dużych zwierząt. Powiat świecki położony jest w zachodniej części (ze względu na położenie na zachód od Wisły) na odcinku Lasy Łławskie – Bory Tucholskie, w którym wyodrębniono następujące korytarze: Dolina Dolnej Wisły, Lasy Powiśla, Bory Tucholskie, Dolina Dolnej Wdy, Bory Tucholskie – Dolina Noteci. Zachowanie korytarzy ekologicznych zapewnia ciągłość między obszarami prawnie chronionymi. Ich granice, w większości przypadków, pokrywają się z granicami rozległych kompleksów leśnych, które w koncepcji przebiegu korytarzy ekologicznych na terenie Polski są uznane (w przypadku spełnienia odpowiednich kryteriów funkcjonalno-przestrzennych) za tzw. obszary węzłowe (OW); są to obszary, które duże drapieżniki są w stanie stale zasiedlać, a nie wykorzystywać ich jedynie jako miejsc okresowego pobytu w trakcie migracji.

Wykazana potrzeba uwzględniania korytarzy ekologicznych w procesie planowania przestrzennego powinna skutkować ich włączeniem do dokumentów planistycznych sporządzanych na różnych poziomach. Korytarze ekologiczne powinny być traktowane jako elementy sieci ekologicznych. Wśród działań mających na celu ich ochronę wskazane jest uwzględnianie w studium uwarunkowań oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zapisów zapewniających warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska w celu umożliwienia migracji gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Mapa 4. Rozmieszczenie korytarzy ekologicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapa.korytarze.pl

Bardzo liczne formy ochrony przyrody na terenie OPPT Świecie świadczą o tym, że występują tu wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe wymagające ochrony. Tylko na niewielkiej części obszaru nie obowiązują zakazy gospodarowania związane z potrzebami ochrony terenów i obiektów przyrodniczych.

Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie OPPT Świecie nie występują zakłady stwarzające duże ryzyko powstania poważnej awarii przemysłowej (ZDR). W granicach omawianego obszaru zlokalizowany jest jeden zakład tj. Mondi Świecie S.A. (gm. Świecie) zaliczany zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska do zakładów stwarzających zwiększone ryzyko awarii przemysłowej (ZRR) ze względu na ilość posiadanych substancji niebezpiecznych (stan na 31.12.2023 r.).

Powietrze

Dla analizowanego obszaru głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest emisja antropogeniczna pochodząca przede wszystkim z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), zwłaszcza w zakresie

benzo(a)pirenu, pyłu PM_{2,5} i pyłu PM₁₀. Szczególnie widoczna jest w sezonie zimowym, kiedy w miarę obniżania temperatury powietrza, rosną emisje pochodzenia energetycznego.

Ponadto, w związku ze wzrostem liczby pojazdów, zwiększeniu ulega emisja liniowa ze źródeł komunikacyjnych, która przyczynia się w dużej mierze do podniesienia zawartości zwłaszcza pyłów i dwutlenku azotu w powietrzu. Dotyczy ona przede wszystkim obszarów bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. W OPPT Świecie to przede wszystkim tereny zlokalizowane wzdłuż drogi ekspresowej S5, drogi krajowej nr 91 i drogi wojewódzkiej nr 240. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych. Dodatkowo w analizowanym obszarze znajduje się jedno z największych punktowych emisji NO_x w województwie i jest związane z działalnością przemysłową zakładu przemysłu celulozowo-papierniczego Mondi Świecie S.A. w Świeciu.

W ocenie jakości powietrza prowadzonej przez GIOŚ obszar OPPT Świecie przynależy do strefy kujawsko-pomorskiej, dla której przeprowadzono ją zarówno pod kątem ochrony zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin.¹

Z raportu oceniającego jakość powietrza w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2019-2023 wynika, że dla strefy kujawsko-pomorskiej według kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza są benzo(a)pirenu, pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀ oraz ozon. Dla części zanieczyszczeń, pomimo systematycznego obniżania się ich stężeń, nadal dopuszczalne poziomy są przekraczane. Obszar nie jest objęty stałym monitoringiem powietrza, ale w 2023 roku (z kontynuacją w roku 2024) do oceny jakości powietrza wykorzystano mobilną stację pomiarową ustawioną na stanowisku w Świeciu przy al. Jana Pawła II.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Nadal jednak w 2023 roku strefa kujawsko-pomorska została zakwalifikowana do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Ponadto w strefie kujawsko-pomorskiej przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu zarówno ze względu na ochronę zdrowia ludzi, jak również ze względu na ochronę roślin. Strefę zakwalifikowano do klasy D2. Poza tym w odniesieniu do kryterium ochrony roślin podlegająca ocenie strefa kujawsko-pomorska dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń została zaliczona do klasy A.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim są realizowane w oparciu o programy ochrony powietrza dla poszczególnych stref województwa. Obecnie na terenie województwa obowiązują, uchwalone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 26 czerwca 2023 r. cztery programy ochrony powietrza (odrębne dla każdej strefy). Dla strefy kujawsko-pomorskiej – Uchwała nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej – aktualizacja.

Programy te są dokumentami, które wskazują istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określają działania, których wdrożenie ma na celu poprawę jakości powietrza.

Stan akustyczny (hałas)

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego obowiązuje program ochrony środowiska przed hałasem przyjęty Uchwałą Nr III/72/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 czerwca 2024 r., który w części dotyczy głównych dróg położonych poza granicami miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz głównych linii kolejowych położonych poza granicami miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy. W ww. programie na terenie OPPT Świecie wskazano odcinki głównych dróg oraz linii kolejowych, dla których sporządzono strategiczne mapy hałasu. Jako drogi generujące największy hałas wskazano przede

¹ Roczne i pięcioletnie oceny jakości powietrza - GIOŚ (gios.gov.pl)

² Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Bydgoszcz 2024

wszystkim autostradę A1, drogę ekspresową S5, drogi krajowe DK 16 i DK 91 oraz drogę wojewódzką DW 240. Z kolei hałas kolejowy związany jest z przewozami zarówno pasażerskimi jak i towarowymi prowadzonymi na magistralnej linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory – Tczew, na odcinkach: Maksymilianowo – Laskowice Pomorskie i Laskowice Pomorskie – Górkki.

Naruszenie komfortu akustycznego obserwuje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, zwłaszcza w centralnych częściach miast, a w szczególności wzdłuż ulic o zwartej zabudowie wielorodzinnej lub jednorodzinnej, którymi przebiegają drogi krajowe lub wojewódzkie. Przekroczenia norm hałasu szczególnie uciążliwe są na terenach mieszkaniowych.

Źródłem hałasu są również zakłady przemysłowe. Na analizowanym obszarze działają m.in.: Mondi Świecie Sp. z o.o., Sokołów S.A. Oddział w Osiu, Bioutil Sp. z o.o. w Buczku, gmina Jeżewo, Rolplast Sp. z o.o. sp. k. Świecie, Agri Plus Sp. z o.o. na terenie Wytwórni Pasz w Krąplewiczach, gmina Jeżewo czy P.H.U. JAGR Sp. z o.o. w Warlubiu.

Pola elektromagnetyczne

Przez analizowany obszar nie przebiegają linie energetyczne najwyższych napięć, ale zlokalizowane są linie elektroenergetyczne o niższym napięciu i stacje elektroenergetyczne, które również są źródłami pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz. Rozkłady pól w otoczeniu linii elektroenergetycznych są zależne od konstrukcji linii, warunkującej usytuowanie znajdujących się pod napięciem przewodów w przestrzeni. Poprzez wykorzystywanie energii w każdej dziedzinie życia, dla niezakłóconego funkcjonowania gospodarki oraz zapewnienia odpowiedniej jakości życia społeczeństwa, dla zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw konieczne jest funkcjonowanie rozbudowanego przesyłowego systemu elektroenergetycznego.

Źródłami pola elektromagnetycznego są również obiekty radiokomunikacyjne, w tym powszechnie występujące stacje sieci telefonii komórkowych, zapewniające dostęp do usług w zakresie telefonii i Internetu. W celu ochrony ludności przed polami elektromagnetycznymi przekraczającymi dopuszczalne wartości oraz umożliwienia dotrzymania standardów jakości środowiska należy przestrzegać ustalonych w przepisach odrębnych odległości w jakich możliwa jest realizacja obiektów budowlanych, w tym przede wszystkim przeznaczonych do zamieszkania.

Zmiany klimatu

OPPT Świecie leży na pograniczu pomorskiego i nadwiślańskiego regionu klimatycznego wg Okołowicza. Klimat ten charakteryzuje się przejściowością i zmiennością. Okres wegetacyjny w tym regionie trwa ok. 210 dni.

Średnia roczna temperatura powietrza w 2022 roku oscylowała w granicach 9-10°C, a rok wcześniej powyżej 8°C. W wieloleciu 1971-2000 średnia roczna temperatura powietrza mieściła się w przedziale 7-9°C, natomiast w wieloleciach 1981-2010 i 1991-2020 średnia temperatura wzrosła do 8-9°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą w granicach 17-19°C i temperaturą maksymalną w granicach 31-32°C. Z kolei najniższa temperatura minimalna występuje w styczniu. W wieloleciu 1971-2000 temperatura minimalna wynosiła ok. -17°C, natomiast w wieloleciach 1981-2010 i 1991-2020 temperatura wzrosła do -16°C.

W 2021 roku roczna suma opadów atmosferycznych wynosiła ok. 550-600 mm, a w roku 2022 opady spadły do 500-550 mm. W wieloleciu 1971-2000 roczna suma opadów atmosferycznych mieściła się w przedziale 500-550 mm. W kolejnych wieloleciach, 1981-2010 i 1991-2020, opady wzrosły do 600 mm. Najmniej opadów atmosferycznych w ostatnim wieloleciu było w okresie zimowym, a najwięcej w okresie letnim.

Czynnikiem kształtującym klimat jest również występowanie oraz prędkość wiatru. Na terenie OPPT Świecie dominują wiatry zachodnie oraz południowo-zachodnie. Średnia roczna prędkość wiatru jest zróżnicowana w zależności od terenu. Na terenach wysoczyzny prędkość ta wynosi ok. 3,1 m/s, natomiast w obrębie sandrów 2,6 m/s.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu są jednym ze współczesnych problemów obserwowanych na całym świecie. Zmiany te zachodzą na bardzo szeroką skalę, ale ich skutki są odczuwalne również na poziomie lokalnym. Obserwowane jest ocieplenie klimatu zarówno w stosunku do średnich wieloletnich, ale również częstotliwości występowania fal upałów oraz zmiany intensywności i rozmieszczenia opadów, w tym skrócenia czasu zalegania pokrywy śnieżnej.

Prognozowane zmiany klimatu będą mieć istotny wpływ zarówno na przestrzeń miast Świecie oraz Nowe jak i na obszary wiejskie z uwagi na tereny użytkowane rolniczo, które już obecnie mierzą się z problemem stepowienia wskutek niedoborów wody oraz na obszary leśne.

Ład przestrzenny

W OPPT Świecie zauważalne jest występowanie silnych powiązań społeczno-gospodarczych pomiędzy wszystkimi gminami. Na obszarze występują dwa miasta – Świecie oraz Nowe, skupiające ponad 1/3 mieszkańców obszaru. Najwięcej miejscowości zlokalizowanych jest w gminie Osie, natomiast najmniej w gminie Świekatowo. Występuje również duża liczba miejscowości, ponad 1/3 ogółu, które zamieszkiwane są przez mniej niż 100 mieszkańców.

Siedziba powiatu – Świecie pełni rolę ośrodka ponadlokalnego w zakresie m.in. administracji powiatowej i instytucji jej podległych, opieki zdrowotnej, kultury. Jego uzupełnieniem jest miasto Nowe ze względu na występowanie i prowadzone działalności m.in. w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego. Miejscowości: Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, Świekatowo oraz Warlubie to siedziby gmin oraz miejscowości stanowiące ośrodki o znaczeniu lokalnym.

Rozkład przestrzenny miejscowości ma w większości charakter równomierny. Wyjątek stanowi jedynie północna część obszaru, która jest w znacznej części zalesiona. Zauważalne jest rozproszenie zabudowy mieszkaniowej. Większe skupiska zabudowy występują w miastach oraz większych miejscowościach wiejskich zlokalizowanych w pobliżu ważnych ciągów komunikacyjnych w postaci linii kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich. Dotyczy to przede wszystkim miejscowości: Gródek (gm. Drzycim), Dolna Grupa i Grupa (obie gm. Dragacz), Laskowice (gm. Jeżewo), Gruczno i Sulnowo (obie gm. Świecie).

W przestrzeniach miast dominuje zabudowa mieszkaniowa oraz wielorodzinna, uzupełniana zabudową o funkcji usługowej, sportowo-rekreacyjnej. W przestrzeni miasta wyodrębniają się obszary z zabudową przemysłowo-magazynową i z terenami handlu wielkopowierzchniowego. W przypadku Świecia są to tereny położone przy drodze ekspresowej oraz w południowej części miasta. W Nowym natomiast znajdują się bliżej centrum miasta oraz w południowo-zachodniej jego części.

Obszary wiejskie mają charakter rolniczy, a w związku z tym zdecydowana większość przestrzeni zajęta jest przez tereny rolne. Dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa złożona z budynków mieszkalnych, budynków inwentarskich, składowych, budynków gospodarczych. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą podstawowe usługi publiczne, infrastruktura społeczna oraz rekreacyjna m.in. boiska, place zabaw. W przestrzeni w sposób istotny zaznaczają się duże gospodarstwa produkcji rolnej. Należy do nich zaliczyć dawne PGR m.in. w Kawęcinie i Jastrzębiu Pomorskim. Dodatkowo tereny nad jeziorami m.in. Radodzierz, Świekatowskim sprzyjają lokalizacji budynków rekreacji indywidualnej.

Na kształtowanie przestrzeni w istotny sposób wpływają duże zakłady produkcyjne i usługowe z uwagi na zajmowane duże powierzchnie zlokalizowane m.in. w miejscowościach: Świecie (Przechowo), Ferma Krąplewice Sp. z o.o., Kier Jastrzębie, Inżyniera Alfonsa Hoffmana, zakłady przemysłowe Gródek, zakłady mięsne Górne Morgi, zakład producentów drobiu w Szewnie.

Na obszarze OPPT Świecie występują tereny zainwestowane w sposób chaotyczny. Występuje niedopasowanie architektury do otoczenia, w szczególności pod względem kolorystyki, gabarytów. Ponadto znajdują się obszary o niskiej jakości terenów publicznych, które mogłyby służyć mieszkaniom jako miejsca integracji i spotkań.

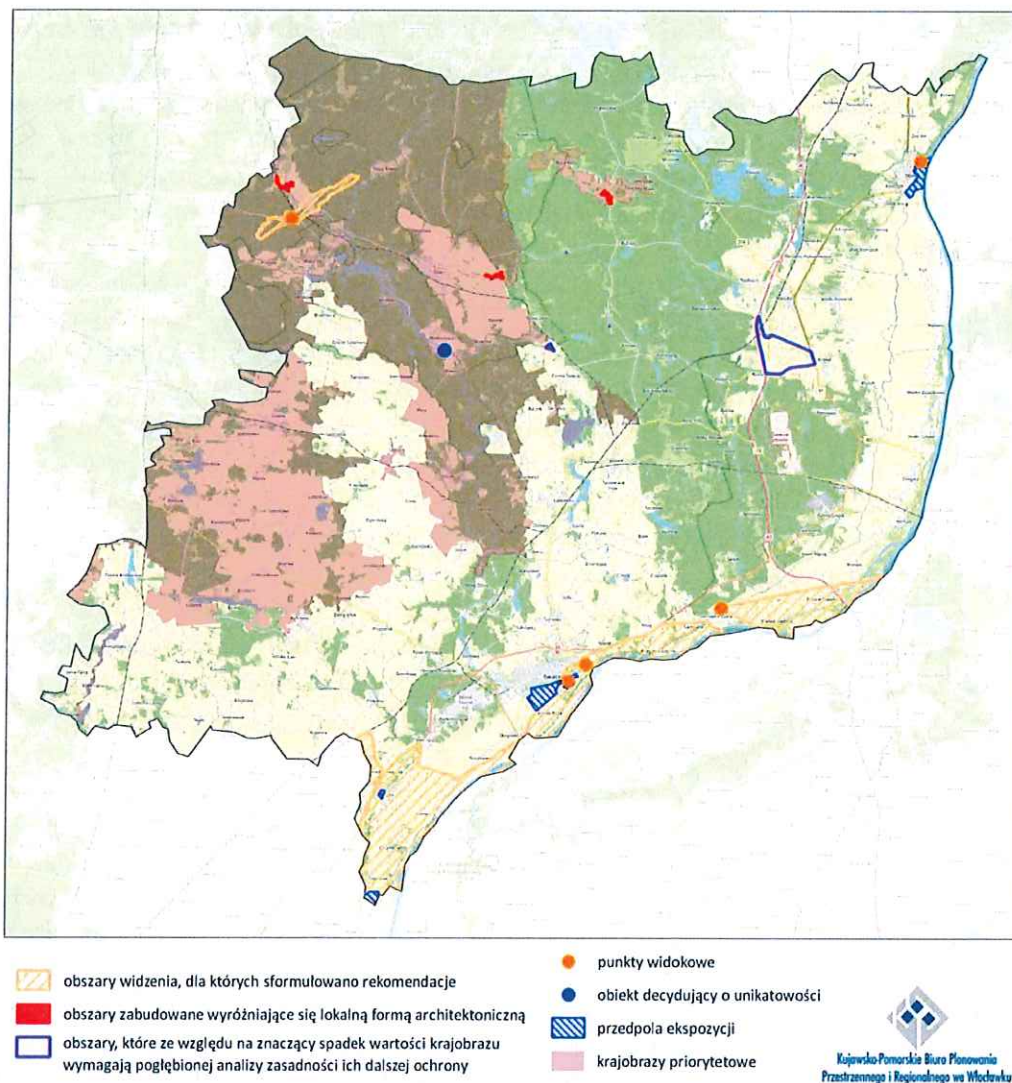
Zauważalne są zniszczone lub mało atrakcyjne przestrzenie i obiekty publiczne, które wymagają zagospodarowania, remontu lub doposażenia w celu udostępnienia ich mieszkańcom m.in. na potrzeby świadczenia usług kulturalnych, rekreacji i wypoczynku oraz włączenia społecznego. Dotyczy to szczególnie adaptacji obecnie niewykorzystywanych obiektów, jak również powstanie nowych terenów zieleni. Odnowa przestrzeni publicznych będzie miała również istotny wpływ na poprawę stanu środowiska przyrodniczego. Wpływ na układ przestrzenny ma również infrastruktura komunikacyjna. Przez OPPT Świecie przebiegają szlaki komunikacyjne, które stanowią ważne węzły komunikacyjne. Zapewniają one łączność miejscowości obszaru zarówno z miastem Świecie, jak i z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi i najbliższymi dużymi ośrodkami miejskimi takimi jak Grudziądz czy Toruń.

Z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego ważne są wyniki Audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego. Zawiera on rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (parki kulturowe, parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obiekty znajdujące się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszary Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO MaB lub obszary i obiekty proponowane do umieszczenia na tych listach). Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów powinny być uwzględniane w aktach planowania przestrzennego na poziomie lokalnym. Na obszarze OPPT Świecie wyznaczono 42 krajobrazy priorytetowe. Wszystkie wskazane zostały ze względu na położenie w obszarze chronionym. Jeden z nich dodatkowo został wskazany z kryterium unikatowości, z uwagi na to, iż na jego obszarze znajduje się obiekt unikatowy na skalę województwa – elektrownia Żur. Dodatkowo analizowany teren znajduje się w zasięgu obszaru widzenia z punktów widokowych w miejscowościach: Nowe, Trzebciny, Świecie, Sartowice oraz obejmuje przedpole ekspozycji na panoramę miasta Nowe, Świecia oraz z Zamku w Świeciu, jak również z grodziska w Grucznie oraz Topólnie.

Ponadto na obszarze OPPT Świecie wskazano obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną zabudowy, do których zaliczono miejscowości: Miedzno, Łązek, Lipinki.

Należy podkreślić, iż dla analizowanego obszaru w Audycie krajobrazowym dla województwa kujawsko-pomorskiego wskazano dwa obszary, które z uwagi na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony. Jeden z nich o powierzchni około 8 ha znajduje się na terenie Wdeckiego Parku Krajobrazowego. Jest to obszar wskazany do dalszej analizy z uwagi na intensywne użytkowanie ziemi, głównie gruntów ornych, prowadzenie upraw monokulturowych, brak zieleni wysokiej. Drugi obszar o powierzchni prawie 430 ha znajduje się we wschodnim Obszarze Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich. Za przyczynę spadku wartości tych terenów uznano intensywne użytkowanie ziemi, głównie gruntów ornych, prowadzenie upraw monokulturowych, przekształcenia powierzchni ziemi i krajobrazu, w tym związane z budową autostrady A1 oraz przebiegające napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokich napięć.

Mapa 5. Obszar wymagający pogłębionej analizy z uwagi na znaczący spadek wartości krajobrazu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Odpady

Analiza stanu gospodarki odpadami na rok 2023 pokazuje, że system gospodarowania odpadami komunalnymi na tym terenie jest dobrze rozwinięty, jednak wymaga ciągłego monitorowania i weryfikacji możliwości technicznych oraz organizacyjnych gminy. Dane z Głównego Urzędu Statystycznego na rok 2022 wskazują, że w powiecie świeckim wytworzonych zostało 333 kg odpadów komunalnych na jednego mieszkańca i wartość ta wykazuje tendencję rosnącą. W stosunku do roku 2019 zanotowano wzrost wytworzonych opadów komunalnych o 17 kg na jednego mieszkańca.

Gminy na terenie OPPT Świecie podpisały umowy z przedsiębiorstwami zajmującymi się odbiorem i przetwarzaniem odpadów komunalnych. Do największych wytwórców odpadów przemysłowych w OPPT Świecie należą Mondi Świecie S.A., Mondi Corrugated Świecie Sp. z o.o., Kemira Świecie Sp. z o.o.,

Schumacher Packaging Zakład Bydgoszcz Sp. z o.o. Poledno, gmina Bukowiec, P.P-H-U „Agrokompleks” Wyrobska i Wyborski Sp.j. Polski Konopat.

Oprócz zbiórki odpadów, mieszkańcy mają możliwość oddawania odpadów problemowych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), które funkcjonują w każdej gminie powiatu. W punkcie można przekazywać różne odpady problemowe, w tym odpady opakowaniowe, wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, a także odpady rozbiórkowe. PSZOK przyjmuje te odpady bezpłatnie od właścicieli nieruchomości, którzy płacą za gospodarowanie odpadami komunalnymi. PSZOK w Gminie Świecie (Sulnówko 74 C, 86-100 Świecie), zlokalizowany przy obiektach Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Sulnówku, jest istotnym elementem systemu gospodarowania odpadami. PSZOK jest prowadzony przez Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „EKO – Wisła” Sp. z o.o., na podstawie umowy zawartej z Gminą Świecie.

Gospodarka wodno-ściekowa

OPPT Świecie charakteryzują się malejącymi zasobami wody. Kluczowymi aspektami są: minimalizacja strat, dbanie o stan wody oraz jej oszczędzanie. Dążenie do zwiększenia efektywności dostaw wody wymaga działań, takich jak rozwój systemów ujęć, uzdatnianie wód oraz zarządzanie sieciami wodno-kanalizacyjnymi. W celu usprawnienia oszczędzania zasobów wodnych istotne jest wprowadzenie nowoczesnych technologii odczytu i ewidencji poboru wody. Pozwoli to na skuteczniejszą kontrolę zużycia i dostosowanie do realnych potrzeb.

OPPT Świecie cechuje się niższym odsetkiem mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w porównaniu do średniej wojewódzkiej. W 2020 roku jedynie w gminach Lniano, Drzycim i Świecie odsetek ten przekraczał 95%, podczas gdy najniższe wskaźniki odnotowano w gminach Warlubie i Bukowiec – odpowiednio 76% i 82%. W 2020 roku odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w gminach tworzących OPPT Świecie był stosunkowo wysoki w porównaniu do średniej wojewódzkiej. Najwyższe wartości, przekraczające średnią dla województwa, osiągnięto w gminach Świecie (91%) oraz Osie i Lniano (obie na poziomie nieco ponad 70%). W pozostałych gminach odsetek ten wynosił od 50% do 60%, z wyjątkiem gminy Warlubie, gdzie jedynie 1/3 mieszkańców miała dostęp do sieci. W ciągu ostatniej dekady infrastruktura kanalizacyjna na terenie OPPT Świecie wyraźnie się rozwijała, szczególnie na obszarach wiejskich, gdzie liczba korzystających wzrosła o około 30%.

W gminach miejsko-wiejskich udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej był wyższy w miastach niż na terenach wiejskich. Szczególnie duża różnica występuje w gminie Nowe, gdzie aż 97,1% mieszkańców miasta korzysta z kanalizacji, podczas gdy na obszarach wiejskich zaledwie 10,7%. Dla porównania, w gminie Świecie różnica ta jest znacznie mniejsza, wynosząc 94,7%. Dysproporcje dotyczą także korzystania z sieci wodociągowej. W miastach obu gmin wskaźnik wynosi około 98%, natomiast na terenach wiejskich gminy Świecie jest to 90%, a gminy Nowe – 85%.

Na terenie OPPT Świecie wyznaczono dziewięć aglomeracji wodno-ściekowych:

- Aglomeracja Świecie-Bukowiec (RLM – 41 tys., poziom skanalizowania 98,0%)
- Aglomeracja Osie (RLM – 8 tys., poziom skanalizowania 99,6%);
- Aglomeracja Nowe (RLM – 8 tys., poziom skanalizowania 98,8%);
- Aglomeracja Jeżewo (RLM – od 4 do nieco ponad 6 tys., poziom skanalizowania 98,3%);
- Aglomeracja Warlubie (RLM – od 4 do nieco ponad 6 tys., poziom skanalizowania 91,1%);
- Aglomeracja Dragacz (RLM – od 4 do nieco ponad 6 tys., poziom skanalizowania 86,2%);
- Aglomeracja Drzycim (RLM – ok. 2-3 tys., poziom skanalizowania 96,8%);
- Aglomeracja Świekatowo (RLM – ok. 2-3 tys., poziom skanalizowania 98,2%);
- Aglomeracja Lniano (RLM – ok. 2-3 tys., poziom skanalizowania 98,6%).

5.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Termin „znaczące oddziaływanie” wprowadzony został poprzez ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – nie został jednak w niej zdefiniowany. W literaturze specjalistycznej dominuje stanowisko, że o znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów takich jak: jakość powietrza, wód powierzchniowych oraz gleb, poziom hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Natomiast zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przez znaczące negatywne oddziaływanie na obszar NATURA 2000 rozumie się *oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:*

- a) *pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunkowych roślin i zwierząt, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000, lub*
- b) *wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000, lub*
- c) *pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.*

Katalog przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco) określony został w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. W myśl art. 71 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko są to przedsięwzięcia wymagające uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W związku z powyższym nie wszystkie oddziaływania negatywne są oddziaływaniami znaczącymi.

W projekcie ST OPPT Świecie wskazano 46 projektów wybranych do wsparcia w obecnej perspektywie finansowej. Charakter planowanych projektów jest zróżnicowany. Są wśród nich działania zarówno „miękkie” wspierające rozwój uczniów, podnoszące jakość edukacji i dostosowujące kształcenie do potrzeb rynku pracy, jak i „trwałe” – inwestycyjne, o różnym zakresie, których oddziaływanie ogranicza się przeważnie do skali lokalnej.

Prognozuje się, że część z nich będzie mogła w sposób negatywny oddziaływać na komponenty środowiska, w tym na powierzchnię ziemi, rośliny, zwierzęta. Jednak, zgodnie ze stwierdzeniem przytoczonym powyżej, nie wszystkie te negatywne oddziaływania będą oddziaływaniami znaczącymi. Zakłada się, że znaczące negatywne oddziaływania na środowisko mogą wystąpić w przypadku realizacji projektów, poza projektami o charakterze „miękkim”, na obszarach, na których już obecnie występują problemy środowiskowe.

Ocena stanu środowiska w OPPT Świecie wykazała, że obszar ten mierzy się z problemami środowiskowymi, które potencjalnie mogłyby być potęgowane przez realizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko. Problemy te dotyczą przede wszystkim:

- terenów, na których mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu,
- terenów, na których przekroczone są dopuszczalne normy zanieczyszczenia powietrza,
- obszarów niedoboru wody i suszy,
- obszarów wymagających poprawy gospodarki wodno-ściekowej,
- obszarów występowania „dzikich wysypisk” odpadów,
- obszarów zagrożonych powodziami i podtopieniami,
- obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych,
- terenów wód powierzchniowych zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych.

W związku z powyższym, jeśli spośród planowanych projektów te, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko nie będą realizowane na obszarach, których problemy środowiskowe dotyczą, nie zakłada się, że

będą one pogłębiały istniejące zagrożenia wobec komponentów środowiska, jak i środowiska jako całości. Zwraca się jednak uwagę, że ze względu na skalę i charakter projektu dokumentu, który nie zawsze zawiera konkretne informacje dotyczące przestrzennych lokalizacji planowanych inwestycji, niejednokrotnie trudno jednoznacznie ocenić bezpośredni wpływ planowanych zamierzeń na określone tereny. Jednocześnie wskazuje się na proekologiczny i prospołeczny charakter planowanych zamierzeń, które nie tylko nie będą pogłębiały istniejących problemów, ale mogą pomóc w ich rozwiązywaniu. W szczególności dotyczy to projektów realizujących cel szczegółowy: Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna.

W projekcie ST OPPT Świecie planuje się działania na rzecz modernizacji energetycznej obiektów. Wymiana źródeł ciepła z konwencjonalnego na odnawialne źródła energii i poprawa parametrów energetycznych budynków pozwoli na zastąpienie dotychczasowych emisyjnych źródeł ciepła czystą energią, a tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego. Wpłynie to pozytywnie na poprawę jakości powietrza na analizowanym obszarze, co obecnie jest istotnym problemem środowiskowym. Do poprawy jakości powietrza i ograniczania hałasu przyczynić się może również rozwój infrastruktury dla pieszych i rowerzystów (budowa ścieżek rowerowych). Pozytywny wpływ na zasoby naturalne, a przede wszystkim wodę, będzie mieć modernizacja sieci wodociągowej. Pozwoli to zapobiec niedoborom wody w sieci wodociągowej, poprawi jakość wody dostarczanej do mieszkańców obszaru, a jednocześnie opomiarowanie i monitoring ograniczy ewentualne straty powstałe m.in. w wyniku awarii. Ponadto w projekcie Strategii znajdują się projekty, których celem jest poprawa stanu przestrzeni publicznych. Planowane w ich ramach działania dotyczące wymiany powierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne czy pielęgnacji terenów zielonych poprzez wprowadzanie nowych roślin wpisują się w adaptację do zmieniającego się klimatu. Zakłada się, że jeśli planowane inwestycje będą realizowane w oparciu o dobre praktyki i sprawdzone rozwiązania zaadoptowane do warunków lokalnych to ich efekt końcowy wpłynie pozytywnie na środowisko. Tym samym obszary w obrębie, których występują problemy środowiskowe nie będą poddane dodatkowej presji ze strony planowanych przedsięwzięć, ale możliwe że dzięki nim część problemów uda się ograniczyć bądź rozwiązać.

5.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu dokumentu

Wymaganiem elementem prognozy oddziaływania na środowisko jest wyznaczenie możliwych zmian stanu środowiska w przypadku nieprzyjęcia dokumentu. Realizacja działań zapisanych w projekcie ST OPPT Świecie z pewnością nie pozostanie obojętna dla środowiska jak i jego poszczególnych komponentów. Z uwagi na charakter planowych projektów w większości należy spodziewać się oddziaływań pozytywnych, a oddziaływania negatywne będą miały charakter lokalny, często przejściowy. Związane będą z wprowadzaniem nowych funkcji, mających służyć przede wszystkim lokalnym społecznościom.

Cele uwzględnione w projekcie dokumentu są spójne z celami zawartymi w dokumentach środowiskowych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Kierunki działań w celach szczegółowych 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna i 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń dostrzegają występujące problemy środowiskowe i dążą do ich rozwiązania. Z tego względu szereg projektów dotyczy lub uwzględnia aspekty działań na rzecz adaptacji do skutków zmian klimatu, osiągnięcia neutralności klimatycznej czy ograniczania zużycia energii i zasobów naturalnych (zwłaszcza wody).

Odstąpienie od realizacji niektórych z określonych celów mogłoby spowodować, że założone cele o charakterze prośrodowiskowym nie zostaną osiągnięte. W takim przypadku istniejące problemy środowiskowe mogą pozostać nierozwiązane albo nawet się pogłębić. W szczególności zwraca się tutaj uwagę na projekty z zakresu modernizacji/termomodernizacji energetycznych. Ich celem jest zarówno obniżenie kosztów eksploatacyjnych i poprawa parametrów energetycznych, ale dostrzega się również ich wpływ na poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Wdrożenie projektów z zakresu infrastruktury wodociągowej, w tym

modernizacja stacji uzdatniania wody, pozwoli na zapobieganie sytuacjom niedoborów wody wymagającym wprowadzania ograniczeń w jej użytkowaniu.

Brak realizacji tego typu działań utrzyma lub może nawet zwiększyć negatywne oddziaływania na środowisko (dalsza emisja zanieczyszczeń do powietrza czy niedobór zasobów). Nie podjęcie działań adaptacyjnych do zmian klimatu może spowodować, że postępująca zmiana warunków klimatycznych będzie nasilała istniejące problemy i być może generowała nowe. Ocieplenie się klimatu, coraz częstsze i dłuższe fale upałów wymagają wprowadzenia rozwiązań, dzięki którym jakość życia mieszkańców co najmniej nie będzie gorsza niż obecnie. Bez działań na rzecz terenów zieleni, zwiększenia powierzchni przepuszczalnych i retencjonowania wody czy poprawy standardów klimatycznych obiektów użyteczności publicznej trudno będzie zwiększać odporność przestrzeni publicznych na skutki zmian klimatu. Ponadto dużą wagę przywiązuje się do działań „miękkich” mających służyć edukacji i wzmacnianiu potencjału kompetencyjnego dzieci i młodzieży czy profilaktyce zachowań prozdrowotnych, dzięki którym obszar ma szansę na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy, a mieszkańcy szansę na osiągnięcie dobrej jakości życia i zdrowia.

W związku z powyższym brak przyjęcia i realizacji założeń zawartych w projekcie ST OPPT Świecie spowodowałby, że obszar ten w dalszym ciągu zmagałby się z problemami środowiskowymi, a jakość życia mieszkańców nie uległaby poprawie. Mniejsza byłaby szansa na osiągnięcie celu głównego zakładanego w projekcie dokumentu, tj. podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego. Możliwe, że istniejące problemy nasiliłyby się, a jakość życia i zdrowie mieszkańców uległyby pogorszeniu.

6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze OPPT Świecie występują przestrzenne formy ochrony przyrody w postaci rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów ochrony krajobrazu, obszarów Natura 2000 i użytków ekologicznych. Szczegółowo omówione zostały w rozdziale 5. Zwraca się jednak uwagę, że występują one głównie w północnej części analizowanego obszaru (Bory Tucholskie) i w części wschodniej – w dolinie Wisły, a jednocześnie stanowią fragmenty korytarzy ekologicznych służących migracji zwierząt, roślin i grzybów.

Dokonana w rozdziale 5 ocena istniejącego stanu środowiska OPPT Świecie i identyfikacja zagrożeń potwierdziły istnienie problemów środowiskowych, w tym wskazywanych w programie ochrony środowiska dla powiatu świeckiego. Dotyczą one również obszarów chronionych licznie występujących w tym rejonie. Do najważniejszych problemów środowiskowych należą:

- przekroczenie norm zanieczyszczenia powietrza,
- przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu,
- zły stan jcwp,
- niedobory wody i susze,
- ingerencja i zakłócenia powodowane przez człowieka (rozwój rozporoszonej zabudowy mieszkaniowej, rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej w bezpośrednim sąsiedztwie jezior).

Z uwagi na duże znaczenie przedmiotowego obszaru dla turystyki polega on wysokiej presji związanej z ingerencją i zakłóceniami powodowanymi przez człowieka. Zagrożeniem szczególnie istotnym w kontekście ochrony obszarów cennych przyrodniczo jest zaburzenie ich ciągłości poprzez wprowadzanie zabudowy, a zwłaszcza zabudowy rozporoszonej. Tworzy ona bariery dla migracji gatunków, co w efekcie może przyczynić się do zmniejszenia bioróżnorodności analizowanego obszaru. Uboższe ekosystemy są mniej odporne na

zmieniające się warunki klimatyczne i trudniej się do nich adaptują, a dodatkowo są bardziej podatne na inwazję gatunków obcych. Obszar ten ma również duże znaczenie dla turystyki i rekreacji, a w związku z tym narażony jest na presję z ich strony. Wynika ona zarówno z ruchu turystycznego i różnych form realizowanego w omawianym terenie wypoczynku i uprawianych sportów, a także istniejącej i realizowanej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

W związku z powyższym w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy środowiskowe wskazano obszary interwencji, w ramach których będą podejmowane działania mające służyć osiągnięciu zakładanych celów środowiskowych. Zestawiono je w tabeli poniżej.

Tabela 4. Cele ochrony środowiskowa i kierunki interwencji wskazywane w OPPT Świecie

Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

- likwidacja wysokoemisyjnych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym;
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;

Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- zarządzanie zasobami geologicznymi;
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;

Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych

- przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do nich;

Środowisko i edukacja. Rozwijanie postaw ekologicznych mieszkańców

- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świeckiego na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029

Z uwagi na charakter projektów planowanych do realizacji w ramach ST OPPT Świecie szczególną uwagę zwraca się na te, które dostrzegają istniejące problemy środowiskowe i przyczynią się do ich rozwiązywania. Projekt Strategii zakłada szereg działań mających poprawić stan jakości powietrza na analizowanym obszarze. Dotyczą one modernizacji energetycznej budynków, w tym wymiany konwencjonalnych źródeł energii na źródła niskoemisyjne lub bezemisyjne wykorzystujące odnawialne źródła energii (pompy ciepła, panele fotowoltaiczne). Zrealizowane inwestycje pozwolą zmniejszyć przede wszystkim tzw. niską emisję, a tym samym ograniczą ilość szkodliwych substancji wprowadzanych do środowiska. Planowane są również działania dotyczące sieci wodociągowych, których celem jest przede wszystkim wyeliminowanie strat poprzez ich opomiarowanie i monitoring, co pozwoli na ochronę zasobów wodnych. Wymieniowe powyżej przykłady działań zakładane do realizacji w ramach celu szczegółowego „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna” odpowiadają na część zidentyfikowanych na analizowanym obszarze problemów i z pewnością pozwolą zbliżyć się do osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych.

Wpływ na istniejące problemy ochrony środowiska mogą mieć również działania o charakterze miękkim, zwłaszcza edukacyjne wzmacniające umiejętności oraz kompetencje dzieci i młodzieży, w tym budujące świadomość ekologiczną. Zakłada się, że budowanie postaw prośrodowiskowych, w tym promocja zdrowego stylu życia, mogą przyczynić się do ograniczenia istniejących problemów ochrony środowiska.

Jako zagrożenie dla omawianego obszaru, a szczególnie terenów cennych przyrodniczo objętych formami ochrony przyrody, wskazuje się presję antropogeniczną związaną z rozwojem turystyki, która prowadzi do powstawania rozproszonej zabudowy o charakterze letniskowym oraz infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie jezior. W projekcie ST OPPT Świecie planuje się działania polegające na

rozbudowie infrastruktury nad jeziorem Deczno, tj. w Świeckim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Projekt zakłada budowę budynku dla obsługi ruchu turystycznego wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele komunikacyjno-parkingowe. Realizacja ta z pewnością przyczyni się do zwiększenia ruchu turystycznego, co będzie wiązało się ze wzrostem ryzyka pogłębiania problemów związanych z zanieczyszczeniem środowiska – powstawanie dzikich wysypisk śmieci czy pogarszanie stanu wód powierzchniowych.

Niemniej jednak celem Strategii jest podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego przez wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki niskoemisyjnej. W związku z powyższym podejmowane działania powinny uwzględniać aspekty środowiskowe, aby ograniczyć ich potencjalnie negatywny wpływ na środowisko.

Jednocześnie zwraca się uwagę, że ze względu na lokalny charakter większości planowanych projektów będą one miały niewielki bezpośredni stały i negatywny wpływ na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Nie zakłada się również, że będą powodowały bariery dla migracji zwierząt, roślin i grzybów. Nie można jednak wykluczyć, że w przypadku działań inwestycyjnych może wystąpić chwilowe płoszenie ptaków w wyniku hałasu generowanego przez sprzęt budowlany. Ponadto istnieje prawdopodobieństwo, że część projektów na przykład dotyczących adaptacji i zagospodarowywania przestrzeni publicznych może być realizowana w obszarach lub sąsiedztwie obszarów występowania pomników przyrody. Skala opracowania i brak informacji na temat szczegółowych lokalizacji planowanych projektów nie pozwala stwierdzić czy takie sytuacje wystąpią. Zakłada się jednak, że podejmowane działania będą realizowane z poszanowaniem przyrody, a tworzona przestrzeń publiczna będzie odpowiadać na zdiagnozowane problemy i wspomagać osiąganie zakładanych celów ochrony środowiska. Planowane działania również mogą stanowić wstęp do realizacji w przyszłości większych inwestycji, jak na przykład uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wodno-kanalizacyjną, co przyczyni się do ich docelowego zagospodarowania na cele usługowo-produkcyjne.

Podsumowując, planowane działania w związku z ich niewielką lokalną skalą nie wpłyną z zasady znacząco negatywnie na przedmiot i cele ochrony obszarów chronionych. Nie zakłada się, że inne zagrożenia, na które narażone są obecnie obszary objęte ochroną prawną, w wyniku podejmowanych projektów mogą się pogłębić. Wręcz przeciwnie, podejmowanie działań z zakresu zielonej transformacji i gospodarki niskoemisyjnej wpłynie na ograniczenie emisji zanieczyszczeń, a racjonalne gospodarowanie zasobami, w tym zwłaszcza zasobami wodnymi pozwoli ograniczyć ich zużycie. Również w tworzeniu przestrzeni publicznych dostrzega się działania mogące służyć zachowaniu lub przywróceniu równowagi przyrodniczej, ale jedynie w przypadku zastosowania prośrodowiskowych rozwiązań, np. przepuszczalnych nawierzchni, miejsc gromadzenia wody deszczowej, wprowadzania nowych nasadzeń gatunków rodzimych w postaci zadrzewień i zakrzewień.

W wyniku planowanych działań istniejące problemy ochrony środowiska nie tylko nie powinny się pogłębić, ale istnieje prawdopodobieństwo, że częściowo będzie można je złagodzić. Ważny jest jednak sposób realizacji inwestycji oraz stosowanie rozwiązań prośrodowiskowych oraz minimalizujących ewentualne negatywne skutki (opisane w rozdziale 8).

7 Ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko

Projekt ST OPPT Świecie zakłada osiągnięcie wskazywanych celów rozwojowych dla obszaru obejmującego powiat świecki w obrębie 10 gminy – 2 miejsko-wiejskich: Świecie i Nowe oraz 8 wiejskich: Osie, Warlubie, Lniano, Świekatowo, Bukowiec, Drzycim, Jeżewo, Dragacz poprzez wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Za cel główny przyjęto: Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej. Jego osiągnięciu ma służyć 5 celów szczegółowych – poprzez realizację przypisanych im projektów. Ocena oddziaływania projektu ST OPPT Świecie na środowisko została przeprowadzona na poziomie projektów. Przeanalizowano zarówno projekty z listy podstawowej (46 projektów) jak i rezerwowej (23 projekty).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeprowadzona analiza polegała na ocenie wpływu planowanych projektów na obszary Natura 2000, jak i poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne. Uwzględniono również zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Szczegółowej oceny przewidywanych oddziaływań na środowisko względem ww. elementów środowiska dokonano tylko w odniesieniu do projektów z listy podstawowej. Wynikało to z dostępu do informacji na temat zakresu planowanych działań. W ocenie projektów podstawowych wspierano się materiałami dodatkowymi w postaci tzw. fiszek, zawierających opisy planowanych działań. Dla projektów z listy rezerwowej nie zostały one przygotowane. Dodatkowe informacje były niezbędne, gdyż te zawarte w projekcie ST OPPT Świecie były ograniczone do nazwy projektu, beneficjenta i wskaźników produktu i rezultatu. Dodatkowe materiały pozwoliły na określenie przedmiotowego zakresu planowanego przedsięwzięcia, choć dalej nie zawsze możliwe było ustalenie konkretnych miejsc ich realizacji. W przypadku projektów z listy rezerwowej, z uwagi na brak danych, a przez to trudność w ocenie wpływu planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, ograniczono się do opisowej oceny potencjalnych oddziaływań, stanowiącej treść tego rozdziału. Projekty oceniono w oparciu o przygotowaną matrycę logiczną. Jej wiersze stanowiły poszczególne projekty zestawione w grupy według celów szczegółowych, kolumny natomiast odnosiły się do poszczególnych komponentów środowiska.

Na potrzeby oceny oddziaływania, w celu określenia charakteru przewidywanego wpływu na środowisko, przyjęto przedstawione poniżej definicje/sposoby określania rodzaju występującego oddziaływania:

- oddziaływanie bezpośrednie – powstaje w związku z realizacją projektu, może wystąpić w miejscu realizacji tego projektu lub w bezpośrednim jego otoczeniu, a także w zasięgu rozprzestrzeniania się emisji;
- oddziaływanie pośrednie – powstaje w wyniku realizacji projektu, występujących w dalszym otoczeniu od miejsca tego projektu;
- oddziaływanie wtórne – oddziaływanie, którego skutki będą odczuwane po zakończeniu realizacji danego projektu, będące wynikiem późniejszych interakcji pomiędzy elementami środowiska;
- oddziaływanie skumulowane – to suma skutków realizacji danego projektu rozpatrywana łącznie ze skutkami wdrażania innych projektów, a także inwestycji prowadzonych równocześnie, ale finansowanych z innych źródeł;
- oddziaływanie krótkoterminowe – to takie, którego czas występowania będzie trwał około 1 roku;
- oddziaływanie średnioterminowe – to takie, którego czas oddziaływania będzie trwał do 10 lat;
- oddziaływanie długoterminowe – to takie, którego czas oddziaływania będzie trwał co najmniej 10 lat;
- oddziaływanie stałe – które nie ustaje po zakończeniu projektu, oddziałujące w sposób ciągły;

- oddziaływanie chwilowe – trwające tylko przez czas realizacji projektu, oddziałujące na środowisko w sposób nieregularny, sporadyczny;
- oddziaływanie pozytywne – zapewniające korzystny wpływ na środowisko, które może przyczynić się do poprawy stanu wyjściowego lub do zmniejszenia istniejących oddziaływań;
- oddziaływanie negatywne – wywołujące skutki uważane za niekorzystną zmianę w stosunku do sytuacji wyjściowej, powodujące zwiększenie istniejących lub wprowadzenie nowych niepożądanych oddziaływań.

Stopień oceny wpływu planowanych przedsięwzięć na poszczególne komponenty środowiska pozostał na wysokim poziomie ogólności. Wynikało to z możliwości określenia zakresu i miejsca realizacji projektów na podstawie posiadanych materiałów.

Wyniki przeprowadzonej analizy przewidywanych oddziaływań projektów z listy podstawowej na poszczególne komponenty środowiska przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Wskazano w niej na przewidywany pozytywny (oznaczony „+”) lub negatywny (oznaczony „-”) wpływ planowanych do realizacji projektów na poszczególne komponenty środowiska. W przypadku niestwierdzenia takiego wpływu lub jego nieznaczącej roli – w tabeli wpisywano „0”.

Do charakteru przewidywanego wpływu, tj. czy będzie to oddziaływanie bezpośrednie czy pośrednie, krótko-, średni- czy długoterminowe, stałe czy chwilowe, wtórne czy skumulowane, odniesiono się w części opisowej, będącej rozwinięciem ww. tabeli.

Natura 2000

Przeprowadzona ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko wykazała, że zdecydowana większość planowanych do realizacji projektów w ramach wskazywanych celów szczegółowych ST OPPT Świecie nie będzie miała wpływu na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Na obszarze znajduje się siedem obszarów Natura 2000, w tym dwa obszary specjalnej ochrony ptaków i pięć specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Ochronie podlegają zarówno cenne przyrodniczo siedliska oraz cenne dla ochrony przyrody europejskiej gatunki roślin i zwierząt.

Potencjalnie największe oddziaływanie na obszary Natura 2000 mogłoby być związane z planowanymi do realizacji projektami inwestycyjnymi, dotyczącymi Zielonej transformacji i gospodarki niskoemisyjnej (cel szczegółowy 2.) oraz Atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni (cel szczegółowy 4). Projekty dotyczące uzbrojenia terenów inwestycyjnych, termomodernizacji budynków, montażu instalacji fotowoltaicznej, wymiany oświetlenia ulicznego, budowy zbiorników retencyjnych, modernizacji stacji uzdatniania wody, inwestycji z zakresu infrastruktury dla rowerów, budowy ścieżek rowerowych, zagospodarowania terenów przy obiektach zabytkowych, odnowy zdegradowanej przestrzeni będą mogły oddziaływać na obszary Natura 2000.

Niektóre projekty będą realizowane na Obszarze specjalnej ochrony ptaków Bory Tucholskie PLB220009, który zajmuje dużą powierzchnię OPPT Świecie. Obszar jest bardzo cenny ze względu na liczne gatunki ptaków, zarówno występujących, jak i gniazdujących na terenie ostoi. Na terenie ostoi Bory Tucholskie będą realizowane projekty w gminach: Nowe, Warlubie, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, związane z modernizacją systemów oświetlenia, budową dróg rowerowych, inwestycjach w zakresie gospodarki wodnej, modernizacji energetycznej budynków. Modernizacja systemów oświetlenia nie powinna wpływać negatywnie na chronione gatunki ptaków, gdyż można się spodziewać, iż nowe źródła światła będą neutralne dla ptaków i nie będą działać odstraszająco. Budowa nowych dróg rowerowych także nie spowoduje znaczących oddziaływań na ptaki i ich miejsca bytowania, gdyż drogi i ścieżki rowerowe będą budowane w pasach istniejących dróg oraz po już istniejących szlakach użytkowanych przez rowerzystów. Nawet przewidywany wzrost natężenia ruchu rowerów nie powinien powodować straszenia lub płoszenia ptaków. Inwestycje w zakresie gospodarki wodnej będą polegały na przebudowie sieci wodociągowej, modernizacji stacji uzdatniania wody, również nie wpłyną negatywnie na cele i przedmioty ochrony tego obszaru Natura 2000.

Negatywne oddziaływania są możliwe tylko podczas realizacji procesu inwestycyjnego głównie ze względu na hałas i całkowicie ustaną po zakończeniu inwestycji. Modernizacja energetyczna budynków może potencjalnie negatywnie oddziaływać na ptaki ze względu na możliwość utraty miejsc ich bytowania w otworach na poddaszach budynków. Jednak prawidłowo realizowany proces inwestycyjny z zabezpieczeniami miejsc bytowania ptaków w otworach w elewacjach i stropodachach budynków pozwoli tego uniknąć. Minimalizowanie negatywnych oddziaływań jest możliwe przez nie prowadzenie prac termomodernizacyjnych i remontów elewacji i dachów w okresie lęgowym ptaków. Także rozwój infrastruktury turystycznej polegający na budowie urządzeń rekreacyjnych, punktu informacyjnego i ścieżek rowerowych nie wpłynie negatywnie na ptaki i ich siedliska. W czasie realizacji inwestycji nie wystąpią oddziaływania na siedliska przyrodnicze i chronione gatunki roślin. Poza ewentualnym chwilowym płoszeniem ptaków nie wystąpią także oddziaływania na chronione gatunki zwierząt.

Niektóre projekty będą realizowane w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003. Będą to projekty realizowane na terenach gmin: Świecie, Dragacz i Nowe. Spośród tych projektów negatywne oddziaływania na przedmioty ochrony tego obszaru mogą wystąpić w związku z realizacją projektów w sąsiedztwie Zamku w Świeciu. Zagospodarowanie terenu przy zamku oraz rozbudowa zamku może spowodować płoszenie ptaków i ich odstraszenie. Oddziaływania te wystąpią głównie na etapie realizacji prac budowlanych i w większości ustąpią po realizacji inwestycji. Trwałe oddziaływania spowoduje budowa dróg i parkingów, w tym nowej drogi dojazdowej do campingu, poszerzenie terenu campingu, wykonanie oświetlenia zewnętrznego, budowa placu zabaw, wykonanie altan. Niektóre prace np. odbudowa dachu, remonty stropów i sufitów, poddasza, klatki schodowej mogą spowodować negatywne oddziaływania na zimujące nietoperze w zamku, dla ochrony których ustanowiono specjalny obszar ochrony siedlisk Zamek Świecie PLH040025. Plan zadań ochronnych dla tego obszaru wymienia odbudowę i remonty budynków jako główne zagrożenia dla nietoperzy.

Na większości obszarów Natura 2000 i w ich bezpośrednim otoczeniu nie będą realizowane żadne projekty inwestycyjne mogące negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

Zwraca się uwagę, że projekt ST OPPT Świecie przewiduje w części realizację projektów nieinwestycyjnych np. kształcenie zawodowe, wsparcie dla uczniów i kadry szkół, rozwój edukacji przedszkolnej, dodatkowa oferta edukacyjna dla dzieci, zajęcia pozalekcyjne, wsparcie potencjału administracyjnego. Realizacja tych projektów w żaden sposób nie będzie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

Część projektów planowanych do realizacji ma charakter prośrodowiskowy, w szczególności te, które są związane z kompleksową modernizacją energetyczną budynków, odnową przestrzeni publicznych. Wpłyną one pozytywnie na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz poprawę stanu zieleni. Analizując oddziaływania skumulowane należy stwierdzić, że pośrednio wpłyną w nieznacznym stopniu pozytywnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 znajdujących się na obszarze OPPT Świecie.

W związku z powyższym w przeprowadzonej ocenie przewidywanych oddziaływań projektów zawartych w projekcie Strategii nie stwierdzono znaczącego negatywnego ich wpływu na obszary Natura 2000.

Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny

Po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko projektów planowanych do realizacji w ramach ST OPPT Świecie stwierdzono, że większość z nich nie będzie miała wpływu na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną analizowanego obszaru.

Do projektów mających potencjalnie negatywny wpływ na ww. komponenty środowiska przyrodniczego można zaliczyć inwestycję planowaną do realizacji w ramach celu szczegółowego 1. Gospodarka i wykształcone kadry, dotyczącą uzbrojenia terenów inwestycyjnych w sieć wodno-kanalizacyjną i drogi w miejscowości Nowe Marzy. Planowane zamierzenie powodujące przecinanie infrastrukturą techniczną obszarów dotychczas niezainwestowanych, może wpływać na zaburzenia struktury ekologicznej krajobrazu. Przejmowanie na etapie

przygotowywania inwestycji terenów uprzednio zajmowanych przez zwierzęta oraz docelowo gradzenie obszarów objętych inwestycją może prowadzić do pogorszenia warunków bytowania zwierząt na obszarze OPPT Świecie m.in. poprzez ograniczenie możliwości przemieszczania się gatunków. W odniesieniu do szaty roślinnej obszaru objętego projektem strategii, w przypadku realizacji projektów związanych z realizacją nowej infrastruktury technicznej potencjalnie może wystąpić konieczność usunięcia drzew, krzewów oraz roślinności niskiej. W tym przypadku prognozuje się, że chwilowe negatywne zmiany w środowisku na etapie prac związanych z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych, docelowo, w przypadku kompleksowego zainwestowania tych terenów, będą miały charakter długotrwały. W związku z wymienionymi powyżej możliwymi negatywnymi oddziaływaniami tego typu projektów na rośliny, zwierzęta a co za tym idzie również na różnorodność biologiczną, konieczne jest unikanie lokalizacji inwestycji tego typu na obszarach cennych przyrodniczo.

Kolejnymi projektami mogącymi potencjalnie negatywnie oddziaływać na szatę roślinną są przewidziane do realizacji w ramach celu szczegółowego 3. Wysoka jakość życia społeczeństwa projekty dotyczące budowy budynku przedszkola w miejscowości Warlubie oraz rozbudowy infrastruktury nad jeziorem Deczno. W przypadku realizacji planowanych zamierzeń na terenach pokrytych pierwotnie roślinnością, potencjalne negatywne oddziaływanie na szatę roślinną wynikać będzie z konieczności usunięcia roślinności istniejącej w obszarze realizowanej inwestycji. Ponieważ skala planowanego zainwestowania nie jest duża, należy spodziewać się, że potencjalne negatywne oddziaływanie na szatę roślinną będzie również niewielkie. Ewentualne, przewidziane w ramach inwestycji nasadzenia roślin – zieleni urządzonej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rodzimych, dopełniające zakres główny inwestycji mogą potencjalnie wpłynąć na odzyskanie równowagi w ekosystemie na terenie objętym inwestycją. Wprowadzenie nowej formy zagospodarowania terenu – w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Deczno, może również negatywnie wpłynąć na drobne zwierzęta bytujące na tym terenie.

W przypadku projektu polegającego na rozbudowie Zamku krzyżackiego w Świeciu, planowanego do realizacji w ramach celu szczegółowego 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń, potencjalne negatywne oddziaływanie inwestycji na zwierzęta może być efektem negatywnego oddziaływania zaplanowanych prac na licznie bytujące na terenie zamku nietoperze. W związku z powyższym w przypadku realizacji projektu należy zwrócić szczególną uwagę na prowadzenie zamierzonych prac pod właściwym nadzorem przyrodniczym.

Do projektów mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na bioróżnorodność, faunę i florę obszaru można zaliczyć również projekty wiążące się z budową nowej infrastruktury pieszo-rowerowej oraz turystycznej na obszarze OPPT Świecie. W przypadku inwestycji związanych z utworzeniem ścieżek pieszo-rowerowych potencjalne negatywne oddziaływanie inwestycji na szatę roślinną obszaru może wynikać z konieczności wycinki istniejących przy drodze drzew i krzewów kolidujących z planowaną inwestycją. Analogiczna sytuacja może wystąpić w przypadku pozostałych projektów infrastrukturalnych. Rekompensatę negatywnego wpływu ww. inwestycji na szatę roślinną mogą stanowić nowe nasadzenia zaplanowane w obrębie zamierzonych zadań. W przypadku projektów uwzględniających ocieplanie ścian i inne uszczelnianie budynków, w trosce o występujące na danym terenie gatunki ptaków chronionych, niezbędne będzie wykonanie ekspertyz ornitologicznych w przypadku stwierdzenia w obszarze inwestycji obecności ptaków bądź ich siedlisk.

Po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko można założyć, że do inwestycji, które będą mieć pozytywny wpływ na bioróżnorodność, florę oraz faunę obszaru objętego strategią można zakwalifikować projekty przewidziane do realizacji w ramach celu szczegółowego 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna zlokalizowane na obszarze miasta Świecia dotyczące rewitalizacji otoczenia zbiornika Mały Blankusz oraz budowy zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie. Ww. projekty w swoich założeniach przewidują wprowadzenie nowych nasadzeń, w tym nasadzeń roślinności wodnej oraz stworzenie ogrodu deszczowego z zielenią retencyjną.

Podobny prośrodowiskowy charakter mogą mieć projekty przypisane do celu szczegółowego 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń dotyczące zagospodarowania terenów zielonych w miejscowości Tuszyny oraz odnowy

zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem. Realizacja projektów, które w swoich założeniach mają zwiększanie powierzchni terenów zieleni, wprowadzenie nowych nasadzeń roślin, czy też zabiegi pielęgnacyjne istniejącego drzewostanu, wpłynie bezpośrednio na prawidłowe funkcjonowanie całego systemu przyrodniczego – rośliny stanowią pożywienie m.in. dla owadów czy ptaków, a zadrzewienia oraz zakrzewienia tworzą miejsce rozrodu lub zimowania wielu drobnych zwierząt. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że w przypadku wprowadzenia nasadzeń drzew i krzewów rekomenduje się stosowanie gatunków rodzimych charakterystycznych dla lokalnych siedlisk i ekosystemów.

W przypadku nieinwestycyjnych projektów „miękkich” nie przewiduje się oddziaływania na szatę roślinną, zwierzęta i bioróżnorodność.

Dla części z projektów planowanych do realizacji w ramach ST OPPT Świecie, zwłaszcza umieszczonych na liście rezerwowej, na obecnym etapie nie ma możliwości oceny ich potencjalnego wpływu na omawiane komponenty środowiska przyrodniczego. W takich przypadkach konkretne oddziaływania będzie można ocenić dopiero na etapie przygotowania i realizacji inwestycji.

Ludzie

Prognozuje się, że projekty będą miały pozytywny wpływ na ludzi. Należy wspomnieć, że celem wszystkich projektów jest wzrost poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego. Projekty przewidziane do realizacji w ST OPPT Świecie mają na celu rozwój regionu, kultury i turystyki, promowanie zrównoważonego rozwoju, ale również wzmocnienie integracji wśród mieszkańców obszaru.

Projekty nieinwestycyjne z zakresu rozwoju edukacji przedszkolnej mają na celu poprawę jakości świadczonych usług edukacyjnych zarówno poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry pracowniczej jak i poprawę wyposażenia placówek i rozwinięcia oferty organizowanych przez nie zajęć. Zapewnienie dostępności do dobrej jakości edukacji przedszkolnej dla dzieci m.in. z terenu gminy Drzycim, gminy Świecie, gminy Bukowiec z pewnością przyczyni się do poprawy jakości kształcenia i pozwoli na rozwijanie kompetencji osobistych i społecznych dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego. Również planowana jest realizacja projektów na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych m.in. w gminie Dragacz. Ich celem jest nie tylko poprawa jakości kształcenia i zwiększenie oferty zajęć, ale także wzmocnienie społecznego kapitału oraz integrację społeczności. Projekty edukacyjne, takie jak „Lepszy Start” czy „Uczę się uczyć”, mają służyć zapewnieniu lepszych warunków do nauki dla dzieci zamieszkujących OPPT Świecie. Dodatkowo w ramach rozbudowywania oferty zajęć edukacyjnych planowane są zajęcia z edukacji prozdrowotnej i edukacji ekologicznej (m.in. projekt „W zdrowym ciele zdrowy duch”, gmina Świecie czy zajęcia rozwijające w przedszkolach w Laskowicach i Jeżewie, gmina Jeżewo).

Na ludzi wpłynie również termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. Przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, co korzystnie wpłynie na środowisko, ale także na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Dodatkowo obniży koszty eksploatacyjne budynków.

Wsparcie instytucji kultury ma na celu poszerzenie zainteresowań mieszkańców, ale także promocję lokalnej kultury. Rozbudowa budynku Powiatowej Biblioteki Publicznej w Świeciu czy Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem, pozwolą na rozwijanie zainteresowań i czynne uczestnictwo w życiu społecznym.

Projekty związane z opomiarowaniem sieci wodociągowej w OPPT Świecie, takie jak zakup i montaż nowoczesnej ultradźwiękowej sieci wodomierzy oraz urządzeń odczytu z modułem detekcji wycieków, stanowią istotny krok w kierunku zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi. Inwestycje te nie tylko poprawią efektywność i niezawodność systemów wodociągowych, ale także przyniosą znaczące korzyści mieszkańcom, przyczyniając się do poprawy w dostępie do dobrej jakości wody pitnej.

Na zdrowie i życie mieszkańców korzystnie wpłynie również budowa ścieżek rowerowych. Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo – Laskowice oraz budowa ścieżki rowerowej do terenów

zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świekatowo-Tuszyny, poprawi stan infrastruktury, co zwiększy bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, a przez to może zachęcić mieszkańców do wyboru tej formy przemieszczania się. Takie inwestycje wesprą promowanie obszaru pod kątem turystycznym, a także zmotywują mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu.

Nowoczesne oświetlenie LED nie tylko zmniejsza zużycie energii, ale także poprawia widoczność na drogach, co przekłada się na wyższy poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Bezpieczeństwo mieszkańcom obszaru ma poprawić również budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego, który w świetle coraz poważniejszych skutków zmian klimatu ma ograniczyć ryzyko powodzi i podtopień. Gromadzenie wody opadowej i ponowne jej wykorzystywanie ma przeciwdziałać także w sytuacjach niedoboru wody, gdy istnieje potrzeba podlewania terenów zieleni. Podobne znaczenie ma budowa zbiornika w Przechowie. Pomoże w zrównoważonym gospodarowaniu wodą, zapobiegnie lokalnym podtopieniom, a to przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i stabilności życia w okolicy.

Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, rozbudowa infrastruktury nad jeziorem Deczno czy zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu wspierają rozwój oferty turystycznej regionu, przyczyniając się do wzrostu liczby turystów oraz promując lokalne dziedzictwo kulturowe.

Przewiduje się, że projekty realizowane na obszarze OPPT Świecie będą miały wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców, zwłaszcza poprzez inwestycje w edukację, zdrowie, kulturę oraz infrastrukturę społeczną i rekreacyjną. Działania te sprzyjają integracji społeczności lokalnej oraz wzmacniają społeczny kapitał, tworząc lepsze warunki do rozwoju i życia.

Woda

Dla większości inwestycji planowanych do realizacji w ramach projektu ST OPPT Świecie nie zidentyfikowano oddziaływania na komponent środowiska jakim są wody. Oddziaływanie to zidentyfikowano łącznie dla ośmiu wspieranych przedsięwzięć (pięć z nich będzie oddziaływać na ten komponent środowiska pozytywnie, a trzy negatywnie).

Inwestycje infrastrukturalne, służące poprawie jakości wód na obszarze OPPT Świecie, a tym samym oddziaływujące na ten komponent środowiska pozytywnie, realizowane będą w ramach celu szczegółowego 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna oraz w ramach celu szczegółowego 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń. Będą to w znacznej części działania związane z retencją powierzchniową, polegające na budowie oraz rewitalizacji zbiorników wodnych. Realizacja tych projektów pozwoli na skuteczne i efektywne gromadzenie wody opadowej oraz ograniczenie spływu powierzchniowego (przetrzymanie fali deszczu nawalnego, gospodarcze wykorzystanie wody). Ponadto w wyniku realizacji jednego z projektów powstanie ogród deszczowy, którego celem jest zbieranie wody deszczowej oraz stopniowe oddawanie jej do ekosystemu. Działania te będą miały zarówno charakter bezpośredniego oddziaływania (np. poprzez gromadzenie wody opadowej), jak i pośredniego (np. poprzez edukację mieszkańców w zakresie świadomości ekologicznej). Jako działania adaptacyjne w miastach działania te będą miały również długofalowy wpływ na wody.

Innym typem działań, dla którego zidentyfikowano pozytywne oddziaływanie na wody jest przedsięwzięcie związane z modernizacją stacji uzdatniania wody oraz modernizacją sieci wodociągowej. Projekt zakłada szereg kompleksowych działań w tym zakresie, dzięki czemu nastąpi wzrost bezpieczeństwa dostarczania wody pitnej, poprawa jej jakości, ograniczenie strat i zwiększenie efektywności jej wykorzystania. Projekt ten stanowi kontynuację realizowanych przedsięwzięć, w związku z czym jego oddziaływanie na wody będzie miało charakter długofalowy i skumulowany.

Oddziaływanie negatywne na komponent środowiska wody zidentyfikowano dla trzech przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach celu szczegółowego 1. Gospodarka i wykształcone kadry oraz w ramach celu szczegółowego 3. Wysoka jakość życia społeczeństwa. Jedną z takich inwestycji jest uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Nowych Marzach.

Największa presja na wody powierzchniowe i podziemne będzie miała miejsce na etapie prac budowlanych związanych z realizacją inwestycji. W szczególności na zmianę istniejących stosunków wodnych oraz jakość wód oddziaływać będzie budowa dróg w obrębie terenów inwestycyjnych. Będzie się ona wiązała z zajęciem nowych terenów, które będą wymagały prowadzenia wykopów i prac odwodnieniowych, co potencjalnie może wpłynąć negatywnie na zasoby wodne. Istnieje ryzyko zakłócenia stosunków wodnych. Potencjalnie możliwe jest zanieczyszczenie wód substancjami niebezpiecznymi, które mogą przedostać się do wód w wyniku awarii niesprawnego sprzętu budowlanego. Zmniejszenie powierzchni aktywnej przyrodniczo wpłynie na pogorszenie warunków naturalnej retencji wód. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe i skumulowane (w wyniku dalszego zainwestowania tego terenu związanego z realizacją zabudowy np. produkcyjnej lub magazynowej).

Negatywne oddziaływanie zidentyfikowano również dla projektów polegających na budowie nowych budynków (przy amfiteatrze w Świeciu oraz nad jeziorem Deczno). Podobnie jak przy uzbrojeniu terenów inwestycyjnych istnieje ryzyko zakłócenia stosunków wodnych oraz zanieczyszczenie wód substancjami niebezpiecznymi, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia czynna biologicznie, co wpłynie na zwiększenie spływu powierzchniowego. Zmniejszenie powierzchni aktywnej przyrodniczo wpłynie długotrwale na pogorszenie warunków naturalnej retencji wód.

Istnieje możliwość zminimalizowania stopnia oddziaływania prowadzonych inwestycji na wody poprzez zastosowanie odpowiednich środków zaradczych – wykorzystanie zarówno na etapie projektowania, jak i budowy najlepszych dostępnych technik (BAT), a także korzystanie ze sprawnego sprzętu. Na etapie eksploatacji do ograniczenia ryzyka wpływu inwestycji na jakość wód przyczyni się wprowadzanie zieleni przydrożnej wraz z nasadzeniami drzew, a w uzasadnionych przypadkach również montaż urządzeń podczyszczających wody opadowe. Zazielenione przepuszczalne powierzchnie pozwolą na naturalną retencję wód opadowych, a zastosowanie materiałów przepuszczalnych do realizacji ciągów komunikacyjnych zmniejszy spływ powierzchniowy.

Ze względu na lokalną skalę i charakter realizowanych przedsięwzięć, dla części z nich pomimo zmian jakie nastąpią w wyniku ich realizacji nie stwierdzono oddziaływań na wody lub oddziaływania te były nieznaczące nie stwierdzono oddziaływania na wody lub oddziaływanie to będzie nieznaczące.

Dla przedsięwzięć umieszczonych na liście rezerwowej, ze względu na brak opisu planowanego zakresu prac, szczegółowa ocena nie była możliwa. Niemniej jednak analogicznie do podobnych zadań, dla których została ona przeprowadzona, dla niektórych z nich można spodziewać się potencjalnego oddziaływania na wody. Zadania związane z przebudową sieci wodociągowej, modernizacją stacji uzdatniania wody, rozwojem terenów zielonych mogą oddziaływać na ten komponent środowiska pozytywnie. Z kolei zadania związane z odnową przestrzeni publicznych, w zależności od charakteru prowadzonych działań (np. wprowadzanie powierzchni trudno przepuszczalnych) może oddziaływać na wody negatywnie.

Powietrze

Przeprowadzona analiza przewidywanych oddziaływań wykazała, że część z planowych do realizacji projektów może mieć wpływ na powietrze. Zidentyfikowano zarówno oddziaływania pozytywne, które wiążą się z podejmowaniem działań przyczyniających się do poprawy jakości powietrza, jak i negatywne, dotyczące pogorszenia klimatu akustycznego.

Na liście podstawowej w ramach celu szczegółowego 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjne zidentyfikowano 4 projekty związane przede wszystkim z działaniami na rzecz modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej. W ramach planowanych inwestycji nastąpi wymiana źródeł ciepła na mniej emisyjne oraz montaż instalacji fotowoltaicznych. Termomodernizacja budynków pozwoli na zmniejszenie zużycia energii niezbędnej do ogrzania obiektów, obniżając koszty ich utrzymania, a jednocześnie pozwoli na ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw stałych do atmosfery. W efekcie w sposób

stały będzie to miało wpływ na poprawę jakości powietrza. Projekty o podobnym zakresie zamieszczono również na liście rezerwowej. W związku z tym w przypadku ich realizacji również można oczekiwać pozytywnego wpływu na stan powietrza w OPPT Świecie.

Drugą grupą projektów, które mogą w sposób pozytywny wpłynąć na jakość powietrza są działania związane z zagospodarowywaniem terenów, w tym w celu ich adaptacji do zmian klimatu. Znajdują się one zarówno na liście podstawowej jak i rezerwowej. Mają one służyć realizacji zielonej transformacji, budowaniu wysokiej jakości życia społeczeństwa, a także tworzeniu atrakcyjnych i dostępnych przestrzeni, czyli przyczynić się do osiągnięcia celów 2, 3 i 4 założonych w projekcie dokumentu. Elementem łączącym ich sposób oddziaływania na powietrze jest wprowadzanie nowych nasadzeń i zazielenianie przestrzeni publicznej. Działania te w sposób pośredni mogą wpłynąć na poprawę jakości powietrza. Wśród projektów, których wpływ uznano za szczególnie istotny wymienia się budowę zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie, gmina Świecie oraz zagospodarowanie terenów zieleni w miejscowości Tuszyny, gmina Świekatowo. Celem pierwszego z wymienionych projektów są działania adaptacyjne w mieście. Uwzględnia on budowę zbiornika retencyjnego oraz ogrodu deszczowego z zielenią retencyjną. Planowane jest posadzenie specjalnie dobranych roślin sprzyjających oczyszczaniu powietrza. W związku z tym zakłada się, że zrealizowany projekt przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Drugi z projektów oceniono pozytywnie z uwagi na skalę wprowadzanych nowych nasadzeń, których wpływ na jakość powietrza z pewnością będzie korzystny. Planowana odnowa przestrzeni publicznej obejmie obszar o powierzchni blisko 2 ha, któremu nadane zostaną funkcje wypoczynkowo-rekreacyjne, ekologiczne i edukacyjne, a estetyka terenu zostanie poprawiona. Z opisu projektu nie wynika, aby teren miała obejmować wycinka drzew bądź krzewów – wręcz przeciwnie, posadzonych zostanie blisko 1,5 tys. nowych drzew, krzewów i roślin zielnych. Obszarowi poprzez zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej i unikanie nawierzchni utwardzonych przywrócone zostaną lub nadane nowe funkcje przyrodnicze, co wiąże się ze wzmocnieniem usług ekosystemowych świadczonych przez niego na rzecz lokalnego otoczenia, w tym również w zakresie poprawy jakości powietrza.

Na liście projektów rezerwowych również zakłada się szereg projektów z zakresu odnowy przestrzeni publicznych czy działań adaptacyjnych w obliczu zmian klimatu. Ich wpływ na jakość powietrza będzie zależał przede wszystkim od ilości wprowadzanych terenów zieleni oraz roślin, drzew czy krzewów, które pomogą w eliminacji zanieczyszczeń z powietrza. Spośród nich można wymienić – rozwój i pielęgnacja terenów zielonych oraz poprawa gospodarki wodami opadowymi na terenie Nowego czy odnowa przestrzeni publicznej zespołu dworskiego wraz z przynależnym parkiem w Laskowicach.

Za projekty potencjalnie negatywnie wpływające na powietrze w kontekście klimatu akustycznego uznano działania mające służyć zwiększeniu intensywności wykorzystania terenów – czy na cele inwestycyjne czy turystyczno-rekreacyjne.

W wyniku analizy stwierdzono, że z uwagi na prace budowlane dotyczące realizacji sieci wodno-kanalizacyjnej i dróg wewnętrznych warunki akustyczne obszaru zostaną zaburzone. Generowany przez maszyny budowlane hałas będzie miał jednak charakter chwilowy i związany będzie z wykonaniem niezbędnej infrastruktury. Po zakończeniu prac będących przedmiotem projektu uciążliwości akustyczne powinny ustąpić. Należy jednak założyć, że realizowany projekt ma na celu przygotowanie obszaru do prowadzenia działalności inwestycyjnej, z którą będą wiązać się funkcje przemysłowo-magazynowo-usługowe, którym również może towarzyszyć hałas i wzmożony ruch transportowy. Tym samym pośrednio projekt może przyczynić się do niekorzystnych oddziaływań na powietrze w przyszłości. Możliwe jest jednak zminimalizowanie przewidywanych uciążliwości akustycznych i ograniczenie poziomu zanieczyszczenia powietrza związanych z docelowym funkcjonowaniem terenu inwestycyjnego poprzez odpowiednie jego zagospodarowanie z uwzględnieniem stref izolacyjnych m.in. z wykorzystaniem błękitno-zielonej infrastruktury, które powinny oddzielać miejsce inwestycji od bezpośredniego sąsiedztwa.

Projektami, dla których zidentyfikowano ryzyko wzrostu hałasu są również rozbudowa infrastruktury nad jeziorem Deczno i zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu. Celem planowanych projektów jest zwiększenie stopnia wykorzystania turystyczno-rekreacyjnego ww. obszarów. W związku z przewidywanymi pracami budowlano-remontowymi należy spodziewać się zwiększonych emisji hałasu. Jednak uciążliwości te będą miały charakter chwilowy i po zakończeniu prac ustaną. Niemniej jednak zrealizowane inwestycje w efekcie przyczynią się do wzrostu natężenia ruchu turystycznego. Należy się w związku z tym spodziewać również podniesienia poziomu hałasu, a także emisji komunikacyjnych, zakładając, że odwiedzający będą korzystać z indywidualnych środków transportu generujących spaliny.

Z listy projektów rezerwowych zwraca się uwagę na potencjalny wpływ na klimat akustyczny obszaru projektu dotyczącego rozwoju infrastruktury turystycznej na terenie gminy Nowe. Z uwagi jednak na brak jakichkolwiek informacji na temat zakresu projektu odnośnie planowanej infrastruktury turystycznej i jej lokalizacji trudno ten wpływ na obecnym etapie ocenić. Niemniej jednak w przypadku realizacji projektu należy zwrócić uwagę na jego możliwe oddziaływanie również na komponent środowiska jakim jest powietrze.

Powierzchnia ziemi

W ramach pięciu celów szczegółowych projektu ST OPPT Świecie zidentyfikowano projekty, których realizacja potencjalnie będzie miała oddziaływanie na powierzchnię ziemi. Pozytywne oddziaływanie będzie wynikać ze zwiększenia powierzchni biologicznie czynnych, zaś negatywne głównie z potrzeby przeprowadzenia prac ziemnych i konstrukcyjnych.

W ramach celu szczegółowego 1 zaplanowano projekt „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wodno-kanalizacyjną i drogi”. Dotyczy on przygotowania obszaru pod przyszłe inwestycje związane z powstawaniem obiektów kubaturowych. Jego realizacja będzie polegała na wykonaniu przyłączy i sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej oraz budowie ciągów komunikacyjnych w postaci dróg wewnętrznych. Przeprowadzenie prac ziemnych spowoduje zaburzenie warstwy gleby i jej struktury w wyniku przekopów oraz zmniejszenie przepustowości gruntu na skutek budowy dróg wewnętrznych i placów. Oddziaływania oceniono jako negatywne, bezpośrednie, chwilowe (związane z etapem realizacji) i stałe.

W ramach celu szczegółowego 2 planowana jest rewitalizacja otoczenia Małego Blankusza w Świeciu. Projekt zakłada m.in. nowe nasadzenia, umocnienie skarpy zbiornika, renowację rowu retencyjnego i przebudowę przepustu. Działania te wpłyną pozytywnie na powierzchnię ziemi i mogą zwiększyć zdolność terenu do absorpcji i retencji wody oraz ograniczyć erozję gleby i poprawić jej strukturę. Oddziaływania oceniono jako pozytywne, bezpośrednie i stałe.

Również w ramach celu szczegółowego 2, ale także projektów rezerwowych, planowana jest budowa ścieżek pieszo-rowerowych w gminach Bukowiec, Jeżewo i Świeciu. Będzie wymagało to przeprowadzenia prac ziemnych. W fazie realizacji można spodziewać się negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi. Po zakończeniu inwestycji nastąpi przywrócenie powierzchni do poprzedniego stanu, można spodziewać się większego udziału terenu utwardzonego w związku z wykonaniem ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych. Oddziaływania oceniono jako negatywne, bezpośrednie i chwilowe.

Projekty związane z budową zbiorników retencyjnych w gminie Świecie również mogą wywierać negatywne skutki na powierzchnię ziemi. Budowa tego typu infrastruktury może spowodować przekształcenia części terenu, zaburzenie warstw gleby i jej struktury, zagęszczenia gleby oraz ewentualnie zanieczyszczenia gruntu. Oddziaływania projektu „Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnówku” oceniono jako negatywne, bezpośrednie i stałe. W przypadku projektu „Budowa zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie”, z uwagi na mniejszy rozmiar inwestycji i gromadzenie wód opadowych w ramach ogrodu deszczowego można stwierdzić, że nastąpi zmniejszenie ilości zanieczyszczeń wprowadzanych bezpośrednio do gruntu, oddziaływania oceniono jako bezpośrednie i stałe.

W ramach celów szczegółowych 3 i 4 planowana jest budowa przedszkola w Warlubiu oraz Centrum Inicjatyw Społecznych w Osie. Na etapie powstawania budynków i realizacji elementów zewnętrznych mogą pojawić się zmiany ukształtowania terenu, związane z pracami ziemnymi, które mogą obejmować niwelację terenu, zaburzenia warstwy gleby i jej struktury w wyniku przekopów i usuwania warstw gleby w miejscu lokalizacji obiektów kubaturowych oraz zmniejszenie przepustowości gruntu poprzez utwardzanie powierzchni asfaltem lub kostką brukową. Zmiany mają lokalny charakter, ograniczony do miejsca realizacji inwestycji. Oddziaływania oceniono jako negatywne, bezpośrednie, chwilowe (związane z wykonywaniem prac budowlanych), a także stałe związane z powiększeniem powierzchni terenów nieprzepuszczalnych.

W ramach projektu ST OPPT Świecie planowane są także inne działania zmierzające do zmiany zagospodarowania przestrzennego. Rozbudowa infrastruktury nad jeziorem Deczno zakłada budowę budynku wspierającego działalność ośrodka wypoczynkowego wraz z ciągami komunikacyjnymi i miejscami postojowymi. Zaś projekt „Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu” dotyczy wykonania ciągów pieszych i rowerowych, dróg dojazdowych, parkingów oraz obiektów rekreacyjnych (szachownica, altany, tarasy widokowe, boiska sportowe). Na etapie powstawania obiektów i realizacji elementów zewnętrznych, mogą pojawić się zmiany ukształtowania terenu, związane z pracami ziemnymi, które mogą obejmować niwelację terenu, zaburzenia warstwy gleby i jej struktury w wyniku przekopów i usuwania warstw gleby pod lokalizację obiektów kubaturowych oraz zwiększenia powierzchni nieprzepuszczalnych. Oddziaływania projektów oceniono jako negatywne i bezpośrednie.

W ramach celu szczegółowego 4 zaplanowano także rewitalizację terenu przy świetlicy w Tusznach. W ramach inwestycji planowane jest zagospodarowanie przestrzeni zieleni z amfiteatrem, oczkiem wodnym, ścieżkami pieszymi i edukacyjnymi, licznymi nasadzeniami drzew i roślin ozdobnych oraz montaż małej architektury. Realizacja projektu może przyczynić się do zwiększenia retencji wodnej, zwiększenia powierzchni biologicznie czynnych oraz przeciwdziałania erozji. Oddziaływania oceniono jako pozytywne i bezpośrednie.

Zwraca się jednak uwagę, że projekty planowane w przestrzeni OPPT Świecie będą miały charakter lokalny, a ich wpływ na powierzchnię ziemi będzie ograniczony do miejsca ich realizacji. Poza tym nie przewiduje się, aby pozostałe planowane przedsięwzięcia z uwagi na „miękką” charakter lub działania ograniczone do obiektów już istniejących, polegające na pracach remontowych wewnątrz obiektów lub ich doposażeniu czy zmianie funkcji, mogły w sposób negatywny oddziaływać na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

Przeprowadzona ocena przewidywanych oddziaływań projektów wykazała wpływ na krajobraz w ramach celu szczegółowego 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna, 3. Wysoka jakość życia społeczeństwa, 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń. W ramach pozostałych celów nie stwierdza się wpływu na krajobraz lub oddziaływanie to jest nieznaczące.

W ramach celu szczegółowego 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna planowane są działania obejmujące rewitalizację otoczenia Małego Blankusza w Świeciu oraz budowę zbiornika i wprowadzenie zieleni retencyjnej w Przechowie. Działania te wpłyną w sposób bezpośredni pozytywnie na krajobraz w aspekcie długoterminowym. Planowana budowa ogrodu deszczowego stanowić będzie atrakcyjny element krajobrazu. Doprowadzi do zwiększenia walorów estetycznych oraz poprawy percepcji krajobrazu. Prognozuje się, że działania polegające na rewitalizacji otoczenia Małego Blankusza w Świeciu będzie miało wpływ na przywrócenie atrakcyjności terenom zdegradowanym, które będą stanowiły miejsce do spędzania wolnego czasu, pełniły będą funkcje rekreacyjne, turystyczne oraz wypoczynkowe.

Dodatkowo prognozuje się pozytywny wpływ na ten komponent w zakresie działań w ramach celu szczegółowego 3. Wysoka jakość życia społeczeństwa, które będą polegały na przebudowie amfiteatrów w Świeciu oraz w Nowem. Przewiduje się, że realizacja tych inwestycji przyczyni się do poprawy ładu przestrzennego, gdyż obecnie obiekty te są w złym stanie technicznym i wizualnym, a ich przebudowa wpłynie

na poprawę percepcji krajobrazu oraz przyczyni się do zwiększenia funkcjonalności i atrakcyjności turystycznej. W ramach powyższego celu przewiduje się również rozbudowę infrastruktury nad jeziorem Deczno. Założono, że działanie to będzie miało negatywny wpływ na krajobraz. Planowana zmiana zagospodarowania najbliższego otoczenia jeziora nie pozostanie obojętna dla krajobrazu – zmieni jego obecny odbiór poprzez wprowadzenie nowych obiektów.

Ponadto prognozuje się, że pozytywny wpływ na krajobraz będzie miała realizacja działań w ramach celu szczegółowego 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń, które będą polegały na: odnowie zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, budowie Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie, rozbudowie Zamku krzyżackiego w Świeciu, zagospodarowaniu terenów zielonych w miejscowości Tuszyny. Przyczynią się one do poprawy krajobrazu oraz pozytywnie będą oddziaływały na otoczenie poprzez uwydatnienie i uporządkowanie zagospodarowanej przestrzeni publicznej. Projekt w perspektywie długoterminowej będzie miał pozytywny i bezpośredni wpływ na krajobraz. Zmiany w przestrzeni wpłyną na wzrost atrakcyjności oraz estetyki otoczenia. Uporządkowanie terenów zieleni oraz odnowa infrastruktury wpłyną na wykorzystanie potencjału miejsca i rozwój funkcji rekreacyjnej.

Dodatkowo wskazuje się, że w chwili obecnej realizacja inwestycji w ramach celu szczegółowego 1. Gospodarka i wykształcone kadry polegająca na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wodno-kanalizacyjną i drogi wewnętrzne nie wpłynie znacząco na krajobraz. Należy mieć jednak na uwadze, że po zakończeniu inwestycji i przygotowaniu terenów pod działalność usługowo-przemysłową docelowo teren zostanie zagospodarowany obiektami kubaturowymi, które mogą znacząco wpłynąć na krajobraz i spowodować dysonans przestrzenny. Jednakże w chwili obecnej realizacja inwestycji dotyczyć będzie wykonania niezbędnej infrastruktury technicznej na obszarze 75 ha oraz modernizacji dróg wewnętrznych na długości 2,5 km, co nie wpłynie w sposób znaczący na krajobraz.

Należy podkreślić, iż w ramach planowanych realizacji inwestycji polegających na budowie ścieżek rowerowych należy zwrócić uwagę na barierki, które lokalizowane są wzdłuż fragmentów tras. W szczególności duże znaczenie ma zastosowana kolorystyka, która wpływa na odbiór wizualny, percepcję krajobrazu. Intensywna i jaskrawa kolorystyka pogarsza estetykę przestrzeni stwarzając tym samym dysonans w otoczeniu.

Przy realizacji inwestycji w ramach pozostałych celów nie stwierdza się bezpośredniego wpływu na krajobraz bądź zaplanowane działania będą miały nieznaczący wpływ na krajobraz. Prognozowane działania nie będą oddziaływały w znaczący, negatywny i długoterminowy sposób na krajobraz z uwagi na lokalny charakter inwestycji lub będą dotyczyły uzupełnienia obszaru o elementy infrastruktury, która jest kontynuacją obecnej funkcji terenu. Należy jednak podkreślić, aby przy działaniach inwestycyjnych dotyczących realizacji nowych obiektów, rozbudowy czy modernizacji obiektów już istniejących, jak również działań rewitalizacyjnych zachować zgodność z uwarunkowaniami i wymaganiami funkcjonalnymi, społeczno-gospodarczymi, środowiskowymi, kulturowymi oraz kompozycyjno-estetycznymi. Ponadto architektura powinna być ujednolicona pod względem form, kolorystyki. Rozwój zabudowy powinien odbywać się w oparciu o istniejące tereny zabudowane w zasięgu terenów, na których istnieje infrastruktura techniczna lub najłatwiej ją rozbudować z uwzględnieniem kompozycji przestrzennej, terenów zieleni. Inwestycje powinny być zgodne z założeniami kształtowania ładu przestrzennego. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 26 kwietnia 2023 roku przyjął „Regionalne zasady i standardy kształtowania ładu przestrzennego w polityce województwie kujawsko-pomorskiego dla przedsięwzięć realizowanych ze środków programu regionalnego w okresie programowania 2021-2027”. Celem opracowania dokumentu jest przede wszystkim: dążenie do tego, aby obiekty nie wpływały na pogorszenie jakości przestrzeni publicznej m.in. poprzez ograniczenia nadmiernej, intensywnej i jaskrawej kolorystyki elewacji budynków, zaprzestanie degradacji otoczenia przyrodniczego, jak również kształtowanie i poprawienie estetyki przestrzeni.

Klimat

Działania wskazywane do podjęcia w ramach realizacji ST OPPT Świecie będą służyć przeciwdziałaniu zmianom klimatu i degradacji środowiska. Większość zaproponowanych projektów nie będzie wpływać bezpośrednio na klimat. Kilka z działań z listy projektów podstawowych oddziaływać będzie w sposób pozytywny na ten komponent środowiska. Nie przewiduje się, aby którykolwiek z zaproponowanych projektów miał negatywny wpływ na klimat.

Pozytywne oddziaływanie na klimat będą miały projekty zapisane w celu szczegółowym 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna oraz jeden projekt z celu 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń. Działaniami wpływającymi na ten komponent są projekty związane ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do środowiska. Są one powiązane m.in. z termoizolacją i modernizacją energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym placówek oświatowych oraz modernizacją systemów ciepłowniczych. Wymiana źródeł ciepła i zainstalowanie instalacji fotowoltaicznych przyczyni się do mniejszego wykorzystania paliw kopalnianych, co będzie skutkowało mniejszą emisją zanieczyszczeń do środowiska. Na listę projektów zostały również wpisane działania łagodzące uciążliwość stanowiące konsekwencje zmian klimatu polegające na m.in. budowie zbiorników retencyjnych. Będą one miały za zadanie magazynować wody opadowe, w tym ich nadmiar, oraz zapobiegać niekontrolowanemu spływowi. Zmiana zagospodarowania terenów polegająca na zwiększaniu terenów zieleni oraz wprowadzaniu nowej roślinności będzie wiązała się ze zwiększeniem absorpcji gazów cieplarnianych. W projektach, w których planowana jest zmiana nawierzchni zaleca się stosowanie przepuszczalnych nawierzchni zdolnych pochłaniać wodę deszczową. W ramach budowy ścieżek rowerowych można założyć, że nastąpi zmniejszenie emisji CO₂, jednak to oddziaływanie na klimat uznaje się za minimalne, a w związku z tym nieznaczące.

Zakłada się, że skutki planowanych projektów i ich wpływ na klimat będzie długotrwały. Należy mieć na uwadze, że w przypadku niektórych inwestycji, których efektem będzie m.in. redukcja emisji zanieczyszczeń czy zatrzymanie wody deszczowej, oddziaływanie nie będzie natychmiastowe. Ponadto wpływ ten w zależności od inwestycji będzie oddziaływać w sposób bezpośredni lub pośredni.

Zasoby naturalne

Realizacja działań zapisanych w projekcie ST OPPT Świecie zakłada, że większość działań nie będzie wpływała w znaczący sposób na zasoby naturalne. Należy jednak zaznaczyć, że realizacja niektórych inwestycji infrastrukturalnych będzie prowadziła do pewnych zmian w oddziaływaniu na gleby, roślinność, inne formy zieleni oraz zasoby wód podziemnych i powierzchniowych.

Zwiększony stopień zagrożenia związany z możliwością przekształcenia powierzchni ziemi i zanieczyszczenia wód będzie wynikać z działania w ramach celu szczegółowego 1 Gospodarka i wykształcone kadry, takim jak Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wodno-kanalizacyjną i drogi. Na terenie obecnie niezagospodarowanym nastąpi ingerencja w powierzchnię ziemi, tj. budowa dróg dojazdowych (asfaltowych) z pobocznymi i chodnikami, wykonanie sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej oraz budowa odwodnienia i oświetlenia. Takie działania mogą doprowadzić do naruszenia stosunków wodnych i spowodować zmianę ukształtowanego systemu zasobów wodnych. W ramach inwestycji może wystąpić konieczność usunięcia roślinności i drzew z obszaru omawianego przedsięwzięcia. Na terenach dotychczas niezainwestowanych, aktywnych przyrodniczo, powstaną powierzchnie utwardzone i nieprzepuszczalne, co będzie wiązało się z nieodwracalną utratą zasobów glebowych i obecnych funkcji ekosystemowych. Możliwe nasadzenia np. roślin, krzewów, zieleni urządzonej po zakończeniu prac w pewnym stopniu mogą zminimalizować szkody powstałe podczas robót budowlanych.

Znaczący pozytywny i trwały wpływ na zasoby naturalne będzie dostrzegalny w związku z realizacją projektu zapisanego w celu szczegółowym 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna pn. Rewitalizacja otoczenia Małego Blankusza w Świeciu. W ramach inwestycji zwiększy się powierzchnia terenów zieleni,

powstaną nowe nasadzenia drzew i krzewów. Działanie przewiduje posadzenie roślinności wodnej i montaż urządzeń napowietrzających wodę. W zakresie projektu planuje się odtworzenie rowu dopływowego do zbiornika Mały Blankusz, który będzie zasilał zbiornik wodami opadowymi. W związku z opisanymi pracami nie przewiduje się istotnej ingerencji w powierzchnię ziemi, co mogłoby doprowadzić do naruszenia stosunków wodnych i spowodować zmianę ukształtowanego systemu zasobów wodnych. Wpłyne z kolei pozytywnie na zasoby wodne ograniczając spływ powierzchniowy i zatrzymując wody opadowe w miejscu ich wystąpienia. W zakresie omawianego celu zapisane są również inwestycje na terenie Świecie-Przechowo i w Sulnówku mające na celu budowę zbiorników retencyjnych przyjmujących wody opadowe, w tym zapobiegające skutkom deszczy nawalnych, i umożliwiających wykorzystanie zgromadzonych wód opadowych na cele gospodarcze. Na terenie Przechowa w pobliżu budowanego zbiornika powstanie ogród deszczowy z zielenią retencyjną. Powyższe przedsięwzięcia przyczynią się do racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi – woda opadowa nie będzie natychmiast odprowadzana, ale zatrzymywana na miejscu, co wpłynie pozytywnie na retencję krajobrazową. Zwiększy to również potencjał zasobów przyrodniczych, złagodzeniu ulegną uciążliwości wynikające ze skutków zmian klimatu, a selektywnie dobrana roślinność będzie sprzyjać oczyszczaniu powietrza.

Realizacja innych dwóch działań na terenie gminy Jeżewo i gminy Nowe (wymiana liczników wodociągowych i modernizacja stacji uzdatniania wody) w ramach celu szczegółowego 2. przyczyni się do powstania inteligentnych sieci wodociągowych. Podobne projekty przewiduje też lista rezerwowa. Przedsięwzięcia te mają zapewnić oszczędność wody poprzez ograniczenie jej utraty w sieciach wodociągowych na skutek awarii. Przyczynią się również do lepszego zarządzania zasobami wodnymi, rozeznaniem stopnia zużycia wody i zapotrzebowania na nią w danych obszarach. Zastosowanie inteligentnych systemów monitorowania sieci wodociągowej zapewni bieżący monitoring sieci, zdalne i automatyczne odczyty oraz kontrolowanie i wykrywanie wycieków. Działania zakładają weryfikację i kontrolę potencjalnych nadużyć w poborze wody. Ponadto realizacja inwestycji ma zagwarantować bezpieczeństwo w zakresie dostaw wody dobrej jakości dla mieszkańców.

W zakresie projektów rezerwowych nie zawsze można się odnieść do sposobu ich oddziaływania na zasoby naturalne z uwagi na brak informacji dotyczących przedmiotowego zakresu planowanych inwestycji. Biorąc pod uwagę nazwy projektów, można przyjąć, że część z nich będzie miała charakter trwały. W ich ramach możliwe będzie odnawianie przestrzeni publicznych, rozwój infrastruktury turystycznej czy realizacja obiektów kubaturowych. Nie można wykluczyć, że takie działania mogą negatywnie oddziaływać na zasoby, jednak z uwagi na spodziewaną lokalną skalę planowanych inwestycji oddziaływania te nie będą miały charakteru znaczącego. Jednocześnie można spodziewać się, że część ze wskazywanych projektów przyczyni się poprzez wprowadzanie nasadzeń i zadrzewień oraz retencjonowanie wody do wzrostu różnorodności biologicznej oraz poprawy zasobów przyrodniczych w obszarach ich realizacji.

Projekty o charakterze miękkim nie będą miały znaczącego wpływu na zasoby naturalne.

Zabytki

Pozytywne oddziaływanie na zabytki przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w projekcie ST OPPT Świecie, zidentyfikowano dla ośmiu projektów. Są to: Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna w budynkach szkoły Podstawowej w Laskowicach, Szkoły Podstawowej w Jeżewie oraz budynku przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jeżewie, Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Szkoły Podstawowej w Osiu i Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola Publicznego w Osiu realizowane w ramach celu szczegółowego 2., Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem i Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu realizowane w ramach celu szczegółowego 3. Wysoka jakość życia społeczeństwa oraz Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu

zwiększenie atrakcyjności społecznej i turystycznej okolic starego miasta w Nowem, Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie i Rozbudowa Zamku krzyżackiego w Świeciu w ramach celu szczegółowego 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach celu szczegółowego 2. mają na celu kompleksową termomodernizację polegającą m.in. na wymianie źródeł ogrzewania, dociepleniu budynków, dociepleniu dachu i wymianie drzwi zewnętrznych budynków użyteczności publicznej, w tym ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (budynek przedszkola i szkoły w Osiu, budynek szkoły w Jeżewie). Budynki te wymagają całościowego podejścia w celu zmniejszenia strat ciepła i kosztów ich utrzymania. Oddziaływanie to będzie długotrwałe, a efektem powinna być poprawa stanu technicznego i wyglądu obiektów.

Pozytywne oddziaływanie na zabytki zidentyfikowano również dla projektu polegającego na przebudowie amfiteatru w Nowem. Amfiteatr położony jest w obrębie pozostałości fosi – elementu systemu obronnego miasta średniowiecznego, który ujęty został w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Ponadto mury miejskie, otaczające ten teren, wpisane są do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego (A/1282 z dnia 10.02.1960r.). Przebudowa amfiteatru wpłynie na poprawę jego estetyki, przez co niewątpliwie oddziaływać będzie pośrednio na cały obszar w obrębie, którego jest on położony. Zadanie związane z zagospodarowaniem terenu przy Zamku w Świeciu powiązane jest z zadaniem dotyczącym rozbudowy tegoż zamku. Zarówno Zamek w Świeciu, jak i teren go otaczający wpisane są do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego jako Ruiny zamku wraz z okalającym go terenem (A/762 z dnia 18.10.1934r.). Prace prowadzone w samym zamku oraz w jego otoczeniu przyczynią się do wzrostu atrakcyjności tego obiektu. Ponadto wszelkie prace budowlane oraz konserwatorskie wpłyną na poprawę stanu technicznego zamku. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i długofalowe, a ze względu na powiązanie projektów również skumulowane.

W trakcie prac budowlanych należy dbać o przeprowadzenie ich ściśle z wytycznymi konserwatorskimi, zwraca się uwagę na potrzebę starannego przygotowania i wykonania prac. Nieprawidłowo przeprowadzone prace mogą bowiem oddziaływać na ten obiekt negatywnie.

Dla projektów polegających na odnowie zdegradowanej przestrzeni w Nowem i budowie Centrum Inicjatyw Społecznych w Osiu ze względu na ich charakter oraz położenie w strefie ochrony konserwatorskiej, również stwierdzono pozytywne oddziaływanie na zabytki. Realizacja tych projektów ograniczy dalszą degradację tych obszarów, co przyczyni się to zachowania ich historycznych walorów. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i długofalowe.

Zwraca się uwagę na potrzebę starannego przygotowania i wykonania prac, aby w trakcie przeprowadzania remontów nie doprowadzić do dalszej degradacji tych obszarów. Niewłaściwie przeprowadzone prace mogą negatywnie wpłynąć na ich funkcjonowanie.

Oddziaływania na zabytki nie stwierdzono dla przedsięwzięć, które ze względu na swoją lokalizację nie obejmują obiektów lub obszarów objętych ochroną prawną zabytków lub ze względu na brak określonej lokalizacji.

Na terenie OPPT Świecie nie zidentyfikowano inwestycji, które będą w negatywny sposób oddziaływać na zabytki, o ile ich realizacja będzie przebiegała prawidłowo (przez prawidłową realizację działań rozumie się działania minimalizujące negatywny wpływ na omawiany komponent).

Dla pozostałych przedsięwzięć (poza wymienionym wcześniej) nie zidentyfikowano oddziaływania na zabytki lub stwierdzono, że oddziaływanie to jest nieznaczące. Przedsięwzięcia te dotyczą przede wszystkim tzw. projektów „miękkich” (np. realizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych w zabytkowych budynkach szkół) lub nie obejmują obiektów lub obszarów objętych ochroną prawną zabytków.

Dla przedsięwzięć umieszczonych na liście rezerwowej, ze względu na brak opisu planowanego zakresu prac oraz wskazania lokalizacji, szczegółowa ocena nie była możliwa. Niemniej jednak analogicznie do podobnych zadań, dla których została ona przeprowadzona, dla niektórych z nich ze względu na ich charakter można spodziewać się oddziaływania na zabytki. Zakłada się, że odnowa bądź zagospodarowanie przestrzeni

publicznych oraz termomodernizacja budynków, ze względu na ich ewentualny zabytkowy charakter, może potencjalnie oddziaływać pozytywnie i długotrwale na ten komponent środowiska. Ponadto w związku z powiązaniem projektów z tymi, które mają zapewnione finansowanie, należy zakładać, że ich ewentualna realizacja będzie miała charakter skumulowany.

Dobra materialne

Zgodnie z celem głównym projektu ST OPPT Świecie jakim jest podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej dla wszystkich projektów planowanych do realizacji zidentyfikowano pozytywne oddziaływanie na dobra materialne.

Wpływ na dobra materialne rozpatrywano zarówno w kontekście inwestycji trwałych, budowy lub poprawy stanu istniejących obiektów i infrastruktury (wpływ bezpośredni), jak i w zakresie wzmocnienia kompetencji i umiejętności mieszkańców tego rejonu, dzięki którym w przyszłości zwiększy się ich możliwość nabywania dóbr materialnych (wpływ pośredni).

Realizowane projekty wpłyną długoterminowo na poprawę jakości dóbr materialnych: bezpośrednio – poprzez prowadzone inwestycje, a także realizacją tzw. projektów „miękkich” w tym w ramach celu szczegółowego 1. Gospodarka i wykształcone kadry, celu szczegółowego 3. Wysoka jakość życia społeczeństwa oraz pośrednio – jako wtórny efekt tych inwestycji, w tym w ramach celu szczegółowego 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna i celu szczegółowego 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń i celu szczegółowego 5. Wsparcie administracyjne.

Rekomendowane do realizacji projekty pośrednio wpłyną na dobra materialne zarówno jednostek wchodzących w skład OPPT Świecie (np. poprzez projekty dotyczące będących w ich zasobach obiektów), jak i jego mieszkańców. W efekcie skumulowanych działań mogą wpłynąć pozytywnie na wzbogacenie się mieszkańców w odpowiednie kompetencje (podniesienie efektywności i jakości kształcenia, wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia – w planowane do realizacji przedsięwzięcia zostały przewidziane dla wszystkich grup wiekowych), dzięki którym będą oni w stanie zgromadzić i wykorzystać środki dążąc do podniesienia poziomu życia.

W wyniku prac termomodernizacyjnych wzrośnie wartość nieruchomości, bezpośrednio zaś mieszkańcy tych budynków, poprzez ponoszenie niższych kosztów związanych z ich utrzymaniem, wzbogacą się. Pozytywne oddziaływanie na dobra materialne będzie miało również zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego (wymiana źródeł ciepła, wprowadzenie OZE). Modernizacja sieci wodociągowych wpłynie nie tylko na zmniejszenie wydatków, w związku z minimalizacją strat wody, ale również na poprawę jakości życia i zdrowia mieszkańców.

Poprawa jakości przestrzeni publicznych, modernizacja budynków zabytkowych, inwestycje w infrastrukturę turystyczną, doposażenie szkół i przedszkoli, wpłynie na wzrost atrakcyjności danych miejscowości. Działania te w długotrwały sposób będą oddziaływać na zwiększenie się konkurencyjności danego obszaru na arenie województwa, a nawet kraju.

Ze względu na brak szczegółowych informacji odnośnie zakresu i lokalizacji zadań, które zostały umieszczone na liście projektów rezerwowych, trudno ocenić ich wpływ na dobra materialne. Zakłada się jednak, że ich charakter oddziaływania na dobra materialne będzie analogiczny jak w przypadku podobnych zadań umieszczonych na liście projektów podstawowych. W związku z czym dla wszystkich tych zadań, w przypadku ich realizacji, zakłada się potencjalnie pozytywne oddziaływanie na dobra materialne. Będzie to oddziaływanie zarówno bezpośrednie, pośrednie, jak również długotrwałe.

Należy pamiętać, że podnoszenie wartości i dostępności dóbr materialnych jest niezbędne do rozwoju regionu i osiągnięcia standardów wysokorozwiniętych państw europejskich.

Podsumowując, dokonana ocena przewidywanych oddziaływań projektów wskazywanych do realizacji w ramach projektu ST OPPT Świecie na środowisko wykazała, że w zdecydowanej większości ich wpływ będzie pozytywny. W szczególności skumulowanego pozytywnego wpływu należy spodziewać się w stosunku do mieszkańców tego obszaru. Szeroki zakres przedsięwzięć pozwoli zarówno na podniesienie jakości kształcenia, dostępu do kultury czy przyjaznej, odnowionej przestrzeni publicznej, ale również będzie odpowiedzią na występujące problemy środowiskowe. Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej budynków wpłyną bezpośrednio na poprawę jakości powietrza, w perspektywie długofalowej – na ograniczenie zmian klimatu, a pośrednio na całą sferę biotyczną – rośliny, zwierzęta i ludzi. Podobnie z działaniami na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą – w sytuacjach coraz częstszego jej niedoboru konieczne jest podejmowanie działań służących retencji wód opadowych, modernizacji sieci wodociągowych w celu ograniczenia strat i zapewnienia mieszkańcom dobrej jakości wody do spożycia. Działania te bezpośrednio będą oddziaływać na wodę, ale pośrednie efekty będą również odczuwalne dla roślin, zwierząt i przede wszystkim ludzi. Pozytywnego skumulowanego efektu działań można się również spodziewać w przypadku projektów dotyczących odnowy przestrzeni publicznych, choć w kilku przypadkach dostrzega się ryzyko zwiększenia presji turystycznej. Zakłada się jednak, że wybrane rozwiązania i wieloaspektowe spojrzenia na przekształcone fragmenty przestrzeni pozwolą stworzyć miejsca przyjazne dla mieszkańców i turystów, a jednocześnie zapewnić, aby były zielone, czyste, i w dalszym ciągu świadczyły usługi ekosystemowe.

8 Analiza wariantowa przeprowadzona w oparciu o zasadę prewencji i przeczności, zawierająca racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu lub wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych

W niniejszym rozdziale dokonano analizy możliwych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Rozważono również potrzebę wdrażania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Powyższą analizę dostosowano do charakteru projektu dokumentu, którego głównym celem jest podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej.

Przeprowadzona ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko nie wykazała, żeby którykolwiek z planowanych do realizacji projektów w ramach wskazywanych celów szczegółowych ST OPPT Świecie miał znaczący negatywny wpływ na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Na terenie OPPT Świecie znajduje się siedem obszarów Natura 2000 – dwa obszary specjalnej ochrony ptaków i pięć specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Ochronie podlegają zarówno cenne przyrodniczo siedliska oraz cenne dla ochrony przyrody europejskiej gatunki roślin i zwierząt. Niektóre projekty będą realizowane na Obszarze specjalnej ochrony ptaków Bory Tucholskie PLB220009, który zajmuje dużą powierzchnię OPPT Świecie. Obszar jest bardzo cenny ze względu na liczne gatunki ptaków, zarówno występujących, jak i gniazdujących na terenie ostoi. Na terenie ostoi Bory Tucholskie będą realizowane projekty w gminach: Nowe, Warlubie, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, związane z modernizacją systemów oświetlenia, budowy dróg rowerowych, inwestycjach w zakresie gospodarki wodnej, modernizacji energetycznej budynków. Negatywne oddziaływania są możliwe tylko podczas realizacji procesu inwestycyjnego głównie ze względu na hałas i całkowicie ustaną po zakończeniu inwestycji.

Inwestycje zawarte w celu szczegółowym 2. Zielona transformacja oraz gospodarka niskoemisyjna są głównie związane z termoizolacją budynków oraz podniesieniem efektywności energetycznej. Projekty te mają

charakter prośrodowiskowy. Zwraca się jednak uwagę, że obiekty budowlane stanowią potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Zagrożenie takie istnieje w przypadku wykonywania prac z zakresu m.in. odbudowy dachu, remontu stropów i sufitów, poddasza, klatki schodowej, przede wszystkim w miejscach, gdzie zimują nietoperze. Dla OPPT Świecie takim szczególnym miejscem, w obrębie którego przewiduje się prace budowlane w zakresie rozbudowy Zamku krzyżackiego jest specjalny obszar ochrony siedlisk Zamek Świecie PLH040025, który ustanowiono dla ochrony zimujących nietoperzy. Jednocześnie zwraca się uwagę, że plan zadań ochronnych dla tego obszaru wymienia odbudowę i remonty budynków jako główne zagrożenia dla nietoperzy. Z tego względu w celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych należy przed przystąpieniem do prac w obrębie budynków dokonać ich obserwacji pod kątem wystąpienia gatunków chronionych, a nawet przeprowadzić ekspertyzy ornitologiczne i chiropterologiczne. Potrzebę takich działań dostrzega się m.in. przed przystąpieniem do realizacji projektu dotyczącego rozbudowy Zamku krzyżackiego w Świeciu. Ponadto w realizacji projektów, zwłaszcza prac ziemnych i budowlanych, należy uwzględnić okresy rozrodu gatunków dziko występujących zwierząt, w tym okresy lęgowe ptaków.

W przypadku działań termomodernizacyjnych jak i innych projektów infrastrukturalnych prowadzących do trwałego przekształcenia przestrzeni lub/i obiektu za konieczne uważa się właściwe przeprowadzenie procesu inwestycyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów środowiskowych, zwłaszcza na etapach poprzedzających ich realizację, tj.:

- procedury oceny oddziaływania na środowisko (dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które wymagają wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach);
- wydawania odrębnych zezwoleń i pozwoleń (zezwoleń na realizację inwestycji drogowych, pozwoleń wodno-prawnych, itp.);
- wydawania decyzji lokalizacyjnych i budowlanych,
- przygotowania dokumentacji technicznej.

Jak zaznaczono wcześniej, projekty planowane do realizacji w większości mają charakter prośrodowiskowy i prospołeczny. Jednak nawet w ich przypadku zasadne jest podjęcie działań służących zminimalizowaniu niekorzystnych wpływów na środowisko i jego poszczególne komponenty, jeśli takie występują, a zwłaszcza jeśli występują na etapie realizacji. Wskazuje się na bogatą ofertę katalogów dobrych praktyk, w których zebrano dotychczasowe doświadczenia porealizacyjne. Korzystanie z nich pomoże uniknąć błędów na etapie planowania i wykonywania inwestycji, a tym samym pozwoli ograniczyć szereg niekorzystnych oddziaływań.

W przypadku inwestycji liniowych – budowa dróg rowerowych, szlaków pieszo-rowerowych szczególną uwagę należy zwrócić na istniejący drzewostan i tak projektować inwestycję, aby uniknąć nieuzasadnionej wycinki. Konieczne jest również zabezpieczenie istniejących drzew na etapie wykonywania prac budowlanych, by uniknąć ich uszkodzeń.

Realizacja projektów nie powinna negatywnie wpływać na stan koryt i dolin cieków, zlewni jezior, ich eutrofizacji. Planowane działania w sąsiedztwie cieków i jezior powinny być poprzedzone inwentaryzacją takich terenów. Szczególną uwagę zwraca się na zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Analiza istniejącego stanu środowiska oraz prognozowanych oddziaływań na środowisko i jego komponenty w kontekście planowanych działań wykazały, że zdecydowana ich większość nie wpłynie na pogorszenie stanu środowiska na przedmiotowym obszarze, jak i w jego otoczeniu. Wręcz przeciwnie – przewiduje się pozytywny wpływ zrealizowanych projektów na poprawę stanu środowiska, ewentualnie na jego utrzymanie. Złuszczą dotyczy to działań zapisanych w projekcie ST OPPT Świecie, w wyniku których nastąpi redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprawa efektywności energetycznej czy przystosowywanie do zmian klimatu.

Przewidywane oddziaływania negatywne będą związane przede wszystkim ze zmianami sposobu zagospodarowania terenów, w tym zwłaszcza z projektem dotyczącym uzbrojenia terenów inwestycyjnych. W tym przypadku zasadne jest takie przygotowanie terenu, aby zrealizowana infrastruktura pozwoliła na jego przyszłe zagospodarowanie w sposób minimalizujący skutki dokonanych przemian – m.in. zaplanowanie zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury, ograniczenie powierzchni nieprzepuszczalnych, gromadzenie wody deszczowej, stosowanie obiegu zamkniętego.

Właściwe przygotowanie i realizacja przedsięwzięć w ramach projektu ST OPPT Świecie pozwoli na zrównoważony rozwój tego obszaru z równoczesnym zachowaniem równowagi przyrodniczej. Rozpowszechnianie inteligentnych rozwiązań m.in. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej wpłynie na mniejsze zużycie zasobów środowiska, a równocześnie na ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Przyjęte założenia zawarte w projekcie ST OPPT Świecie uważa się za słuszny kierunek do podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru. Zwraca się jednak uwagę na znaczenie wyboru sposobów realizacji założonych projektów. Istotne jest, aby odbywał się on z poszanowaniem zasobów środowiskowych, ograniczając negatywne oddziaływania na etapie realizacji inwestycji. Właściwe przygotowanie, wybór rozwiązań zgodnych z najnowszą dostępną wiedzą o ich wpływie na środowisko oraz realizacja z poszanowaniem zastanych zasobów, w tym istniejących terenów zieleni, pozwoli nie tylko zrealizować projekt, ale także przynieść korzyści i ograniczyć ewentualne szkody. Zwraca się również uwagę na sposób zagospodarowywania przestrzeni czy to w ramach prac w sąsiedztwie termomodernizowanych obiektów czy odnawianych przestrzeni publicznych – preferowane jest wprowadzanie gatunków rodzimych. Realizacja projektu dokumentu wraz z poszanowaniem zasobów środowiska przyrodniczego przyczyni się do poprawy jakości przestrzeni OPPT Świecie, a tym samym obszaru życia i działalności mieszkańców.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod oraz częstotliwości przeprowadzenia analizy skutków realizacji projektu dokumentu

Zgodnie z zapisami art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza powinna zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.

Projekt ST OPPT Świecie zawiera rozdział prezentujący system monitorowania strategii terytorialnej. W projekcie ustalono założenia realizacji tego procesu oraz przedstawiono wzór „Karty monitorowania stanu realizacji strategii” oraz „Karty monitorowania realizacji wskaźników strategii”.

Za monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu odpowiedzialne są władze partnerstwa, które realizują zadanie poprzez powołanie zespołu zadaniowego dedykowanego do prowadzenia monitorowania (Zespół Zadaniowy ds. Realizacji Strategii) w całym okresie realizacji ustaleń strategii. Wyniki monitoringu będą przedstawiane raz w roku w publikacji pn. „Raport z realizacji ustaleń strategii terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecia” (zwany dalej Raportem). Zakłada się, że raport będzie sporządzany do końca miesiąca marca następnego roku. Raport po przyjęciu przez władze partnerstwa będzie przekazywany do Instytucji Zarządzającej programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 nie później niż do końca miesiąca maja roku następującego po roku, za który jest sporządzany. Raport zostanie opublikowany na stronach partnerstwa (jeśli prowadzi stronę) oraz wszystkich JST będących sygnatariuszami partnerstwa.

Raport będzie składał się z 3 obligatoryjnych części:

1. Charakterystyki działań oraz efektów realizacji projektów, realizowanej poprzez wypełnienie „Karty monitorowania realizacji projektu strategii”.
2. Analizy stanu wskaźników realizacji strategii, realizowanej poprzez „Karty monitorowania stanu wskaźników strategii”.
3. Podsumowania zawierającego najważniejsze wnioski z dokonanej analizy. Projekt strategii zaznacza, że w tej części należy zwrócić uwagę na: zdefiniowanie ryzyka realizacji wraz z propozycją ich zminimalizowania, zidentyfikowanie ryzyka realizacji wraz z propozycją ich zminimalizowania, zidentyfikowanie możliwości usprawnienia realizacji ustaleń strategii, zidentyfikowane projekty, które rekomenduje się do usunięcia ze strategii podczas formalnej aktualizacji.

Monitorowanie realizacji Strategii OPPT Świecie będzie realizowane w odniesieniu do wskaźników produktów i rezultatów założonych w poszczególnych projektach. Wskaźniki zostały wytyczone jako odrębny rozdział: Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii oraz zastosowane w charakterystyce. Przedstawione wskaźniki produktu odnoszą się do produktów powstałych w wyniku realizacji projektów. Natomiast wskaźniki rezultatu związane są z efektem zrealizowanych przedsięwzięć.

Na poprawę jakości środowiska m.in. będą miały wpływ wskaźniki:

- Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne);
- Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów);
- Pojemność obiektów małej retencji;
- Wspierana infrastruktura rowerowa;
- Szacowana emisja gazów cieplarnianych;
- Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych).

Uważa się, że zaproponowane wskaźniki pozwolą w wystarczającym stopniu monitorować wpływ realizowanych projektów na środowisko w OPPT Świecie.

10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona do projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie (ST OPPT Świecie) – dokumentu wspólnego realizowania polityki terytorialnej na obszarze 10 gmin z powiatu świeckiego (2 miejskich – Świecie i Nowe oraz 8 wiejskich: Osie, Warlubie, Lniano, Drzycim, Jeżewo, Dragacz, Świekatowo, Bukowiec), na podstawie którego możliwe będzie uzyskanie wsparcia na projekty przewidziane do realizacji w perspektywie finansowej 2021-2027. Projekt ST OPPT Świecie został sporządzony w ścisłym nawiązaniu do ustaleń programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027, z którego będzie w głównej mierze finansowany. Zawiera zamkniętą listę 46 projektów podstawowych uzupełnioną projektami z listy rezerwowej (23 projekty). Wskazywane projekty mają służyć osiągnięciu założonego celu głównego, tj. podniesieniu poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparciu procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej.

Każdy dokument, który stwarza ramy realizacji tzw. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Celem tej oceny jest zidentyfikowanie oddziaływań na środowisko, które nastąpią w wyniku realizacji ustaleń danego dokumentu. Mogą to być oddziaływania pozytywne lub negatywne, stałe lub chwilowe, bezpośrednie lub pośrednie, wtórne lub skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu ST OPPT Świecie została sporządzona zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest opracowaniem pomocniczym, które ma na celu uświadomienie społeczeństwu, organom opiniującym projekt dokumentu, organom przyjmującym dokument, jakie skutki dla środowiska przyniesie jego realizacja. Prognoza oddziaływania na środowisko analizuje stan środowiska obszaru objętego zasięgiem projektu dokumentu, możliwe zmiany wynikające z realizacji jego ustaleń oraz identyfikuje potencjalne zagrożenia dla środowiska, w tym ludzi. Zadaniem prognozy jest ocena potencjalnych oddziaływań na komponenty środowiska, tj. obszary Natura 2000, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, zwierzęta, rośliny, ludzi, różnorodność biologiczną, zabytki, dobra materialne, klimat, zasoby naturalne, jak również środowisko jako całość. Wskazuje możliwości i sposoby ograniczania znaczących oddziaływań na środowisko m.in. poprzez działania o charakterze administracyjnym, organizacyjnym i technicznym. Zwraca uwagę na właściwy wybór i przeprowadzenie procedury administracyjnej, w tym konsultacji społecznych jako kluczowe na etapie planowania inwestycji. Projekt ST OPPT Świecie zawiera zamkniętą listę projektów przewidzianych do wsparcia. Informacje zawarte w projekcie Strategii mają jednak charakter ogólny, na podstawie których nie zawsze można określić planowany zakres inwestycji i dokładne miejsca ich realizacji. W związku z tym posiłkowano się materiałem dodatkowym w postaci fiszek projektowych (dla projektów z listy podstawowej), zawierających opis przygotowanych projektów. Stopień szczegółowości zapisów prognozy dostosowano do szczegółowości posiadanych materiałów.

Ocena potencjalnego oddziaływania na środowisko przeprowadzona została w odniesieniu do 46 projektów z listy podstawowej wybranych do wsparcia w ramach polityki terytorialnej dla OPPT Świecie. Składa się ona z tabeli – załącznik nr 1 i opisu – rozdział 7. Ocena projektów rezerwowych uwzględniona została tylko w części opisowej.

Wskazywane projekty realizują 4 zasadnicze cele szczegółowe, tj. Gospodarka i wykształcone kadry, Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna, Wysoka jakość życia społeczeństwa, Adaptacja i dostępna przestrzeń, które uzupełniają cel szczegółowy 5 – Wsparcie administracyjne. W znacznej części są to działania dedykowane mieszkańcom i służące podniesieniu poziomu rozwoju społecznego, poprzez działania szkoleniowe lub aktywizacyjne, pozbawione charakteru inwestycyjnego, w związku z czym nie generują negatywnych oddziaływań na środowisko. Szereg działań o charakterze inwestycyjnym dotyczy niewielkich prac służących modernizacji, rozbudowie, przebudowie, doposażeniu istniejących obiektów lub urządzeń infrastruktury społecznej oraz technicznej. Planowane projekty mają charakter lokalny, których oddziaływanie jest ograniczone do miejsca realizacji inwestycji, ewentualnie jej bezpośredniego sąsiedztwa, zwłaszcza na etapie budowy. Jako projekt, którego negatywny wpływ na środowisko może być znacząco negatywny zidentyfikowano przedsięwzięcie mające na celu uzbrojenie terenów inwestycyjnych w miejscowości Nowe Marzy, gmina Dragacz. Realizacja projektu wiązać się będzie z potrzebą zmiany obecnego przeznaczenia terenu i wykonania prac służących jego przygotowaniu jako terenu produkcyjno-usługowego. Wykonanie sieci infrastrukturalnych na wybranym terenie, budowa utwardzonych dróg czy też jego ogrodzenie nie pozostanie bez wpływu na elementy środowiska. Zakłada się, że największy negatywny wpływ będzie dotyczył przekształcenia powierzchni ziemi, w tym częściowego jego utwardzenia, zmiany stosunków wodnych, pozbawienie terenu dotychczasowej flory i fauny bądź utrudnienie warunków ich bytowania czy utraty zasobów glebowych. Oddziaływanie projektu będzie ograniczone do skali lokalnej. Spodziewanym docelowym efektem realizacji projektu jest poprawa sytuacji społeczno-ekonomicznej OPPT Świecie.

Przeprowadzona ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko nie wykazała, żeby którykolwiek z planowanych do realizacji projektów wskazywanych w projekcie ST OPPT Świecie miał znaczący negatywny wpływ na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Na terenie OPPT Rypina znajduje się siedem obszarów Natura 2000, w tym dwa obszary specjalnej ochrony ptaków i pięć specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Ochronie podlegają zarówno cenne przyrodniczo siedliska oraz cenne dla ochrony przyrody europejskiej gatunki roślin i zwierząt. Niektóre projekty będą realizowane na Obszarze specjalnej ochrony ptaków Bory Tucholskie PLB220009, który zajmuje dużą powierzchnię OPPT Świecie. Obszar jest bardzo cenny ze względu na liczne gatunki ptaków, zarówno występujących, jak i gniazdujących na terenie ostoi. Na terenie ostoi Bory Tucholskie będą realizowane projekty w gminach: Nowe, Warlubie, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, związane z modernizacją systemów oświetlenia, budowy dróg rowerowych, inwestycjach w zakresie gospodarki wodnej, modernizacji energetycznej budynków. Negatywne oddziaływania są możliwe tylko podczas realizacji procesu inwestycyjnego głównie ze względu na hałas i całkowicie ustaną po zakończeniu inwestycji. Niektóre projekty będą realizowane w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003. Będą to projekty realizowane na terenach gmin: Świecie, Dragacz i Nowe. Spośród tych projektów negatywne oddziaływania na przedmioty ochrony tego obszaru mogą wystąpić w związku z realizacją projektów na i w sąsiedztwie Zamku w Świeciu, ustanowionego jako specjalny obszar ochrony siedlisk Zamek Świecie PLH040025 w celu ochrony nietoperzy zimujących z zamku. Z tego względu w celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych należy przed przystąpieniem do prac dokonać obserwacji pod kątem wystąpienia gatunków chronionych, a nawet przeprowadzić ekspertyzy ornitologiczne i chiropterologiczne.

Projekt ST OPPT Świecie realizuje cele środowiskowe zapisane w dokumentach szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, w tym dążenie do zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska przyrodniczego i zapobiegania jego degradacji, przeciwdziałania, jak również adaptacji do zmian klimatu. Wpisuje się w proekologiczną politykę Unii Europejskiej, której celem jest wprowadzenie „zielonego ładu”. Realizowane projekty będą uwzględniały zasadę „nie czyni poważnych szkód” i nie wpłyną na pogorszenie obecnego stanu środowiska. Zidentyfikowane negatywne oddziaływania na środowisko będą ograniczone miejscowo, a ich

charakter będzie przejściowy. Na dalszym etapie przygotowywania inwestycji zostaną opracowane działania zapobiegające, ograniczające lub kompensujące straty przyrodnicze w stosunku do zidentyfikowanych zagrożeń.

Realizacja projektu ST OPPT Świecie będzie regularnie monitorowana i publikowana w formie „Raport z realizacji ustaleń strategii terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie”. Monitorowanie będzie prowadzone w odniesieniu do wskaźników produktów i rezultatów założonych w poszczególnych projektach. Na podstawie wybranych wskaźników rezultatu związanych z efektem zrealizowanych przedsięwzięć możliwa będzie ocena ich wpływu na środowisko.

W świetle przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko projektu ST OPPT Świecie można stwierdzić, że realizacja jego ustaleń nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Z kolei szereg projektów przewidzianych do realizacji będzie dotyczyło wprowadzenia rozwiązań prośrodowiskowych w zakresie m.in. ograniczenia emisji zanieczyszczeń zwłaszcza do powietrza, modernizacja sieci wodociągowych, adaptacji czy odnowy przestrzeni publicznych. Realizacja ustaleń dokumentu przyczyni się do podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego OPPT Świecie, w tym wsparcia procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej. W efekcie można oczekiwać poprawy stanu środowiska oraz jakości życia i zdrowia mieszkańców tego obszaru.

Wykorzystane materiały

W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko w szczególności korzystano z następujących opracowań, danych i materiałów:

Dokumenty:

- Audyt krajobrazowy dla województwa kujawsko-pomorskiego
- Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy, Kuczyński L., Chylarecki P., GIOŚ, Warszawa 2012
- Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 2018
- Ocena zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód” (DNSH) zakresów wsparcia zawartych w projekcie programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027, Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, Toruń, 2022
- Parki i Obszary Chronionego Krajobrazu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 2020
- Pięcioletnia ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim. Raport wojewódzki za lata 2019-2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2024
- Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z dnia 4 listopada 2022r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, Włocławek, 9 listopada 2020r.
- Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2022-2030, przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/646/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 sierpnia 2022r.
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Świeckiego na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
- Raport o ocenie stanu akustycznego środowiska na terenie województwa kujawsko-pomorskiego
- Raport o stanie akustycznym środowiska w Polsce na podstawie wyników realizacji map akustycznych + III runda realizacji map akustycznych, GIOŚ, Warszawa 2020
- Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2023 r., Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 2024
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2024
- Stan środowiska w województwie kujawsko-pomorskim – Raport 2020, Główny Inspektorat ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 2020
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, przyjęta przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020r.

Serwisy internetowe – bazy danych i informacji:

- Aktualizacja planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania (<http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>)
- Bank Danych o Lasach (<https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal>)
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – Geoserwis (<http://geoserwis.gdos.gov.pl>)
- Geoportal Infrastruktury Informacji Przestrzennej (geoportal.gov.pl)
- Geoportal Województwo Kujawsko-Pomorskie (<https://geoportal.mojregion.info>)
- Hydroportal (<https://isok.gov.pl/hydroportal.html>)
- Klimada 2.0 – Baza wiedzy o zmianach klimatu (<https://klimada2.ios.gov.pl/>)
- Klimat w Polsce (<https://klimat.imgw.pl/>)
- Mapa korytarzy ekologicznych w Polsce (<http://mapa.korytarze.pl>)
- Państwowy Instytut Geologiczny, Centralna Baza Danych Geologicznych (<http://geoportal.pgi.gov.pl>)
- Serwis Natura 2000 (<http://natura2000.gdos.gov.pl>)

Serwisy internetowe instytucji:

- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (<https://www.gov.pl/web/gdos>)
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (<https://www.gov.pl/web/gddkia/generalna-dyrekcja-drog-krajowych-i-autostrad>)
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Monitoring Środowiska (<https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-stanu-srodowiska>)
- Główny Urząd Statystyczny (<https://www.stat.gov.pl>)
- Komenda Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu (<https://www.gov.pl/web/kwpsp-torun>)
- Komisja Europejska (www.ec.europa.eu)
- Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy (<https://www.gov.pl/web/uw-kujawsko-pomorski>)
- Lasy Państwowe (<https://www.lasy.gov.pl/pl>)
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (<https://www.wody.gov.pl>)
- Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu (<https://www.kujawsko-pomorskie.pl>)

Spis tabel

Tabela 1. Liczba złóż kopalin w granicach OPPT Świecie	11
Tabela 2. Liczba użytków ekologicznych w granicach OPPT Świecie	23
Tabela 3. Liczba pomników przyrody w granicach OPPT Świecie	23
Tabela 4. Cele ochrony środowiskowa i kierunki interwencji wskazywane w OPPT Świecie	36

Spis map

Mapa 1. Udokumentowane złoża kopalin w granicach OPPT Świecie	11
Mapa 2. Jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych w OPPT Świecie.....	14
Mapa 3. Obszary prawnie chronione	24
Mapa 4. Rozmieszczenie korytarzy ekologicznych	26
Mapa 5. Obszar wymagający pogłębionej analizy z uwagi na znaczący spadek wartości krajobrazu	31

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania dotyczące autorów prognoz oddziaływania na środowisko o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024, poz.1112).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Patrycja Janowska

Lp.	Załącznik nr 1. Ocena przewidywanych oddziaływań projektów wskazywanych w projekcie Strategii Terytorialnej OPPT Świecie na elementy środowiska	KOMPONENT ŚRODOWISKA															
		Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rosliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne			
<p>Projekty do realizacji w ramach perspektywy finansowej 2021-2027</p> <p>Cel główny: Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej</p>																	
Cel szczegółowy 1. Gospodarka i wyszkalone kadry																	
OPPT-SW-31	Kształcenie dla zawodowej przyszłości	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-35	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Nowe Marzy w sieć wodno-kanalizacyjną i drogi	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel szczegółowy 2. Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna																	
OPPT-SW-1	Termomodernizacja wraz z wymianą źródła i odbiorników ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna w budynkach szkoły Podstawowej w Łaskowicach, Szkoły Podstawowej w Jeżewie oraz budynku przedszkola przy Szkole Podstawowej w Jeżewie	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-2	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Osie	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-4	Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Szkoły Podstawowej w Osiu	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-5	Termomodernizacja i montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola Publicznego w Osiu	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-7	Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED gm. Świecie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-8	Rewitalizacja otoczenia Małego Blankusza w Świecie	0	0	+	+	+	+	0	+	+	+	+	0	+	+	+	+
OPPT-SW-9	Budowa zbiornika retencyjno-infiltracyjnego w Sulnowku	0	0	+	0	0	+	+	0	0	+	+	0	+	+	+	+
OPPT-SW-10	Budowa zbiornika i zieleni retencyjnej w Przechowie	0	0	+	+	+	+	+	0	0	+	+	0	+	+	+	+
OPPT-SW-12	Wymiana liczników wodociągowych na inteligentne systemy rozliczania wody na terenie gminy Jeżewo	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-13	Modernizacja Stacji Uzdatniania wody w gminie Nowe wraz z budową sieci wodociągowej	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-14	Budowa infrastruktury przeznaczonej dla rowerów na terenie gminy Bukowice	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-15	Budowa ścieżki rowerowej w ciągu DW272 na odcinku Sulnowo – Łaskowice	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-16	Projekt z zakresu inwestycji w infrastrukturę przeznaczoną dla rowerów	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-17	Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Świecie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
Cel szczegółowy 3. Wysoka jakość życia społeczeństwa																	
OPPT-SW-18	Od Przedszkola do Pierwszaka	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-19	Kompetentni uczniowie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-20	Projekt na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych gminy Dragacz	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-21	Rozwój edukacji przedszkolnej - Nowe możliwości	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-22	Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci poprzez dodatkowe zajęcia plastyczne, z tańca, rytmiki, teatralne, gry na instrumentach. Zajęcia w zakresie edukacji prozdrowotnej i ekologicznej	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-23	Podniesienie kompetencji edukacyjnych nauczycieli i uczniów szkół gminy Nowe	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-24	Dobry Start	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-25	Lepszy Start	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-26	W zdrowym ciele zdrowy duch	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-27	Uczę się uczyć	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-28	English is easy	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-29	Maluch z pasją	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+

Załącznik nr 1. Ocena przewidywanych oddziaływań projektów wskazanych w projekcie Strategii Terytorialnej OPPT Świecie na elementy środowiska (cd)															
Lp.	Projekty do realizacji w ramach perspektywy finansowej 2021-2027	KOMPONENT ŚRODOWISKA													
		Natura 2000	Kóżnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
OPPT-SW-30	Rozwinię skrzydła	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-32	Rozbudowa szkoły w Gródku o oddział przedszkolny wraz z zagospodarowaniem terenu	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-33	Remont pomieszczeń przedszkola w Jezewie wraz z wyposażeniem	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-34	Budowa przedszkola wraz z wyodrębnieniem oddziału żłobka w miejscowości Warlubie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-37	Promocja czytelnictwa poprzez zakup i montaż książkomatu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-38	Wsparcie działalności Centrum Kultury Zamek w Nowem poprzez przebudowę amfiteatru w Nowem	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-41	Przebudowa amfiteatru w Świeciu	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-42	Rozbudowa infrastruktury nad Jeziorem Deczno	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-43	Zagospodarowanie terenu przy Zamku w Świeciu	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-46	Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku na Powiatową Bibliotekę Publiczną w Świeciu wraz z wyposażeniem	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-47	Zajęcia pozalekcyjne drogą do sukcesu	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-48	Więcej umiemy, więcej możemy	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-49	Budowa ścieżki rowerowej do terenów zrewitalizowanych, obiektów i atrakcji gminnych Świątkatowo – Tuszyń	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
Cel szczegółowy 4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń															
OPPT-SW-36	Odnowa zdegradowanej przestrzeni publicznej w Nowem, mająca na celu zwiększenie atrakcyjności społecznej i turystycznej okolic starego miasta w Nowem	0	0	+	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-39	Centrum Inicjatyw Społecznych w miejscowości Osie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-40	Rozbudowa Zamku krzyżackiego w Świeciu	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
OPPT-SW-45	Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości Tuszyń	0	0	+	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
Cel szczegółowy 5. Wsparcie administracyjne															
OPPT-SW-44	Wsparcie potencjału administracyjnego OPPT Świecie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
Źródło: opracowanie własne															

Oddziaływanie:
 + pozytywne
 - negatywne
 0 nie stwierdzono lub nieznaczające

Załącznik Nr 4
do Uchwały Komitetu Sterującego
OPPT Świecie Nr 7/24
z dnia 14 listopada 2024 r.

Formularz konsultacji społecznych projektu Strategii Terytorialnej OPPT Świecie dla porozumienia na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie na lata 2021-2027 w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko – Pomorskiego oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie

Wypełniony formularz konsultacyjny zawierający uwagi i wnioski do ww. dokumentów należy przekazać w terminie od 26.11.2024 r. do 18.12.2024 r. drogą elektroniczną lub tradycyjną drogą pocztową lub osobiście w siedzibie urzędu pod adresami wskazanymi w Ogłoszeniu o konsultacjach społecznych projektu Strategii Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Strategii Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie

W zależności od wybranej formy konsultacji w tytule wiadomości e-mail, skrytki ePuap lub na kopercie należy dopisać: „Konsultacje społeczne projektu Strategii Terytorialnej OPPT Świecie oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Świecie”.

Część I – dane zgłaszającego

Osoba fizyczna

Instytucja (dla osoby fizycznej w polu adres wystarczające jest podanie nazwy miejscowości; nie jest konieczne podawanie adresu telefonu)

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 120/2024
Wójta Gminy Dragacz
z dnia 18 listopada 2024 r.

Imię i nazwisko/Nazwa instytucji:	Adres skrzynki elektronicznej/mail:
Adres korespondencyjny/siedziba:	Osoba do kontaktu oraz numer telefonu:

Część II – uwagi/wnioski

Lp.	Część projektu której dotyczy uwaga/wniosek ¹	Zapis w projekcie, którego dotyczy wniosek	Treść uwagi wniosku lub proponowany zapis	Uzasadnienie

Część III – Klauzula informacyjna w związku z przetwarzaniem danych osobowych osoby której dane dotyczą.

Administrator danych osobowych uprzejmie informuje, iż:

---

¹ Np. rozdział, punkt, nr strony.

- 1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest: **Administratorem Państwa danych jest Gmina Dragacz z siedzibą Dragacz 7a, 86-134 Dragacz, tel. 52 33 249 69, adres e- mail: ug@dragacz.pl**
- 2) W sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych proszę kontaktować się z inspektorem danych osobowych: [do iodo@dragacz.pl];
- 3) Dane osobowe będą przetwarzane w związku z konsultacjami społecznymi projektu Strategii Terytorialnej dla OPPT Świecie w ramach Polityki Terytorialnej województwa kujawsko – pomorskiego na lata 2021-2027, procedowanego przez Gminę Dragacz ;
- 4) Pani/Pana dane osobowe będą lub mogą być przekazywane wyłącznie do podmiotów uprawnionych na podstawie przepisów prawa, porozumienia o współadministrowaniu lub umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych;
- 5) Podawane dane będą przechowywane w Gminie Dragacz przez okres ustalony na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.);
- 6) Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz do ich sprostowania, usunięcia, a także do ograniczenia przetwarzania, jak również do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania lub przenoszenia tych danych;
- 7) Posiada Pani/Pan prawo do złożenia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 8) Posiada Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych. Dane osobowe zostaną usunięte z uwzględnieniem upływu okresu, o którym mowa w pkt 5 niniejszej informacji;
- 9) Podanie danych osobowych jest dobrowolne – w przypadku ich niepodania zobowiązanie Gminę Dragacz wobec Pani/Pana nie zostanie zrealizowane;
- 10) Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji;
- 11) Gmina Dragacz nie zamierza przekazywać Pani/Pana danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.

UZASADNIENIE

Konsultacje zostaną przeprowadzone zgodnie ze stanowiskiem Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 24.05.2023 r. w sprawie przyjęcia Wytycznych dotyczących organizacji procesu konsultacji społecznych projektów strategii terytorialnych dla partnerstw ZIT oraz OPPT sporządzanych w ramach realizacji Polityki terytorialnej województwa kujawsko – pomorskiego na lata 2021-2027 oraz uchwały nr XLVIII/485/23 Rady Gminy Dragacz z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Dragacz (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 8443). Konsultacje społeczne prowadzone są od 26.11.2024 r. do 18.12.2024 r.

Celem konsultacji jest umożliwienie mieszkańcom oraz pozostałym interesariuszom, złożenie uwag dotyczących projektu Strategii OPPT Świecie i Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii OPPT Świecie. Przesłane uwagi pozwolą na poznanie opinii oraz ocenę treści projektu Strategii, a dzięki temu umożliwią wprowadzenie do dokumentu ewentualnych korekt.

Uwagi, wnioski i opinie do projektu Strategii OPPT Świecie i Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii OPPT Świecie można składać do 18.12.2024 r.

Z przeprowadzonych konsultacji sporządzony zostanie raport podlegający opublikowaniu na stronach na których zamieszczono informacje o konsultacjach społecznych projektu Strategii OPPT Świecie i Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii OPPT Świecie w terminie do 30 dni od dnia zakończenia konsultacji społecznych.

Z-ca Wójta Gminy

mgr Anna Ośko